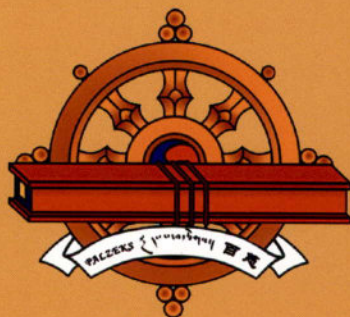

༡༡། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(༡༠/༩༩)

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བརྐྱེགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

མེས་པོའི་བྱུང་བཞག་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སྐྱུང་མཚན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བརྒྱུ་ལས་མིའི་མཚན་གྱི།

ལྷོ་ཁྱུང་བརྒྱུ་ལགན་འཁྱུང་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཁྱུང་བརྒྱུ་ཉི་མ། འཕྱོ་འདུལ་དོ་རྩེ།
བརྒྱུ་ལགན་ཁྱུང་བ་གཞོན་བ་དང་གཙོ་ལྷོ་ལ། ཀམ་པ་དེ་ལེགས།
གཙོ་ལྷོ་གཞོན་ལ། བརྒྱུ་འཛིན་ལྷོ་ལྷོ་ལ། ཁྱུང་བརྒྱུ་ཉི་མ། ལྷོ་ཁྱུང་འཛིན། ཁྱུང་བརྒྱུ་མོད་ཟེར།
དབྱིད་སྐད་པལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། ལྷོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
ཁུད་གས། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། དབྱིད་སྐད་པལ་བཟང་ལོགས།
དེབ་ལྷོ་ལག་རྩལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོ། བུ་ལྷོ་མཆོ། དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་སྐུ་སྐད་པལ་བཅུགས་
ལས་ཁྱེད་བ་རྣམས།

༥ གདན་ས་གྲིབ་ཆེ་མཆོག་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་
 དཔྱེ་ཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདྲ་བྱིན་ཅན།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

ཀྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བྱང་ཚུལ་
བཛོད་པ་ཀྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོར་
བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ། | ..... (1)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

1914

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

༣༧། རྒྱལ་པའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་
བྱང་ཚུལ་བཛོད་པ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་
བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བ་མཆས་མཆོ་བ་ལུ་འཁྱེད་ལ། སྤྱིང་སྤྱོད་བས་མཁྱེད་གས་འགྲོས་དང་བསྐྱལ་
 ལྷག་བསམ་འཛིན་མར་རིན་ཆེན་བྱང་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་དང་ཏུ་བརྟན། །
 དགྲང་ཡས་བསྐྱལ་བར་དང་བསམགས་རྒྱལ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱི་
 གསལ་ཁྱོན་ཡངས་ཁྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ཟུ་འཇལ། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་དང་
 རྟོགས་དོན་གཉིས་འབྲས་བུས་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་མཐའ་དག་སྤྱོད་མཛད་
 པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅེས་དང་གྲགས་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ལུ་དབང་མཉམ་མེད་
 དཔག་བསམ་སྤྱོན་པས་ཏྲག་ཏུ་སྤྱོདས། འཛིགས་ཏུ་སྤྱིང་བའི་མཆོ་ལས་སྤྱོད་
 བའི་ཟུ། ཐེག་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
 མཆོག་གི་ནང་གི་མཛོད། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བྱང་ཚུལ་བཛོད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མ་ཡིས་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ལྟུང་བའི་བརྟན་པའི་
ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བྱང་ཚུལ་བཛོད་པ་ལ་བཞི། ལྟུང་བས་དམ་
པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ། ལྟུང་བའི་བརྟན་པ་འཛོལ་ཅིང་སྒྲིལ་
བའི་འདུལ་འཛོལ་དམ་པ་རྣམས་རི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ། འདུལ་བ་ཡུང་སྟེ་བཞིའི་

གནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདྲུལ་བའི་མདོའི་བསྐྱེད་དོན་བསྟན་པ། འདྲུལ་བ་ལུང་
ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་ཁྲིམས་མཐའ་དག་ནི་ལྷ་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུགས་རྩེ་ཅན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོག་མར་ནི་ལྷ་པོ་སྤྱུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་སྤྱི་བསྐྱེད་བཟང་ལས། ང་
ནི་སྟོན་ཆོད་མན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གསལ་བ་སྤྱུགས་ཐུབ་ཆེན་ལ། །
འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་པོ་སྟོན་པ་སྤྱུགས་རྩེ་ཅན་འདི་སྟོན་རྩེ་མཐོན་གྱི་
བྱ་ཁྱེད་སྤྱེད་བྱེད་སྤྱེད་ལས་ཆོད་དེ་བཞིན་གསལ་བ་སྤྱུགས་ཐུབ་ཆེན་ཞེས་
བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཇུག་ཏེ་རྩེ་ལུ་མ་པ་འཇམ་གྱིས་བཀའ་བ་མེ་
ལོང་གིས་ཁ་བརྒྱན་པ་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་སྤུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་
གསལ་བ་ཁྱེད་སྤྱེད་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྤྱི་ཆོད་ཆོད་དང་ཞིང་ཁམས་དང་།
ཁྱེད་གྱི་མཚན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་འགྱུར་བར་
ཤོག །ཅེས་བཞེད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱུགས་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་སྟོན་པ་
སྤྱུགས་རྩེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཅག་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་འཁོར་བའི་
གནས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་ཤིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་སྤྱུག་དུ་མས་
མནར་བ་རྣམས་སྤྱུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་བགྲང་བ་ལས་
འདས་པ་དག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་མཛད།
ལྷ་པོ་པར་བདག་ཅག་སྤྱུགས་མའི་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲུལ་བར་མ་རྩུས་པར་ཡལ་བར་བོར་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་

འདི་ལ་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཛིག་ནས་མོས་པ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་བར་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ལྟར་མེད་ལུང་པོའི་ནང་དུ་སྤྱུ་ཡང་འབྱུག་པར་མི་སྒྲོ་བ་
 བཞིན་དུ་ཚོད་ལྟན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་ཡལ་བར་པོར་བ་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན་འདིས་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་བདག་ཅག་ཚོད་ལྟན་སྟིགས་མའི་འགོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་རྒྱབས་དང་དབྱང་གཉིས་དུ་འབྱོན་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་
 དམ་བཅའ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཅག་
 སྟིགས་མའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། རི་ལྟར་སྟོན་ལམ་
 བཏབ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ནི། མཛོད་ལས།
 རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །
 དང་པོ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཤུག་
 ཐུབ་ཆེན་ནས་བཟུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཙུག་ཏྱིར་ཅན་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
 པའི་བར་ལ་གངས་མེད་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མར་མེ་
 མཛོད་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གངས་མེད་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་རྣམ་གཟིགས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གངས་མེད་
 གསུམ་པ་སྟེ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། དེ་ཡང་འདུལ་
 བ་ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ནས། །འབྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྒྲིང་གི་
 བར། །བདུན་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་ཆར་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །
 སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛོད་ནས་བཟུང་སྟེ། །དབང་པོའི་རྒྱལ་མཛན་ཐུབ་པའི་
 བར། །བདུན་ཁྱི་དུག་སྟོང་ཆར་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །
 སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛོད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་བར་དག་ཏུ། །བདུན་

ཁྱི་བདུན་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར། གངས་མེད་དང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཤུ་གུ་ཐུབ་ཆེན་ནས་བཟུང་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལུལ་ལའོར་སྟོང་གི་བར་སངས་རྒྱལ་བདུན་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་དང་།
 གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དབང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་སངས་རྒྱལ་བདུན་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་
 དང་། གངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ནས་བཟུང་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་སྟེང་གི་བར་སངས་རྒྱལ་བདུན་ཁྱི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་
 བཀྲར་ཞིང་མཛོད་པས་མཉེས་པར་མཛད་དེ་ཚོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་
 བསགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་གསུམ་
 གྱི་སྟོད་པ་མཐའ་དག་མཐར་ཐིམ་ཏེ་སྟོབས་བརྩམས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་
 སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་དུས་སུ་སྒྲིབ་ཏེ་མི་མཛད་ཉེན་གྱི་ཞིང་འདིར་
 མཆོག་གི་རྒྱལ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གཞལ་
 མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པའི་ཆེ་མིལ་སྟན་དང་གྲུ་
 དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་དག་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཚོགས་མངའ་བའི་རྟོགས་དང་། །
 སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་གེས་རབ་འོད་མཛད་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོབས་མངའ་སྒྲུ་
 ཅུལ་རྒྱ་ཆེ་བ། །མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དགོངས་པར་མཛོད། །རྒྱ་ཆེན་དེ་མ་
 མེད་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །དེ་མ་གསུམ་སྤངས་རྒྱགས་དང་སྟོན་ཞི་བ། །དགོ་བ་
 དེ་མེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས། །སྟོན་ཆེ་རི་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དགོངས་པར་
 མཛོད། །ཞི་གནས་ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་བཟོད་པ་དང་། །དུལ་དང་བཙོན་
 འགྲུས་བསམ་གཏན་གཤམ་རབ་སྟོབས། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམ་སྟུང་པ། །

སྤྱོད་རིགས་ཆེར་བྱུང་དགོངས་མཛོད་དགོངས་པར་མཛོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཐུགས་བརྩེ་མཛོད་གྱུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཁྲོད་ཀྱིས་མཛོད། །
དགོངས་མཛོད་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་གྲགས་མཐའ་ཡས། །དེའི་དུས་ལགས་
ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་མ་མཛོད་ཅིག་ །ཅེས་སོགས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཐུར་དུ་འཕྱོན་
པར་བསྐྱལ་བའི་དབྱངས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ན། ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཁང་བཟང་ཆེན་པོར་སངས་ཐའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་
ལ་ཁོ་བོ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འགོ་བས་རིགས་དང་རུས་དང་ཡུམ་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་
བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་དྲི་བ་མཛོད། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་
ཀྱུལ་མཚན་མཐོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཞུགས་ནས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་
བོས་ནས་ཁོ་བོ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་འགོ་
བས་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་འདི་དག་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱལ་ནས། ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟར། དད་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་
སྟེ། བསམ་པ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། སེམས་
རྟོགས་པ་ཅན་དང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ།
ལུས་ཤིན་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དགའ་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། སེམས་རྣམ་
པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཉེས་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དག་གི་སྟོམ་པ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་
སྒོ་སྟེ། དག་གི་ཉེས་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་
ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། བརྒྱུ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། རྟོག་པར་ལྷ་བ་
སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དན་པ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། སངས་

རྒྱས་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་
 བའི་སྒོ་སྟེ། ཆོས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དག་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་
 པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། སྟོན་མེད་པར་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཏོར་བ་རྗེས་
 སུ་དྲན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། རྗེས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱིར་མི་ཡོག་པའི་ས་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ས་ནས་སར་འབར་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། མངལ་དུ་
 འདུག་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། མདོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོར་འགོ་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 མདོན་པར་འཛར་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་
 ཅིང་། དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་བསྐྱུས་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྟོན་
 པར་མཛད་དེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རི་ལྷོ་བསྟན་པ་ནི། དག་མེད་
 མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྤོངས་ཤེས་སྟེ། །ལྟ་ཡི་དགའ་བ་རྣམ་མང་རི་སྟེད་པ། །ཡིད་
 ཀྱིས་བསམས་པས་འགྱུར་བ་དཔལ་ལྷན་པ། །ཐམས་ཅད་ལས་དགའི་རྒྱ་ལས་
 བྱང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་དག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱས་པ་གཞོ་
 བར་གྱིས། །སྟོན་གྱི་དག་བསམས་འདི་ནི་ཟད་འགྱུར་ཏེ། །གང་དུ་མི་བདེ་སྟུག་

བསྐྱེད་མྱོང་འགྱུར་བ། །རན་སོང་དག་ཏུ་སོང་བར་གྱུར་ཏེ། །ར་ལ་གུས་པར་བྱ་
 བ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཆོས་གང་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ། །ནན་ཏན་གྱིས་ནི་རབ་
 ཏུ་སྐྱབས་གིག་དང་། །བདེ་བ་མཐའ་ཡས་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་བརྟན་པ་མིན། །ཐེར་ཐུག་མ་ཡིན་མི་ལམ་འདྲ་བ་སྟེ། །སྟོག་
 རྒྱ་དང་ནི་སྟེ་མ་ནམས་དང་འདྲ། །སྟོག་དང་དབྱ་བ་འདྲ་ཞིང་འགྱུར་བ་ཡིན། །
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གི་དགའ་བས་ནི། །ལན་རྒྱའི་རྒྱ་འབྱུངས་བཞིན་ཏུ་
 རོམས་མི་འགྱུར། །གང་དག་རྩལ་མེད་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །ཤེས་རབ་ལྡན་
 པ་དེ་དག་རོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་
 ལེགས་པར་དཔྱད་ཤེས་ན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་
 རྟེ། དེ་ཡང་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
 བྱི་ལམ་མ་རྟོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོར་གསུངས། དད་པ་དེ་
 ལ་ཡང་དང་བའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་
 གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་ལ་དང་བའི་དད་པ་བསྐྱེད། དེ་
 བས་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད། དེ་བས་རི་
 རྩར་བསྟན་པ་རྩར་ལམ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབས་པར་འདོད་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་
 དད་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོག་མར་ཆོ་འདི་ལས་སྟོ་ལོག་སྟེ་ཕྱི་མའི་དོན་ཏུ་སྐྱབས་
 འགོ་དང་ལས་འབྱས་ཀྱི་སྤང་སྤང་ལ་འབད་པ་ནས་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བཟོད་དེ་
 མཐར་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་བཙོམ་ནས་སྟོན་
 གུན་ཟད་ཡོན་ཏན་གུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་ཆང་བར་

གསུངས་ཏེ་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེན་ན་དཔལ་ལ་ཏེ་ག་དང་ཆོས་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བྲིལ་ཏེ་གསུངས་པའི་
 ཆོས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྦྱེ་ཞིང་དགའ་ལྷན་ལ་སོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་
 ཆོས་གཞན་མེད་པར་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་གྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མགིན་གཅིག་ཏུ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཁྱེད་མ་བཞུགས་ན་
 དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་རྣམས་མགོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲེ་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོ་
 བས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། རང་གི་ཙོང་པན་རྩེ་བཙུན་བུམས་པ་མགོན་པོའི་དབུ་
 ལ་བསྒྲོན་ཏེ། དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཅག་ལྷ་རྣམས་མ་བྱེད་ཅིག །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བུམས་པ་འདིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཆོས་སྟོན་
 པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་བུམས་པ་ཁྱེད་པོའི་འོག་ཏུ་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འབྱོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། སྦྱེ་བ་
 སྦྱལ་སྦྱེ་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོར་བསྟན་པ་དེའི་སྦྱའི་བཀོད་པ་བསྟུས་ཏེ་
 གཟིགས་པ་ལྷ་ལ་གཟིགས་ནས་སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཚན་པ་དུག་དང་ལྷན་པ།
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་འགོངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་དགའ་
 ལྷན་ནས་བབས་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། ལམ་སྟོན། བོད་གྱི་སྐད་དུ་དོན་གྲུབ་
 ཅས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་དབྱེད་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་པའི་ལྷའི་ཉིན་ལུས་སྦྱ་
 འབུལ་མ་སྦྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པའི་

ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་མོ། ཉེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་མལ་པ་མངལ་དུ་གནས་པ་ལྷར་
 ཡུམ་གྱི་མངལ་མི་གཙང་བའི་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་མིན་གྱི། སྤྱི་ལོ་དེ་གི་ཆ་གཡས་
 བྱུགས་སུ་བཏེན་ཅིང་། བྱང་ཆུལ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ནང་དུ་མི་གཙང་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་
 མེད་པར་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཆད་མེད་པ་དང་བཙས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་
 ཁྱིའི་སྤྱིང་དུ་ཞབས་སྒྲིལ་གྱིང་བཙས་ཤིང་ཡུག་གཡས་པ་ས་གནོན་མཛད་དེ། སྤྱི་
 ལས་སྒྲིལ་པའི་འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་འགོངས་བཞིན་དུ་བཞུགས་མོ། །
 དེ་ལྷར་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་བཞུགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་རི་ལྷར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་
 ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུལ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཞོད་པ་དེ་ནི། གཞུགས་བཟང་བ། མཛེས་པ། ལྷ་ན་སྤྱུག་པ། སྤྱི་གཞི་ལྷུ་མ་པ།
 ཀ་བ་བཞི་ཟུག་པ། སྤྱིང་ཁང་པ་བཙེགས་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེའི་
 ཆད་ནི་འཕར་དུ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱིས་པ་བཙས་ནས་ལྷ་བ་དུག་ལོན་པ་
 ཙམ་མོ། ཁང་པ་བཙེགས་པ་དེའི་ནང་དུ་ཁྱི་བཤམས་པ་ནི། འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན།
 བྱིས་པ་བཙས་ནས་ལྷ་བ་དུག་ལོན་པ་འདུག་པའི་སྟེགས་སུ་ཙམ་མོ། བྱང་ཆུལ་
 སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཞོད་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་
 དོག་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ན་ཡང་མིག་འཕྱུག་ཅིང་
 རོ་མཛར་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱན་སྤར་བཞག་ན་
 ལྷུ་མ་མེ་ལྷན་ནི། ལྷར་དེ་སྟེ། དཔེར་ན་མགར་བ་མཁས་པས་ཤིན་ཏུ་བཞུ་སྟེ་
 ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་དྲི་མའི་སྤྱོན་མེད་པར་བྱས་པའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཁང་པ་

བརྩེགས་པ་དེ་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་
 དེའི་ནང་དུ་ཁྱི་བཅས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲང་མགོན་མ་གཏོགས་པར་
 ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་
 རོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གོས་བགོས་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱི་དེའི་
 དྲང་ན་མཛེས་པར་མི་སྤྱང་བ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱུང་དང་ཆར་གྱིས་བཏབ་
 པའི་ལྷ་བ་ནག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཁང་བ་བརྩེགས་པ་དེ་ནི་ཙན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྟོང་པོ་
 ལས་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་བྱེ་མ་ཞོ་གཅིག་ལའང་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱིས་
 རིན་དུ་མི་ཆོག་གོ། །ཁང་བ་བརྩེགས་པ་དེ་ནི་ཙན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྟོང་པོ་དེ་ལྟ་བུས་
 ཀྱན་ནས་བསྐོར་བ་སྟེ། ཁང་བ་བརྩེགས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་གྱང་
 ཁང་བ་བརྩེགས་པ་དང་པོ་དེའི་ནང་ན་མ་ཆགས་མ་རིག་པར་འདུག་གོ། ཁང་བ་
 བརྩེགས་པ་དེ་ཞོ་ན་དང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་ཞིག་གྱང་ཁང་བ་བརྩེགས་པ་གཉིས་པ་
 དེའི་ནང་ན་མ་རིག་མ་ཆགས་པར་འདུག་གོ། །སྟོན་གྱི་ཁང་བ་བརྩེགས་པ་གསུམ་
 པ་དེའི་ནང་དུ་ཁྱི་དེ་བཞག་སྟེ་གདན་བཏིང་ངོ། །ཙན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྟོང་པོ་དེའི་ཁ་
 དོག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེར་ན། བེ་རྒྱུ་སྟོན་པོ་རིགས་དམ་པ་དང་ལྷན་པ་
 བཞིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་ཁང་བ་བརྩེགས་པ་དེའི་འཁོར་ན་ལྷའི་མེ་ཏོག་ལས་འདས་པ་
 གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱང་མ་བསྐྱེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ཁང་བ་བརྩེགས་པ་དེར་
 སྟེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཞོད་པ་དེ་ནི་དོ་རྗེའི་
 རང་བཞིན་ཏེ། སྔ་ཞིང་བརྟན་ལ་མ་ཤིགས་པ་སྟེ། ཀ་ཙ་ལིན་དའི་གོས་ལྟར་རིག་
 བ་བདེ་བའོ། །འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ལྟ་རྣམས་གྱི་གནས་བཞོད་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཞོན་པ་དེར་ཀྱན་ཏུ་སྤང་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུམ་གྱི་ལྷམས་
 སུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་བ་མལ་པ་རྣམས་མའི་ཡུས་བྱངས་ཀྱིས་གསོ་བ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་
 སྐུ་ཡུས་གྱི་བཅུད་ཀྱིས་གསོ་བ་མིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་
 ཞུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་འོག་གཞི་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་
 པོ་ནས་བསྐྱའི་སྤྱོད་པོ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཏེ་རྩ་མོ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱོད་པ། མེ་
 ཏོག་ཁ་བྱེ་བའི་ཟེུ་འབྲུལ་བདུད་རྩིའི་སྤྱིང་པོ་ཆགས་པ་དེ་སྤྱོད་གསུམ་མི་མཛེད་
 གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་
 བཞུགས་པ་ལ་ཡུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞེས་ནས་སྐུ་ཡུས་གྱི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གང་གི་རྩབ་མོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མའི་རུམ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་རྩབ་མོ་འོག་གི་རྒྱའི་ཕྱང་པོ་བཟུང་སྟེ། ས་ཆེན་
 པོའི་རུམ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་བཏོལ་ཏེ། བསྐྱེད་བས་
 ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འཕགས་སོ། །པདྨ་དེ་ནི་ལ་ལོ་སྐྱར་
 བ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུའི་སྟོབས་ལ་དབང་བས་
 མཐོང་དུ་ཟད་གྱི། གཞན་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ། །སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་
 པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཉིང་ཁུ་དང་། སྤྱོད་པོ་དང་། བཅུད་རི་སྟེད་ཡོད་
 པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པདྨ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཟེལ་མངར་གྱི་ཐིགས་པར་ཆགས་ཏེ་
 འདུག་ནས། དེ་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་བེ་རྒྱུའི་སྤྱོད་བཟང་པོས་སྤྱངས་ཤིང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡུལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་དེ་སྤྱངས་ཏེ་ཚངས་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་འབྱུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཉིང་ཁུའི་ཐིགས་པ་དེ་

འབྲུངས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་དེ་ཡང་དག་པར་བདེ་བར་ཞུ་
 བར་རུས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷུ་མས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་རུབ་རེ་བཞིན་ཆངས་པ་
 དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཞོད་སྤྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་སྤྱི་དང་གཞོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་གངས་མེད་པ་ཞིག་
 གིས་མཆོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །
 དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་བཅུའི་རིང་ལ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཛད་ཅིང་།
 སྤྱི་བ་བཅུ་སྟངས་པ་ན་དག་པོ་ཞེས་པ་ལྷུགས་པོ་སྤྱིའི་ལོ་སྤྱིར་བཏང་དུ་དཔོ་སྤྱི་
 བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བབ་ཀྱང་། བསྟན་ཅིས་འགའ་ཞིག་ལས་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་
 མཆུ་སྤྱི་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བལྟམས་ཞེས་འབྱུང་། རི་ལྟར་ཡང་སྤྱི་བ་བཅུ་སྟངས་
 བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ལུས་སྤྱི་འབུལ་མ་གསོ་སྤྱིར་མཛད་ཅིང་ལུས་པི་ཞེས་བྱ་
 བའི་སྤྱིད་མོས་ཆལ་ཆེན་པོར་འཁོར་བྱི་ཐག་མང་པོ་དང་། ལྟ་དང་མའི་མཆོད་
 བའི་རྫས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་བཅས་སྤྱི་འཆག་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་སྤྱི་ག་
 ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་སྤྱི་ག་ཡས་འདུས་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་བྱེད་ཅིང་
 གནམ་དུ་གཟིགས་པ་ན། ཅིབས་ལོགས་གཡས་ནས་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡེར་ཉི་མ་
 བྱེ་བའི་མདངས་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་བུར་དུ་ཐོན་པ་ལྟར་དུ་སྤྱི་བལྟམས། དའི་ཆོ་རམ་
 མཁའ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་མཆོད་རྫས་ཀྱིས་གང་ཞིང་། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་
 གཉིས་ཀྱིས་ལྟའི་གོས་ཀ་ཤི་ཀས་ལྷིབས་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་ལུས་ནམ་
 མཁའ་ལ་སྤངས་པ་ན། ང་ཐོངས་གསུངས་ཏེ་ས་ལ་ཞབས་བཞག་ནས་ཕྱོགས་

བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ང་ཉིད་མཆོག་གོ། ཞེས་
 སོགས་མེད་གའི་སྐྱོད་བྱངས་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། དེ་ལྟར་སྐྱོབ་པ་ལྟམས་ནས་དགུང་ལོ་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུའི་བར་ཤུ་གའི་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་བཞུགས་ནས་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་ལ་
 སོགས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོང་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་མི་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་སྦྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་
 ལ་བབ་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེལ་སྟན་དང་སྐྱ་
 དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ལས། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་འདྲ་འདི་དག་ནི། མར་མེ་
 མཛད་པ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས། རི་ལྟར་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་ལྟ་མིར་བཅས་པ་རྟོགས་པར་གྱིས། གཞོད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 བརྟགས་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དག་གིས་འགོ་བ་གདུངས། སྦྱིང་རྗེའི་
 སྦྱིན་ལས་ཞེ་བ་བསེལ་བའི་ཆུ། འདྲེན་པ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་ནི་རབ་ཏུ་ལོལ། ཅེས་
 སོགས་དང་། སྦྱོན་བརྒྱུ་མང་པོ་འདི་འདྲ་འདི་དག་ལས། འགོ་བ་སྦྱོལ་ཞེས་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྦྱོན་ལམ་བཟུང་། སྦྱོན་གྱི་སྦྱོན་ལམ་སྦྱོང་པ་དེ་དཔེ་བྱས། ཁྱོད་ནི་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་དུ་འཆང་བྱ་བྱིར་ཁབ་ནས་
 འབྱུང་དགོས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་
 ཅད་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་ཁབ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ན།
 ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་མ་དང་ཤུ་གའི་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་ནས་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་མཛད་
 བ་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་དོན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་། བཅུན་མེད་འཁོར་རྣམས་
 ཀྱིས་སེལ་སྟན་དང་སྐྱ་དབྱངས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོགས་སྟོན་པས་

བྱིད་པ་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་རྣམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་
 བརྒྱན་ཏེ་ཆགས་པའི་ཐབས་འབང་ཞིག་བྱས་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་
 བཀོད་པའི་ཡོ་ལངས་ཆེན་པོས་གོང་ཁྲེང་གི་ཤར་སྒོ་ནས་བྱོན་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་
 གཟིགས་པར་ཆས་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་གནས་གཙང་
 མའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བྲ་རྣམས་ཀྱིས། མི་ཀན་པོ་གཏུགས་པ། འཁོགས་པ། ལུས་ལ་
 རྩ་རྒྱས་ཐོན་པ། སོ་བཟལ་པ། ལུས་ལ་གཉེར་མས་གང་པ། སྐྱ་བྱི་པ། སྐྱར་པ།
 གདུང་རྟེན་ལྟར་དགྲ་པ། ཞོམ་པ་འཁར་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཐུ་ཟད་པ། དར་ཡལ་
 པ། མིད་པ་ནས་སྐྱ་རར་རར་པོ་འབྱུང་པ། ལུས་དགྲ་བས་འཁར་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་འདར་བ་ཞིག་ལམ་ཁར་བརྟན་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གྲུས་སོ། །ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་མི་རིད་ཉམ་རྒྱུང་ཞིང་། ཤེས་ཤིག་བསྐྱམས་ལ་རྒྱས་པ་ཉི་
 ཅེས་དགྱིས། མགོ་དཀར་སོ་བཟལ་ལུས་ནི་རབ་བསྐྱེམ་ལ། འཁར་བ་བརྟེན་
 ཅིང་མི་བདེར་འཁྱོར་འགོ་སྟ། ཁ་ལོ་སྐྱར་བས་གྲུས་པ། ལྷ་ཅིག་མི་འདི་ཀྱ་བས་
 ཟེལ་གྱིས་ནོན། །དབང་པོ་ཉམས་ཤིང་རྟུག་བསྟལ་བརྩོན་སྟོབས་ཉམས། །
 གཉེན་གྱི་སྐྱེ་བོས་བརྟན་ཤིང་མགོན་མེད་གྱུར། །དོན་བགྱིད་མི་རུས་ནགས་ཁྱོད་
 ཤིང་ལྟར་པོར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་གྲུས་པ། འདི་ཡི་ཚོས་འདི་རིགས་གྱིས་
 ཡིན་ནམ་འོན་ཏམ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ལ་ཡང་འདི་སྲིད་དེ་གྲོས་ཤིག་ཆོག་
 འདི་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ལྟར་དུ་གྲོས་ཤིག་དང་། ཐོས་ནས་དེ་བཞིན་དོན་ལ་
 འདིར་ནི་རྒྱལ་བཞིན་བསམ། ཁ་ལོ་སྐྱར་བས་གྲུས་པ། ལྷ་འདི་རིགས་ཚོས་མ་
 ལགས་ཡུལ་འཁོར་ཚོས་མ་ལགས། །སྐྱེ་བོ་ཀྱན་གྱི་དར་ལ་བབ་པ་ཀྱ་བས་

འཛོམས། ཁྱོད་གྱི་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་ཉེ་དུ་གཉེན་ཚོགས་ཀྱང་། །ཀྱ་ལས་མཐར་
 འགོ་བ་ཡི་ཐབས་ནི་གཞན་མ་མཆིས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྒྲིས་པ། །ཁ་ལོ་
 སྐྱར་བ་བྱིས་པའི་སྒྱེ་བོ་མི་མཁས་པའི། །སློང་ན་གཞོན་པས་རྒྱགས་ཤིང་སྒྲིས་
 པས་ཀྱ་མ་མཐོང་། །ད་ནི་སྐར་འགོ་ར་ཡི་ཤིང་རྟ་ལྟར་དུ་སྐྱར། །ད་ཡང་ཀྱ་ལ་
 གནས་པས་ཅེ་དགས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཤིང་རྟའི་
 མཚོག་དེ་སྐར་བསྐྱར་རྟེ་ཕྱིར་གོང་ཁྱོད་དུ་ཞུགས་སོ། །ཡང་གོང་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་སྟོ་
 བས་སྒྱུད་མོས་ཚལ་གཟིགས་པར་ཆས་པ་ན། གནས་གཙང་མའི་ལྟ་རྟེན་གྱིས་
 ལམ་ཁ་ན་མི་ནད་གྱིས་ཉེན་པ། དུ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལུས་ཉམ་རྒྱུང་བ་རང་གི་གཙོན་
 སྐྱག་རྟ་བྱིང་བ། མགོན་མེད་པ། སྐྱབས་མེད་པ་ཤིན་རྟ་ཤ་ཐང་བར་དཔུགས་
 དཔུག་ཞིང་རྩལ་དགོས་པ་ཞིག་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིས་སོ། །ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་མི་
 རྒྱབ་ལུས་གྱི་མདོག་རན་ལ། །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་དཔུགས་དབྱང་
 རབ་རྟ་དགའ། །ཡན་ལག་ལུས་བསྐྱམས་ལྟོ་བས་དཀྱུགས་ཤིང་ཉམ་ཐག་གྱུར། །
 རང་གི་གཙོན་རྟག་སྐད་པའི་གནས་ན་འདུག་འདི་སྟ། །ཁ་ལོ་སྐྱར་བས་སྒྲིས་པ།
 ལྟ་ཅིག་མི་འདི་ཤིན་རྟ་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་སྟེ། །ནད་གྱི་འཛིགས་པ་ཉེ་བར་མཆིས་
 པས་འགུམ་ལ་ཐུག །ནད་མེད་གཟི་བཞིན་མ་མཆིས་སྐྱབས་ཀྱང་རྣམ་པར་
 ཉམས། །མགོན་དང་སྐྱབས་དང་གྲིང་དང་དཔུང་གཉེན་མ་མཆིས་ལགས། །བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔས་སྒྲིས་པ། ནད་མེད་པ་ཡང་མི་ལམ་ན་ནི་ཅེད་དང་མཚུངས། །
 ནད་གྱི་འཛིགས་པ་འདི་ལྟར་ཤིན་རྟ་མི་བཟད་པ། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་གནས་
 འདི་མཐོང་ནས་རི་ལྟ་བུར། །ཅེད་ལ་དགའ་དང་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་

འགྲུར། ཁེས་གསུངས་ནས་ཤིང་རྟ་སྤར་བསྐྱར་ཏེ་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །ཡང་གོང་
 བྱི་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་སར་གཤེགས་པ་ན། གནས་
 གཙང་མའི་རྩ་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་ཁ་ན་མི་ཤི་བར་གྱུར་པ། བྱོགས་ལ་བཞག་པ་
 རས་གྱི་བྱེད་པ་ལྟར་ལ། ཉེ་དུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ། ཀྱུན་གྱང་དུ་ཞིང་སྐད་ལྟར་
 ཉེ་དུ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འདོན་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་གཤེགས་མགོ་ལ་ས་འཐོར་ཞིང་བར་བརྟུང་ལ་
 ཚོང་འདོན་ཞིང་ཕྱི་བཞིན་འབར་བར་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ་། མཐོང་ནས་གྱང་ཡང་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱོད་སོ། ཁ་
 ལོ་སྐྱུར་བ་མི་འདི་བྱོགས་ལ་བཞག་ནས་ནི། མི་དག་སྤྱོད་པའི་གཤེགས་མགོ་ལ་ས་ནི་
 འཐོར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱོད་ཚོགས་དག་གི་ཚོགས་ནི་བརྟུང་ལ་བར་བརྟུང་བས། ཀྱུན་
 བས་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་བྱིང་བ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན། ཁ་ལོ་སྐྱུར་བས་སྤྱོད་པ། ལྟ་ཅིག་མི་
 འདི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་གྱལ་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཆད་པ་མ་མཆིས་འབར་བུ་རྒྱུ་མཐོང་
 མི་འགྲུར། ཡོངས་སྐྱོད་ཁྱིམ་དང་མཛའ་བཤེས་གཉེན་ཚོགས་བལ་ནས་ནི། འཛིག་
 ཉེན་ཉེན་པ་རོལ་མཆིས་ཏེ་སྤྱོད་ཆད་གཉེན་མི་མཐོང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔས་སྤྱོད་པ། རྒྱ་བས་གཞོན་པར་འགྱུར་བས་གཞོན་པ་ཅིར་མི་རུང་། སྤྱོད་
 ཚོགས་ནད་ཀྱིས་གཞོན་འགྱུར་ནད་མེད་ཅིར་མི་རུང་། འིང་དུ་མི་གནས་གཞོན་
 པ་མཁས་ལ་ཅི་མི་རུང་། རྒྱ་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་མཁས་ལ་ཅིར་མི་རུང་། གལ་
 ཏེ་རྒྱ་མེད་ནད་མེད་འཆི་བ་མེད་གྱུར་གྱང་། འོན་ཀྱང་སྤང་པོ་ལྟ་འཛིན་སྤྱོད་
 བསྤེལ་ཆེ་ཡིན་ན། རྒྱ་ན་འཆི་བ་རྟག་དུ་འབར་བ་སྤྱོད་ཅི་དགོས། ལེགས་པར་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པར་དུ་ཐར་པར་བྱ་བ་བསམ། ཁེས་གསུངས་ནས་ཤིང་རྟ་སྤར་བསྐྱར་
 ཏེ་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །ཡང་གོང་བྱི་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་

སར་གཤེགས་པ་ན། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཁ་དེར་དག་སློང་
 ཞིག་མངོན་པར་སྐྱལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དག་སློང་ཞི་བ་དུལ་བ་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ། ཚངས་པར་སློད་པ། མིག་ཐབ་པ། གཉའ་ཤིང་གང་
 ཙམ་དུ་ལྟ་བ། སློད་ལམ་མཛེས་པ་སྤྱད་སྤུལ་ཆོགས་པ། འགོ་བ་དང་ཕྱི་ག་བ་
 མཛེས་པ་སྤྱད་སྤུལ་ཆོགས་པ། མདུན་དུ་ལྟ་བ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་བ་
 མཛེས་པ། བསྐྱམ་པ་དང་བརྒྱང་བ་མཛེས་པ། ཆོས་གོས་སྤུལ་སྤྱར་དང་། ལྷང་
 བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པ་མཛེས་པ་ཞིག་ལམ་ཁ་ན་འདུག་པ་དེ་མཐོང་
 རོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྤྱུང་སོ། ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་སྦྱེས་ཏེ་སེམས་ཞི་རབ་ཞི་ཞིང་། མིག་ཐབ་འགོ་
 ལ་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་བུ་ཕྱེད་ཅིང་། རུར་སྤྱིག་གོས་གྱོན་གྱིན་ཏེ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
 སློད། ལྷང་བཟེད་ཐོགས་ནས་མི་ཚོད་མ་ཁེངས་སུ་ཞིག་ཡིན། ཁ་ལོ་སྦྱར་བས་
 སྤྱུང་བ། ལྷ་ཅིག་མི་འདི་དག་སློང་ཞེས་ཅི་བགྱི་བ་ལགས། འདོད་པའི་དགའ་བ་
 སྤངས་ཤིང་གིན་དུལ་བར་སློད། བདག་ཉིད་ཞི་བ་ཆོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་
 བྱུང། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་བལ་བ་བསོད་སྟོམས་སློད་ཅིང་རྒྱ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སྤྱུང་བ། འདི་ནི་དག་བར་ལེགས་སྤྱང་ཡང་འདོད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་བསྐྱུགས། ཉི་ནི་བདག་ལ་ཐན་ཞིང་སེམས་
 ཙན་གཞན་ལའང་ཐན། འཆོ་བ་བདེ་ཞིང་ཉམས་མཐུན་འཆི་མེད་འབྲས་བུར་
 འབྱུང། ཞེས་གསུངས་ནས་ཤིང་ཏྲ་སྤྱར་བསྐྱར་ཏེ་པོ་བྱང་དུ་ཞུགས་སོ། ཡང་
 དེའི་ཆོ་བཅུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱངས་དང་སེལ་སྤྱད་སྤྱ་ཆོགས་པའི་སྤྱད་བྱངས་
 ཀྱིས་མཚོད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོན་གྱི་ཕྱོན་ལམ་དང་ཐུགས་

བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུས་སྤྱད་བྱངས་དང་སྤུལ་སྤྱོད་དེ་དག་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐྱུལ་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། སྤྱིད་གསུམ་གྱི་དང་ནད་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱུལ་འབར། །འཆི་མེད་རབ་འབར་འདི་ནི་མགོན་མེད་པ། སྤྱིད་ལས་འབྱུང་
 ལ་འགོ་བ་རྟག་ཏུ་སྒྲོངས། །བུམ་པར་རྒྱུད་པའི་བྱང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། སྤྱིད་
 གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱོད་དང་འདྲ། །འགོ་བའི་སྤྱི་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་
 མཚུངས། །འགོ་བའི་ཆོ་འགོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་རྒྱ་ལྟ་
 བྱར་ལྷུང་མགོགས་འགོ་སྤྱིད་ཐེད་མ་རིག་དབང་གིས་སྤྱི་བོ་རྣམས། །མི་དང་ལྟ་
 གནས་ངན་སོང་ལམ་གསུམ་པོ། །འགོ་བ་ལྟ་བོ་དག་ཏུ་མི་མཁས་འཁོར། །དབར་
 བ་རྒྱ་མཁས་པར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན། །རྟག་ཏུ་གཟུགས་སྤྱུག་མཆོག་དང་སྒྲི་སྟོན་
 དང་། །དྲི་ཞིམ་རོ་མཆོག་རིག་པ་བདེ་བྱེད་པ། །དུས་རབ་རྟེན་ལ་འགོ་བ་འདི་དག་
 ཐོགས། །དབར་བ་རྟོན་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱི་ཐོགས་བཞིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་
 ངན་གནོད་པ་མང་། །འཛིགས་བཅས་རྟག་ཏུ་དག་བྱེད་ཞོན་མོངས་བཅས། །རལ་
 གྱིའི་སོ་འདྲ་དུག་སྤོང་ལོ་མ་མཚུངས། །ངན་སྤྱུགས་སྟོད་ལྟར་འཕགས་པའི་སྤྱིས་
 བོས་སྤངས། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཛིགས་བཅས་ཞོན་མོངས་བཅས། །རྟག་ཏུ་
 རྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟན་པ་འདྲ། །རྟག་ཏུ་འཛིགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཅ། །
 སྤྱིད་པའི་ཐེད་པའི་འཁྱི་གིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །རི་ལྟར་མེ་འབར་འོབས་ནི་
 འཛིགས་བཅས་པ། །དེ་ལྟར་འདོད་འདི་འཕགས་པའི་སྤྱི་བོས་རིག་ །འདམ་རྒྱལ་
 ཆོ་འདྲ་རལ་གྱི་གསལ་གནས་འདྲ། །རལ་གྱིའི་སོ་ལ་སྤྱང་ཕྱིའི་བསྐྱུས་དང་
 མཚུངས། །རི་ལྟར་སྤུལ་གྱི་མགོ་དང་ངན་སྤྱུགས་སྟོད། །དེ་ལྟར་འདོད་འདི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་ །བྱ་གཞུང་བྱ་འདྲ་ཞིང་གསལ་གིང་འདྲ། །རོ་ལ་ཁྱི་

ལྷུ་སྐྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཅུ་ཟླ་འདྲ། །གཟུགས་
བརྟན་མཚུངས་ཤིང་བྲག་ཅ་འདྲ་བ་དང་། །མིག་ཡོར་འདྲ་ཞིང་གར་ལ་ལྟ་འདྲ་
དང་། །མི་ལམ་མཉམ་པར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་རིག། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྐད་
ཅིག་ཡ་མ་བསྐྱ། །སྐྱེ་མ་སྐྱིག་ཅུ་འདྲ་ཞིང་བརྟུན་པ་ཅན། །ཆུ་བྱར་དབྱ་བ་ལྟ་བུར་
ཡང་དག་མིན། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་ལས་བྱུང་བར་མཁས་པས་ཉོགས། །ན་ཚོད་
ཐོག་མར་གཟུགས་མཆོག་འཛོལ་པའི་ཆོ། །པངས་ཤིང་སྟག་འདོད་འདི་ནི་བྱིས་
པའི་སྦྱོད། །ཁ་ན་སྟག་བསྐལ་གཟི་བཞིན་ལུས་བཅོམ་ནས། །རྣམ་པར་སྦྲོང་སྟེ་རི་
དྲགས་ཀྱང་སྐམ་བཞིན། །ཁོར་འབྱུང་པའི་རྩ་མར་སྦྱོབས་ལུན་ཆོ། །པངས་
ཤིང་སྟག་འདོད་འདི་ནི་བྱིས་པའི་སྦྱོད། །ཁོར་ཉམས་སྟག་བསྐལ་བར་ནི་གྱུར་
པའི་ཆོ། །རྣམ་པར་སྦྲོང་སྟེ་མི་ཡིས་འབྲོག་སྦྲོང་བཞིན། །རི་ལྷོང་མེ་ཉོག་ཤིང་དང་
འབྲས་བཅས་ཤིང་། །དེ་ལྷོང་སྦྱོར་འདོད་མི་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །ཁོར་ཉམས་ཁྱ་
བས་ཉེན་ཞིང་སྦྲོང་བ་ན། །དེ་ཆོ་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བྱ་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་བཞིན། །རྩ་ལུན་
གཟུགས་མཆོག་ལུན་ཆོ་དཔོན་པོ་བཞིན། །ཤད་ན་སྟག་ཅིང་དབང་པོ་དགའ་བར་
བྱེད། །ཁ་ན་སྟག་བསྐལ་ཉེན་ཞིང་ཁོར་ཟད་ན། །དེ་ཆོ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་འཆི་
བདག་བཞིན། །ཁ་བས་ཁྱ་བྱས་ན་ཚོད་ཡོལ་གྱུར་ན། །སྦྲོང་པོ་གནམ་ལྷགས་
བྱིས་ནི་བཅོམ་པ་བཞིན། །ཁ་བས་འཕྲོགས་ན་འཛིགས་བཅས་ཁང་རུལ་འདྲ། །
ཁ་ལས་འབྱུང་བ་བྱུང་བ་ལྷུང་དུ་སྦྱོས། །བྱང་མེད་སྦྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཁྱ་བས་
སྐམས། །མ་ལའི་འཁྲི་ཤིང་སྟ་ལའི་ནགས་སྟག་བཞིན། །ཁ་བས་བཙོན་འགྱུས་
ཅུལ་དང་བྲགས་ཐོགས་ཏེ། །དབེར་ན་སྦྱིས་བྱ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། །ཁ་བས་
གཟུགས་སྟག་གཟུགས་ནི་མི་སྟག་བྱེད། །ཁ་བས་གཟི་བཞིན་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་

སྟོབས་འཕྲོག་ཀྱང་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟམ་པར་བྱེད། ཀྱང་བས་འཆི་བྱེད་
 ཀྱང་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག་ཀྱང་བརྟམ་མང་དང་ནད་འཕྱིབས་སྟུག་བསྟུལ་
 གྱིས། འགྲོ་བ་གཅིས་ཏེ་མི་ཡིས་རི་དྲགས་བཞིན། ཀྱང་དང་ན་བས་བཅོམ་པའི་
 འགྲོ་ལྟས་ལ། སྟུག་བསྟུལ་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤོད་ཅིག་དཔེར་ན་དགུན་
 སྟེང་རྒྱང་དང་ཁ་བ་ཆེ། རྩ་བོར་གལ་བ་ནགས་སྟུན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག་དེ་
 ལྟར་ནད་འདི་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ནི་
 ཉམས་པར་བྱེད། རྟོར་འབྱུ་ལོར་ཆེན་པོ་མར་ཟད་པར་བྱེད། ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་
 འགྲོ་ལ་བརྟམ་པར་བྱེད། གཞོན་པ་བྱེད་ཅིང་སྟུག་ལ་སྤང་བར་བྱེད། ཡོངས་སུ་
 གཏུང་བྱེད་མཁའ་ལས་ཉི་མ་བཞིན། འཆི་དང་འཕྲོ་དང་འཆི་འཕྲོ་དུས་བྱེད་པ། །
 མངས་བྱིང་སྟུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། བྱིར་མི་འོང་ཞིང་འབྲལ་བར་འབྱུར་
 མ་ཡིན། བྱིང་ལས་ལོ་འབྲལ་འདྲ་ཞིང་ཁྱུང་རྒྱན་མཚུངས། འཆི་བ་དབང་ཡོད་
 པ་དག་དབང་མེད་བྱེད། འཆི་བ་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱ་བོས་བྱིང་དེད་བཞིན། མི་ནི་
 གཉིས་མིན་གྲོགས་མེད་གཅིག་སུ་འགྲོ། རང་ལས་འབྲས་སུ་ལྷན་པའི་དབང་
 ཡང་མེད། འཆི་བས་སྟོག་ཆགས་བརྟུ་ཕག་མང་འཛིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་ཆོགས་
 ལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་མིན་བཞིན། ཁྱུ་ལ་མཁའ་ལྗིང་གྲང་ཆེན་སེང་གེ་འདྲ། རྩ་བོར་
 འབྱུང་བའི་ཆོགས་ལ་མེ་དང་མཚུངས། སྟོན་བརྟུ་མང་པོ་འདི་འདྲ་འདི་དག་
 ལས། འགྲོ་བ་སྟོལ་ཞེས་ཁྱེད་གྱིས་སྟོན་ལམ་བཟུང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་སྟོན་པ་
 དེ་དཔར་བྱིས། ཁྱེད་ནི་མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ། ཅིས་སོགས་རབ་ཏུ་
 བྱུང་ནས་ལྟར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛོད་པ་སྟོན་དགོས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྟུལ་བ་ན་དེ་
 བཞིན་དུ་མཛོད་པར་དགོངས་བྱིང་། འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་

མི་བརྟན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟག་དང་། ལྷག་པར་བརྟན་མའི་ཚོགས་ནི་མི་
གཙང་བའི་བུམ་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟར་མི་སྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟག་ཏུ་
གཞིགས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གསུང་འདི་ལྟར་བྱོན་ཏེ། འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་
གསོད་པ་སྟེ། བསད་པའི་གནས་སུ་བསད་པར་བྱ་བ་གསོད་པ་དང་མཆུངས་
སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་སྟེ། དན་སྒྲུགས་ཀྱིས་གང་བའི་སྟོད་རི་
མོ་ཅན་རྒྱལས་ལ་མི་མཁས་པ་ཆགས་པ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་
ནི་འབྲིང་བ་སྟེ། སྤང་པོ་ཆེ་རྒྱུང་བྱིང་བ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་
ནི་བཙས་པ་སྟེ། བཙོན་རའི་ནང་གི་བཙོན་བཙས་པ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་
བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། ཕག་མི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་
མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་སྟེ། བྱི་གང་རུས་ལ་ཆགས་པ་
དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་སྟེ། བྱེ་མ་ལེབ་མར་
མའི་མེ་ལྷེར་ལྷུང་བ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཐོགས་པ་སྟེ།
སྟེའུ་རྟེན་ལ་ཐོགས་པ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བ་སྟེ། ཉ་རྒྱས་ཟིན་པ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་
སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། ག་འཛོར་གི་གནས་ཀྱི་ལྷག་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་
དེ་དག་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། སྟིག་པ་བྱེད་པ་གསལ་གྱིང་གི་རྩེ་མོ་ལ་བརྟགས་པ་
དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་འབྲིང་ཞིང་ཐོགས་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ཆེ་
རྒྱན་པོ་འདམ་དུ་སོང་བ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཐོངས་པ་སྟེ།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱའི་སྒྲུལ་བྱ་ཞིག་པ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་
རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་སྟེ། དམུས་ཡོང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་

ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སའི་གཏིང་གི་མཚམས་སུ་
 སོང་བའི་ཆུ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་དུ་བ་འབུལ་བ་སྟེ།
 བསྐལ་པ་ཟད་པའི་ས་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་
 བ་སྟེ། རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷགས་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་
 ནི་འབྲོག་འཛོལ་བ་སྟེ། དམུས་ལོང་རི་ལ་བྱིན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་
 པ་དེ་དག་ནི་བཏགས་ཤིང་འཁོར་བ་སྟེ། བྱི་སྟོང་གིས་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་
 སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་བསྐྱེས་པ་སྟེ། དབྱིད་ཀྱི་རྩ་དང་ནགས་ཆེལ་དང་
 མཚུངས་སོ། །འདི་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྟེ། ལྷ་བ་མར་གྱི་དོང་
 ལྷ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཟ་བ་སྟེ། ལྷ་ལ་ནམ་
 མཁའ་མིང་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་འཚུངས་པ་སྟེ། ལྷ་པོ་
 ཆེ་ལ་ཆུ་སྤོར་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་འཛོམས་པ་
 སྟེ། མགོན་པོ་ལ་ཆོམ་པོ་མང་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་
 འཛིགས་པ་སྟེ། ཤིང་སྤྲ་ལ་ལ་རྒྱུད་དམར་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་སྟེ། སྤྱེ་བ་པོ་ལ་སྤུལ་མི་གཏུག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །
 བྱིས་པ་རྣམས་ནི་རོ་མུང་བའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་པ་སྟེ། རལ་གྱིའི་སོ་སྤྲང་ཅིས་
 བསྐྱས་པས་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཁྱེར་བ་སྟེ། ཤིང་གི་
 སྤང་པོ་ཆུ་པོའི་རྒྱས་ཁྱེར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཅེ་བ་
 སྟེ། བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་རང་གི་གཅིན་རྒྱལ་ལ་ཅེ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་
 བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱན་རྒྱུར་བ་སྟེ། སྤྲང་པོ་ཆེ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་
 དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་བ་སྟེ། གཡོན་ཅན་གྱིས་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་

དག་ཕྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཟད་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། ཀྱལ་པོ་ལ་དགའ་བའི་མོར་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་འཆོས་པ་སྟེ། སྤོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་པ་འཆོས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་བཙུན་མོའི་
 འཁོར་ལ་ཡོངས་སུ་བཟླ་བ་བྱས་ནས། ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་
 པར་སྒྲོམ། མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ། སྤྲད་པའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེད། རང་
 གི་ལུས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་སྒྲོམ། ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དག་
 པར་མཐོང་། ལུས་ལ་ལུས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བསྐྱེད། སྟག་པའི་འདུ་
 ཤེས་རྣམ་པར་འཛིག། མི་སྟག་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་བྱེད། འོག་གི་རྒྱུང་པའི་
 མཐིལ་ནས། རྟེན་གི་གྲྲ་བ་མན་ཆད་མི་གཙང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་གཙང་
 བ་ལས་གྱུར་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མི་གཙང་བ་ཟག་པར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཡིད་
 འབྱུང་བའི་གསུང་རྒྱ་ཆེར་བྱོན་ཞིང་སྤྱར་དུ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 བར་དགོངས་སོ། །སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བུའི་ཉམས་
 ལེན་དུ་ཁྱེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱལ་པོའི་པོ་བྱང་
 དུ་ཞུགས་ནས་གཞོན་ཏུ་རོལ་ཅིང་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་བ་དང་། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས་རྒྱ་བ་དང་ན་
 བ་དང་འཆི་བའི་བར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་དང་། བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་
 སྟན་དང་སྤྱིའི་དབྱངས་བསྐྱགས་པ་ལས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེན་བསྟན་
 བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྤྲད་པའི་གསུང་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་ལྟར།
 ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་

དམིགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་
 པར་ཆེ་འདིའི་ཐུན་ཚགས་དང་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་ཁྲིམ་གྱི་འདོད་
 ཡོན་ལ་མ་ཆགས་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཤུགས་དག་པོས་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པར་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་པ་མས་མ་གནང་བ་དང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་མ་གནང་ན་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མཐར་ཐིམ་པ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགག་བྱ་ཆེ་བས་པ་
 མས་གནང་ཞིང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མ་བཀག་པར་གནང་བ་ཞིག་དགོས་
 ཞེས་འདོམས་སྤྱིར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བར་
 བཞེད་ནས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་ཁར་བཟང་དུ་བྱོན་ཏེ། ལྷ་ཅིག་བདག་ནི་
 མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་བབ་རིགས། གོགས་ཀྱང་མ་མཛད་མི་དགེས་པ་ཡང་
 མ་མཛོད་ཅིག རྒྱལ་པོ་གཉེན་བཅས་ཡུལ་འཁོར་བཅས་ཏེ་བཟོད་བར་
 གསོལ། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་མཆི་མས་མིག་གང་འདི་སྐད་སྒྲིས། ཁྱོད་ནི་ཕྱིར་ལྷོག་པ་
 ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་ལ་དམ་པ་ཅི་སྟོང་སྟོས་ཤིག་ཐམས་ཅད་
 སྤྱིན། །བདག་དང་པོ་བྱང་འཁོར་དང་ཡུལ་འཁོར་འདི་ཕན་ཐོགས། །དེའི་ཆེ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དབས་སྟན་པའི་ཆོག་སྒྲིས་པ། ལྷ་ཅིག་དམ་པ་བཞི་འཛུལ་དེ་ནི་
 བདག་ལ་སྟོལ། གཤམ་ཏེ་སྟུལ་བར་སྟོད་ན་མངའ་ནི་ཁྱོད་ལ་མཆིས། །འོན་ཀྱང་
 ཏྲག་ཏུ་ཁྲིམ་ན་གཟིགས་ཤིང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ལྷ་ཅིག་བདག་ནི་རྒྱ་བས་ཚུགས་
 པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་མདོག་བཟང་དར་ལ་བབ་པས་གནས་པ་དང་། །
 བད་མ་མཆིས་པར་ཐོབ་ཅིང་ནད་ཀྱིས་མི་བཏབ་དང་། །ཆོ་དབག་མ་མཆིས་པ་

དང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་འཆོལ། ཀྱུལ་པོས་ཆོག་ཐོས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་ཉམ་
 ཐག་སྟེ། གཞོན་ལུ་གནས་མིན་སྒྲོང་བས་བདག་ལ་མཐུ་མེད་དོ། །བསྐལ་པར་
 གནས་པའི་བྱང་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱང་ནམ་དུ་ཡང་། རྒྱ་ན་འཆི་བའི་འཛིགས་དང་རྒྱད་
 ལས་མ་ཐར་ཏོ། །ཞེས་ཀྱ་བ་དང་། བ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། རྒྱད་པ་ལས་ཐར་
 པའི་ཐབས་བདག་ལ་མ་མཆིས་མོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གཞོན་ལུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་ཡབ་ལ་ཡང་གསོལ་བ། རྒྱ་ན་འཆི་བའི་
 འཛིགས་དང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ། །ལྟ་ཅིག་གལ་ཏེ་མཆོག་བཞི་འདི་དག་མི་
 སྤུལ་ན། གཞན་ཡང་མཆོག་གཅིག་གསོལ་གྱི་ཀྱུལ་པོ་གསན་དུ་གསོལ། །འདི་
 བས་ཤི་འཕོས་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་མཛོད། ཅིས་གསུངས་པ་ན་
 ཡབ་ཀྱུལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་དོ། བྱིད་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅིས་
 གནང་དོ། །དེ་ནས་སྒོན་གྱི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དང་སྒོན་ལམ་སྒོན་པའི་དུས་སུ་བབ་
 པས་གྲགས་འཛིན་མ་དང་ས་འཆོ་མ་ལ་སོགས་པའི་བཙུན་མོ་དུག་ཁྲི་དང་།
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཀྱུལ་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་འཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་
 དོར་ནས་ཁང་བཟང་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་མེདས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ།
 ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བཙུལ་ཏེ་ཕྱགས་སྒོན་མཛོད་པ་ན།
 བས་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟའི་མཆོད་རྗེས་ཀྱིས་གང་། ཤར་ཕྱོགས་ནས་
 སྐར་མ་རྒྱལ་ཡང་ཤར། དེ་ནས་ཀྱན་འཛིན་ཅིས་པ་ས་པོ་བྱི་བ་ལོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་
 ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆ་ལ་རྟ་སྤྲུགས་ལྟན་ལ་ཆིབས་ནས་འདུབ་པས་སྤྱ་
 འཕྲིད་དེ། སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་

སོགས་པའི་ལྟ་བུ་བ་ལྷག་མང་པོའི་མཆོད་རྗེས་དང་བཅས་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་
 འདས་པ་ཡུལ་སྤོང་བྱེད་གྱི་ས་རྒྱ་སྤང་ཡིད་འོང་ལྷན་གྱི་འགྲམ་དུ་ཕེབས་པ་ན་ནམ་
 ལངས་ཤིང་། ཆེབས་པ་ལས་བབས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པའི་རྒྱན་རྣམས་
 འདུན་པ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱིར་སློག་ ཉིད་གྱི་དབུ་སྐྱ་ཉིད་གྱིས་གསེལ་ཞིང་བརྒྱ་བྱིན་
 གྱིས་གོས་དུར་སྒྲིག་ཤུལ། ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་གྱི་ན་བཟའ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྣམས་
 བརྒྱ་བྱིན་ལ་གནང་བས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྱུ་པོའི་གཙུག་ཏུ་ཁྱེར་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 ན་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བཞགས། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་དེར་འདུན་
 པས་མཆོད་རྟེན་བཅུགས་པ་ལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ཀྱང་ཕྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་འདོམས་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་
 བརྗེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བརྗེ་བ་གསུམ་ནི། རྟགས་ཆ་
 ལྷགས་བརྗེ་བ། བསམ་པ་བརྗེ་བ། མིང་བརྗེ་བ་གསུམ་སོ། །སྟོན་པས་སྟོན་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་ལྟར་དོར་ཏེ་ཐ་ན་
 སྐྱུ་ལ་བཞེས་པའི་ན་བཟའ་ཀ་ཤིའི་རས་དང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ་དུར་སྒྲིག་
 བཞེས་ཤིང་དབུ་སྐྱ་ལྟར་ལོའང་གཙོད་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པ་དང་།
 བསམ་པ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་པ་དང་། པ་མས་བཏགས་པའི་མིང་
 ཡང་དོར་དགོས་པ་ནི་སྟོན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱ་ར་རྒྱ་
 མིར་གཤེགས་པའི་ཆོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཉིར་འགྲོས་དགེ་སྟོང་གང་ནས་ཡིན་ཅི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། ཉར་འགྲོ་ར་ནི་རྒྱལ་བ་སྟེ། ཞེས་སྤར་པོ་བྱང་དུ་བཞགས་པའི་
 དུས་གྱི་མཚན་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱ་ར་རྒྱ་མིར་ཕེབས་པའི་

ཆོ་ལུ་སྟེན་སྟེན་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལྟར་ཆོ་དང་ལྟན་པ་གོ་ཏུ་མ་ཞེས་
 པ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་གཏུང་དང་མཚན་ནས་བཛོད་པ་ན།
 རྟོན་པས་ལུ་སྟེན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཏུང་དང་མཚན་ནས་མ་བཛོད་
 ཅིག ཅེས་སྟེན་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དོར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཞེས་བཛོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་
 ཤེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་
 ཆོ་འདིའི་གཉེན་ཉེ་དུ་ཞོར་ལོངས་སྟོན་གང་ལའང་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དང་ཐ་ན་མིང་
 དང་རུས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྟོས་ཏེ་གང་ལའང་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གོ་རུས་
 སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་ལྟོངས་སྐྱ་
 ཤིང་གཅིག་ཤར་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོའི་ཡུལ་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་
 ཐེབས་པ་ན་ཡུལ་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་མཚར་ཏེ་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་འདིར་གཤེགས་སོ་ཞེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་
 བརྒྱ་བྱིན་འདིར་གཤེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱན་ངོ་མཚར་བའི་ཅ་ཅ་
 བསྐྱགས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུང་དུ་བྱིན་
 ཏེ་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་བྱག་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་སྟོང་མོས་འཆོ་བ་མི་རིགས་ཀྱིས། བདག་གི་པོ་བྱང་དུ་
 བཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྟིང་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་པོ་
 གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མི་
 འདོད་དོ། །འདོད་པ་དུག་འབྲ་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་ལྟན། །སེམས་ཅན་དབྱུལ་དང་
 ཡི་དྲགས་དུང་འགྱོར་ལྟར། །མཁས་པས་སྤང་ཅིང་འདོད་པ་འཕགས་མ་ཡིན། །ཁོ་

བོས་རང་སྐབས་རུལ་བ་བཞིན་དུ་དོང་། འདོད་བ་ཤིང་གི་འབྲས་ལུ་བཞིན་དུ་
 ལྷང་། རི་ལྷར་སྒྲིན་དང་ཆར་སྒྲིན་བཞིན་དུ་འགྲོ། མི་བརྟན་འགྱུར་ལས་རི་ལྷར་
 རྒྱང་བཞིན་འགྲོ། དག་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མཐོང་ཞིང་སྒྲ། དེ་བཞིན་འདོད་
 བ་མི་ཉེད་ཕྱིར་ཡང་གཏུངས། ཉེད་དུ་ཟིན་གྱང་ཚོག་པར་འཛིན་མི་འགྱུར། གང་
 ཚེ་དབང་པོ་མ་རུང་རབ་གྱུར་བ། དེ་ཚེ་འདོད་བ་སྟག་བསྐལ་དག་ཚེན་སྒྲིད། རྒྱལ་
 བ་ལྷ་ཡི་འདོད་བ་གང་ཡིན་དང་། མི་ཡི་འདོད་བ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་
 པའི། འདོད་བ་ཐམས་ཅད་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་གྱང་། དེ་ལ་ཚོག་བ་མེད་དེ་ཡང་
 ཚོལ་ལོ། རྒྱལ་པོ་གང་དག་ཞི་ཞིང་དུལ་གྱུར་བ། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཚོས་གྱི་
 འདུ་ཤེས་གྱང་། ཤེས་རབ་མཁས་པས་ཚོག་བ་དེ་ལེགས་མཚོག་ འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཚོག་བ་ཅུང་ཟད་མེད། རྒྱལ་པོའི་འདོད་བ་དག་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་།
 སྒྲིན་ཆད་འདུས་བྱས་པ་ཡི་མཐའ་མ་མེད། རི་ལྷར་མི་དག་ལན་ཚུའི་ཆུ་འབྲངས་
 བཞིན། འདོད་བ་བསྟན་ན་ཕྱིར་ཞིང་སྒྲིད་བ་འཕེལ། རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལ་ཡང་
 ལྷོས་དེ་མི་བརྟན། སྒྲིང་པོ་མེད་དེ་སྟག་བསྐལ་འབྲུག་འཁོར་བཞིན། ལུ་ག་དགུ་
 ཡི་སྒྲོ་ནས་ཏྲག་དུ་འཛག་ རྒྱལ་པོ་ཁོ་པོ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད། ཁོ་བོས་
 འདོད་བ་མང་དང་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་ན་སྟག་པའི་བྱང་མེད་སྒྲིང་བོར་ཏེ། མཚོག་
 ཞི་བྱང་རྒྱབ་དམ་བ་ཐོབ་འདོད་ནས། ཁོ་བོ་སྒྲིད་ལ་མི་དགའ་ངེས་པར་འབྱུང་། རེས་
 གསུངས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྒྲིང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཆི་མ་
 ལྷང་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་བདག་ཅག་
 རེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། དེ་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔས་དཀའ་བྱུང་གིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྟེགས་རྣམས་གྱིང་རྒྱལ་བཅག་

པ་དང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་འང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་ཡོན་སྤངས་ཏེ་འཆོ་བ་དཀའ་བྱུང་ལ་གནས་ནས་དཔེན་
 པའི་གནས་སུ་བསྐྱབ་པ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་བར་
 ཅན་མང་དུ་གཟིགས་ནས་ཞི་རུ་ཞུ་བའི་ཆུ་ཁྲུང་གི་འགམ་དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་
 སྤྱད་དེ་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་འཆོང་རྒྱ་བའི་དུས་ལ་
 བབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ནས་སྒྲོན་ལམ་
 བཏབ་པའི་མཐུ་ཅན་ཞིང་པའི་བྲ་མོ་ལེགས་སྦྱེས་མས་བ་མཆོག་སྟོང་གི་འོ་མ་ཉིང་
 ཁྱུང་བྱས་པའི་ཞོ་ཐུལ་བ་གསོལ་ཏེ། མ་ག་རྩ་དོ་རྗེའི་གདན་དུ་ཐེབས་ནས་ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་རྩ་འཆོང་གི་ཁྱེའུའི་གཟུགས་སུ་སྦྱུལ་བ་བཀྲ་གིས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལས་རྩ་དུར་བ་བཞེས་ཏེ། ཨ་ཤུད་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་གདུལ་
 བྱ་བྱུང་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་རྩ་དུར་བའི་སྟན་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པར་སང་
 གའི་ཁྱི་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས་སྟོང་ལ་བདུད་བྱེ་བ་ཐུག་དུང་ཐུར་བྱམས་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་བབ་པ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་
 ཤིང་པོ་རྟའི་ལོ་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཐོ་རངས་རྒྱལ་རྩ་བརྟུང་པའི་ཆོད་ཅམ་
 བ་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་། ཆངས་
 པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་
 དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་མཐུ་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སང་གའི་
 ཁྱེའུ་སྟེང་ནས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་ཅམ་གྱི་ཆད་དུ་ནམ་མཁའ་འཕགས་ནས་བཞུགས་

ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲག་གི་ཆར་ལབ་
 པས་ས་གནི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱབ་བོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་བྱབ་ཅིང་། ས་འོག་
 དང་སྤྱིང་བར་གྱི་ལྷ་ལ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཆེན་པོས་བྱབ། སྤྱང་ཅིག་དེ་ལ་ངན་
 སོང་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཅད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཐུག་
 བདུན་གྱི་རིང་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་ལ་གཟིགས་པ་དང་། སྤྱང་གསུམ་གྱི་སྤྱང་ཆེན་
 པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱུང་རིང་དུ་འཆག་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་། ཟབ་ཞི་
 སྦྱོས་བུལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྷ་ལུང་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་
 རྟོན། །སྐུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། །མི་སྤྱོད་ནགས་ཀྱི་ཆལ་དུ་གནས་
 པར་བྱ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱང་དོར་ཆོས་མི་གསུང་བའི་རྒྱལ་མཛད་
 པ་ན། ལྷ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ལྷའི་འཁོར་གྲངས་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་
 ལྷགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་ལན་མང་དུ་བཏབ། ལྷག་
 པར་སྤྱང་གསུམ་མི་མཛད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གཙུག་མུང་ཅན་ཆངས་
 པའི་འཁོར་འབུམ་ཐུག་དུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་འཆལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་
 འདི་སྤྱང་ཅས་གསོལ་རྟོ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཆོས་མི་སྤྱོད་པར་
 ཐུགས་ལས་རྒྱུང་དུ་ལ་ཐུགས་བཏུང་པས། ཀྱི་མའོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་
 འདི་ནི་མ་རུང་ངོ། །ཀྱི་མའོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་རབ་ཏུ་མ་རུང་

དོ། །སེམས་ཅན་ནམ་པ་བཟང་པོ་གོ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའི་དོན་འཆལ་བར་རྩོམ་པ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ། ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་དག་
 མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟ་ལགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ལེགས་པར་བསྟན་ཏེ་
 གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 ཅིང། སྐར་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་དཀྱིལ་ལའོར་བསྐྱབས་ནས་ནི། རྟོགས་བརྩུ་དག་ཏུ་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་འབྱེད་
 མཛད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིས་མི་ཡི་བདུ་ཁ་འབྱེད་པ། སྟེ་པའི་ཉི་མ་དེ་རིང་ཅི་
 སྟེ་བཏང་སྟོམས་བཞུགས། །འཕགས་པའི་ཁོར་ལ་སེམས་ཅན་དག་ནི་མགོན་
 གཉེར་ཏེ། རྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་མང་པོ་དབུགས་ལྷུང་མཛད་ནས་ནི། གང་སྟེ་མི་
 གསུང་འགྲོ་ལ་བཏང་སྟོམས་མཛད་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་རྩ་ལག་བྱིད་ལ་རིགས་
 པ་མ་ལགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཟུང་ཏེ་གསོལ། །དམ་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་རྩུང་ནི་ལྷུང་ཏེ་འབྱེད་ཏེ་གསོལ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྲང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བར་
 མཛད་ཏེ་གསོལ། །ཆོས་ཀྱི་མར་མེ་ཆེན་པོ་འབར་བར་མཛད་ཏེ་གསོལ། །ཆོས་ཀྱི་
 མཆོག་གི་ཆར་པ་རབ་ཏུ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་འདི་
 དག་བསྐྱལ་ཏེ་གསོལ། །ནད་ཆེན་ཉོན་མོངས་འདི་ལས་ཐར་བར་མཛད་ཏེ་
 གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་བཞིན་ཏེ་ཕྱོགས་བརྩུ་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་གངས་
 མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་ལྷ་རྩ་སྤྱི་བྱང་སྦྲང་ལྷུང་བ་རི་
 དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་འདི་སྟེ་ལྷུང་ཏེ་གསོལ། །སྟོན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་
 རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ཏེ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་

སྐྱམ་པ་དང་། ས་སྤྱགས་གང་དུ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ས་སྤྱགས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁྲི་སྟོང་བྱུང་བར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པས་སྟོན་
 གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཁྲི་གསུམ་ལ་སྐྱོར་བ་
 མཛད་ནས། སེར་གོ་ལྟར་བག་ཚབ་མི་མངའ་བར་ཁྲི་བཞི་པ་ལ་སྐྱེལ་མོ་གྱུར་
 བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱེལ་ས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་། སྤྱགས་བརྩའི་ཞིང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གངས་མེད་མུ་མེད་པ་དག་གྱུར་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཞིང་འདིར་ལྷགས།
 ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཞིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་བོ་ཆེ་རྩུ་འཕྲུལ་ཅན་
 དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱུར་འདུས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་
 ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྐྱབ་པ་
 དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་
 ལལ་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། བདེ་བའི་སྦད་དུ།
 བཙམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་སྦྱིན་མཛད་
 དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་དབབ་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་པོ་བུད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་པོ་བརྟུང་དུ་
 གསོལ། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཅང་མི་གསུང་
 བས་ཆོས་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གཙུག་མུད་ཅན་གྱིས་
 འཛིན་བུ་རྩུ་བོའི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོར་བ་རིན་པོ་ཆེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲུམ་པ། ལྷའི་མེ་ཏོག་དང་ན་བཟའ་ལ་སོགས་པ་མཛོད་པའི་
 ཆོག་གས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལུལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱར་དུ་བསྒྲེར་
 བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། ཤིང་རྩ་བྱ་བ་དུག་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་
 སུ་གོའདྲི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྟེ་རྣམས་དང་། རྟོགས་བཅུ་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལྷའི་སྤྲུམ་པོ་
 བརྒྱད་ཁྱིམ་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷའི་འཁོར་གངས་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཞོན་
 སྟོན་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ས་དང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་
 པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲེར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྟེ་
 གཏུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། དག་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀྱན་ལབྱང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤྱང་
 བར་བྱའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱའོ། །འདི་ནི་
 ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས།
 ཀྱན་ཤེས་གོའདྲི་བྱའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བཞེད་
 བས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཤུས་མོ་རྒྱབ་ཅིང་ཕབ་སྟེ། ས་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེ་
 བས་སྤྱར་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལན་གཉིས་སུ་བསྒྲས་ཏེ་གསུངས་པས་ལྷ་སྟེ་ལྷག་མ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མཐོང་ལམ་བསྟེས་ཤིང་གོའདྲི་བྱས་དག་བཙོམ་ཐོབ་སྟེ་སྤྱམ་
 སྤྱར་གྱི་རྒྱལ་མཛན་འཛིན་པའི་མཛོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་བདེན་
 པ་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་ལྷ་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་དག་བཙོམ་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས། དེས་
 བསྟན་པའི་ལུང་གི་ཆོས། ཆོས་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་

གྱུར་པ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པའི་ཚོགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་
 གྱུར་ནས་འཛིག་རྟེན་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་བྱོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དུས་
 དེ་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་དམ་པའི་
 ཚོས་འདུལ་བ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ནི། ལྟོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་ཐོག་མར་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་ལྡན་གསུལ་
 བྱའི་གཙུག་པོར་མཇུག་དེ། ལྷ་སྡེ་ནི་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཁབ་ནས་བྱུང་
 སྟེ་གཙུག་པོར་གཤེགས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་གཞོན་ནུ་རིམ་གྱོ་བ་མེད་
 པར་འབྱམས་པ་ཐོས་ནས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་གསུམ་བརྒྱ་བཏང་། སྤྱུ་ལེགས་པར་
 རབ་སད་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་ནས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ཉིས་བརྒྱ་བཏང་ངོ། །དེ་
 ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དཀའ་བྱུང་གི་ནགས་གང་བར་སྦྱོད་པས་བདུན་ཅི་
 ཐོབ་མི་ལུས་པར་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་གཉིས། ཡལ་གྱི་ཕྱོག་ནས་
 གསུམ་ཁིད་དེ། ཀེའུ་དི་ཕྱུ་ལ། རྟ་ཐུལ། བརྟར་པ། མིང་ཆེན། བཟང་ལུན་ཏེ་རིམ་
 གྱོ་བ་དེ་ལྷས་བསྐྱོར་ནས། རྒྱ་བོ་ནི་རུ་ནའི་བྱང་དུ་ལོ་བྱུག་དཀའ་བ་སྦྱད་ཀྱང་དེ་
 ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པས། ལུས་ཉམ་རྒྱུད་པས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་སྤྱོ་བ་མིན་
 པར་དགོངས་ནས། ཞལ་ཟས་རག་པ་གསོལ་ཞིང་སྤྱོ་ལ་ཏིལ་མར་དང་། མར་
 གསར་གྱིས་བྱུགས་ནས་རྒྱ་འཇམ་པོས་བྲུས་མཇུག་དོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱོ་བ་ལྷ་པོ་
 འདི་སྟམ་དུ། དགོ་སྦྱོར་གོའུ་ཏམ་ནི་སྟམ་པ་སྦྱོད་པ། བྱ་བ་མང་བ། མང་པོས་
 འཚོ་བ། སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་ཡིན་པས་འདིས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་བདུན་ཅི་ཐོབ་པར་མི་
 ལུས་སོ་སྟམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོར་ཏེ། ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་ཕྱིན་ནས་ལྷ་པོ་དེ་
 སྤོ་མཐུན་པར་བྱང་སྦྱོར་སྤྱོ་བ་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་ན་གནས་པས་ལྷ་སྡེ་ཞེས་གྲགས་

སོ། །ལྷ་པོ་དེས་བདེན་པ་མཐོང་རྒྱལ་ནི། རྟོན་པས་བདེན་བཞིའི་ཚེས་ལོར་
 ཐོག་མར་བསྐྱར་བའི་ཚེ་ཐོག་མར་གོ་འུ་དེ་ཅུ་ཡས་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ནས་
 གཞན་བཞི་པོས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་ལྷ་པོ་དེས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱ་
 དང་ཁ་སྐྱ་རང་བྱིར་བྱུང་ནས་གོས་དཀར་པོ་རྒྱམས་ཀྱང་དུར་སྐྱིག་གི་མདོག་ཅན་
 གྱི་ཚེས་གོས་རྒྱམ་གསུམ་དུ་སོང་སྟེ་དགོ་སྟོང་དུ་བྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་ནི་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་
 དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱིར་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྒྱམ་པ་བཅུ་གསུངས་ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་འོས་པ་རྒྱམ་པ་བཅུ་ལོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རང་བྱུང་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་པོ་རྒྱམས་ཡེ་
 ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྤྲང་ཆེན་པོ་རྟོན་པར་ཁས་སྤངས་
 པས་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ལྷན་དེས་ནས་ལུང་བསྟེན་པས་དང་། དགོ་སྟོང་།
 རྒྱུར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པས་དང་། རྒྱུའས་སུ་འགོ་བའི་ཚེས་གསུམ་གྱིས་དང་།
 ཡུལ་མཐའ་ལོབ་ཏུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལུང་དགོ་འདུན་ལས་དང་། ཡུལ་
 དབུས་སུ་བཅུ་འདུས་བའམ་དེ་བས་ལྷག་པ་ལས་དང་། སྤྱི་མའི་ཚེས་ཁས་སྤངས་
 པས་དང་། ཐོ་ཉས་དང་། དགོ་འདུན་སྟེ་གཉིས་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ་ཞེས་
 དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱམ་པ་བཅུས་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བརྟུ་
 བའི་བྱིར་སོགས་པའི་སྐྱ་སྟོས་ཏེ། རང་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་རྒྱམས་སོ། །དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་ནི་རྟེན་ལྷ་པོ་རྒྱམས་སོ། །དགོ་སྟོང་། རྒྱུར་
 ཤོག་ཅེས་གསུངས་པས་ནི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་སོ། །རྟོན་པར་ཁས་
 སྤངས་པས་ནི་འོད་སྤྲང་ཆེན་པོ་ལོ། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་སྐྱིན་ནོ། །སྤྱི་

མའི་ཆོས་ཁས་སྤང་པས་ནི་སྦྱེ་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོའོ། །པོ་ཉས་ནི་ཆོས་སྦྱིན་
 བོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྟོགས་པ་ལྟེན་ནི་མཐའ་ལཔོར་གྱི་མི་རྣམས་སོ། །བརྩའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ནི་དབུས་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། །སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་བཞུས་
 པས་ནི་སྤྱི་བཟང་དུག་ཅུའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ།
 དེ་དག་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་
 རག་ལུས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བརྩ་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་ལྟ་སྤྱི་བཟང་པོ་ལ་སྟོན་གཡོགས་དང་སྦྱང་
 གཡོགས་རྒྱལ་པོར་བགོ་བ་དང་། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྦྱང་བ་དང་། དོན་ཅུང་བ་དང་
 བྱ་བ་ཅུང་བར་གནས་པ་སོགས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱོབ་པར་
 མཛད་དོ། །ལྟ་སྤྱི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བསྐྱང་ཞིང་ལམ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྐྱེམས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཛྲོད་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་།
 དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་བྱོན་པའོ། །དེ་ནས་
 རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་བྲུ་གཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ལྟ་སྤྱི་བྱང་སྟེ། ཉེ་བའི་ལྟ་སྤྱི་
 བྲུ་གཤགས་པ་དང་། གང་པོ་དང་། དྲི་མེད་དང་། བ་ལང་བདག་དང་། ལག་བཟང་
 ལཱོ། །ལྟ་པོ་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉེ་བའི་ལྟ་སྤྱི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གསལ་
 སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་དུ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་སྟོ་མཐུན་པར་གནས་པ་ལྟ་སྤྱི་དང་།
 གསལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་སྦྱོན་ཡིན་པས་ཉེ་བའི་ལྟ་སྤྱི་ཞེས་གསལ་སོ། །དེ་
 ནས་སྟོན་པས་གོང་གི་ཁྱེད་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་བརྩམ་ཏེ་དག་བཅོམ་ལ་བཀོད། ཤིང་
 བལ་ཅན་གྱི་ནགས་ཁོང་དུ་གཤེགས་ནས་སྤྱི་བཟང་དུག་ཅུའི་ཆོགས་བརྩམ་

དམག་ལྷན་གྱི་མོང་དུ་གཤེགས་ནས་དགའ་མོ་དང་དགའ་སྟོབ་མ་གཉིས་བདེན་
 བ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད། རྟེན་རྒྱས་སུ་གཤེགས་ནས་རྟེན་རྒྱས་འོད་སྤྲུང་བརྒྱལ།
 ཡུལ་ག་ཡར་གཤེགས་ནས་རྒྱ་སྤྲུང་འོད་སྤྲུང་དང་ག་ཡ་འོད་སྤྲུང་བརྒྱལ། རལ་བ་
 ཅན་སྟོང་ཕྱག་རྒྱམས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་གདམས་པ་མཛད། འོད་མའི་སྤྲང་
 བྱང་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟོང་པོ་འཁོར་བཅས་དང་། མ་
 གཞུའི་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་བརྒྱལ་ཏེ་འོད་མའི་ཆལ་བཞེས་
 བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་མང་གི་མཆོད་རྟེན་ན་བཞུགས་སོ། །
 དེ་འོད་སྤྲུང་གིས་མཐོང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲམས་ནས་དུང་དུ་སོང་ནས་ཕྱག་བཅའ་ཏེ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་ལགས་སོ། །བདག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་ཉན་ཐོས་ལགས་སོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ང་ནི་
 ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། ཁྱེད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་སོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ནས་སྟོན་པ་
 གཤེགས་པ་དང་། འོད་སྤྲུང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྱུང་ཞིང་
 སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དེར་སྒྲམ་སྤྱར་གདིང་ངོ་སྒྲམ་སྟེ། རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་སྒྲམ་སྤྱར་
 སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་རི་བ་བཏིང་བ་ལ་སྟོན་པ་བཞུགས་ནས། འོད་སྤྲུང་། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲམ་
 སྤྱར་ཡང་ངོ་། །འཇམ་མོ། །གསོལ་བ། ཐུགས་བཅེ་བའི་སྤྲད་དུ་བདག་གི་སྒྲམ་
 སྤྱར་བཞེས་སུ་གསོལ། སྟོན་པས་ཀྱང་བཞེས་ནས་ཕྱག་དར་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲམ་སྤྱར་དེ་
 ལ་གནང་ངོ་། །འོད་སྤྲུང་ལ་གདམས་དག་གདམས་པས། ཉི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་
 སྟོབ་པ་ལ་གནས་ནས། དགྲ་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་བ། ཁམས་གསུམ་གྱི་འོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ། གསེར་དང་པོང་བར་མཉམ་བ། རམ་མཁའ་དང་ལག་
 མཐིལ་དུ་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་བ། ཅན་དན་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་བསིལ་བ།

མ་རིག་པའི་སྒོ་བའི་སྐབས་བྲལ་བ། རིག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། སྲིད་པ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བཀྲར་སྟེ་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པ། དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། བྱག་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་འོད་སྤང་གིས་བྱང་
 བར་ཆེན་པོ་འདི་རྟོགས་པས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཆལ་དུ་གཤེགས་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་གདུལ་བྱ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་
 མཆོག་ཟུང་གཉིས་འབྱོན་དུ་ཉེ་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མི་མཁའཅན་པ་དང་མི་
 གཟིགས་པ་མི་མངའ་བས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྡན་པ། འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པ། བསྐྱང་བ་གཅིག་པུ་པ། ཉག་གཅིག་
 དཔའ་བ། གཉིས་པ་མེད་པ། གཉིས་སུ་མི་གསུང་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 གིས་བཞུགས་པ། རིག་པ་གསུམ་གསལ་བ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་
 བསྐྱབས་པ། དུལ་བའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། རྒྱ་པོ་བཞི་ལས་
 བཟལ་བ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞིས་སྟོན་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ། བསྐྱ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྤྱང་བ་མཛད་པ་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ། མི་
 འཛིགས་པ་བཞིས་བསྐྱངས་པ་མི་མངའ་བ། ཡན་ལག་ལྷ་སྤངས་པ། འགོ་བ་ལྷ་
 ལས་འདས་པ། ལུང་པོ་ལྷ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པ། ཡན་ལག་དུག་དང་ལྡན་པ།
 ཕར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པ། དབང་པོ་དུག་གི་སྒོ་བལྟམས་པ། ཡང་དག་པར་དགའ་
 བའི་ཆོས་དུག་ལ་གོམས་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས་སྤུག་
 པ། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་སྟོན་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གིས་མགོས་པ།

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མཁས་པ། ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་གྱི་དངོས་པོ་དགུ་ལ་མཁས་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྷན་པ། རྟོགས་
བཅུར་སྟན་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་ཐུག་བཅུར་དབང་རྒྱུར་བ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དུས་དུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱོར་གྱིས་
འཇིག་རྟེན་ལ་གཟེགས་ནས། སྤྱ་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་སྟོམ་དུ་གཟེགས་ཏེ།
ཆུ་མིན་གནས་གྱི་དུག་ཅན་པ། །དུས་ལས་འདའ་བར་འཁྱུར་སྤྱིད་ཀྱི། །སངས་
རྒྱས་གདུལ་ལ་བྱམས་པ་ནི། །དུས་ལས་འདའ་བར་མི་འཁྱུར་རོ། །རི་ལྷར་མ་ནི་
ལུ་སྤྱག་གཅིག་ལུ་ལ། །རྟོག་ཅིང་དེ་སྟོག་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའང་གདུལ་བའི་སྟེ་བོ་ལ། །རྟོག་པར་མཛོད་ཅིང་དེ་སྟོག་སྤྱང་བར་
མཛོད། །དེའི་ཆེ་ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྦྱེས་གཉིས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་།
སྟོན་པས་འདུལ་ལམ་ཉན་ཐོས་གྱིས་འདུལ་ན། ཉན་ཐོས་གྱིས་འདུལ། རྩ་འབྲུལ་
གྱིས་འདུལ་ལམ་སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུལ་དགོངས་པ་ན། སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུལ་
བར་དགོངས། སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུལ་བ་དེ་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རྩ་བུལ་གཏོང་བར་
མཛོད་དེ། དེའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ལྷ་དང་མིའི་ཡིད་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྩུལ་པ། ལྷ་བུལ་ཁྱོད་གྱིས་ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་
ནས་སྦྱེས་ལ་སོམས་ཤིག །རྩ་བུལ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བཀའ་ལ་རྩལ་པར་
བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞབས་གཉིས་ལ་བྱག་བཅའ་ནས་སོང་རོ། །དེ་ནས་རྩ་
བུལ་གྱིས། རྩ་རྩོ་ཤམ་ཐབས་བཤོས། རྩམ་སྤྱར་དང་། ཆོས་གོས་དང་། ལྷང་
བཟེད་ཐོགས་པ་མཛེས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བཞུགས་སོ། །
དེའི་ཆེ་ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་རྩ་བུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདིའི་

སྤྱོད་ལམ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བས། དེའི་གན་དུ་སོང་ནས།
 ཁྱོད་གྱི་སྟོན་པ་གང་། གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་། སུའི་ཆོས་ལ་དགའ་ཞེས་འདྲིའོ་
 ལྷམ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་དང་། ཡུ་ཀྱའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པ་
 དེ་བདག་གི་སྟོན་པ། དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེའི་ཆོས་ལ་དགའོ། །དགེ་སྤྱོད་།
 ཆོས་དེ་སྟོན་ཅིག ཁོ་བོ་ན་གཞོན་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསར་བས། དེས་བསྟན་པ་
 རྒྱ་ཆེར་བསྟན་མི་ལུས་ཀྱིས། རོན་བསྟན་པར་བྱའོ། །དགེ་སྤྱོད་ཁོ་བོ་ལ་ནི་དོན་
 དགོས་ཀྱིས། རོན་མང་ཡང་རུང་། རྩེ་ཡང་རུང་སྟོན་ཅིག །རྟ་ལུལ་གྱིས་སྒྲུས་པ།
 ཆོས་རྣམས་གང་དག་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་གང་ཡིན་
 པའང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྤུལ་ཏེ། །དེ་སྐད་གསུང་བའི་
 རྒྱལ་ཅན་དགེ་སྤྱོད་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་ཉི་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་སྦྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཉི་རྒྱལ་ཆོས་
 མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཆོས་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏིང་སྟོབ་པ་
 དང་། སོམ་ཉི་དང་ཐེ་ཆོས་ལས་བརྒྱལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིག་པ་དང་།
 གཞན་གྱིས་མི་དགྱི་བ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པ་
 ཐོབ་ནས་སྒྲུས་པ། སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡིན། །བསྐྱལ་མང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 ཏུ། སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པ། །འཆི་མེད་བྱ་ངན་མེད་པ་ཡི། །ཁོ་འཕང་འདི་
 ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས། །བཙུམ་ལུན་འདས་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
 འོད་མའི་ཆལ་ནའོ། །དེ་ཡི་རང་སྟེ། རྟ་ལུལ་ལ་བྱག་བཅུལ། སྟོར་བ་བྱས་ནས།
 བར་ནས་སྦྱེས་ཅན་སོང་བ་དང་། དེས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོང་བ་མཐོང་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་
 དབང་པོ་རྣམས་དྲངས། བཞིན་གྱི་མདོག་ཡོངས་སུ་དག །པགས་པའི་མདོག་

ཤིན་ཏུ་དཀར་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་བདུད་ཅི་ཆེད་དམ། ཆེད་དོ། ཆོས་དེ་སྟོན་
 ཞིག་ལྟར་གྱི་ཆོགས་བཅད་བཟོད་པས། ད་དུང་ལན་ཅིག་བཟོད་ཅིག་ཡང་
 ལན་ཅིག་བཟོད་པས། དེས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་ནས། ལྟར་བཞིན་ཆེད་དུ་བཟོད་
 དེ། བཙུམ་ལྟར་འདས་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས། འོད་མའི་ཆལ་ནའོ། རྒྱུ་
 ཤོག་འདི་སྟུན་ལྟར་ཆངས་པར་སྟུང་པར་བྱའོ། ཆེ་དང་ལྟར་པ། རི་ལམ་ལ་
 བལྟ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་གཤམ་པ་དང་ལྟར་པས་ལམ་ལ་ལྟ་བ་ནི་
 ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། འདྲ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བམ་ཟེའི་ཁྱེད་ཀླུ་པས་ལ་སྒྲུས་པ། ཁོ་
 བོ་ཅག་གཉིས་ནི་བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྟུན་ལྟར་ཆངས་པར་སྟུང་ན། ཁྱེད་ཀླུ་པས་
 ཅི་བྱེད། མ་ཐན་པོ་གཉིས། བདག་ཅག་ཅི་འཆལ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་པ་ལགས་པས། བདག་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་
 བགྱེད། ཁྱེད་དག་འདྲེ་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་འདྲ་ན་དེ་
 གཉིས་ལམ་ལྟར་བརྒྱ་དང་བཅས་ནས་འོད་མའི་ཆལ་དུ་སྤང་བ་དང་། རྟ་ལྟུང་གི་
 དུང་ཞིག་ན་འདུག་པ་མཐོང་ནས། ཉེ་ཀླུ་པས་ཀྱིས་པར་ནས་སྟེས་ལ་སྒྲུས་པ། དང་
 བོར་བཙུམ་ལྟར་འདས་ལ་ཕྱག་བྱའམ་གང་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ། དང་
 བོར་ཆོས་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། འདྲ་གཉིས་རྟ་ལྟུང་ཅན་སྤང་སྟེ་ཕྱག་བཙལ་བ་
 དང་། བམ་ཟེ་ལྟ་བ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། བཙུམ་ལྟར་
 འདས་ཀྱིས། ཆན་པ་དང་ནི་གཞོན་པའང་རུང་། གང་ལས་ཆོས་ནི་རྣམ་ཤེས་
 པ། འདྲ་ལ་གུས་པར་ཕྱག་བྱ་སྟེ། ལྟ་བ་ཆོས་ལ་རི་བཞིན་ནོ། འདྲ་ན་དེ་གཉིས་
 བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་སྤང་བ་དང་། བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་རིང་པོ་
 བམ་ཟེ་གཉིས་གཟིགས་ཏེ་བཀའ་སྟུལ་པ། དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་གཉིས་

མཐོང་ངམ། བཅུན་པ། མཐོང་ངོ། །འདི་གཉིས་ནི་དཔེ་ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་ཅན་
 དང་རྩུ་འབྲུལ་ཅན་གྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱི་བྱུང་བྱུ་སོང་སྟེ་ཞབས་གཉིས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས། བཅུན་པ། བདག་ཅག་
 ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚེས་འདུས་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་དག་སྟོང་གི་དངོས་པོར་གནང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་སྐུ་ལྔ་ར་
 ཚངས་པར་སྟོང་བ་སྐྱད་པར་བཅིངོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ། དག་
 སྟོང་། རྒྱུ་ཤོག་ཚངས་པར་སྐྱད་པ་སྟོང་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བས། སྐྱ་དང་ཁ་
 སྐྱ་དྲིག་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ཙམ་དང་། ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་དང་བྱ་མ་བུ་མ་
 ཐོགས་པ་དང་། དག་སྟོང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་སྟོང་ལམ་ལྷ་
 བུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱུ་ཤོག་བཀའ་སྤྱུལ་བས། སྐྱ་བྱི་སྐུ་མ་
 སྐྱར་གྱོན་པའི་ལུས་ལྡན་ཞིང་། མོད་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞིག་ནས་གྱུར་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་ཤོག་དགོངས་པས་ལུས་གཞུགས་བཀའ་བ་པར་གྱུར། །ཅེས་ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཆེད་བྱ་
 བཞེད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ལུས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་
 གཤེགས་ནས་སྟོང་བ་ཐ་མ་པའི་གདུལ་བྱ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཛད་
 ཅིང་ལལ་ཆེར་རྒྱུ་ཤོག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་མཛད་ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ཚོག་བྱུང་
 རྒྱལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་མིང་པོ་མ་
 ལོན་པ་ན་ལལ་ཆེར་ དག་སྟོང་། རྒྱུ་ཤོག་ཚངས་པར་སྐྱད་པ་སྟོང་ཅིག་ཅེས་
 གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་རྫོགས་མཛད་པས་གཞན་དག་གི་གན་བྱུ་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་བ་འདོད་ནས་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བྱུང་བྱུ་བྱིད་ནས། རྒྱུ་ཤོག་
 གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད་ཏོ། །དག་སྟོང་ཞིག་གི་གན་བྱུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་

བར་འདོད་པ་འོངས་པ་ན། དེས་དེ་ཁྱིད་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་རྒྱར་སོང་བ་དང་།
ལམ་དུ་གི་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་བར་ཆད་དུ་བྱུར་
པའི་སྐབས་དེ་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་། སྟོན་པས། གྱེ་མ་དའི་ཉན་ཐོས་ཐག་
རིང་པོ་ནས་འོང་བ་རྒྱལ་ས་ལལ་བར་འབྱུར་སྟེ་དུ་དགོངས་ཏེ། དེར་ནས་དག་
འདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གནང་ངོ་ཞེས་
བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། རི་ལྷར་བྱ་བ་མ་གཤིས་པར་ཁྱས་པས། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་
པ་འོངས་ན་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་སོགས་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་
གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བྱང་ཚུལ་ནི། རྒྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཆོག་
གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག །མཁན་སྟོབ་མེད་པས་ལེགས་པར་མ་རྒྱུངས་པ་
དང་། ལེགས་པར་མ་བཤོས་པ་དང་། རྒྱ་མཐོན་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོད་
བག་གི་སྟོད་ལམ་གྱིས་བམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཟས་དང་སྟན་ཆོད་སྟོང་
བ་དང་སྟོང་དུ་འཇུག་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པས་སྤྱུ་སྟེགས་ཅན་
རྒྱལ་ས་སྟོད་པ་དང་། བྱར་ཁ་གཏོང་བ་དང་། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། ཁད་པ་དག་
ཀྱང་ནད་གཡོག་མེད་པས་གི་བའི་སྐབས་དེ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱས་པས། སྟོན་པས་དའི་
ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁད་པ་རྒྱལ་ས་ལ་རིམ་
གོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་གནང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཁན་སྟོབ་མ་གཤིས་
ནས་ཁྱས་པས། མཁན་པོ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་ལྔ་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་
གསུངས། རི་ལྷར་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་མ་གཤིས་ནས་

ལྷན་པས། དང་པོར་བར་ཆད་དྲིས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་
 རྩོམ་པ་སྟེན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་དང་དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བརྗོད་ནས་རབ་བྱུང་ལྷ་བའི་དགོ་སྟོང་ལ་གཏད་དེ། དེས་དགོ་འདུན་ལ་ལྷན་དགོ་
 འདུན་གྱིས་གཞར་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེས་མཁན་པོར་འོས་པ་དེ་ལ་བྱག་བཅལ་ཏེ།
 རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཁན་པོར་གསོལ་ནས་སྐྱ་དང་ཁ་སྤྱ་བྲེགས། བྲུས་བྲས་ཏེ་
 མཁན་པོས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་སྟེན་ཞིང་དེས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་
 གཏུགས་ནས་སྤང་བར་བྱ། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོས་བསྟོན་ཞིང་མཚན་བཏག་
 བར་བྱ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་རྩོམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཏེ་བར་བསྐྱབས་ནས་
 དགོ་ཚུལ་ཉིད་ཏེ་བར་སྐྱབ་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་གཏད་དེ། དེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་རྩོམ་
 པ་སྟེན་པར་བྱ། དེ་ནས་དགོ་སྟོང་གཞན་ཞིག་གིས་གྲིབ་ཆོད་གཞལ་ཏེ་རྩོམ་པ་
 ཐོབ་དུས་བརྗོད། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་གསུངས། དེའི་འོག་ཏུ་
 བསྐྱབ་བྱ་དེས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ན་མཁན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤུལ་ནས། མཁན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་དོན་དུ་སྟོབ་དཔོན་
 གཉིས་དང་པའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་བསྟོན་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་བྱིར་བཅོས་ཏེ་
 འདུག །དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་དབུས་དང་མཐའ་ལོབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དགོ་སྟོང་
 བཅུངས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ན། དང་པོར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་དགོ་སྟོང་
 རེ་རེ་ལ་བྱག་གསུམ་གསུམ་འཛལ་དུ་བཅུག །དེ་ནས་མཁན་པོར་གསོལ་བའི་
 འོག་ཏུ་ཆོས་གོས་གསུམ་དངོས་སམ་རྒྱའི་བྱིན་རྒྱབས་བྲས་ནས་དགོ་འདུན་ལ་
 ལྷུང་བཟེད་བསྟེན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཐོས་པའི་ཉི་

འཁོར་ལས་བཀར་ཏེ། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྟོས་ནས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རང་ལ་
 ལྷག་འཛལ་དུ་བཅུག་སྟེ་བར་ཆད་དེས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ལྟ། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
 དེ་བཀུག། ཁྲན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། ལས་བྱེད་པས་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པར་གསོལ་དུ་གཞུག། དེའི་ལོག་ཏུ་བར་ཆད་དེ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་
 འབའ་ཞིག་གིས་ལས་བྱས་ནས་བར་ཆད་དེ་བར་བྱ། དེའི་ལོག་ཏུ་གསོལ་བཞུག་
 ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེའི་ལོག་ཏུ་གྱིབ་ཆོད་གཞལ་ཏེ་
 ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་སྤོང་དང་། ལྷང་དང་། ཕྱི་དོང་དང་། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་བོ་དང་།
 ཐུན་དང་བོའི་ཕྱེད་དང་། ལྷང་ཐུན་དང་། ལྷང་ཐུན་གྱི་ཕྱེད་དང་། ཐུན་ཐ་མ་དང་།
 ཐུན་ཐ་མའི་ཕྱེད་དང་། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་
 མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་
 ཤར་བ་དང་། ལྷང་ཆོགས་མ་ཡོལ་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་
 བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་རྣམས་
 མ་ཤར་བ་དང་། རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཤར་བ་སྟེ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་འདིའི་དུས་སུ་ཞེས་
 དུས་ཆོགས་བཞེད་པར་བྱ། དེ་ནས་གདམས་ངག་བཅུ་གཅིག་བཞེད་པ་རྣམས་
 གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་འདི་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བྱང་བ་ནི་སྟོན་པ་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དུག་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དུག་སོང་བ་ན་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་བྱུང་ཞིང་། ཡབ་སྲས་
 མཇལ་བའི་ཆོ་འཆར་གས་འཕྲིན་པ་བྱས་ནས་མཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་པོ་ཟས་
 གཙང་གིས་འཆར་ཀ་འཕྲིན་པར་བཏང་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་སེར་སྒྲིའི་གནས་སུ་འབྱོན་
 དགོས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོ་སྟོན་པས་འཆར་ཀ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ནི་

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་
མཁན་པོ་བྱས་ཏེ་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་ལུང་ལས་གསུངས། སྟོན་པ་མེར་སྐྱར་བྱོན་ནས་ཡབ་སྐུ་མཇལ་
བའི་སྐབས་སྐུ་སྐྱེ་གཙན་འཛིན་ཤུ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་
གསུངས་པས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ནས་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ཡོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་གྱི་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་གསུམ་རི་ལྟར་
གསུངས་རྒྱལ་ནི། བཙོམ་ལྟ་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཡོ་བཏུ་
གཉིས་སུ་སྟོན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་བྱུང་མེད་ལ། བཙོམ་ལྟ་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པ་ཡང་མདོར་བསྐྱས་ཏེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
མི་བྱ་སྟེ། །དགེ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་
འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ལུས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །
རག་གི་སྒོམ་པ་འང་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྒོམ་པ་འང་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་སྒོམ་པ་ལེགས། །ཀུན་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་དགེ་སྟོང་ནི། །སྟུག་བསྟུལ་ཀུན་
ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ། །རག་རྣམས་བསྐྱུང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། །ལུས་
ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱུངས་
ན། །རྩེ་སྟོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཏོན་པར་གྱུར་
ཏོ། །

ལོ་བཏུ་གསུམ་པ་ལ་བབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟ་འདས་ལུལ་སྟོང་
བྱེད་ན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། དགེ་སྟོང་བཟང་སྦྱོན་པ་
མས་བསྐྱས་ཏེ་དགེ་སྟོང་བཟང་སྦྱོན་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་སྦྱོན་པ་ན།

དེའི་མ་དེ་འདི་སྟམ་དུ། གྱེ་མ་བཟང་སྦྱིན་འདོད་པའམ། མཛོན་པར་མི་དགའ་
 བའམ། རྣམ་པར་འབྱམ་འདོད་ཅིང་། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའམ།
 དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིད་ལྷག་པའམ། རྣམ་བྱུང་བའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ།
 སྦྱོད་པའམ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པར་མ་གྱུར་གྲང་སྟམ་ནས། བཟང་
 སྦྱིན་ཅན་སོང་སྟེ་སྦྱས་པ། ལུ། ཁྱོད་འདོད་པ་ནས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པ་
 ལྟ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་པའི་དབྱིག་དང་། གསེར་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ལ་མཐའ་གཅིག་ན་
 འགྲོང་བའི་མིས་མཐའ་གཅིག་ན་འདུག་པའི་མི་མཐོང་ལ། མཐའ་གཅིག་ན་
 འདུག་པའི་མིས་མཐའ་གཅིག་ན་འགྲོང་བའི་མི་མི་མཐོང་བ་དང་། པའི་དབྱིག་
 དང་། གསེར་མཚན་མ་བཏབ་པའང་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོད་ན། གཞན་དཔལ་ལ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས། ལུ། ཚུར་ཤོག་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་། སྦྱིན་པ་དག་ཀྱང་བྱིན། བསོད་
 རམས་དག་ཀྱང་གྱིས་ཤིག །བཟང་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱས་པ། མ། བདག་དེ་ལྟ་མ་
 ལགས་སོ། །མས་བསམས་པ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། བཟང་སྦྱིན་ཕྱིར་
 བཞེག་མ་ལུས་གྱིས་འདིའི་བག་སར་ཆད་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས། བྱིས་དུ་སོང་སྟེ་
 མནའ་མ་ལ་སྦྱས་པ། ལུ། ཁྱོད་དུས་ལ་བབ་ཅིང་ལྷ་མཚན་དང་ལྟན་པའི་ཆེ་ཁོ་མོ་
 ལ་སྦྱོན་ཅིག །ལུམ། བཀའ་བཞིན་འཛལ། དེ་རེ་ཞིག་ན་དུས་ལ་བབ་ཅིང་ལྷ་
 མཚན་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ནས། བཟང་སྦྱིན་གྱི་མ་ལ་སྦྱས་པ། རན་བྱ་དུས་ལ་
 བབ་ཅིང་ལྷ་མཚན་དང་ལྟན་ན། བདག་གིས་ཅི་བགྱི། ལུ། བཟང་སྦྱིན་སྦྱོར་བྱིས་
 པ་ཉིད་མ་དགའ་བའི་བྱས་དང་སྦྱ་མཉེ་གྱིས། རྒྱན་ཐོགས་ལ་ཤོག་ཅིས་བསྟོའོ། །
 དེས་ཀྱང་མཉན་ནས། ལུམ། རན་བྱ་འདི་འདྲ་ན་བདག་གིས་ཅི་བགྱི། དེ་ནས་དེ་
 གཉིས་ཤིང་རྟ་གཅིག་དུ་ལྷགས་ནས་བཟང་སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་བཞོན་པའི་ས་རི་

སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བཞེན་པས་སོང་སྟེ། བཞེན་པ་ལས་བབས་ནས་རྒྱུ་ལས་བབས་
 སྤྱིན་གྱི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བཟང་སྤྱིན་གནས་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཤམ་མེད་པའི་
 འཆག་ས་ན་འཆག་པ། མས་ཐག་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ནས། དེའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་
 སྤྱིས་པ། ལ། བག་སར་འདི་ལ་ས་པོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་ཞིག་བྱིན་ཅིག་ཁྱོད་ལ་བྱ་
 མེད་པས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་རུང་ངོ། །དེ་ནས་བཟང་
 སྤྱིན་གྱིས། རྒྱུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མ་བཅས་ཤིང་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ། ལུང་མེད་
 གཞོན་ལུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་གྱིས་
 མེས་པོ་ཟེལ་གྱིས་ལོན་པས། ལུམ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་བགྱིད་རུང་ངམ། ལུ་ས་
 པོན་གྱི་ཆོས་ལ་བཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་རུང་ངོ། །དེ་ནས་དེས་མ་ལ་ཉན་ཏེ་སྤོན་གྱི་
 རྒྱུང་མའི་ལག་པ་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱོགས་ཤིག་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་གོས་བཞག་
 སྟེ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་དོ། །དེ་
 བས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྱིང་གཞི་འདི་དང་། རྒྱབས་འདི་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་
 འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་གཉིས་གཟིགས་
 པ་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་སྒྱུད་པར་མཛད་དེ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུན་
 ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་
 བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོས་ལྟོས་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་
 དུ་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། མཁྱེན་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ། མཁྱེན་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ། དུས་
 སྤྱོད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་བར་མི་སྤྱོད་པ། དོན་དང་ལྟན་པ་སྤྱོད་པ། དོན་དང་
 མི་ལྟན་པ་མི་སྤྱོད་པས་དོན་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་རྒྱ་ལོན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོས་ལྟོས་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་ལྟན་པ་སྤྱོད་པ་ལ་

དུས་མཁའ་ན་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཟང་སྦྱོར་ལ།
 བཟང་སྦྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ། མད་
 དོ། ཁྱོད་པས་དགེ་སློང་གི་ཆུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་
 མ་ཡིན་པ། ཆུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 འོ། །བཟང་སྦྱོར། ངས་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་
 བྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་
 ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་བྱིར་སེམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས། མི་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྦྱུལ་ནག་པོ་དུག་སྦྱར་དུ་བྱབ་པ། དུག་བྲག་པ། དུག་རྩོ་བའི་ཁར་རང་གི་ཡན་
 ལག་གི་རྣམ་པ་བཅུག་པར་གྱུར་པ་ནི་སྤྲི་ཡི། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
 ལ་ནི་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་སྤང་ནས། དགེ་སློང་དག། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་
 དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་
 བར་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་བསྟེན་པའི་བྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 དང་། དགེ་འདུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། གནོད་མི་བཀྱར་བའི་
 གང་ཟག་རྣམས་ཆར་བཅད་པའི་བྱིར་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། མངོན་པར་མ་དད་པ་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་དང་། མངོན་པར་དད་པ་རྣམས་བྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོ་
 འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོ་རབས་བྱི་མའི་ཟག་པ་
 རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ངའི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་
 ཕན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་དང་མིའི་བར་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་

ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་དགོ་སྟོང་རྣམས་
དང་ལྟན་ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་བསྐྱབ་པ་མ་ཟུལ། བསྐྱབ་པ་
ཉམས་པར་མ་བྱས་པར། མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་འཁྲིག་པའི་ཚས་བསྟེན་ན། དགོ་
སྟོང་དེ་པམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་རྗེས་བཅས་མཛད་ཚུལ་ནི། དགོན་པའི་ནགས་ཁོང་དུ་གནས་པའི་
དགོ་སྟོང་ཞིག་གིས་ནགས་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ལ་མི་ཚངས་པར་སྟུང་པ་ན་
གྱུར་པ་འདི་དང་། སྟོང་གཞི་འདི་དང་། རྒྱལ་འདི་ལ་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་
ནས། དགོ་སྟོང་། ཁོང་གིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ།
མད་དོ། །མི་གཏི་མུག་ཅན་ཁོང་གིས་སྤྱལ་ནག་པོ་དུག་གྱུར་དུ་བྱུང་པ། དུག་དུག་
པ། དུག་ནོ་བའི་ཁར་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བཅུག་པ་སྤྱི་ཡི། དུང་འགྲོའི་སྟེ་
གནས་སུ་སྟེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྦྱང་ནས། སྤྱོད་མོ་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་བཅས་པ་སྟེ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་
འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་
དགོ་སྟོང་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས། བསྐྱབ་པ་མ་
ཟུལ། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་འཁྲིག་པའི་ཚས་
བསྟེན་ན། དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གྱུར་ཅུང་སྟེ། དགོ་སྟོང་
དེ་པམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྗེས་བཅས་མཛད་དོ། །
འདི་ལྟར་བཅའ་བ་མཛད་པའི་ཚེ་དགོ་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ་སྦྱིར་
དགོ་སྟོང་གི་མིང་ཆགས་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི། དག་སྟོང་བཞི་པོ་མིང་གི་དག་སྟོང་དང་། ཁས་འཛེ་བའི་དག་སྟོང་དང་།
སྟོང་བའི་དག་སྟོང་དང་། ཉེན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དག་སྟོང་བཞི་ལས། མིང་གི་
དག་སྟོང་ནི་གང་གི་མིང་དང་། མིང་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཚིག་གཉིས་པ་དང་། ཚིག་
བྲ་དྲགས་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། བོད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་། ཐ་སྟད་དག་
སྟོང་ཞེས། དག་སྟོང་གི་རིགས་ཞེས། དག་སྟོང་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པའོ། །

ཁས་འཛེ་བའི་དག་སྟོང་ནི་དག་སྟོང་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དག་
སྟོང་དུ་ཁས་འཛེ་བར་བྱེད་པའོ། །སྟོང་བའི་དག་སྟོང་ནི་སྟོང་མོ་སྟོད་པས་འཛོ་
བའོ། །ཉེན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དག་སྟོང་ནི་དག་བཅོམ་པའོ། །དོན་འདིར་ནི་
གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞག་པར་མི་འོས་པས་བསྟེན་པར་ཚོགས་
པ་དེ་དག་སྟོང་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤོ། །

མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལམ་པའི་བཅའ་བ་མཛད་ཆུབ་ནི། རྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
གྱི་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྩ་མཁན་གྱི་རིགས་
ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དག་སྟོང་ནོར་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་དགོན་པར་སྦྱིལ་བུ་
བཟོ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དགའི་སྦྱེད་ཚལ་ནས་ཤིང་བཅད་དེ་དངས་ནས་
དགོན་པར་སྦྱིལ་བུ་བཟོས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དགས་རྒྱན་མའི་ཞེས་བཟུང་བ་
ཞིག་བྱུང་བ་ན་རྟོན་པས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྱིང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་
དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་གྱི་
དབང་གཉིས་གཟིགས་པ་ན་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་བསྟུད་པར་མཛད་དེ་ཉན་
ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་
བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་སྦྱེད་པ་ལ་དུས་མཁུན་པ་ཡིན་

པས་ནོར་ཅན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ།
མདའོ། ཁྱོད་པས། དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ།
རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་རྩ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །ངས་དྲག་གསུམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཞེས་རྣམ་གྲངས་དྲ་མས་སྤྱད་ནས། དགོ་སྤྱོད་དག། །དེ་
བས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་ནས། ལྟ་དང་མིའི་བར་
དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དྲ་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངའི་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ།
ཡང་དགོ་སྤྱོད་གང་གཞན་དག་གི་གྲོང་ན་འདུག་པའམ། དགོན་པ་ན་འདུག་པ་མ་
བྱིན་པར་བརྟུ་བའི་གངས་སུ་གཏོགས་པ་བྲང་ན་རི་ཅམ་མ་བྱིན་པར་བྲངས་པས་
དེ་རྒྱལ་པོའམ། སློན་པོ་ཆེན་པོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས། ཀྱི་མི་ཁྱོད་ནི་
རྟུན་མའོ། །བྱིས་པའོ། །བྲུན་པའོ། །བརྟུ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་གསོད་དམ། འཆིང་
ངམ། རྒྱག་གྲང་རུང་སྟེ། དགོ་སྤྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན། དགོ་སྤྱོད་དེ་ཡང་
ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །

སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་བཅའ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། ཉེ་སྤེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་
སྤྱོད་ཞིག་གིས་སྟན་པ་དང་གྲོས་བྱས་ཏེ་སྟན་པས་སྟན་བྱིན་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་
མངལ་བརྟུག་པར་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། རི་དྲགས་མདོག་དགོ་སྤྱོད་སྟེང་ཅེས་
བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་དེས་ཀྱི་ལྟ་ཞིག་གིས་བསྐྱས་ནས་མི་བསང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན།

སྟོན་པས་དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་
ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ནམ་གངས་དུ་མས་སྦྱང་ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་ག་ཟེགས་
བས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ་དག་འདུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་ནས། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
འགྱུར་བའོ། །དའི་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་
གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་སྦྱོང་གང་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ལ་རང་གིས་ལག་
དར་ཏེ་སྟོག་བཅང་དམ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞི་དེ་ལས་གསོད་པ་ལ་འཇུག་པ་
དང་དུ་ཡོན་ནའོ། །ཞེས་སོགས་སྐར་ལྟར་མིའམ་མིར་ཆོགས་པ་རང་གིས་བསད་
པའམ་གཞན་གསོད་དུ་བཅུག་པ་གང་བྱས་ཀྱང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་
མཛད་དོ། །

མི་ཆོས་སྐྱ་མའི་རླུན་སྐྱ་བའི་ཕམ་པའི་བཅའ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་
ཡངས་པ་ཅན་ན་སྤྱེའུ་རྗེར་གི་འགམ་ན་ཁང་པ་བརྟེགས་པའི་ཁང་བཟང་ན་
བཞུགས་པའི་ཆོ། ཉ་པའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྦྱོང་ལྟ་བུས་ཁྱིམ་
པ་དག་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་ཏེ་མི་ཆོས་སྐྱ་མའི་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་པར་གོ་བར་བྱས་ནས་རྟེན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་བྱུང་བ་འདི་དང་།
གྲོང་གཞི་འདི་དང་སྐབས་འདི་ལ་དག་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ། །ལྟ་བུ་པོ་
ནམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཟས་རྩེད་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མི་ཆོས་སྐྱ་མ་
མེད་བཞིན་དུ་སྐྱས་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ། མད་དོ། །དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་
པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་

པ་དེ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག །གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྤིང་པའི་རྒྱུན་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་པོ་འཁོར་བ་རྒྱུའམ་
 རྟོང་དང་ལྷན་པ་དེ་བརྒྱུའམ་རྟོང་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། བྱིས་འབུགས། མདུད་པ་
 འགོལ། རིལ་གྱིས་འཕྲོག། ལམ་བསྐྱུག། མེ་གཏོང་། ལམ་པ་འཛོམས། རྒྱལ་
 པོའི་མཛོད་བརྒྱ། བྱོང་དང་བྱོང་བྱེར་དང་ཡུལ་འཛོམས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་པོ་ཆེན་པོ་
 དང་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་པོ་བརྒྱ་རྟོང་དང་ལྷན་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། བརྒྱུའམ་རྟོང་གི་
 མདུན་དུ་སོང་སྟེ། བྱིས་འབུགས་པ་སོགས་མི་བྱེད་ཀྱང་། དགེ་འདུན་གྱི་རྣམས།
 ཤིང་རམ། མེ་ཏོག་གས། འབྲས་སུའམ། འོད་མའམ། གཞལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
 དེ་བཅའས་ཤིང་འཛོལ་བ་དང་། དེས་བྱིས་མི་གསོ་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མི་བྱེད་ཀྱང་། མི་ཚོས་སྒྲ་མ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་འདི་ནི་རྒྱུན་པོ་
 ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡིན་གྱི། མི་ཚོས་སྒྲ་
 མ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ལྟ་དང་བཅས། བདུད་དང་། ཚངས་པ་
 དང་། དགེ་སློང་དང་། དུམ་ཟེར་བཅས་པའི་སྟེ་དགུའི་ནང་ན་ཚོམ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་གངས་དུ་མས་སྤྱད་ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་པན་ཡོན་བཅུ་ཡང་
 དག་པར་གཟིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་
 བར་སྐར་བཞིན། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་
 ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགེ་སློང་གང་མངོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་
 ཤེས་ལ། མིའི་ཚོས་སྒྲ་མ་མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ་དང་།
 ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རིག་པར་སྟོན་པ་མེད་ལ། མེད་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་
 སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་

འདིད་ནས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེས་ཀྱང་རུང་། མ་དེས་ཀྱང་རུང་། འདི་སྐད་
ཅེས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག། བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ། མ་
མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་དེ། གསོ་བ་གསོག་པ་རྒྱུ་དུ་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན།
དགོ་སྤྱོད་དེ་ཡང་ལམ་པར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་བཅས་སོ། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་སོགས་ལྷ་མ་བཅུ་གསུམ་དང་།
མ་ངེས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་ལྷང་སུམ་ཅུ་དང་། འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་དང་།
སོར་བཤགས་བཞི་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་རིམ་
གྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྤང་གཞི་རེ་དང་བསྟན་ནས་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་བྱས་ན་ཉེས་
པ་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བས་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་པ་བཞི་
དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ནི་གནང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་།
ཆང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་རྒྱང་རྣམས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ལ། ཆང་ནི་
སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མ་གནང་ངོ་། བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་གནང་བ་དང་།
བཀག་པ་དང་། སྐྱབ་པར་གདམས་པ་དང་། གནང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཡང་གནང་
བ་དང་། གནང་བའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་དང་། སྐྱབ་པར་གདམས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ལྷ་གསུམ། སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ལྷ་གསུམ་སྟེ་དགག་སྐྱབ་
གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་རྣམས་ཆེས་ཞིབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཁྱིམ་ཉེས་བརྒྱ་ལྷ་
བཅུ་ཅུ་གསུམ་བསྟོ་བགྲང་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་མཛད་དོ། །སོ་ཐར་
གྱི་མདོ་ལ། དགོ་སྤྱོད་པའི་སོ་ཐར་དང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་སོ་ཐར་གཉིས་སུ་ཡོད་
དོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་མཛད་ནས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་རྒྱ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་

དུ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཏོན་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་
 བཅའ་བ་མཛད་དོ། །གསོ་སྦྱང་གི་བཅའ་བ་རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། རྟོན་པ་འོད་
 མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། དགོ་བསྟན་མང་པོ་ནངས་རེ་བཞིན་ཕྱག་འཚལ་དུ་
 འགོ་བ་ན། ད་ལྟར་རྟོན་པ་དང་དགོ་སྦྱང་རྣམས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་མཛད་
 པས་ཐུས་ཀྱི། ལྷེགས་ཅན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་སོང་བ་དང་།
 ལྷེགས་ཅན་ཞིག་གིས། བདག་ཅག་འབའ་ཞིག་ལ་འདུག་པ་དང་། བྱ་བ་དང་།
 གསོ་སྦྱང་ཡོད་དམ། དགོ་སྦྱང་རྣམས་ལ་འད་ཡོད། གཞན་ཞིག་ན་རེ། བདག་ཅག་
 ལ་ཡོད་ཀྱི། དགོ་སྦྱང་ལ་མེད་དོ་ཟེར་བ་དེ་ཐོས་ནས་དགོ་བསྟན་དེ་དག་རྟོན་པ་
 ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ལྷེགས་ཅན་རྣམས་འདི་ལྟར་འཕྱར་ཁ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ།
 དགོ་སྦྱང་ལ་འད་འདུག་པ་དང་། བྱ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་བཅའ་བར་གསོལ། ཅང་
 མི་གསུངས་པས་གནང་ངོ། །དགོ་སྦྱང་རྣམས་ལ། དེང་ཕྱིན་ཆད་འདུག་པ་དང་།
 བྱ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་བྱ་བར་གནང་ངོ། །ཞེས་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པའི་བཅའ་བ་
 མཛད་དོ། །གསོ་སྦྱང་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
 གཉིས་ཡོད་ལ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི། དགོ་སྦྱང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་
 དུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་ཉིན་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ལྟར་བ་བཤགས་པར་
 འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྐམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐམ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པར་འོས་པ་རྣམས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་ནས་ལས་ལ་འདུས་
 ཏེ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སོ་སོར་གྱི་མདོ་བཏོན་ཏེ་བྲིམས་ཉིས་
 བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསོ་ཞིང་
 སྦྱང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། བསྐམ་གཏན་གྱི་ཁང་ལུང་

གཅིག་ཕྱར་འདུག་སྟེ་ལུས་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་
བཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་དང་། ཚེས་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་
པ་རྣམས་བསྒྲམས་ནས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱར་
གནས་པའི་བཅའ་བ་མཛོད་ཚུལ་ནི། རྟོན་པ་མཉམ་ཡོད་ན་བཞགས་པའི་ཆོ།
དགོ་སྦྱོར་དག །དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྦྱོངས་རྒྱ་ཞིང་འདོད་པ། །མི་སྦྱོང་ཅིང་མི་སྦྱང་
ལ། མ་སྦྱས་པ་དག་ལ། ལུ་སྦྱེགས་ཅན་རྣམས་ན་ཤེ། ཡུ་ཀྱའི་བུའི་དགོ་སྦྱོར་འདི་
དག་ནི་སྦྱོག་གཅོད་པ་ལས་མ་ཡོག་སྟེ། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྦྱོངས་རྒྱ་བ་ན་སྦྱོག་
ཆགས་པ་མོ་མང་པོ་བཞེས་ནས་སྦྱོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལྷག་རྟའང་
དབྱར་ལྷ་བ་བཞི་རང་གི་ཆོང་ན་ལུས་ལུས་པོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱམས་ནས་འདུག་ན།
མགོ་རེག་འདི་དག་ཁས་ལེན་པ་ཅོམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་སུ་ཞིག་འདི་དག་ལ་བསོད་
སྟོམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིས་འབྱུང་དེ་གསོལ་བས། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ།
དགོ་སྦྱོར་དག་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དབྱར་ལྷ་བ་
གསུམ་གནས་པར་བྱ་དགོས་པའི་བཅའ་བ་མཛོད་དོ། །དགག་དབྱའི་སྦྱོ་ནས་
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་བཅའ་བ་མཛོད་པ་ནི། རྟོན་པ་མཉམ་ཡོད་ན་
བཞགས་པའི་ཆོ། དགོ་སྦྱོར་མང་པོས་སྦྱོངས་ཤིག་ཏུ་བྱིམས་བཅས་ཏེ། བདག་
ཅག་གིས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགོ་སྦྱོར་ལ་སུས་ཀྱང་ཉམས་པ་བཞིས་སྤྲང་བར་མི་བྱ།
རྒྱ་རའི་བུམ་པའམ། ལུས་བུམ་སྒྲམ་པོ་མཐོང་ན་གཅིག་ཕྱར་རུས་ན་དེས་བཀའ་
ལ་གནས་གཞན་དུ་གཞག །མི་རུས་ན་བད་བྱས་ནས་ལག་རུབ་ཀྱིས་བཀའ་ལ།
གནས་གཞན་དུ་བཞག་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྦྱོ་བར་ཁ་རྒྱུ་ཏུ་འགོ་བར་བྱའོ་
ཞེས་དབྱར་གནས་སོ། །དབྱར་གནས་ཐོན་ནས་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་མི་

སྤྱི་བར་མཉན་ཡོད་དུ་སོང་ངོ་། །སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་འཁོད་པ་དང་། སྟོན་པ་
 བྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། གང་ནས་འོངས། དབྱར་གང་དུ་གནས། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་
 མ་བྲེལ་ལམ་ཞེས་འདྲི་བས། དེ་རྣམས་ལ་དྲིས་པ་དང་། མད་དོ། །བདག་ཅག་
 འདི་ལྟ་བུའི་དམ་བཅས་གནས་སོ། །སྤྱི་བར་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱེད། གནས་མལ་ན་
 དགྲ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པས་བདེ་བ་ལ་རྟེན་སྟེ་མམ། མི་སྤྱི་བ་ནི་མུ་སྟེགས་
 ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་སྤྱི་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་བྱང་བ་འདི་དང་གྲེང་གཞི་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱར་ཟླ་བ་
 གསུམ་གནས་ནས། ཟླ་བ་གསུམ་སོང་བ་ན་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ཏེ་པན་
 རྒྱུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕྱག་བྱས་ཏེ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བྱགས་དང་འགལ་བ་ཅི་བྱང་
 བ་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པན་རྒྱུན་བཟོད་གསོལ་བྱས་ཏེ་སེམས་མཐུན་
 བར་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་པའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །
 དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་
 མཛད་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་
 ཡིན་ཞིང་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་ལ་གཙོ་བོར་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་གམ་
 ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ལུང་སྡེ་བཞི་ནི། ལུང་གཞི་དང་། ལུང་རྣམ་
 འབྱེད་དང་། ལུང་ཐན་ཆོགས་དང་། གཞུང་དམ་པ་རྣམས་སོ། །ལུང་གཞི་ལ།
 རང་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། སྤྱོན་
 དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱང་དང་། །གོ་ལྷ་ཤམ་བེ་དང་ལས་གྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་
 དང་གང་ཟག་དང་། །སྟོ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་

པ་དང་། དགེ་འདུན་འབྲེན་རྒྱལ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་
བྱུང་གི་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞི་བཅུ་བདུན་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་གཞི་ཞེས་བཟོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་པོའི་བཟོད་བྱ་ནི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། བཟོད་བྱ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བའི་ཆེ་བ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
དུ་དེ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་ལེ་ཆན་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཡང་གཞི་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་
དོ། །ཡང་ནས་གང་དུ་བཞག་པའི་ཁང་པ་ལ་ནས་ཁང་དང་། གསེར་གང་དུ་
བཞག་པའི་ཁང་པ་ལ་གསེར་གྱི་མཛོད་ཅེས་བཟོད་པ་ལྟར། འདུལ་བའི་བསྐྱེད་
བྱ་ལ་དོན་ཆན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
གང་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་ཞེས་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་བྱ་ཚུལ་
སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱལ་
གང་དང་གང་ནས་རྟེན་པ་འོ་འཕྲོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་དེ་དག་ལ་གཞི་ཞེས་བཟོད་
པའང་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་དོན་གྲིབ་ཏུ་ཆེའོ། །གཞི་བཅུ་
བདུན་པོ་དེས་ནི་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་
པར་བསྐྱུང་བའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུམ་སྟོན་ཏེ། སྟོམ་
པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། རབ་བྱུང་གི་གཞིས་སྟོན་ལ། གསོ་
སྦྱང་གི་གཞི་དང་། དབྱར་གནས་ཀྱི་གཞི་དང་། དགག་དབྱེའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སྦྱང་གི་སྟོན་ནས་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་འཆད་ཅིང་། ཀོ་
ལྷགས་ཀྱི་གཞི་དང་། ལྷན་གྱི་གཞི་དང་། གོས་ཀྱི་གཞི་དང་། གནས་མལ་གྱི་གཞི་
ལ་སོགས་པ་གཞི་ལྷག་མ་ལལ་ཆེ་བས་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟུན་པའི་སྟོ་

ནས་སྒྲུབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བའི་ཐབས་སྟོན་ལ། ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གཞིས་ནི་
 ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཕྱིར་བཅོས་ལ་ལྟར་བ་ཕྱིར་
 བཅོས་དང་། ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་
 པའི་ངོ་བོ་སྒྲོང་བདུན་འཁོར་བཅས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། རྣམ་འབྱེད་
 ལ་པའི་རྣམ་འབྱེད་དང་། མའི་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། པའི་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་
 དགོ་སྒྲོང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་དང་། མའི་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་དགོ་
 སྒྲོང་མའི་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་རྣམས་སྟོན་ལ། གཞན་ཡང་རྣམ་
 འབྱེད་གཉིས་པོས་ལྟར་བ་དེ་དང་དེ་དག་གང་ཟག་གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཅས་པའི་གྲོང་གཞི་དང་། སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་མང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། སྟོན་གྱི་
 བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གྱི་འབྱུངས་རབས་མང་པོ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྐྱངས་པའི་ཉིས་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་
 ཆེར་སྟོན་ནོ། །ལུང་སྟན་ཆོགས་གྱིས་ནི་གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་སུ་མི་གསལ་
 བའི་དཀའ་འགན་མང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་ཆང་བ་ཁ་སྒྲོང་བར་བྱེད་
 ལ། སྟན་ཆོགས་ལ་སྟན་ཆོགས་སྟོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲག་གོ། །གཞུང་དམ་པས་ནི་
 གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་གྱི་དཀའ་འགན་རྣམས་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པར་བྱེད་
 དོ། །དེས་ན་གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྟན་ཆོགས་དང་གཞུང་
 དམ་པ་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ། །གཞུང་དམ་པ་ལ་ནི་
 མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞུང་གྲྭ་མ་ཞེས་གྲུང་བཤད་ལ། གཞུང་དམ་པའི་ཡན་
 ལག་རྒྱ་འདུལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ལུང་བར་
 མ་དང་། ལུང་རིང་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟན་པའི་ལུང་དང་། གཙོག་ལས་

འཕྲོས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱང་ལུང་སྡེ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་དོ། །
 འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་མདོ་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་
 པའི་མདོ། རྒྱལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། ལུང་བ་སྡེ་ལྔའི་ཕྱི་ཡང་སྟོན་
 པའི་མདོ། རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་རྣམ་སྟོན་ཕྱི་ཡང་སྟོན་པའི་མདོ། སྤངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་མདོ། གཛའི་མདོ། འཁར་གསལ་གྱི་མདོ། འཁར་གསལ་
 འཆང་བའི་སྟོན་ལམ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་མདོ་མཐའ་ཡས་པ་
 གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་བཀའ་དང་པོའི་སྡེར་གཏོགས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་
 མདོ། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བཛོད་བརྒྱ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་
 བཤིང་། དང་པོར་ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བཞོ་བའི་བསྐབ་བྱ་སྟོན་པར་
 མཛོད་པ་ནས་མཐར་གྱོང་ཁྱེར་རྩ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་ལ་
 ཉེ་བའི་ཆོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་གདམས་པའི་བར་འདུལ་བའི་ཆོས་མཐའ་
 ཡས་པ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་ནས་འདུལ་བ་བསྟུས་པ་
 གསུངས་ཆུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་ལྷ་ལས་འདའ་བའི་ཆོ་དག་
 སྒྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤུལ་པ། རས་འདུལ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། མདོར་བསྟུས་
 ཏེ་མ་བསྟན་པས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་བཤད་དོ། །དག་
 སྒྲོང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས། རས་སྟོན་གནང་བའང་མེད། བཀའ་བའང་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ། གལ་ཏེ་མི་རུང་བ་བསྟེན་ཅིང་རུང་བ་དང་མི་མཐུན་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རུང་བ་བསྟེན་ཅིང་མི་རུང་བ་དང་མི་མཐུན་
 ན་རུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་སྤྲད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འདུལ་བ་
 བསྟུས་པ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པས་གནས་གང་དང་གང་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་

གསུངས་རྒྱལ་ནི། ལྷ་ར་རྩ་སིར་བཀའ་དང་པོའི་ཆོས་ལམ་བསྐྱོར་བ་ནས།
 མཐར་གྲོང་ཁྱིམ་རྩ་ཅན་དུ་གྱུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་བརྒྱལ་ཞིང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཞལ་གདམས་མཛད་པའི་བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ལྟ་
 དང་། མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བྱི་ཟ་དང་གྲུལ་བུམ་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་
 པོ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། གནས་ཀྱང་
 ལྟའི་གནས་དང་། མིའམ་ཅིའི་གནས་ལ་སོགས་པ་གནས་མཐའ་ཡས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་བསྐྱོམས་སུ་བསྟུས་པ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་
 བ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འདུ། སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་བསྟུབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་
 བས། སྟོན་པས་ཆོས་ཇི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལམ་བོར་བ་དང་
 ངན་སོང་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
 འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཤ་སྟག་དུ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པས་གནས་གང་དང་
 གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་སྟོས་པ་ནི། དེ་བྲག་བཤད་མཛོད་
 ཆེན་མོ་ལས། ཆོས་བསྐྱོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། ས་དཀར་ཅན་དང་ལྟ་ཡི་
 གནས། དྲིས་པ་གསོད་དང་ཀློང་ལྷོ་བྱ། འབྲོག་དང་མཚོད་རྟེན་རི་དང་ནི། འོད་
 མའི་གོང་དང་རྒྱར་བཅས་དང་། སེར་སྦྱའི་གནས་ཀྱི་གོང་ཁྱིམ་དུ། འདི་རྣམས་
 སུན་ཐུབ་པ་ཡི། སྦྱེས་མཚོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མཉམ་ཡོད་
 དུ། སྦྱང་གྱི་ནགས་སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། འབར་བའི་ལྷག་གི་གནས་སུ་གཉིས། རྒྱལ་
 པོའི་ཁབ་ཀྱི་གོང་དུ་ལྷ། དཀའ་བ་སྟོང་པ་ལོ་དྲུག་སྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་གནས་
 སུ། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་རྩ་ལ། ཐུབ་མཚོག་དམ་པ་སྟ་ངན་འདས། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་སྟོན་པ་ཐུགས་
 རྟེན་ཅན་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེ་
 དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་ཀྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་
 པས་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་
 བྱུང་། ཀྱལ་པའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་བྱང་ཚུལ་
 བཟོད་པ་ཀྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་
 པ་ལས། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རི་ལྟར་གསུངས་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ། །

གཉིས་པ་ཀྱལ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་པའི་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་
 རྣམས་རི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཕགས་ཡུལ་དུ་འདུལ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་
 པའི་དམ་པ་རི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་འདུལ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་
 དམ་པ་རི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀྱལ་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 རྗེས་སུ་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱང་ཚུལ་དང་། ཀྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱལ་པའི་བསྟན་པ་རི་ལྟར་བཟུང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྒྲོར་ཏེ་ལྷ་མི་བགང་བ་ལས་
 འདས་པ་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་ནས། སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་
 བཟང་དང་། གྱི་ཟའི་ཀྱལ་པོ་རབ་དགའ་གཉིས་འདུལ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་
 བྱོང་ཁྱེར་རྩ་ཅན་དུ་ལེབས་ནས། གྱི་ཟའི་ཀྱལ་པོ་རབ་དགའ་བཏུལ་ཏེ་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་ལ་བཀོད། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ཆོས་བསྟན་ནས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་

འཕང་ལ་བཀོད། གནས་བརྟན་སྒྲིག་ཅན་འཛིན་སོགས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་
 རྩ་ལ་ཇི་སྲིད་བྱམས་མགོན་ཞིང་འདིར་འབྱོན་པར་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མ་ཤར་གྱི་
 བར་དུ་ཁྱེད་ཅག་མུ་ངན་ལས་མ་འདའ་བར་བསྟན་པ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་
 བསྒྲུབ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་རྩ་གིས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནམ་
 གནས་གྱི་བར་དུ་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་ཞིང་འདིར་བཞུགས་ནས་སྟོན་པའི་
 བཀའ་བཞེན་དུ་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཐུབ་པའི་
 དབང་པོས་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་བཞི་ལ་ཇི་སྲིད་
 བསྟན་པ་ནམ་གནས་གྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་སྤྱང་ཞིང་སྦྱོང་བར་བཀའ་བསྒྲུབ།
 གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འོད་སྤྱང་ལ་ཁྱེད་གྱིས་བསྟན་པ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པ་
 གཏད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འཁོར་རྣམ་བཞིས་
 བན་བདེར་འགྱུར་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྒྲགས། སྟོན་པ་སོ་ཐར་
 ལ་གྱིས། སྐན་པས་གཞོན་པ་རྣམས་ཡོ་བྱད་གྱིས་བསྟུ། གཞོན་པས་སྐན་པའི་
 མིང་འབོད་མི་བྱ། དད་པ་ཅན་ལ་སྟོན་པ་འབྱུངས་པ། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་
 གསུངས་པ། མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་བསྟན་པར་བྱའོ། །དག་སྦྱོང་
 དག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ན་ཁུས་ཤིག །
 ཅེས་གསུངས་ནས་སྤྱི་སྟོན་གཡོགས་བསལ་ཏེ། དག་སྦྱོང་དག །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིལ་ལྟོས་
 ཤིག །དག་སྦྱོང་དག །རེ་ཤིག་ཅང་མ་སྒྲིལ་ཞིག་དང་། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
 གི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ནས། ཤིང་སྤུ་ལ་ཟུང་གི་འགམ་དུ་མ་འོངས་པ་ན་

བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ཕྱོངས་འདིར་ཀྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཀྱི་ཆེར་དར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་ཕྱིར་དབུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་
 བས། དགྲའ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་སོང་ནས་ཀྱང་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་ནས་གཞོན་
 ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ས་ག་ལྷ་པའི་ཆོས་བཙུང་ལའི་ཉིན། རོན་དམ་པར་
 ར་ནས་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་རྒྱན་
 ཆད་པ་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ཏྲག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་གིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་རྟེན་པར་དགའོ་
 ཞེས་འདོམས་པ་དང་། སྟོན་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་སོགས་ཀྱིས་
 བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་བ་རང་ཉིད་མུ་ངན་ལས་
 འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
 བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གིང་། སྐྱེ་གདུང་དང་རིང་
 བསྐལ་མང་དུ་འཕལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་གླིང་ཐམས་ཅད་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཁྱབ་པར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་
 ལུ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་ཀྱིས། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་
 མཐོང་བར་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་ལུ་རིའི་བྱ་འཁོར་དག་བཙོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཙས་
 པ་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་འཁོར་དག་བཙོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཙས་པ་མུ་ངན་
 ལས་འདས། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དག་
 བཙོམ་པ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ན། གནས་གཙང་མའི་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་པ་མ་བཟོད་ནས་འདི་ལྟར།
 ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་

གནས་པའི་ཐབས་མི་བསམ་པར་བྱ་བ་ནི་ལས་འདས་སོ་ཞེས་འཕྱ་བར་བྱས་པ་ན།
 འོད་སྤང་ཆེན་པོས་དགོ་སྤྱོད་བསྟུ་བའི་བྱིར། གང་པོ་ལ་དགོ་སྤྱོད་སྟུ་མིག་།
 ཅེས་བརྗོད་དོ། གང་པོས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་ཏེ་བལྟས་ནས་གཞི་
 བརྟུངས་པས། བ་ལང་བདག་མ་གཏོགས་པ་འདུས་སོ། གང་པོ་ལ་བ་ལང་
 བདག་འཕོད་པར་བསྐྱོས་པས། རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤི་རི་ཤ་ཀའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་
 བ་ལང་བདག་གནས་སར་སོང་ནས་བྱག་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས། འོད་སྤང་ལ་
 སོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་ནམས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་བ་ལང་བདག་ནད་
 མེད་པར་གྱུར་ཅིག །དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱིས་མུར་དུ་བོས་ཤིག་
 ཟེར་རོ། ཞེས་སྟུས་པ་དང་། དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱམས་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པས་བསྐྱེད་དེ་སྟུས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཛིག་ཏེན་གཞན་དུ་མ་གཤེགས་སམ།
 དགོ་འདུན་འཐབ་པ་དང་རྩྱུང་པ་དང་འབྱེད་པ་དང་། མཚན་མི་འབྱུངས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱོག་གམ།
 དེ་དག་འདུས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་སམ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། ཉན་མོངས་པས་དཀྱིས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་
 དགོ་སྤྱོད་དང་། བམ་ཟེ་དང་། སྤྱོད་པ་པ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་རྒྱ་དག་གིས་བརྟན་པར་
 མ་གྱུར་ཏམ། མ་རིག་པའི་མུན་པས་གཡོགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཅན་དག་གིས་དགོ་
 འདུན་འདུས་པའི་དབྱེན་མ་བྱས་སམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་དང་འདུལ་
 བ་ལ། ཆོས་དང་འདྲ་བའི་ཆོག་དང་། ཡི་གེ་དང་། ལྟ་བའི་དྲི་མ་མ་བྱུང་བམ།
 ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དག་གྲོག་པ་དང་། འདོན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

དག་ལས་སློ་བསྐྱར་ཁིང་འདུས་ནས་བྲེ་མོའི་གཏམ་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། བྲེ་
 ཆོམ་དང་ཡིད་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་སུ་མ་
 བཤད་དམ། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་མ་བཤད་དམ། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 འདུལ་བར་མ་བཤད་དམ། འདུལ་བ་ལ་ནི་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བཤད་དམ།
 དག་སློང་དག་སེར་སྤེའི་དྲི་མས་གཡོགས་པས། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སློད་པ་སློ་
 བུར་དུ་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཀླན་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དྲག་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་
 ཅིང་། ཟུང་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རན་པ་དག་གིས་བྲམ་ཟེ་
 དང་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་དག་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པར་བྱས་ནས། ལྷ་སྟེགས་
 ལ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་ཏམ། ལོག་པར་འཆོ་བ་ཀླན་ཏུ་སློད་ཅིང་ཁིང་མོ་བ་དང་།
 ཉེ་ཆོང་བྱེད་པ་དང་། ཀླུ་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཆོ་བ་ལྟོས་པར་མ་གྱུར་ཏམ།
 སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤངས་ནས་བས་མཐའ་གནས་མལ་བསྟན་པ་ལས་སྤྱངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་པོར་བར་མ་གྱུར་ཏམ། དག་སློང་མ་ཡིན་པ་དག་སློང་དུ་ཁས་
 འཆེས་ནས་ཆངས་པར་མཚུངས་པར་སློད་པ་འབྲུག་པར་མི་བྱེད་དམ། དེ་ལྟ་མོད་
 གྱི་རྩི་པོ་གང་པོ། སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དག་སློང་གི་དག་འདུན་ཞེས་སྤྱོད་པར་
 དེགས་ནས། འོད་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྤྱའམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་
 པར་གནས་པ་ཀླན་ཏུ་སློད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་
 རན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་མ་ཞུགས་
 སམ། འགྲོ་བའི་གྲུ་སྒྲུ་འཛིན་པ་མེད་ནས་འཛིག་རྟེན་འབྲུགས་པར་མ་གྱུར་ཏམ།
 རྟོགས་བརྒྱུ་ལྟན་པ་མི་རྟག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ནོན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་
 བདག་ཅག་སད་པར་བྱེད་པའི་མགོན་པོ་མ་གཟིམས་སམ། སངས་རྒྱུ་ཉིན་བྱེད་

མ་རྒྱལ་བས། སྤུང་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་གཅན་གྱིས་བཅོམ་ནས་སྤང་བ་མེད་
 པར་མ་གྱུར་ཏམ། སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ན་དབང་ལྷན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དྲི་ཞིས་
 པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་
 ལུ་བཟང་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པ། མི་རྟག་པའི་གྲང་པོ་ཆེ་སྦྱོན་པས་མ་བཅོམ་མམ།
 ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོན་མེ་མི་རྟག་པའི་སྦྱང་གིས་བདས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་བྱ་བན་ལས་མ་
 འདས་སམ་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། གང་པོས། སྒོ་ལྷན་བསྟན་པ་གནས་བྱའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཚོགས་ནས་ནི། །དེ་དག་དེར་ནི་འདུས་གྱུར་ཏེ། རྟོན་ལ་སྤོང་
 ཅིང་དེ་བརྩོན་བྱེད། །སྤྱུ་ཆེན་རྒྱལ་བ་དེ་ཞིག་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་རི་ཡང་རྣམ་པར་
 ཉིལ། །བསྟན་པ་རབ་མཆོག་ལྷན་པ་ཡི། །དགེ་སྦྱོང་མང་པོ་རྣམ་པར་ཞི། །ཁྱི་ན་
 མ་ལགས་ལེགས་པར་ནི། །བདག་ནི་པོ་ཉར་འདིར་འོང་ན། །བསྟན་པ་གནས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བས་རྟོན་ནི་ངེས་པར་བཞུད། །དེས་སྐྱས་པ། གང་པོ།
 ཚོགས་གི་འགོ་བའི་དུས་མིན་ནོ། །འགོ་བའི་སྦྱོན་མེ་མགོན་པོ་བཞུགས་ན་དེར།
 བདག་ནི་འགོ་བར་བྱ་བའི་སྒོ་ཡོད་ཀྱང་། །དེ་ནི་ཡ་རོལ་རབ་ཞིར་གསེགས་གྱུར་
 བ། །སྒོ་ལྷན་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་དེ་དག་འགོ། །ལྷུང་བཟེད་ཚོས་གོས་རྣམ་
 གསུམ་མཆོག་འདི་དག་ རྟོན་གྱིས་དགེ་འདུན་དག་ལ་དབུལ་བར་གྱིས། །བདག་
 ནི་ཞི་བ་ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་འགོ། །བདག་གི་བསམ་པ་འཕགས་ལ་བཟོད་པར་
 གསོལ། །ཞེས་སྐྱས་ནས། རྩེ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ་འདས་སོ། །དེའི་ལུས་ལ་རང་བྱུང་
 གི་མེས་ཚོག་ཅིང་། དེ་ལས་རྩེ་རྒྱན་བཞི་བབས་པ་ལ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་
 བྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་དུས་རྣམས་རབ་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ལ་བརྟེན།
 འགོ་བའི་སྦྱོན་མ་དེ་འདས་པས། །ཐམས་ཅད་འགོ་བར་འཇུག་པར་རྟོགས། །

འདུས་བྱས་བསགས་པ་སྐད་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱལ་བསྐྱེད་པ་
 ཉོན་མོངས་ལྟ། །སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་དག་བྱེད་པ་མེད་པར་
 རིག་པར་བྱ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པས་བག་ཡོད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་
 ཡིད་ལ་བྱ་བ་དེ་བརྩོན་བྱ། །འབྱུང་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སོང་ཞིང་འཛིག་གྱུར་ཏེ། །
 རྒྱུག་དང་བཅས་པའི་དཔལ་ནི་གཡོ་བར་གྱུར། །བྱུང་པ་མཚོག་དེ་སྒྲོ་མཚོག་ཡང་
 དག་བཏུད། །རང་གི་དགོངས་པ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱས། །བྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་
 དད་པས་སྒྲ་མ་དེའི། །བྱི་བཞིན་བ་ལང་བདག་གྱང་དེ་ལྟར་སོང་། །དེ་ནས་གང་
 བོས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ནང་དུ་བྱག་བྱས་ཏེ། །ལྷང་བཟེད་ལ་
 སོགས་པ་ལུལ་ནས། མགོན་པོའི་སྒྲ་ནི་མེད་པར་དེས་ཐོས་ནས། །བསོད་ནམས་
 ལས་གྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་སོང་། །དེ་ཡི་ལྷང་བཟེད་ཚོས་གོས་འདི་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 བསམས་དགོ་འདུན་དག་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །དེ་ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོས།
 དགོ་སྤོང་དག་ཉོན་ཅིག་ །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདས། །གཞན་
 གྱིས་དེ་བཞིན་རབ་ཞིར་འགྲོ་མི་བྱ། །དེ་བས་རི་སྤྱིད་དགོས་པའི་དོན་བྱ་ཞིང་། །
 དབང་ཅན་ཚོགས་ནས་དེ་སྤྱིད་འདའ་བར་བྱ། །ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་ལས་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་པ། །ཤིར་ག་ག་ཡི་སེམས་མཚོག་བ་ལང་བདག་ །དེ་ལྟར་བྱེད་གྱིས་
 དེ་བཞིན་མི་བསམ་སྟེ། །འགྲོ་དོན་དགོངས་ཕྱིར་ཚོགས་ནས་སྒྲོ་གོས་བྱ། །ཞེས་
 བཀའ་བསྐུ་མ་བྱས་པར་བྱ་བར་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིམས་སྤུ་བཅས། །དེ་ནས་
 འོད་སྤང་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 རྟེན་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་བཀའ་བསྐུ་བར་འདོད་ཅིང་། །གྲོང་བྱིར་རྩ་ཅན་དུ་ལྟ་མི་བརྒྱ་
 རྟེན་དུ་མ་བྱུང་བའི་སྒྲ་གཤུང་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་བྱག་བྱ་བའི་བྱིར་འདུས་པས་

གཡེངས་ཤིང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་བཀའ་བསྟུ་བར་མི་རུང་བར་
 མཐོང་ནས་རྒྱལ་བོ་མ་སྐྱེས་དག་ལ་སྐྱིན་བདག་བཅོལ་ཏེ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་གྱི་
 གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་བཀའ་བསྟུ་བར་བཞེད་ནས། རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་བ་
 དང་། མ་སྐྱེས་དགས་མཐོང་ནས་སྟོན་པ་དྲན་ཏེ་གྲང་བོ་ཆེ་ལས་ལྷུང་བ། འོད་སྤྱང་
 གི་མཐུས་བཟུང་ནས་བྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་བཅས་ཏེ། ལྟའི་གནས་འདིར་ཆོས་
 གྱི་རྒྱལ་འགོ་བར་འཛལ་ལོ། །དེས་སྤྱོད་པ། ལེགས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཡོ་བྱད་
 ཐམས་ཅད་སྤྱར་རོ་ཞེས་བཀའ་བསྟུ་དང་པོའི་སྐྱིན་བདག་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་
 སོ། །དེ་ནས་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་སོགས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་གནས་དེར་འདུས་ཏེ་
 ཤིང་བྱ་གོ་རྟའི་ཐུག་ཏུ་རྒྱལ་བོས་མལ་སྟན་དང་ཡོ་བྱད་སྤྱར་ནས་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་འདུས་ནས་བཀའ་བསྟུ་བར་བཅུམ་པ་
 བ། ཐོག་མར་མདོ་སྤེ་བསྟུ་བར་བགོས་ནས་འཕགས་པ་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོས་ཀྱུན་
 དགའ་བོ་ལ་སྟོ་བ་དྲིས། གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་ཀྱིས་མདོ་སྤེ་བསྟུ་བར་བསྐྱོས་
 བས། མེང་གའི་ཁྱི་ལ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུས་སྒྲུལ་སྤྱར་བཏིང་བ་དེ་ལ་ཀྱུན་
 དགའ་བོ་འདུག་སྟེ། མདོ་སྤེ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་།
 ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་གྲུས་པར་ཉན་ནོ། །དེ་ནས་འོད་སྤྱང་གིས། སྟོན་པ་
 འཛིག་རྟེན་ཕན་བཞེད་པ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི། རྣམ་པ་
 མཚོག་ནི་གང་བཤད་པ། ཆོ་དང་ལྟན་པས་མདོ་སྤེ་གསུངས། ཞེས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པོ། །དེ་ནས་ཀྱུན་དགའ་བོས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་ཞལ་མཉན་
 ཡོད་དུ་བྱོགས། དུག་ཐལ་མོ་སྤྱར། གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་བཞིན་དུ། འདི་
 སྐད་བདག་གིས་བོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡུལ་སྤྱར་རྒྱ་མི་དྲང་

སྒོར་སྒྲ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆལ་ན་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བཛོད་མ་ཐག་ལྷ་མི་རྣམས་ཕྱ་
 རན་སྒྲིམ་ཏེ། གྱེ་མ་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཏུ། མི་རྟག་པར་ནི་ཁྱད་པར་མེད། གང་
 གི་རིན་ཆེན་གཏེར་དེ་ཡི། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དག་ཀྱང་བསྐྱམས། །གང་ལས་
 བདག་གིས་སྒོན་ཐོས་པ། །ཆོས་ནི་ཐར་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད། །འདི་སྐད་ཐོས་ཞེས་
 རབ་སྒྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་རིང་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོ་དེ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་
 སོ། །དེ་ནས་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ། ཐུབ་པས་སྐྱ་ར་རྒྱ་
 སིར་ཆོས་འཁོར་རི་ལྟར་བསྐྱོར་བ་རྣམས་གསུངས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བ་ན། ཀུན་
 དགའ་པོས་འདི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒོར་ལྷ་པོ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་བཀའ་སྐུལ་ཏེ། དག་སྒོར་དག །གང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འདི་ནི། སྐྱག་བསུལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་སྟགས་མདོ་སྡེ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཀུན་གཤེས་ཀོ་འུ་
 དི་རྩས་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མདོན་སྐུལ་དུ་ཐོས་ཏེ། བདག་གིས་
 བྲག་དང་མཆིལ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱམས། རུས་པའི་རི་ལས་བཀལ། རན་སོང་གི་
 སྒོ་ནི་བཅད། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་བྱེ་སྟེ། འདི་བཤད་པས་བདག་དང་ལྷ་
 བརྒྱད་ཁྱིམ་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཐོབ་ན། དེ་རིང་འདིར་འདི་སྐད་ཐོས་ནས་བཤད་དེ། གྱེ་
 མ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཁྱད་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་
 དགའ་པོས་ཐུབ་པས་སྐྱ་ར་རྒྱ་སིར་བདེན་པ་བཞེ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ནས་ཐ་མར་
 ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་གདམས་པས་བསྟན་པ་དང་། དག་སྒོར་ཐམས་ཅད་ལ་
 མི་རྟག་པ་གདམས་པའི་བར་མདོ་སྡེ་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟག་
 ཆད་མེད་པར་བློ་ལས་བཏོན་ཏེ་མདོ་སྡེ་བསྐྱུས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ལ་
 སྟགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་འཕགས་

སོ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་འདྲ་སྤང་ཆེན་པོས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ལ་སྒྲོ་བ་བྱས་
 ཏེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བ་བསྐྱུ་བར་བསྐྱོས་ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་
 སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞག་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་གཞི་དང་པོ་གང་དུ་
 བཅས་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་རོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན་ལྷ་སྤེའི་དོན་དུ་ཤམ་ཐམས་ལྷུ་པོར་
 བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཅས་སོ། །དེ་ནས་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མའོན་ཤེས་
 ཀྱིས་བལྟས་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་སོ་སྣམ་སྟེ་བསྐྱུ་བ་གཞི་གཉིས་པ་གང་དུ་བཅས།
 ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་ལྷ་སྤེའི་ལ་ཆོས་གོས་ལྷུ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ནས་སྤར་
 བཞིན་ནོ། །བསྐྱུ་བ་གཞི་གསུམ་པ་གང་དུ་བཅས། ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་དུ་བཟང་
 གྱིན་ལ་མི་ཚངས་སྟོན་པམ་པར་བཅས་པ་ནས། པམ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་། མ་
 དེས་པ་དང་། སྤང་ལྷུང་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་
 པ་མང་པོ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། རྩེས་བཅས་དང་། སྤང་
 གནང་དང་། རབ་བྱུང་དང་། གསོ་སྟོང་དང་། དགག་དབྱེད་དང་། བྲ་མོ་དང་། སྤང་
 གཞི་དང་། མོས་པ་ནི་འདྲོ་ཞེས་འདུལ་བ་བསྐྱུས་ནས། ཉེ་བར་འཁོར་ཁྲི་ལས་
 བཟས་སོ། །དེ་ནས་འདྲ་སྤང་གིས་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་མ་མོ་བསྐྱུ་
 བའི་ཕྱིར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱས་ཏེ། མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཁོ་ནས་སྒྲོ་
 བར་བྱ་སྟེ། མ་མོ་ལྷ་ལུ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་བ་སྟེ།
 འདི་ལྷ་སྟེ། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་བསྐྱུས་པས། ལྷ་
 འཕེལ། ལྷ་མིན་འགྲིབས་སོ་ཞེས་བསྐྱུགས་ཤིང་ལྷ་བརྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་
 པ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འདྲ་སྤང་ཆེན་པོས། ཀྱི་མ་སྟོབས་བཅུ་

མངའ་པའི་གསུང་ནི་ཆད་མེད་པ། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་
 བསྟུས་པས། །གང་ན་འཛིག་རྟེན་སྒོ་རན་ལུན་བྱེད་ཆུད་ཟེས་པ། །སྒོ་གྲོས་རབ་
 རིབ་བསལ་བས་སྒྲོན་མར་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་བཀའ་བསྟུ་
 གྲུབ་པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་རྒྱུབ་པར་གནས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲོ་བའི་ཆོག་
 བཟོད་དོ། །དེ་ནས་འོད་སྦྲུང་ཆེན་པོས་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་གིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
 བྱས་ཟིན་གྱིས། ད་ནི་མུ་རན་ལས་འདའ་འོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་ཀྱན་
 དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། །ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་
 གཏོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་རྣམས་ལ་བྱག་
 བཅའ་ཏེ། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རི་བོ་གསུམ་འདུས་ཀྱི་དབུས་
 སུ་བྱོན་ནས་རྩའི་གདན་ལ་སྒྱུལ་མོ་ཀྱང་བཅས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་གནང་
 བའི་སྟུམ་སྦྱར་གྱིས་སྦྱ་ལུས་བཀའ་སྟེ། རི་སྟོད་བྱམས་མགོན་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་
 སྦྱར་མི་ཉམས་པར་བྱོན་གྱིས་བཤུབས་ནས་མུ་རན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་
 དར་གཞོད་སྦྱོན་རྣམས་གྱིས་སྦྱར་ལ་མཛོད་པ་སྟེ་ཆོགས་གྱིས་མཛོད་ནས་རི་བོ་
 གསུམ་ཁ་སྦྱར་ཏེ་བཞག་གོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་
 འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་
 པ་ན། བྱམས་མགོན་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་ནས་རི་བོ་གསུམ་པོ་ཁ་བཤིག་སྟེ། འདི་ནི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་སྦྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་དེའོ། །སྟུམ་སྦྱར་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྟུམ་སྦྱར་རོ་ཞེས་སྟོན་ཅིང་།
 དེ་བསྟན་པ་ན་འཁོར་རྣམས་སྒྲོ་བ་སྦྱིས་ནས་བཅོན་འགྲུས་ཆེར་བྱས་ཏེ་འབྲས་ལ་
 ཐོབ་པ་གངས་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀྱན་

དགའ་བོས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། བས་ཞིག་ན་བསྟན་པ་ག་ནའི་གོས་
 ཅན་ལ་གཏང་དེ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་གཏོང་ཅིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་
 བས་ཟུང་ན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ག་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་བསྟན་
 པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མཐར་བསྟན་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་གཏང་དོ། །དེ་ནས་
 འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་མཛད་དེ། སྟོབ་མ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའང་གུངས་མེད་པ་
 བྱུང་སྟེ། དག་བཅོམ་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སོ་གིང་སོར་ལྷ་པ་རེ་རེ་དོར་བས་བྲག་ལྷག་
 འདོམ་ལྷ་བརྩུ་ཡོད་པ་ཞིག་སོ་གིང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །འཕགས་པ་
 ཉེར་སྤྲས་གྱིས་བསྟན་པ་རྩི་རྩི་ག་ལ་གཏང་། འཕགས་པ་རྩི་རྩི་གས་བསྟན་པ་
 འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ་གཏང་། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏང་དེ།
 དེ་དག་ལ་བསྟན་པའི་གཏང་རབས་བདུན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྩུ་འདས་པ་ན་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་། ཡངས་པ་ཅན་དུ་དག་སྟོང་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྩུ་སྟོད་པས་རྟེན་པ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་པ་ན། དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་
 བཅས་པ་སྟོགས་དེར་གསེགས་པས་མཁྱེན་ནས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་
 ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱོན་ནས་དག་བཅོམ་པ་
 རྣམས་བསྟུས་པ་ན། འཕགས་པ་ཀྱུན་དགའ་བོས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དག་སྟོང་
 དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུས་ནས་རུང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྩུ་སྟོད་པ་རྣམས་སུ་བྱུང་ཞིང་གནས་དབྱུང་བྱས་ནས་དག་

བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་པོས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་ན་
 དཀར་ཕྱོགས་སྦྱང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་པམ་མོ། །ཆོས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་ཆེད་དུ་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་
 བདུན་བརྒྱས་འདུལ་བའི་བཅས་མཆོས་ལ་རང་བཟོའི་བསྐྱེད་བསྐྱད་བྱེད་པ་
 རྣམས་སུན་ཕྱང་ནས། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལྟར་དག་ཐེར་མཛད་པ་ལ་
 དཀར་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཨ་
 ལ་ལའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀླན་
 སྦྱོད་ཀྱི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བརྟགས་
 པའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལན་རྒྱུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་གྱི་རུང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོར་མོའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདྲིང་བའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། གསེར་དུལ་གྱི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅུའོ། །དེ་ཡང་། ཨ་ལ་ལའི་རུང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་སྦྱོད་མི་མཐུན་པས་ལས་བྱས་ནས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བཟོད་ནས་
 རུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤར་གྱི་ལས་དེ་
 བཞིན་ལ་ཉེ་ལམོར་གྱི་དགོ་སྦྱོང་རྣམས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་དེས་
 རུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀླན་སྦྱོད་ཀྱི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་ལག་གིས་ས་
 བཞོས་ནས་ཀླན་ཏུ་སྦྱོད་པས་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། ཞོད་འོ་མ་བསྐྱེད་ནས་དུས་མིན་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྟགས་པའི་
 རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟ་པས་ཆང་གཞིབས་ཏེ་འཐུང་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ལན་རྒྱུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་དང་དུས་རུང་གི་ཟས་བསྐྱེད་ནས་རི་
 སྤྱིང་འཛོའི་བར་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔག་

ཚད་ཕྱིད་ལ་སོགས་པར་སྤྱིན་ནས་འདུས་ཟ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་དང་།
 མོར་མེའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷག་པོར་མ་བྱས་པའི་བཟང་བཅང་ལ་མོར་མོ་
 གཉིས་གྱིས་རེག་ནས་ཟ་རུང་བར་སྒྲུབ་དང་། གདིང་བའི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 གདིང་བ་གསར་པ་བྱེད་ཆེ་རྒྱུ་ལ་ནས་བདེ་གཤེགས་མཐོ་གང་གིས་མ་སྒྲུབ་པར་
 ཡོངས་སྤྱོད་རུང་བར་སྒྲུབ་དང་། གསེར་དཔལ་གྱི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་
 བཟེད་དྲི་བཟར་གིས་བསྐྱས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་མགོ་བོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ནས། འདིར་
 དྲིན་ནས་སྒྲུག་ན་འབྲས་པུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱས་པས། གཞན་གྱིས་དེར་
 གསེར་དཔལ་སྒྲུགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཤོ། །བཀའ་བསྟུ་
 གཉིས་པའི་གསལ་བྱ་འདི་དག་ལ་སློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་དཔྱོད་
 ཤེས་ན་འདུལ་བའི་བཅས་འཆོམས་ཤ་ཞིང་ཤ་བ་ཉམས་པ་མེད་པར་བསྐྱར་བ་
 དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བཅས་པ་ཤ་མོ་རེ་ལའང་རང་བཞོས་
 རུང་དང་མི་རུང་གི་དབང་བྱས་པ་མེད་པ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཤ་མོ་རྣམས་
 རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་བ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཤ་མོ་རེ་ལའང་ཁྱད་གསོད་གྱིས་འདས་ན།
 ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཅས་པ་རྩལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་བས་ལྷ་
 དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་
 འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་དུ་གོ་
 བར་རུས་སོ། །དེ་ནས་དུས་རེ་ཞིག་ན་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་ཆ་
 བྱང་དུ་སྒྲུལ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལྷ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བས་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་

འབྲུག་ལོང་དུ་གྱུར། དེ་ནས་དགེ་སློང་གནས་མའི་འཁྱེས་ཕྱ་བས་དགེ་འདུན་
 རྣམས་བསྟུན་ཏེ་ཅོད་པ་ཚོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས། ཡང་གོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་
 བརྒྱན་པ་ཞེས་ཕྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བཞེས་སྐད་མ་མཐུན་པར་གཅིག་
 གིས་སམ་སྒྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན། གཅིག་གིས་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་འདོན། གཅིག་
 གིས་ཐ་མལ་པའི་སྐད་དུ་འདོན། གཅིག་གིས་ག་ཟའི་སྐད་དུ་འདོན་པས་སྒྲོབ་མ་
 རྣམས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་རྩ་བའི་སྡེ་བ་བཞིར་གྱུས། བཞི་པོ་དེ་ལས་རིམ་
 གྱིས་པའི་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་སོ། །དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་འདི་
 ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་བཅུ་བདུན་མིན་ལོ་ཞེས་སོ་སོ་ནས་
 ཅོད་པ་ལ། རམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲིའི་མི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་ནས་
 བལྟས་པས། རྒྱལ་བ་འོད་སྲུང་གིས་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལྟས་དེ་རྣམས་
 བཙོམ་ལྟན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྡེ་ལྟས་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་ཚུལ་དང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ལ་མཚུངས་པར་
 གསུངས་པ་མཐོང་བ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཞི་སྟེ། སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་མཐུན་པར་བསྟུན་པ་ལ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་
 བུའོ། །རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲིའི་མི་ལྟས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུལ་ནི། མ་ག་རྩ་བཟང་མའི་ཏོགས་པ་
 བཛོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས་སུ་དའི་སྦྱོན་བདག་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲི་
 ཞེས་ཕྱ་བ་བྱང་བ་དའི་མི་ལམ་དུ། བྱང་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་ཁུང་ནས་བྱང་བ་ལ་དའི་
 མཐུག་མ་ཐོགས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ཕྱི་ནས་ཁོན་པ་བསྟེགས་པ་དང་། བྱེ་བྱེ་གང་
 དང་སུ་ཏིག་བྱེ་གང་འཛོང་བྱེད་པ་དང་། ཅན་དན་དང་ཤིང་ཕལ་པ་རིན་མཉམ་

པར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱུན་དགའ་ར་བའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་ལུ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་
 མ་བྱིན་པར་ལེན་པས་ཐོགས་པ་དང་། སྤང་བོའི་སྤྱག་གུས་སྒོས་ཀྱི་སྤང་བོ་འཛིག་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱེུ་མི་གཙང་བས་གོས་པས་གཞན་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱེུ་
 རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་མཐོང་བ་དང་། རས་ཡུག་གཅིག་མི་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བགོས་པ་ལས་རེ་རེའི་ལག་རྒྱ་ཡང་རས་ཡུག་ཚང་མ་རེ་རེ་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་བོའི་
 ཚོགས་ཆེན་པོ་འདུས་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་མཐོང་བ་སྟེ་མི་ལམ་བཅུ་མིས་པས་
 བདག་ཉེས་སུ་དོགས་པས་འཛིགས་ཏེ། བཙོམ་ལྷན་འདས་འོད་སྤྲུང་ལ་ཁུས་
 མོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་ན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཆེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་སྤྱངས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་
 ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་བས། སྤང་བོ་ལུས་ཐོན་ནས་
 མཚུག་མ་ཐོགས་པ་དེ་ནི་དེའི་ལྷས་སོ། །སྒོམ་པའི་ཕྱི་ནས་ཁོན་པ་བསྟེགས་པ་ནི།
 གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བཤད་པ་ན་ཉན་པར་མི་བྱེད་
 པའི་ལྷས་སོ། །བྱེད་པ་ལྟེ་ཏིག་བརྗེ་བ་ནི་དེའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་བཟའ་བའི་ཆེད་
 དུ་ཆོས་སྟོན་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྷས་སོ། །ཅན་དན་དང་གིང་གཞན་མཉམ་པར་
 མཐོང་བ་དེ་ནི། དེའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྤྲེགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཀའ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྷས་སོ། །ཀྱུན་དགའ་ར་བའི་མེ་ཏོག་
 ལ་སོགས་པ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཆོམ་པོས་ཐོགས་པ་ནི། དེའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་མ་
 ལྷམས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁྱིམ་པའི་ངོ་བསྤྲུང་བ་འབྱུང་བས་
 དེའི་ལྷས་སོ། །སྤང་བོའི་སྤྱག་གུས་སྒོས་ཀྱི་སྤང་བོ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་

སྒོར་སྟག་ཅན་གྱིས་ཆུལ་བྱིས་ས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྒོར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
 འབྱུང་བས་དེའི་ལྷས་སོ། །མི་གཙང་བས་གོས་པའི་སྤྱུལ་གཞན་ལ་སྤྱད་པ་ནི།
 ཆུལ་བྱིས་ཉམས་པས་ཆུལ་བྱིས་ས་དང་ལྷན་པ་ལ་སྤྱད་པ་འདེབས་པར་འབྱུང་
 བས་དེའི་ལྷས་སོ། །སྤྱུལ་ཀྱུ་པའི་དབང་བསྤྱད་པ་ནི། དེའི་དུས་སུ་སྤྲོད་པ་
 རྣམས་ཀྱུ་པའི་དབང་བསྤྱད་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྷས་སོ། །མི་བཙོ་བསྤྱད་གྱིས་
 རས་ལུག་གཅིག་བགོས་པས་སོ་སོའི་ལག་རྒྱ་མ་ཉམས་པར་བྱུང་བ་ནི། སྤྱུ་བྱུ་
 པའི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱེ་བ་བཙོ་བསྤྱད་དུ་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་
 སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་ལྷས་སོ། །སྤྱེ་བོའི་ཚོགས་འདུས་ནས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་
 པ་དེ་ནི་སྤྱུ་བྱུ་པའི་བསྟན་པ་ཅོད་པའི་ཚེས་གྱིས་ལུབ་པར་འབྱུང་བས་དེའི་
 ལྷས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་བསྟུ་
 བ་གསུམ་པའི་གསལ་བྱ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཡ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཚོད་མི་
 ཤེས་པ་དང་། ཀྱུ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་གདེང་མ་ཐོབ་
 པར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་ཚེས་བཞིན་སྤྱོད་
 པ་གཞན་ལ་སྤྱོན་བཟོད་པ་དང་། གཞན་སེམས་ནི་ཤེས་པར་གྲོགས་ཚངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་སྤྱོན་བཟོད་པ་ནི། ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་
 བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྤྱིར་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་ཁོང་ཁོ་
 བས་སྤྱོན་བཟོད་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཀྱུ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 ལ་སྤྱོན་བཟོད་མི་བྱ་བར་དག་སྤྱང་སྤྱོད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དག་བཙོམ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཡ་མོར་ཉམས་པའང་ཐུགས་གྱིས་མི་བཟོད་
 པར་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྷ་བའི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་གྱིས་ཀྱུ་པའི་བསྟན་པ་གནས་

པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་འབད་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་ལ་རྗེས་སུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་
བྱང་ཚུལ་བཛེད་པ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྒྱལ་བ་ཟུངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་
གསུམ་རིམ་ལྟར་བྱང་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་རིམ་ལྟར་བཟུང་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བ་ཟུངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བ་
ན། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཙུ་བྱག་ལ་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་
བཀའ་བསྟོན། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཙུ་བྱག་གིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བཀའ་བསྟུ་དང་པོ་ཐུབ་ནས་རང་རང་
གི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་གཤེགས་ཏེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་
མི་ཉམས་པར་བཟུང་ཞིང་སྐྱོང་བར་མཛད་དེ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་
འབྱུང་གིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅས་གངས་རི་ཆེན་པོ་
ཏེ་མའི་གནས་སུ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་
བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་མ་ཡམ་པས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་བརྒྱ་
ཕྲག་གཅིག་དང་བཅས་དྲང་སྟོང་རི་ཡི་ངོས་ཤེལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་
པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ནགས་ན་
གནས་གྱིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཆིག་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱར་བཅས་ལོ་མ་བདུན་
པའི་རིམ་ལྟར་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་
བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དུས་ལྡན་གྱིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཆིག་

སྟོང་ཆིག་བརྒྱུ་བཅས་འཛིན་པུ་གྲིང་གི་ཟངས་གྲིང་ན་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་
 བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དོ་
 རྗེ་མོའི་བྱས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་སྟོང་ཐུག་གཅིག་དང་བཅས་སིང་ག་ལ་ཡི་གྲིང་
 ན་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད།
 གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཟང་པོས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་
 བཅས་ཀྱི་པོ་ཡ་མུ་ནའི་གྲིང་ན་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་
 བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་གསེར་བེའུས་འཁོར་དག་
 བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་
 ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྩ་ར་རྩ་ར་
 གསེར་ཅན་གྱིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ལང་སྟེད་དུ་
 བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད།
 གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བ་ཀྱ་ལས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་དགུ་བརྒྱ་དང་བཅས་སྐྱ་མི་
 སྟན་ན་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་
 མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་སྟོང་
 དང་ཆིག་བརྒྱུ་བཅས་ཁྲི་ཡང་ཀྱ་ཡི་གྲིང་དུ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་
 ཉམས་པར་བཟུང་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ལམ་ཐུན་
 བསྟན་གྱིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དང་བཅས་བྱ་ཆོད་ཐུང་པོའི་
 རི་ལ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་
 མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྩ་ར་རྩ་ར་བསོད་སྟོམས་ལེན་གྱིས་འཁོར་དག་
 བཅོམ་པ་ཆིག་སྟོང་དང་བཅས་ལུས་འཕགས་གྲིང་དུ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་པའི་

བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་
 ལམ་བསྟན་གྱིས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་དགུ་བརྒྱ་དང་བཅས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་
 བཞུགས་ནས་སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད།
 གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཆེག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་
 བཅས་རི་རྒྱལ་པོས་ཡངས་ལར་བཞུགས་ནས་སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་
 བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་གྱིས་འཁོར་དག་
 བཅོམ་པ་ཆེག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅས་རི་རྒྱལ་པོ་དུ་ལར་བཞུགས་ནས་སྤུབ་
 པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། གནས་བརྟན་ཆེན་
 པོ་མི་སྟོང་པས་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བཅས་གངས་ཅན་རི་
 ཡི་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་ནས་སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་
 དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་གནས་དེ་དག་གྲང་གཙོ་བོ་སྟོས་པ་ཡིན་
 གྱི་སྦྱིར་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐང་བ་ལས་འདས་པར་
 འགྲོ་དོན་མཛད་ཅིང་། ཞིང་འདིར་ཡང་གང་དང་གང་ན་གདུལ་བྱ་ཡོད་པ་དེ་དང་
 དེར་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་། སྤུལ་པ་སྟེ་ཆོགས་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དང་།
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གནས་པ་འདུལ་བྱིམས་རྩུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའི་དགེ་འདུན་
 གྱི་སྟེ་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་ནས་གང་དང་གང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཉམས་པ་
 དེ་དང་དེ་གསོ་བ་དང་། ཅུང་ཟད་གནས་པ་རྣམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད་པ་
 དང་། སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་སྤུལ་བས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྦྱོང་བར་
 མཛད་དེ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་འབྱུང་གིས་བྱང་སྟོགས་གངས་རིའི་
 རྩོངས་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་པོ་ཏེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་བསྟན་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མས་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདི་ཡོངས་སུ་བྱལ་བར་མཛོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རི་ལྷར་བྱོན་པ་ནི། ལུང་ཐུན་ཆོག་ལས། འོད་སྤང་ཀྱན་དགའ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དང་། ཉེར་སྤྲུམ་རྟི་རྟི་ཀ་དང་ནག་པོ་དང་། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ནས་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོའི་བར་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། ལྟར་གཤེགས་པར། ལྟ་བྱོགས་པེ་ཏའི་ལུལ་དུ་ནི། དག་སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིང་ལྟ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་བྱོགས་འཛིག་པ། རང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། ལྟ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབ་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། ཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། དག་སྤྱོད་ལྟ་ཞེས་དེ་འཕོད་འབྱུང་། བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། ལོ་ནི་དུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཕྲོ། རིག་པ་མ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་འགྲུབ། བསྟན་བཅོས་སྤྲོ་ཆོག་སྟོན་དང་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག་གང་ཆོ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྲུབ། དེ་ནི་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། དེས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་ཐོབ། ཅེས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ལྟར་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པའི་དམ་པ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དག་སྤྱོད་ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྡེ་དེས་

དོན་དང་པའི་དོན། རྒྱལ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཛིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་
བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡིས་རིག་པ་གྲུབ་པ་
ནི། །སྤྱི་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སྟོ་ནི་བཟང་
པོ་སྟེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་བྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་
སྟུང་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཛོ། །དེ་ལས་ཞིག་ནས་ལྟ་ཡུལ་འགྲོ། །
འཁོར་བ་རྒྱུ་སྤྱི་ལོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་དེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་འབྲོན་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་མང་པོར་རྒྱལ་པའི་
བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དམ་པ་མང་པོ་འབྲོན་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །གཏང་རབས་
བདུན་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྷུ་དེ་ཙམ་དང་སྟོབ་དཔོན་མ་ཉི་
ཅིར་དང་མ་ཁོལ་ཞེས་བྱ་བ་དཔའ་བོ་ཐོགས་མཚན་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་
ཆེས་མང་བ་དང་། མཚན་གྱི་བྱར་ལུང་བསྟན་པ་ཡི་གེ་རྩ་ཞེས་ཐོམ་བརྩོན་
མཆོག་ །ཅེས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་སྟེ། །ཡི་
གའི་བྱར་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྒྱུད་དོད་རྩམ་གཉི་ཞེས་པ་
ཡིན་པས་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་རྩ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་མཚན་ནས་
རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་གང་དང་གང་དུ་དར་བར་འགྱུར་བའི་ལུལ་སྟོགས་དང་། །ལུལ་
དེར་བསྟན་པ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་པོ་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། །བསྟན་པ་འཛིན་པའི་
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། །བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་ཅན་
རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། །བསྟན་པ་འཛིན་དམ་པ་གང་དང་གང་གི་མཐུས་བསྟན་པ་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་པ་རྒྱུ་སྤྱི་ལོར་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་སྟོང་པའི་ཚུལ་འདི་

དང་འདི་ལྟ་བུར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསེར་བརྟག་པའི་དོ་ཀ་ཞི་བ་ལྟར་ཆེས་གསལ་བར་འཛིག་པར་མཛོད་དོ། །ཀླུ་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱན་དེ་རིམ་གྱིས་སྟེལ་ཚུལ་ནི། ལུབ་པའི་དབང་པོས་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ལ་བསྟན་པ་གཏང་། དེས་འཕགས་པ་ཀླན་དགའ་བོ་ལ། དེས་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ། དེས་འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ། དེས་འཕགས་པ་རྩི་རྩི་ཀ་ལ། དེས་འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ། དེས་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏང་པ་ལྟར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་བསྟན་པའི་གཏང་རབས་བྱང་ཚུལ་ནི་ལྟར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་བར། འཕགས་པ་རྩི་རྩི་ཀས་འཕགས་པ་བི་ལྷ་ག་ལ་བསྟན་པ་གཏང་། དེས་བཅུན་པ་བྱང་རྩ་ནན་ཏི་ལ། དེས་བཅུ་མི་ཏ་ལ། དེས་སྟོབ་མ་དགེ་སྟོང་ཕྱིབས་ལ། དེས་སྟུ་ན་ཤ་ཏ་ལ། དེས་ཏ་སྒྲུང་ལ། དེས་མ་ཤི་བ་ལ། དེས་ལྷ་སྟུང་ལ། དེས་ལྷ་རྩ་དེ་མ་ལ། དེས་རྩ་རྩ་ལ་ལ། དེས་སྟུ་ནན་ཏི་ལ། དེས་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་ལ། དེས་སྟུ་ལ་ཤེ་ལ། དེས་ཀྱ་མར་ཏ་ལ། དེས་ཤ་ལ་ཏ་ལ། དེས་བ་སྟུ་བན་རྩ་ལ། དེས་མ་ལོ་ཏ་ལ། དེས་ཏ་ཀ་ལི་ཀ་ན་ཡ་ན་ཤ་ལ། དེས་དགེ་སྟོང་སེང་གེ་ལ་བསྟན་པ་གཏང་པར་བཤད་དོ། །བསྟན་པའི་ཕ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱོམ་རྒྱན་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱོན་ཚུལ་ནི། ཕྱོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས། ལྷ་རིའི་བྲ། སྤྲས་སྤྲ་གཅན་འཛིན། བྲམ་ཟེ་སྤྲ་གཅན་འཛིན། མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུབ། ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས། རྩ་མི་ཏ། རྩ་པ་ལ། ཀྱ་ཏ་མ་ཏི། ཆོས་ཀྱི་འཕྲེང་བ། ཞི་བའི་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པ། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་ལྷ་ཀྱི་ཤིའི་བར་དུ་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རིམ་པར་བརྒྱན་

ཅིང། ཁ་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བསྐྱེན་རྫོགས་སྒོམ་རྒྱུ་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ།
བོད་དུ་རི་ལྷོང་བྱོན་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

ཡང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་སྒོམ་རྒྱུ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ། ལྷ་མིའི་
བུ། སྐུ་སྐྱེ་གཙན་འཛིན། བུམ་ཟེ་སྐྱེ་གཙན་འཛིན། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེ། ལེགས་
ལྷན་འབྲེད། དཔལ་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། དེ་ནས་བོད་
དུ་བྱོན་ཚུལ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་བཤད་རྒྱུ་འདུལ་འཛིན་
གཙོག་ནས་གཙོག་ཏུ་རིམ་པར་བྱོན་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ། འོད་སྤྲང་ཆེན་པོ། ཀྱན་དགའ་པོ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན། ཉེར་སྐྱེ།
སྤྱིད་དགའ། བག་པོ་བ། གང་པོ། སྤྲོབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས། གཞོན་ལུ་རྩེ་པ། སྤྲོ་
གྲོས་དཔལ། སང་གེ་བཟང་པོ། དཔའ་པོ། དབྱིག་གཉེན། དབྱིག་ལེན། ཁ་ཆེ་
དགེ་འདུན་བཟང་པོ། དབང་ལྷག་ལུང་པོ་ལེན། དགེ་འདུན་ལོང་། གང་པའི་
བཤེས་གཉེན། ཆོས་སྤྱིན། སངས་རྒྱལ་ལྷ། འཛིན་སྤྱིན། བསོད་ནམས་སྡེ། དགེ་
འདུན་སྡེ། བསོད་ནམས་དགའ་བ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ། ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ། ཟུང་ན་
མེད་འཚོ། ཐམས་ཅད་སྤྲངས། ཆོས་ཀྱི་མཛོད། ཆོས་འཚོ། དགེ་བ་འཚོ། ཤེས་
རབ་འཚོ། ལམ་ཉི་ལྔ་སྟོན་པའི་དཔལ། ཐར་བ་འཚོ། དགེ་ལེགས་འཚོ། རྣམ་
པར་རྒྱལ་པའི་འོད། འཆི་མེད་གོ་ཆ། འོད་ཀྱི་འཕྱང་གནས་སྡེ། ཉི་མའི་སྡེ། ལམ་
ཉི་ལྔ་སྟོན་པ། དགེ་འདུན་སྡེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འབངས། སྟན་གསལ་འབངས།
སངས་རྒྱལ་འབངས། བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་བ། ཟུང་ན་མེད་པའི་
བཤེས་གཉེན། དཀར་པའི་བཤེས་གཉེན། ལྷ་གྲུ་བཤེས་གཉེན། མཁན་པོ་སྤྱི་ལ་
མི་ཏེ་ཞེས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤེས་གཉེན་གྱི་བར་རིམ་པར་བརྒྱུད་ཅིང། དེ་ནས་

བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཚུན་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །འདུལ་བ་མདོ་ཙ་པའི་བཤད་རྒྱུན་རི་
 ལྟར་བྱོན་ཚུལ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ། ཉེ་བར་འཁོར། འོད་སྤང། གྲག་དགའ་
 པོ། །ཤ་ནའི་གོས་ཅན། ཉེར་སྤྲུལ། རྩི་རྩི་ཀ། འག་པོ་པ། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ།
 ཕྱིར་མི་འོང། སྤྲོས་མི་འབབས། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།
 ཡོན་ཏན་འོད། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཤུག་འོད། སེང་གའི་གདོང་ཅན། ཁ་ཆེ་
 རི་ན་མི་ཏ། སྤྲོ་ན་ལྷི་ལའི་བར་དེ་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་ཅོག་གྱུ་གྱའི་རྒྱལ་མཚན་
 སོགས་ལ་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་དེའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །འཕགས་ཡུལ་དུ་སྟོན་
 བྱོན་པའི་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་དེ་དག་གིས་བཟུན་པའི་བྱ་བ་རི་ལྟར་མཛོད་ཚུལ་
 ནི། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བཟུན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱིས་བཟུན་
 ལ་བྱ་བ་རི་ལྟར་མཛོད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གནས་བཏན་ཆེན་པོ་བཙུངས་ཀྱིས་
 བཟུན་པ་འཛིན་ཅིང་སྦྱོང་བ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། བཟུན་པ་དུས་རི་ཙམ་གྱི་
 བར་དུ་སྦྱོང་བ་ནི། ཐུབ་པའི་བཟུན་པ་རི་སྤྱིད་གནས་པའི་བར་ཏེ། བཟུན་པའི་
 གནས་ཚད་ལ་རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས་གནས་
 ཚད་རིང་བྱང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་གི་སྤྱེགས་བམ་པལ་ཆེ་
 བ་ན་བཟུན་པ་ལོ་སྟོང་གནས་པར་བཤད། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་
 དུའང་ལོ་སྟོང་གནས་པར་བཤད། སྟིང་རྩེ་པད་དཀར་དུ་ལོ་བྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་
 དང་ཁྲ་བའི་སྟིང་བའི་མདོ་ལས་ལོ་ཉིས་སྟོང་གནས་པར་གསུངས། རོ་རྩེ་གཙོང་
 པའི་འགྲེལ་བ་དང་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་སོགས་སུ་བཟུན་པ་ལོ་བྱེད་དང་སྟུམ་
 སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་གི་སྤྱེགས་བམ་འགའ་ཞིག་དང་
 ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་སུ་བཟུན་པ་ལོ་ལྷུ་སྟོང་གནས་པར་བཤད་དེ། སྤྲོ་བ་

དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཡོ་ལྷ་སྟོང་གནས་པར་བཤད་དེ། ཡོ་གྲངས་
 ལ་མང་ཅུང་སྟ་ཚོགས་བྱུང་བ་ལ། བསྟན་པ་ཡོ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གནས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཆམས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚས་
 བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་སོགས་ལ་
 དགོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་གསུངས་པའི་བྱང་
 དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཡོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་
 བ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོས་
 གསུངས་སོ། །ལྷ་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྟག་བཅུར་བཅད་པའི་ལྷ་བརྒྱ་བ་དང་
 པོ་དང་། གཉིས་བ་དང་། གསུམ་པ་ཆམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དག་བཅོམ་པ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། རྒྱན་ལྷགས་ཐོབ་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས། དག་བཅོམ་པའི་
 ལེའུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་པའི་ལེའུ་དང་། རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁོང་
 དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྟག་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་།
 ལྷག་མཐོང་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པ་མང་དུ་འབྱུང་
 བས། ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་
 བརྒྱ་པ་སྟག་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་། མངོན་པ་མདོ་སྟེ་འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་
 འབྱུང་བས། མངོན་པའི་ལེའུ་ལ་སོགས་པ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་པ་
 ཐ་མ་ལ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཉགས་ཙམ་ལས་ལྷ་སྟོང་རྣལ་མ་མི་ལྷན་པས་ཉགས་
 ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཟེར་ལ། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ལྷ་བརྒྱ་
 པ་སྟག་བཅུ་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་གསུམ། སྐབ་པའི་
 དུས་གསུམ། ལུང་གི་དུས་གསུམ། ཉགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
 དེའི་བར་དུ་གནས་བརྟན་བརྩུག་གིས་བསྟན་པ་སྦྱོར་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་བྱམས་
 མགོན་འཛིན་རྟེན་འདིར་འབྱོན་པའི་སྤྱ་ལྷས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་སྦྱོར་
 ཞིང་། བཅ་ཞིག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་བར་གྱུར་པ་ན།
 གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བརྩུག་གིས་སའི་སྟེང་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་པའི་བསྟན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཇི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་དེར་བཞུགས་པ་ལ་སྒྲོལ་བ་ལན་མང་དུ་
 བྱས་ནས་སྒྲིལ་གྱང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་པ་ལ་བྱག་
 འཛུལ་ལོ་ཞེས་བཛོད་དེ། བྱག་བྱས་ནས་གནས་བརྟན་དེ་དག་ཀྱང་ལྷག་མེད་དུ་
 བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །འཕགས་ལུལ་དུ་འདུལ་འཛོན་དམ་པ་རིམ་
 བར་བྱོན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་ནི། ཀླུ་པ་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་
 ཉེར་སྐྱས་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་པ་མང་པོས་བཀའ་བགྲོ་བ་མཛད་ནས་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་བཛོད་བྱའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་མོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཅ་པོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད། སྟོབ་དཔོན་དག་ལེགས་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
 མཛད། སྟོབ་དཔོན་དུལ་པའི་ལྷས་ལུང་རྒྱམ་འབྱེད་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད། འདུལ་
 བ་འཛོན་པ་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལུང་ཁྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད། སྟོབ་
 དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལུང་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མཛད། སྟོབ་

དཔོན་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ་འདུལ་བ་བསྐྱས་
 བ་ཞེས་བ་མཛད། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་གཞུང་འགྲེལ་
 བས་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད། འདིའི་དཔལ་པོ་ཞེས་བ་སློབ་དཔོན་
 གྲུ་རྒྱལ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དངོས་སློབ་སློབ་དཔོན་དཔལ་པོ་མེན་གྱི་འདུལ་འཛིན་
 གཞན་ཞིག་གོ། སློབ་དཔོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་རྒྱ་ཆར་
 འགྲེལ་འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བདུས་བ་ཞེས་བ་མཛད། སློབ་དཔོན་དྲུ་ན་གྱི་ལས་སོ་
 ཐར་གྱི་མདོ་ལ་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་མང་དུ་མཛད། དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་
 ལའང་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་ལ་རྒྱལ་
 བ་རང་ཉིད་སྐར་བྱོན་བ་ཉུ་བུར་ནམ་པ་ཀུན་ནས་འབྲུལ་བ་དང་བུལ་ཞིང་རྒྱ་བོད་
 གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཆད་མར་
 འཛིན་པ་ནི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱལ་ལྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ལས་
 འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་མ་སོང་བ་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱལ་བྱོན་ཏེ།
 ལྷ་ལྡུང་མཁན་པོ་རྒྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས། འདུལ་བ་ལུང་ལྟེ་བཞི་ཕྱགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། བྱང་སེམས་སློ་གྲོས་
 རིན་ཆེན་ལས་ལྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་ལྟེ་བཞི་སྐུས་པའི་མན་རག་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་གསན། མཁན་པོ་རྒྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་པོའི་བཀའ་ལྟར་ལྷ་ལྡུང་
 མཁན་པོ་མཛད་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐ་གོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡང་གླིང་
 བར་ནས་གསེར་འབྲུང་གྱི་ཕྱི་བཞེས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འཆོ་བས་མི་ལོངས་
 པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་ལ་སྐ་འབྱིན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་
 བརྟན་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་བག་མེད་པར་སྟོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གནས་ནས་

ལྷུང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཆོས་མང་དུ་མཛོད་ཅིང་། བསྟན་
 པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་གཞི་ནས་གསོ་བར་མཛོད་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་
 བསྒྲགས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་བསྒྲགས་པ་དང་པོ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་
 འདུལ་བ་གསལ་བར་མཛོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཡུལ་སྤྱ་
 ཆོག་སུ་བྱོན་ཞིང་། ལྷག་པར་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་ནམས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་
 པར་མཛོད་དེ་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལྷ་ཡུལ་ནས་སྟོན་དངས། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཡུམ་གྱི་
 མདོའི་དོན་གེར་བྱིན་ཟབ་མོ་ཆོས་ཆེར་གསལ་བར་མཛོད་དེ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་
 བསྒྲགས་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །སྤྱ་ཆོའི་མཐུག་ལ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་
 སོགས་མཛོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་གསུམ་པ་བསྒྲགས་སོ། །འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་
 འོ་དུག་བརྒྱ་ཅམ་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་རང་ཉིད་ས་
 མཐོན་པོར་བྱོན་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་དྲགས་ཆ་ལྷགས་ནམ་ཡང་ཉམས་
 པ་མེད་པར་བཟུང་ཞིང་། འདུལ་པའི་བཅས་མཆོམས་ལྷ་མོ་རེའང་ནམ་ཡང་
 ཉམས་པ་མེད་པར་བསྟུངས། བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བ་ལ་གཙོས་པོ་ཆེར་མཛོད་
 དེ། རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིས། །དང་པོར་བསྐབ་ལ་
 རབ་གྱས་བྱ། །སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་དང་། །མང་ཐོས་དོན་ལྡན་དབབ་ལ་
 བསྐྱིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་རི་ལྷར་བཅས་པའི་འདུལ་པའི་བཅས་
 མཆོམས་བསྟུང་བ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གཟིགས་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ལམ་གང་བསྐབ་ཀྱང་རུང་། རྒྱལ་བྱིམས་གཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་བསྐབ་དགོས་
 ཞེས། བྱིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་

པར་གསུངས། ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་
ལ་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱོན་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷུ་རྩ་དེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷཱའི་བྱང་ཆུབ་དང་། སློབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། སློབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་དང་། སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་
དཔལ་པོ་རྣམས་ཏེ་ཐུགས་སྤྲོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་
པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད་དེ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་
པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་བྱིས་ཟིན་པས་
བསྐྱོས་ལུང་མི་བྱ་བ་དང་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ནས་འདིར་མ་སྒྲིམ་སོ། །རྒྱལ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཆུལ་ནི། རྒྱལ་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་མ་སོང་
བ་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་འཛིག་པ་
ལ་ཉེ་བ་ལན་གསུམ་བྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་དང་པོ་རི་ལྷར་བྱུང་བ་ནི། ལྷ་
སྟེགས་ཀྱི་རྒྱན་མོ་ཞིག་ན་རེ། རང་པའི་གཞིའི་སྐུ་ལས་འགེམས་ཞེས་པ་ཞིག་སྤང་
སྟེ། འོ་སྟོལ་ལ་གནོད་མི་གནོད་བརྟག་པར་རིགས་སོ་ཟེར་ནས། བརྟགས་པས།
ལྷ་དང་ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་མཆོད་པའི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཏོག་སྟེ་
འདི་བརྟུངས་པས། ལྷ་སྟེགས་འཆལ་པའི་ཀླད་པ་རྣམ་པར་འགེམས། ཞེས་པར་
རིག་ནས་དམག་བྱངས་ཏེ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་རྩུང་ཟད་འཕེལ་ནས་ཡོད་པའི་
ཆོ། དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་རས་ཀྱི་ན་བཟའ་སྐབས་མེད་

པ་ཞིག་སྒྲིམ་སྲུ་བསྐྱར་ཏེ། དེའི་སྒྲིང་གར་རྐང་རྩེས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་རན་
 རྒྱགས་བྱས་སོ་ཟེར་ནས་དམག་དངས་ཏེ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ཅུང་ཟད་
 འཕེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཆེ། ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་པའི་སྐྱར་པོ་གཉིས་
 སྒྲོང་དུ་འོངས་པ་ལ། བཟུ་ཚུ་གཏོར་བས་ཁྲིས་ཏེ་ཉི་མ་བསྐྱབས་ནས་ནང་པའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དང་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྐྱེགས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་བསྟན་པ་ཉམས་
 དམས་པ་ན། ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་སྐབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་བྲམ་ཟེ་མོ་
 གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པའི་བསམས་པ་ལ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཆོས་མངོན་
 པ་ལ་དག་ལན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས། འདི་དར་བར་བྱེད་ལུས་པ་གཞན་
 ཡང་མི་སྣང་། བདག་ཀྱང་བྱད་མེད་དུ་སོང་བས་མི་ལུས་ཀྱི། ལུས་ལས་བྱ་བ་སྐྱེད་
 ལ་དར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྟུམ་སྟེ་ཀྱལ་འགས་དང་འདུས་པས་ཐོགས་མེད་
 དང་། བྲམ་ཟེ་དང་འདུས་པས་དབྱིག་གཉེན་བྱུང་ནས་བཅས་པ་ན་སྟེ་ལ་གི་ཏར་
 གིས་ཡི་གེ་ཨ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་རྩོམ་པའི་ཆོ་ག་ཡང་བྱས་ཏེ། ཆེར་སྒྲིམ་པའི་
 ཆོ་ན་སྐུ་མཆོད་གཉིས་པོ་དེས་མ་ལ་བདག་ཅག་གི་པའི་ལས་གང་ཡིན་ལུས་པས།
 མ་ན་རེ། ཁྱེད་དེའི་བྱིར་མ་བསྐྱེད་ཀྱིས། སྟོ་སྟོང་གིས་ལ་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་
 ཤིག་གསུངས་ནས། གཙུང་ཁ་ཆེར་སྟོང་དཔོན་འདུས་བཟང་གི་དུང་དུ་བྱོན།
 གཅེན་གྱིས་བྲམས་པ་བསྐྱབ་ལ་བསྟན་པ་དར་བར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། རི་བྱ་རྐང་གི་
 ལུག་པར་བསྐྱབ་དུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་
 པའི་སྒྲིང་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་བཅུན་བྲམས་པ་མགོན་པོ་བསྐྱབས་པ་ན་ཞལ་གཟིགས་
 ཏེ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་གདམས་ལྟར་ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་ཞིག་གི་གསོལ་བ་བཏབ་

པ་ན་བྱམས་མགོན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་དུ་བྲིད། མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་
 དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་ནས་བྱམས་མགོན་ལ་ཆོས་གསལ་ཞིང་དོན་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པས་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་མཐར་ཐུག་ཏེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་གསུང་
 རབ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྦྱན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་བྱམས་པའི་ཆོས་
 ལྔ་སྟེས་སུ་བསྐྱམས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ལྔ་ལྟེ་ལྔ་ལྟེ་ལྔ་ལྟེ་ལྔ་ལྟེ་ལྔ་ལྟེ་
 བེབས་ནས་རང་གི་གཙུང་དབྱིག་གཉེན་སོགས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་སྐལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། སྟོབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ཁ་ཆེར་སྟོབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ལ་མཛོན་པ་
 མཐར་ཐུག་པར་གསལ་ཞིང་གནས་གཞན་དུ་འང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པ་
 མཐར་ཐུག་པར་མཛད། གཙོ་བོར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་
 མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་ཏེ་འབུམ་སྟེ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ཞལ་ཏོན་དུ་
 མཛད་དེ། སྐལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་
 ཡས་པ་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པས་སྐལ་བའི་བསྟན་པ་སྟེལ་བ་ལ་སྐལ་བ་རང་
 ཉིད་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་གྲགས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་
 མཆེད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་སྐྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་སྐལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་
 རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ས་སྟེ་ལྔ་དང་། སྟོམ་
 རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་མཛད། སྟོབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་སྟེ་མང་པོ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་
 བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་
 ཅིང་སྐྱ་མཆེད་གཉིས་ཀས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་གཅེས་

སྒྲུལ་སྒྲུལ་མཛོད་དེ་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པའི་
 ཕ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་མཚམས་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
 དུ་འབད་པས་སྒྲུབ་པར་མཛོད་དེ། དཔེར་མཚོན་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོམ་པའི་རྩལ་བྱིམས་འདི་ནི་སྟུང་པར་བྱེད་པ་དང་འབྱོར་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་བསྟུམས་ཤིང་བསྟུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་བསྟུམས་
 ཤིང་བསྟུངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྟུམས་ཤིང་མ་བསྟུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་
 པ་དག་ཀྱང་མ་བསྟུམས་ཤིང་མ་བསྟུངས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའི་རྩོམ་པའི་རྩལ་བྱིམས་ཉམས་ན་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་
 པར་བཞོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 ཀྱིས་མཛོན་པ་མཛོད་དུ། རྩེ་རྩོད་གསུམ་ཀྱི་བཞོད་བྱ་མཐའ་དག་བསྟུབ་པ་
 གསུམ་དུ་བསྟུས། བསྟུབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་གཞི་དང་ཕ་བ་ལྟ་བུ་རྩལ་བྱིམས་
 ཀྱི་བསྟུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་
 བརྒྱའི་བར་བཞུགས་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛོད། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི་
 རྩེ་བཙུན་རྣམ་རྒྱལ་མས་དངོས་སུ་བྱིན་ཀྱིས་བསྟུབས་ཏེ་ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྟེས་
 པས་སྒྲུ་ཆོ་རི་ཙམ་བཞུགས་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བལ་ཡུལ་དུ་རང་བྱུང་
 གི་མཚོད་རྟེན་གཟིགས་པར་ཐེབས་པའི་ཆོ་བལ་པོ་ཏང་དུ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་
 བྱད་ཅན་ཆང་གི་བུམ་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་ན། ཀྱི་མ་རྒྱལ་པའི་
 བསྟན་པ་འདི་ལྟར་ཉམས་དམས་སོ་ཞེས་བྲགས་ཡིད་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་རྣམ་རྒྱལ་
 མའི་གཟུངས་མགོ་མཇུག་ལྟོག་སྟེ་བསྟུས་ཏེ་སྒྲུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ཞིང་

གཤེགས་སོ་ཞེས་སྡོན་གྱི་ཚས་འབྱུང་དག་ལས་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་འདི་
ལ་སློ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱད་ན་འདུལ་བའི་བཅས་
མཚམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པའི་མཚོད་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མི་རུབ་བར་འཛིན་པའི་ཐབས་མཚོག་
ཡིན་པར་གོ་རུས་ཤིང་བསྐྱབ་ཁྲིམས་མ་བསྐྱངས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགེས་
པར་ཐབས་མེད་པ་དང་། བསྟན་པ་རུབ་པའི་རྒྱུ་དུ་གོ་རུས་པས་བདག་ལེགས་
སུ་འདོད་པ་དག་གིས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་
དགེ་སྦྱོར་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པར་ནི་ལམ་རིམ་སླ་མ་བརྒྱད་
པའི་རྣམ་ཐར་དུ་བྲིས་ཟིན་ཏོ། །

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སློབ་མ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བགྱང་བ་ལས་
འདས་པ་བྱོན་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་རང་ལས་མཁས་པའི་སློབ་མ་བཞི་ཞེས་སྡོན་གྱི་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་གྲགས་ཏེ། རང་མཁས་ཀྱི་སློབ་མ་བཞི་ནི། བར་
ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་
སློབ་དཔོན་བྲྱགས་ཀྱི་གྲང་པོ། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་སློ་གྲོས་
བརྟན་པ། འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དེ་བཞིའོ། །
བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚས་འདུལ་བ་བཟུང་བའི་སློ་ནས་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི་རང་དང་
གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་པ་རོལ་དུ་བྱོན་ཞིང་། ལྷག་པར་འདུལ་
བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སློབས་པ་ཐོབ་སྟེ། འདུལ་བ་

ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདུལ་བའི་མདོ་མཛད། འདུལ་བའི་ལག་
ལེན་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཀམ་གཉི་ཞེས་
པ་ལས་བརྒྱ་རྩའི་ཆོ་ག་མཛད། གཞན་ཡང་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་
པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་འདི་བྱོན་ཕྱིན་གྱི་མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་དོན་འཛོལ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་
རྣམས་ཆད་མར་འཛིན་ནོ། སྟོན་འདུལ་བ་དག་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་གིས་
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བསྟན་པ་གཏད། དེས་འཕགས་པ་སྟོས་མི་འབེབས་
ལ་བསྟན་པ་གཏད། དེས་སྟོབ་དཔོན་འདི་ལ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་
གཏད་པར་བཞེད་དོ། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་
ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འདུལ་བ་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཛད་
དེ། འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་
འདུལ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་གཅིས་པོ་ཆེར་འཛིན་ནོ། སྟོབ་དཔོན་གིས་རབ་བྱེད་
ཅས་པས་ཀྱང་མདོ་རྩའི་འགྲེལ་པ་མཛད། དག་བཅོམ་པ་ས་ག་ལྟས་འདུལ་བའི་
དོན་བསྟན་པ་མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱད་མཛད། སྟོབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་འདུལ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་ལྔ་པ་མཛད།
དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་དཔོན་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་
ཤུ་འོད་གྱིས་དག་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བྱ་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
བརྒྱ་པ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྔ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྟས་དག་
ཚུལ་གྱི་བསྟན་བྱ་ཀ་རི་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་པར་གྲགས་པ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤི་
ལས་ཀ་རི་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་མཛད། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྟས་སྡེ་པ་ཐ་

དང་པར་བསྐྱག་པའི་ལོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད།
 སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷ་ས་འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད། དེ་དག་གྲང་
 གཙོ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སློས་པ་ཡིན་གྱི་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་མཐའ་
 དག་འདིར་བགྲང་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་གིང་རྟ་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང་དཔལ་
 མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་སྐྱས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་གཏད། སྐས་ཀྱི་
 བྱ་བོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་འགས་པས་རིགས་པའི་ཁྱུག་ཆེ་བ་ལ་
 བསྟན་པ་གཏད། དེས་རིགས་པའི་ཁྱུག་རྒྱུང་བ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། དེས་རྩོ་བོ་
 རྩེ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྐྱས་ཞི་བ་
 ལྷ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་སྤྱ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལ་བྱབ་
 པའི་བསྟན་པ་གཏད། ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་ལ། དེས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ་ལ། དེས་བཙུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ་ལ།
 དེས་མཚོག་སྟེ་ལ། དེས་དུལ་སྟེ་ལ། དེས་མཁན་པོ་རྣམ་སྤང་མཛད་ལ། དེས་
 སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་ལ། དེས་ཀྲུ་ས་ལི་ཆེ་བ་ལ། དེས་ཀྲུ་ས་ལི་རྒྱུང་བ་ལ།
 དེས་སྤྱ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལ། དེས་རྩོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་བསྟན་པ་
 གཏད་དེ། བསྟན་པ་སྤྱ་དར་ལ་མཁན་ཆེན་པོ་རྩི་སཏུ་དང་། བསྟན་པ་སྤྱི་དར་ལ་
 རྩོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་བོད་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དེ།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རིམ་མཛད་ཚུལ་ནི་འོག་
 ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་རྒྱུབ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་བཟུང་སྟེ། དེར་སང་ཡང་

ཆ་ཙམ་ཞིག་གནས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མི་གནས་ཏེ། རྣམ་པའདད་རིགས་པ་
 ལས། ཡང་དག་བསྟུན་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟག་བསྟུལ་གྱི་ཡུང་བོའི་མདོ་དང་། འཆར་བྱེད་གྱིས་
 ཞུས་པ་དང་། སྤྱུ་མའི་མདོ་དང་། ཀྱན་དགའ་བོའི་མདོ་དང་། འོད་སྤྱང་གི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་དབྱིག་གཉེན་བཞུགས་དུས་ནས་ལུབ་སྟེ་མ་རྟེན་དོ། །
 དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལ་ལེའུ་འབུམ་ཡོད་པ་ལས་ཞེད་གྲུ་དང་། འདུས་
 པ་ཆེན་བོའི་མདོ་ལ་ལེའུ་འབུམ་ཡོད་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་གི་གཟུངས་ལ་
 སོགས་པ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་དང་། བལ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལ་ལེའུ་འབུམ་ཡོད་པ་ལས་
 ལེའུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། མདྲར་གཤེགས་པ་ལ་སྤུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པ་
 ལས་སྤུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་དང་། རྒྱན་སྟག་པོ་བཀོད་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་
 པ་ལས་སྟོང་དང་སྤུམ་བརྒྱ་ཙམ་དང་། སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལ་ལེའུ་འབུམ་ཡོད་པ་ལས་
 ལེའུ་ཅུང་ཟད་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་བམ་པོ་བཙོ་ལྷ་ཙམ་དང་། གཅིག་ལས་
 འཕྲོས་པ་ལ། གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་འཕྲོས་པ་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་ནས་
 བརྒྱའི་བར་ཙམ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉར་བཞག་ལ་འགྱུར་
 མཁུག་མ་རྫོགས་ཤིང་། དཔའ་བར་འགོ་བའི་མདོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས། ལེའུ་
 གཅིག་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཉར་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་
 ཆེན་པོ་དང་། རློ་བ་སྟིང་པོས་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་ལེའུ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལེའུ་རེ་
 རེ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་མ་འགྱུར་ལ། སྤར་འགྱུར་བའང་ཅི་རིགས་པར་ལུབ་ཅིང་།
 གཞན་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡུང་དངས་པའི་མདོ་མང་པོ་མི་སྣང་དོ། །
 གཞན་མདོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྟོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་ཡུལ་ན་བཞུགས།

རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
གནས་ན་ཡོད། འབྲིང་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལྟ་འི་དབང་པོའི་གནས་ན་ཡོད།
བསྐྱུ་པ་འབུམ་གྱའི་ཡུལ་ན་ཚང་བར་བཞུགས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
མང་པོ་ལྟ་འི་གནས་དང་། ཤམ་རྩ་ལ་དང་། ཨོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ན་བཞུགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་དང་། ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ་དང་། ལི་དང་། རྒྱ་ནག་
དང་། རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་དང་། བར་སིག་དང་། ཅམ་པ་ཀ་དང་། སྤེལ་དང་། གསེར་
མིག་དང་། རྒྱག་མ་དང་། རམ་མ་དང་། ཟངས་གྲིང་དང་། སིང་ག་ལའི་གྲིང་དང་།
བྲི་ཡང་གྲུའི་གྲིང་དང་། ཡ་ལུ་ནའི་གྲིང་དང་། གསེར་གྲིང་དང་། རྩ་བའི་གྲིང་
དང་། མ་ཁ་དང་། ཁ་ཤ་དང་། གྱི་ལྗང་དང་། ཞང་ཁྱང་དང་། སྤུ་ཤ་དང་། འ་ཤ་
དང་། སུམ་པ་དང་། ཟ་ཉོར་དང་། མི་ཉག་དང་། འཛང་ཡུལ་དང་། ཡོ་གུར་དང་།
ཐོ་གར་དང་། ཨོ་རྒྱན་དང་། འགོ་ལྗང་བའི་ཡུལ་དང་། ཡོང་བའི་ཡུལ་དང་། ཙོ་
ལ་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། བོད་ཡུལ་རྣམས་ན་
བསྐྱུ་པ་དང་བ་དང་ལུབ་པ་དང་འགོ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་ཚང་
བ་དང་མ་ཚང་བ་ཅི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མང་པོ་ཞིག་ནི་གྲུའི་
ཡུལ་ན་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། རྩོམ་གྲིང་ལས། བསྐྱུ་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་
ལྟར་བཟང་ལ་འཕམ་མེད་པ། རྣམ་པར་དག་རྒྱལ་གང་ཡིན་གྱི་མགོའི་གདེངས་
ཀ་ཅན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གྲུས་མཐོས་ནས། ཁ་ཡི་
གཉིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་
དམ་པ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུང་དོ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱུ་པ་འི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་
ཆོས་འདུལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་བཛོད་པ་རྒྱལ་བསྐྱུ་པ་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་ཉི་མོར་

བྱེད་པའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཀྱུལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུལ་བའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་
གསུམ་པའོ།། ||

གཉིས་པ་བོད་ཡུལ་དུ་ཀྱུལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་
ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་སྤང་དར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་
དང་། བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་ལོ། ། དང་
པོ་ནི། སྤྱིགས་མའི་མགོན་པོ་སྟོན་པ་བླགས་ཇི་ཅན་གྱུའི་ཀྱུལ་པོ་ཞིང་འདིར་
བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་ཏེ་གདུལ་བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་
པ་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ཀྱང་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདི་ནི་སྟོན་པ་
བླགས་ཇི་ཅན་དེའི་འདུལ་ཞིང་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་གནས་སུ་
མ་གྱུར་བར་མཐའ་འཁོབ་སུན་གྱིང་དུ་ལུས་པ་ན། སྟོན་པ་བླགས་ཇི་ཅན་དེས་
འཕགས་མཆོག་བླགས་ཇི་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་གཟིགས་བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ཁྲོད་
ཀྱི་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐབས་དང་དབྱར་གཉིན་དུ་
བསྐྱགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་པ་དང་དབྱགས་དབྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། གངས་རིའི་
ཁྲོད་འདིར་ཀྱུལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱར་དུ་དར་བར་འགྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་
ཕྱིར་སྟོན་པ་བླ་བའི་དབང་པོ་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་ཁ་བ་
ཅན་གྱི་ཁྱུ་འགོ་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏེ་སེར་ལེབས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་
འདུལ་བ་དར་བར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པར་མཛད་ཅིང་། མ་འོངས་
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་འདི་ལྟར་མཛད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དོ་ལ་
ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འཛིག་པར་མཛད་པ་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་འདི་བྱིན་གྱིས་སྐོབ་པར་

མཛད། རྟོན་པ་བྱུགས་མེ་ཅན་དེ་ཉིད་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་རང་བྱུང་གི་མཚན་
 རྟོན་དུ་གྲགས་པ་གོ་མ་ས་ལ་གཞུང་བྱང་རི་འབྲིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྩེར་ཞལ་བྱང་
 རྟོགས་སུ་གཟིགས་ནས་སྤྱང་རུ་ཡུང་བསྟན་གྱི་མདོ་གསུངས་ཏེ་བྱང་རྟོགས་ཁ་བ་
 ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་དར་བའི་ཡུང་བསྟན་མཛད། རྟོན་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདའ་
 བའི་རྩལ་རྟོན་པའི་ཆེན་འདུ་བྱང་རྟོགས་སུ་བསྟན་ཏེ་བྱང་རྟོགས་གངས་རིའི་
 ཁོད་འདིར་བསྟན་པ་དར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་བསྒྲིག་པ་མཛད། བྱང་རྟོགས་གངས་
 རིའི་ཁོད་དུ་བྱུང་བསྟན་དར་བའི་ཆེ་བསྟན་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ལུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རི་ལྟ་
 བུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་སོགས་
 ཆེས་གསལ་བར་ཡུང་བསྟན་པ་ཡང་མཛད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་འདི་ལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ་བ་བྱེད། གང་གི་
 རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཇེ་ཡི་ཆེན་འབྱུང་བར་འགྱུར། ལྟ་ལྟན་ཡུལ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡི། གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི། རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྟ་ཞེས་བྱ། ཁེ་ཙ་བྱི་
 རྣམས་རིགས་སུ་བྱུང་། ཇེ་ཡང་སྒྲགས་གྱི་དོན་གྲུབ་སྟེ། ཁོངས་སྦྱོང་ཆེ་དང་ལྟན་
 བར་འགྱུར། ཇིག་པ་ལོངས་སྦྱོང་ལྟན་ཞེས་བྱ། ཁི་ཡི་བདག་པོས་དེ་ཡང་
 གྲུབ། ཁོ་ནི་བརྒྱུད་ཅུར་རྒྱལ་མིང་བྱས། ཇེས་ནི་རྒྱུ་མ་རྣམ་པར་སྤངས། རྒྱལ་
 པོ་དེས་ནི་སྟོག་གཅོད་སྤངས། ཇེས་ནི་སྒྲགས་ཀྱང་སྤྱར་གྲུབ་སྟེ། ཞི་དང་རྒྱས་
 དང་གསལ་བྱེད་པའོ། འཇིག་རྟོན་སྦྱོན་མ་ཞེས་གྲགས་དང་། ལྟ་མོ་གོས་དཀར་
 མ་དང་ནི། དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་ཡན་བརྩོན། རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་མི་སྦྱོ་བའོ། ཇེ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡི། ཇེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་
 དག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་གཞུགས། ཁ་བ་ཅན་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཇེ་

ཡང་སྟོན་པ་མཛོད་བྱེད་པའོ། ལྷ་མཆོག་ལྷ་མཆོག་བཟང་པོ་དང་། ལ་འོག་དེ་
 བཞིན་ས་འོག་བཟང་། །དེ་བཞིན་པ་རོལ་གཞོན་ཉིད་དང་། རྒྱང་པའི་འགྲོས་
 ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། ལ་སྒྲུངས་དང་ནི་བེའུ་དང་། །འོད་ལྷན་ཉིད་ནི་བྱི་མ་ཡིན། །
 ཐ་མར་འཆར་རྒྱལ་ངང་རྒྱལ་ཏེ། །ལྷ་ལྷོ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཡིན། །དེ་འོག་ལུས་ནི་
 བམ་ཞིག་ཅིང་། །ཕྱི་རོལ་སྟེ་དགུས་ཉེ་བར་སྟོད། །ཅིས་དང་། བཀའ་གདམས་
 རྟེན་གསུམ་བམ་ལས། །སྦྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། །སྟོས་གངས་རིའི་
 ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོང་། །ཞེས་དང་། བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆད་མར་འཛིན། །མི་
 དབང་མཛོད་ལ་བོད་ཁམས་བདེ་བར་སྟོངས། །ཞེས་སོགས་ཆེས་གསལ་བར་
 ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུ་དང་། །འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དང་། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 ལྟོབ་པས། ཐོག་མར་བོད་སྟེ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་མེད་ན་བོད་རྣམས་ཆོས་
 ཀྱིས་འདུལ་མི་རུས་པར་གཟེགས་ནས། བོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་
 འཇུགས་ཕྱིར་ཐོག་མར་རྒྱལ་སྤྱིད་རི་ལྟར་མཛོད་པ་ནི། སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྟེན་པ་དག་
 ལས་གོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཤིག་བོད་དུ་འབྱར་བར་བཤད་པ་
 དང་། ལ་ཅིག་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་སྤྲས་སྟོབས་རྒྱུད་གི་སྤྲས་ཤིག་འབྱར་ཞེས་
 ཟེར། ལ་ཅིག་བད་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཀྱི་ཐུ་ཞིག་འབྱར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།
 རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབུམ་སོགས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པར་བཤད།
 འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ལི་ཙ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་བྱུང་། །ཞེས་ཤུག་འི་རིགས་
 ལ་ཤུག་ཆེན་པོ་དང་། ཤུག་རི་བྲག་པ་དང་། ཤུག་ལི་ཙ་བྱི་གསུམ་ལས་ལི་ཙ་བྱིའི་
 རིགས་སུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབུམ་དུ་ཤུག་རི་བྲག་པའི་རིགས་

ཡིན་པར་བཤད་ལ་རི་ལྷོ་ཡང་། སྤྱུའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཤིག་
 རྒྱ་གར་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཏེ། ཡར་ལུང་རྩ་རིའི་རྩེ་བས་པ་ན་
 བོད་ཀྱི་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་གར་ནས་འོངས། རིགས་གར་ཡིན་དྲིས་པས་རྒྱུད་མ་ཤེས་
 པར་གནམ་ལ་མཛུབ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་དེ་ནས་འོངས་ཞེས་བརྟུགས་པ་ན། གནམ་ནས་
 ཡོང་བའི་བཙན་པོ་ཞིག་འདུག་པས་རང་རེ་རྒྱམས་ཀྱི་རྩེ་པོ་ལྷ་ཟེར་ནས། མི་
 བཞིས་གཉའ་བར་བཏེག་ནས་རྒྱལ་པོར་བཀྱར་བས་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་
 ཞེས་གསལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་ཤོས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐྱམ་དམ་ཁྲི་བཙན་
 པོ། དེའི་སྐྱམ་དེང་ཁྲི། དེའི་སྐྱམ་མོ་ཁྲི། དེའི་སྐྱམ་ཡི་ཁྲི། དེའི་སྐྱམ་གདགས་ཁྲི།
 དེའི་སྐྱམ་སྒྲི་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་བདུན་ལ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ཟེར་ཞིང་། བ་མ་དེའི་
 རིང་ལ་གདོལ་བོན་དར་རོ། །དེའི་སྐྱམ་གསུམ་གྱི་བྱ་ཁྲི་ལ་སྤྱེ་ལྷེ་གྱུར་རྒྱལ་ཞེས་
 བཏགས། དེའི་སྐྱམ་ཨ་ཤོ་ལེགས། དེའི་སྐྱམ་ཨི་ཤོ་ལེགས་ཀྱིས་འཛིང་བར་
 ལྷག་ཅེ་བཙུགས་ཏེ། མཐར་སྤྱོད་ཤོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐྱམ་དེ་ཤོ་ལེགས། དེའི་སྐྱམ་
 གྱུ་རུབ་ལེགས། དེའི་སྐྱམ་འབྲོང་རྩེ་ལེགས། དེའི་སྐྱམ་ཐོ་ཤོ་ལེགས་ཏེ་དུག་ལ་
 སའི་ལེགས་དུག་ཟེར་རོ། །དེའི་སྐྱམ་རྒྱལ་ཟ་རྒྱམ་ཟིན་ལྷེ། དེའི་སྐྱམ་ལྷེ་སྤོལ་
 གནམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཁྲི་ཐོག་རྩེ་ཐོག་བཙན་གྱི་བར་ཡན་ཆད་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་
 ཅུ་དུག་ན་རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་བྱོན་ནས་ཐོ་བྱང་ཡམ་ལུ་སྤྲ་སྤང་གི་རྩེར་
 བཞུགས་པ་ན། གམ་མཐའ་ནས་ཟ་མ་ཏོག་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་བབས་པ་ཁ་ཕྱེ་
 བས་བཏུས་པས། མདོ་སྟེ་ཟ་མ་ཏོག་བཞོད་པ་དང་། སྤང་བསྐྱོང་ཕྱག་རྒྱ་པ་དང་།
 དག་བ་བཅུའི་མདོ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་དང་། གསེར་གྱི་མཆོད་
 རྟེན་གཅིག་རྒྱམས་བྱུང་བ། དེའི་ཆོ་བོད་ན་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་མེད་པས་གར་ཡིན་པོ་

མ་འཕྲོད་ཀྱང་། ཀྱུལ་པོའི་མནལ་ལམ་དུ་བྱིན་སྐབས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་།
 མི་རབས་ལྟ་ནས་འདིའི་དོན་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་བྱུང་ནས་ཀྱུལ་
 པོ་རོ་མཆོར་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིལ་བཞག་སྟེ། ཀྱུལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བྱག་
 བཅའ་། མཆོན་མོ་མར་མེ་སྤུལ། ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད།
 མིང་གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་བཏགས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མཆོད་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས། དེའི་མཐུས་ཀྱུལ་པོའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་
 དུས་ཀྱུལ་པོས་ལོ་དྲུག་རྩ་ལོན་བ་ལ་གཉན་པོ་གསང་བའི་བྱིན་སྐབས་ཀྱིས་སྤར་
 ཡང་གཞོན་གཤམས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྷུ་ཐུབ་ཅིང་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་གཉན་པོ་གསང་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདེ་སྦྱིད་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་
 ལོ། །དེ་ལ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་བརྟེན་པ་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 གཏམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཀྱུལ་པོ་དེ་གཤམས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་སྟེ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་
 ཀྱུལ་ཁམས་འདིར་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་སྦྱུག་ཅི་བྱུང་ཡང་ངའི་གཉན་པོ་གསང་བ་
 འདི་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ་
 གསུངས་ཏེ་གཤམས། དེའི་སྤྱི་ཁྱིལ་གཉན་ཟུང་བཅོན། དེའི་སྤྱི་ཁྱིལ་འབྲོག་གཉན་
 ལྟེ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་ཁྱིལ་འཕྲུངས་པ་རྒྱས་སར་བཏོན་ཏེ། གཉན་པོ་
 གསང་བ་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྦྱོར་བྱེ་སྟེ། ཀྱུལ་རི་ལ་གཉན་འགྲོ་
 བ་གཟིགས་པས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཞེས་མཆོད་དུ་གསུངས། དེའི་སྤྱི་ཁྱིལ་གཉན་
 རི་སྟོང་བཅོན་དང་། བཅུན་མོ་ཆེ་སྟོངས་བཟའ་འབྲི་ཟ་ཐོད་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་
 པོ་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཁྱིལ་མཆོད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་རོ་མཆོར་བའི་ལྟས་བསམ་
 ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་མེ་མོ་གྲང་གི་ལོར་སྟེ་བལྟམས། མཆོན་ལ་ཁྱི་ལྟེ་སྟོང་

བཅན་དུ་བཏགས། དབྱའི་ཐོད་ན་འོད་དཔག་མེད་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དར་ལེ་
 བཞུན་གྱིས་དགྱིས། རྒྱལ་ལུ་དེ་ནར་སོན་ནས་དགྲའ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བབས་པ་
 ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་བོད་ཁམས་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བདག་རྒྱལ་སྤིང་ལ་
 དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དགྱེས་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤིང་ལ་བཀོད། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གངས་མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་
 སྟོན་ཆུས་གང་བས་དབང་བསྐྱར། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་
 ཆར་ལབ་བོ། །དེའི་གནས་ནི་རི་བོ་དགའ་ལྷན་གྱི་རི་འདི་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་
 མ་ཐག་མཐའི་རྒྱལ་ཡུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་དུ་འདུས། འཕྲིན་ཡིག་དང་སྐྱེས་
 འབུལ་བྱས། དེ་སྟོན་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་ཐོན་མི་སྟོ་ར་འཁོར་བཅུ་དྲུག་དང་
 བཅས་པ་ཡི་གེ་སྟོབ་ཏུ་བཏང་བས་བརྗེ་ཏེ་ལྷའི་རིག་པ་སང་གེ་ལ་སྐྱ་བསྐྱབས་ཏེ།
 བོད་ཀྱི་སྐད་དང་བསྟན་ནས་གསལ་བྱེད་སྐུ་ཅུ་དང་ཨ་ལི་བཞིར་བསྐྱས་ཏེ་
 གཟུགས་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་དང་བསྟན་ནས་ལྷ་སའི་སྐྱ་མཁར་མ་རུང་བཅོས་ནས་ཡི་གེ་
 དང་སྐྱའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་མཛད། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཉིད་
 སྟོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་བས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་
 ཡི་གེ་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོས་ལོ་བཞིར་མཚམས་བཅད་དེ་ཡི་གེ་སྟོབ་
 པར་མཛད། མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་དང་། སྤང་བསྟོང་དང་། མདོ་སྟེ་དགོན་

མཆོག་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་བོད་ཁམས་ཆོས་ལ་མཛུད་ཕྱིར་དག་
བ་བཅུའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲིམས་བཅས་ཏེ། ར་ནི་ཆོས་སྦྱོར་བའི་ཀླུ་པོ་ཡིན་
པས་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་དག་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་བྲིམས་མེད་ན་མི་
དག་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱད་པས་འབྲས་བུ་
རན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་དག་བ་བཅུ་སྦྱོངས་ཤིག །གལ་ཏེ་མི་
དག་བཅུ་སྤྱད་ན་ཆད་པས་གཅོད་དོ། །བསད་ན་ནི་སྟོང་བདའོ། །བརྒྱས་ན་ནི་
བརྒྱད་འཇལ་ངོས་དགུ་འདེད་དོ་ཞེས་སོགས་བཀའ་བྲིམས་དམ་དུ་བཅས་པ་ན་
མཆོན་སྟོང་བཅོན་སྐམ་པོར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཀླུ་པོའི་སྤྲུགས་ལ་བོད་རྒྱམས་
ཆོས་ལ་འཛུད་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཞིག་བཞེངས་དགོས་པར་དགོངས་ནས་སྤྲུགས་
བསམ་མཛོད་པ་ན། རས་མཁའ་ནས་ལྟ་རྒྱམས་གྱིས་ཀླུ་པོ་ཁྱོད་གྱི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་
རྒྱ་གར་སིང་ག་ལའི་གླིང་གི་བྱེ་མའི་གསེབ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ཡིན་པ་ལ་སྤྱུལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་དགོངས་ནས། དག་སྦྱོར་མ་ཏི་ཤི་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་སྤྱུལ་ཏེ་བཏང་རོ། །སྤྱུལ་པའི་དག་སྦྱོར་དེས་གོང་ཁྱེར་གྱིར་ཐགས་ཅད་དུ་བྱོན་
ནས། གོང་ཁྱེར་དེའི་ཀླུ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དང་
པར་བྱས། ཡུལ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དེ་ནས་སྤྱུལ་པའི་
དག་སྦྱོར་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ལྟོ་སྤྲུགས་སིང་ག་ལའི་གླིང་དུ་བྱོན་པ་དང་།
སིང་ག་ལའི་བྱེ་མའི་ཐང་ལ་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཉལ་བའི་འོག་ནས་བཞོས་པས་ཅན་དན་
སྤྱུལ་གྱི་སྟོར་པོའི་སྟོང་པོ་བྱུང་རོ། །དེ་གསལས་པའི་ནང་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
སྤྱུ་སྤྱ་གར་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་སྤྲུག་བཅུ་ཡོད་པ། བན་རྩུ་རྩི་ཀའི་མདོག་ལྟར་ཤིན་
ཏུ་དམར་པ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྟན་པ། གྱི་ཞེས་པ། འོད་ཟེར་ཀྱན་ནས་

འཕྲོ་བ་ཞིག་ཕྱང་བ་དེ་དག་སྤོང་གིས་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ། ཤིང་རྒྱམས་རྒྱལ་པོ་ལ་
གནང་ངོ། །དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་རི་པོ་པོ་ཏེ་ལར་བྱོན་པ་དང་། དེ་ན་མཚན་མོ་ཟླ་
བའི་འོད་ལ་མེ་ཏོག་འཆར་བའི་ཙན་དན་གྱི་སྤོང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཟིགས་ནས་
འདི་ཙན་གོར་གི་ཤའོ་གསུངས་ནས། དེ་བཙད་པའི་རྩ་བ་ལ་མཚོད་ཏེན་གཅིག་
བསྐྱབས་ཏེ། གཞན་རྒྱམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་ངོ། །རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིར་གི་འཇག་མ་
རེའི་རྩེ་ནའང་སྐུལ་བའི་སྐུ་མང་པོ་བཞུགས་པ་གཟིགས་ནས་འཇག་མ་པོན་
གཅིག་ཀྱང་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱབས་སོ། །མཚོད་ཏེན་བསྐྱའི་འཁོར་ལོ་ནས་སངས་རྒྱས་
བཞེདི་རིང་བསྐལ་སྐྱབ་དངས། དེ་ནས་མ་ག་རྩར་བྱོན་པ་ན་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་མང་དུ་སྐུལ་བ་རྒྱམས་ལ་མཚོད་ཏེན་བསྐྱབས། གནས་
ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་དང་། རྒྱ་རྒྱང་གསྐྱའི་བྱེ་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མང་པོ་
བཞུགས་པ་གཟིགས་པས་ས་དང་བྱེ་མ་མང་དུ་བསྐྱམས་ཏེ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བོད་
ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་སྤོང་བཙན་སྐྱམ་པོ་ལ་སྐུལ་བས་རབ་ཏུ་དབྱེས། དེ་ནས་ཆོས་
རྒྱལ་སྤོང་བཙན་སྐྱམ་པོས་མཚོད་གནས་དེ་རྒྱམས་སྐྱབ་དང་ནས་པོ་བྱང་དམར་པོ་
འདིར་བྱོན་པ་ན། ཡར་འབྲང་གི་བྲག་བྱ་ཁྲུང་གི་གཤོག་པ་འདྲ་བའི་མདུན་དུ་སྐུ་
ཁྲུས་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་ནང་དུ་འོད་ཟེར་སྐྱ་ལྷ་ཤར་བ་ན་འདི་ཅི་ལགས་ཁྲུས་པས།
ཁོ་པོ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡར་འབྲང་གི་བྲག་ལ་གསུང་གི་སྤྱིང་པོ་
ཡི་གེ་དུག་པ་དང་། མར་འབྲང་གི་བྲག་ལ་བྲགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཤེལ་གྱི་མཚོག་ཏེན་
གཅིག་རང་བྱུང་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་གསུང་གི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་དུག་པའི་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་འོད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཙན་སྐྱམ་པོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་།

བར་བྱ་བའི་མྱིར་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བ་ཤུགས་
 དག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཙན་དན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་པོའི་རྒྱལ་མཛོད་དེ་གསོལ་
 བ་བཏབ་པ་ན། ཙན་དན་གྱི་རྒྱལ་གསུང་བྱང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་པ་ན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ངའི་རྒྱ་གཅིག་བཞེངས་ཤིག་གསུངས་སོ། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་ལྷེར་བཟོ་ལ་
 དགོས་པའི་རྩལ་རྣམས་བསགས་ནས་སྟོག་ཤིང་ནི་བྱང་ཆུལ་གྱི་ཤིང་ལ་བྱ། རུ་
 ཤིང་ནི་ཙན་དན་གོར་གི་ཤ་ལ་བྱ། ཕྱིབས་མ་ནི་རྒྱ་མཛོའི་འཇག་མ་ལ་བྱ། རྒྱ་ག་
 ནི་གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས་དང་རྒྱ་ཁྱུང་ནི་རྩྭ་ནའི་བྱེ་མ་དང་། ཙན་དན་གནིས་
 བརྟར་བའི་བྱེ་མ་རྣམས་བ་དཀར་མའི་འོ་མས་རྒྱས་པའི་འཛིམ་པ་ལ་བྱ། བར་
 རྫོང་ནི་མཛོད་རྟེན་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་བཞིའི་རིང་བསྐལ་ལ་བྱ། ཙན་དན་
 རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་པོའི་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཆུལ་ཏུ་བཞུགས་
 པ་ཞིག་བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། དའི་བརས་པར་ཙན་དན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་
 པོའི་རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་རང་
 འབྱུངས་སུ་བྱུང་སྟེ་འདུག་པ་གཟིགས་སོ། རེ་ཡང་རྒྱ་མདོག་དཀར་པོ། ཞབས་
 མཉམ་པར་བཞེངས་པ། ཞལ་བརྩ་གཅིག་པ། རུ་བའི་ཞལ་གསུམ་འཛུམ་པ་དང་
 ལྷན་པ། དའི་སྟེང་མ་གསུམ་རབ་ཏུ་བཞུང་པ། དའི་སྟེང་མ་གནིས་རྩྭ་ཟད་ཁྱོས་
 པ། དའི་སྟེང་མ་གནིས་གིན་ཏུ་ཁྱོས་པ། སྟེང་མ་གཅིག་ཨ་མི་དེ་བའི་ཞལ་གཙུག་
 ཏྱིར་དང་བཅས་པའོ། ཐུག་དང་པོ་གནིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། དའི་འོག་
 མ་གནིས་གཡས་ཤེལ་སྟེང་དང་གཡོན་བདུ། དའི་འོག་མ་གནིས་གཡས་འཁོར་
 འོ་དང་གཡོན་རིལ་བ་སྦྱི་སྦྱགས། དའི་འོག་མ་གནིས་གཡས་མཆོག་སྦྱོན་དང་
 གཡོན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། མཐའ་མ་གནིས་གཡས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཤུག་ཐུབ་པ་

དང་གཡོན་མདའ་གཞུ་བསྐྱམས་པ། ཨ་མི་དེ་བ་མན་ཆད་རྒྱལ་པོ་ཉིད་གི་སྐྱེ་དང་
 རྒྱ་ཞེང་གའ་པར་འདུག་པས་ངོ་མཚར་སྟེས། རྒྱལ་པོའི་བྱུགས་ལ་ཅན་དན་གི་སྐྱེ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩལ་དུ་བཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་དེས་དར་
 གམ་ལུས་གོང་དུ་བཞེས་ནས་ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་པ་ནས་འོད་བྱུང་བས། ཅན་
 དན་གི་སྐྱེ་དེ་ཞབས་གཡས་པའི་མཐིལ་ནས་ཡར་སྐྱབ་དངས་ཏེ་བྱུགས་ཀར་ཐིམ་
 མོ། །དེ་ནས་ཆོས་གི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྐྱེ་པོ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་
 མཐུན་འདུག་གི་ཕྱིར་བཅུན་མོ་བཞེས་ཏེ་རིགས་རྒྱུད་སྟེལ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་
 བཞེད་པ་དང་། གཙོ་བོར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་གིས་དངོས་སུ་རབ་གནས་མཛད་པའི་
 སངས་རྒྱས་གི་སྐྱེ་གཟུགས་ནམ་གཉིས་སྐྱབ་དང་བར་བཞེད་པ་དང་། སྟོན་བྱུགས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལྷ་མོ་སྟོལ་མ་དང་། ལྷ་མོ་ཁྱོ་གཉེར་ཅན་མ་གཉིས་གིས་བྱུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་གི་གྲོགས་མཛད་པར་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ལྷ་མོ་གཉིས་
 པོ་དེ་མི་མོའི་རྣམ་པར་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་ནག་ན་བཞུགས་པ་གཉིས་སྐྱབ་དང་བར་
 བཞེད་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལ་མཚོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས། བྱུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཉིས་སྟོས་ཏེ། གཅིག་བལ་ཡུལ་དང་གཅིག་རྒྱ་
 རག་ཏུ་སོང་ངོ་། །བལ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་གཟིགས་པས་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་འོད་
 ཟེར་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སུ་མོ་ལྷ་ཅིག་ཁྱི་བཅུན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ན་
 ཆོད་དར་ལ་བབ་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་ལྷན་པ། དཀར་ལ་དམར་བའི་
 མདངས་ཆགས་པ། ལྷ་མོ་ཁྱོ་གཉེན་ཅན་གི་སྐུལ་པ་རིག་གནས་མཐའ་དག་རིན་
 པོ་ཆའི་བར་མཛོད་ལ་མདའ་བརྟེས་པ་ཞིག་འདུག་པར་གཟིགས་སོ། །རྒྱ་ནག་ཏུ་

སོང་བ་དེ་ལ་གཟིགས་པས་ཀྱའི་ཀྱལ་པོ་ཐང་གི་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སུ་མོ་ལྷ་ཅིག་
 ཀོང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ། ར་ཆོང་དར་ལ་བབས་པ། མཚན་དང་
 དཔེ་བྱད་དུ་ལྷན་པ་སྐྱེ་མདོག་སྟོ་བསངས་ལྷ་མོ་སྟོལ་མའི་སྐུལ་པ། ལུང་དང་
 རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བཞེས་གིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་
 གྱི་བང་མཛོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག་པར་གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་པོས་སྟོན་
 པོ་རྣམས་ལ་བཅུན་མོ་དེ་གཉིས་གདན་འདྲེན་པར་བསྐུལ་བས། སྟོན་པོ་མགར་གྱི་
 གཙོས་རྟེ་པ་བརྒྱས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་མང་པོ་དང་། ཀྱལ་པའི་བཀའ་ཤོག་གི་སྟོལ་
 སུ་ཁྱེར་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 གསོལ་བས། ཀྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆས་ཀྱང་དབྱེས་བཞིན་དུ་འབུལ་བར་ཁས་
 གཤམ་ནས་ཁྱི་བཅུན་གྱིས་ལྷ་མི་བསྟོད་རྟོ་རྟེ་དང་། བུམས་པ་ཆོས་འཁོར་མ།
 ཅན་དན་གྱི་སྟོལ་མ་གསུང་འཁྱོན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལོར་སྐལ་མང་དུ་ཡབ་
 ལ་ཞུས་ནས་ཕེབས་ཀར་ཡབ་གྱིས། སྟོན་ཆད་སུ་མོས་པ་ཡུལ་བཟུང་བ་མེད། །དེ་
 ཕྱིར་སུ་མོ་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་སོང་། །སྐུལ་པའི་ཀྱལ་པའི་ཐུགས་བཟུང་མཉེས་
 བྱས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་དར་བར་གྱིས། །རྩི་ཡི་ཕོ་བྲང་
 སྐྱེ་མཁའ་བཙུན་པོ་ཅིགས། །ལྷ་ཁང་སྐྱེ་གཟུགས་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བཞེངས། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་མཛོད། །བཟང་པོ་རྣམས་ལ་རྩེ་
 བཞིན་བཀྱར་བྱ་ཞིང་། །དམན་པ་རྣམས་ལ་མ་བཞིན་བཙེ་བར་བྱ། །དགོ་བའི་
 ལས་ཀྱང་དང་དུ་གྲང་བྱ་ཞིང་། །སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བུ་དོར་བར་བྱ། །མདོར་
 བ་སྟོ་ཐུགས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཏོད། །འབྲལ་གྱི་ལྷ་སྟོད་འཛིག་རྟེན་ཚུལ་དང་
 བསྟན། །བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །ཅིས་སོགས་ཞལ་ཏ་མང་དུ་

གནང་ནས་བོད་ཡུལ་ལ་མེབས། དེའི་ཆེ་བལ་ཡུལ་ནས་སྤྱིད་གྲོང་གི་བར་བཅང་
 འཕྲང་རྒྱུ་ལ་ལྟ་དེ་དག་གིས་ཞབས་ཀྱིས་མེབས་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲུལ་དཔག་
 མེད་བརྟན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྟ་སར་མེབས། ཡང་སློན་པོ་མགར་གྱིས་གཙོས་
 ཏེ་བ་བརྒྱུས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིས་དང་བཀའ་ཤོག་གི་སྒྲོམ་བུ་བཅས་ཁྱེར་ནས་རྒྱ་ནག་
 ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོར་ལྟ་ཅིག་གོང་རྩོམ་གནང་དགོས་ཚུལ་ཁྱེས་པས། རྒྱལ་
 པོས་ཁྱེལ་ཆོད་བྱས་ཤིང་གཉེན་ཆེ་མིན་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་པོ་མང་པོ་དང་ཅུལ་བྱང་
 འགན་དགོས་ཚུལ་སོགས་བྱས་པ་ན། ཅུལ་བྱང་མང་དུ་འགན་ཡང་མགར་རིག་
 པ་ཅན་བྱུང་བ་སྤྱི་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། མཐར་ལྟ་ཅིག་གོང་རྩོམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན།
 ལྟ་ཅིག་གོང་རྩོམ་ཡལ་རྒྱལ་པོ་ལ་རྟེན་སྒྲུལ་དུ་རྩོམ་པོ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་དགོས་ཚུལ་དང་།
 གཞན་ཡང་ལོར་སྒྲུལ་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ན། ཡལ་གྱིས་ཀྱང་གནང་ནས་བོད་དུ་
 འབྱོན་ཁར། ཡལ་ལྟོག་ལྟར་གཙོས་པའི་བུ་མོ་བྱོད། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 ན། ཡལ་ལྟོག་ལྟར་འདི་དན་པས་གྲུས་བྱས་ལ། བྱོད་གྱི་བསམ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་འདི་
 ལྟར་བྱ། འབྲུལ་དུ་འཛིག་རྟེན་ཚུལ་དང་བརྟན་པའི་བྱིར། སློ་ཁོག་ཡངས་ཤིང་
 ཐེག་པ་ཆེ་བ་དང་། ལུས་ཚགས་དམ་ཞིང་ལུས་སྒོ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་བ་ཉུང་ཞིང་
 དག་འཇམ་གསལ་བར་བྱ། སྒྲ་བརྗོད་དག་ཅིང་གཙང་སྒྲ་ཆེ་བ་དང་། གསོག་
 བསྐྱེད་མཁས་ཤིང་ཟས་ལ་ཡངས་པ་དང་། ལག་འོལ་ཆེ་ཞིང་ལག་བྱང་བཟང་བ་
 དང་། ཁ་ཟས་སྒྲན་དང་འདྲ་བར་ཆོད་རིག་སྤྱད། ཁྱོལ་གྲུས་ཤིང་བུལ་བྱམས་པ་
 དང་། མཐོ་ལ་བཀྱར་སྟེ་དམའ་ལ་བྱམས་པས་བསྐྱེད། ཐུང་ཀར་མཐུན་བྱ་
 མཉམ་ལ་འགན་སེམས་སྤང་། སྒྲོང་ལ་སྤྱིན་ཞིང་རན་པའི་ཡ་མི་བྱ། དཔའ་ལ་
 ལྟག་རས་མཛངས་ལ་ཡིག་ཆང་བྱ། ལེགས་ལ་བྱ་དགའ་ཉེས་ལ་ཆད་པ་བཅད། །

གཉེན་ལ་བཤེས་གཤིན་གྲོགས་ལ་གཞུང་བཟང་བྱ། །ཡུན་དུ་པན་པའི་དམ་ཆོས་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་འཁོར་གསུང་རབ་སྐྱུ་གཟུགས་ལྟ་ཁང་བཞེངས། །དགེ་
 འདུན་བསྟེན་བཀུར་བྱ་ཞིང་ཆུལ་ཁྲིམས་སྤྲུངས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲུལ་དངོས་
 འཛོན་ལྟ་བཤོདས། །དེ་ལྟར་བགྱིས་ན་འཛིག་རྟེན་ལུགས་དང་མཐུན། །ཆོས་དང་
 མི་འགལ་རང་གཞིན་དོན་གཉིས་འབྱུང། །ཆོ་འདིར་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད་
 བཀུར་ཞིང་། །ཁྱི་མར་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་མཉེས་པར་འབྱུང། །ཞེས་སྟགས་
 ཞལ་ཏེ་མང་དུ་གནང་ནས། །རྩོམ་གྱི་ཕྱི་ལྷན་ལྟེ་ལྷན་ལྟེ་བྱང་ཆུབ་ལ་གྲུང་
 གྱིས་ཤིང་རྟེན་དངས་ཏེ་བོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས། །དེའི་ཆེ་ཆེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྱུལ་
 ལྟ་ཅིག་གོང་རྩོམ་དང་། །རྩོམ་གྱི་ཕྱི་ལྷན་ལྟེ་བྱང་ཆུབ་ལ་གྲུང་བས་བོད་
 འབངས་རྣམས་གྱིས་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆེར་བྱས། །དེ་ནས་ཁྱི་བཙུན་དང་གོང་རྩོམ་
 གཉིས་གྱིས་ལྟ་ཁང་བཙུག་པར་བཞེད་ནས། །བལ་མོ་བཟང་ཁྱི་བཙུན་གྱིས་འོ་
 ཐང་གི་མཆོ་བསུབས་ཏེ། །དེའི་སྟེང་དུ་ལྟ་ཁང་བཙུག་པར་བཙུགས་པ་ན། །ཁྱི་
 བཙུན་དང་གོང་རྩོམ་གཉིས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙུན་སྒྲུལ་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་
 བས་ཁྱེད་རང་བོད་ཀྱི་མགོན་པོ་བྲགས་རྩེ་ཅན་དངོས་ཡིན་པས་བོད་ལུགས་པའི་གྲིང་
 འདིར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འཛུགས་པ་དང་། །རྩོམ་གྱི་ཕྱི་ལྷན་ལྟེ་དང་། །རྩོམ་གྱི་
 བསྟོད་རྩོམ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ལྟ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་བོད་ཀྱི་འབྲེ་སྟོན་
 གཞུགས་པ་ཅན་རྣམས་ཁྲིམས་ནས་བར་ཆད་བྱེད་པས། །བར་ཆད་རྣམས་སྤུངས་དུ་ཞི་བ་
 དང་། །འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན།
 །ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙུན་སྒྲུལ་པོའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་བ་ཅན་ཁྱབ་པར་རབ་དུ་བཀྱི་
 བས་གནས་ནས་ཆར་བབས། །ས་ལ་ཕྱི་ཐོག་སྒྲིན། །མེ་ཏྲག་སྐྱོ་ཆོགས་ཁ་བྱ། །ཅི་

ཤིང་ནགས་ཚལ་དུས་སུ་སྒྲེ། བ་དང་ཚུ་ཕན་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བདེ་བ་རྟེན་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་ལས་སྐྱལ་བ་ཉིས་སྟོང་སྐྱལ་ནས་སྐྱལ་
 བ་སྟོང་གིས་ལྷ་ཁང་རྩིག་པར་མཛད། བོད་གྱི་ས་གནི་སྤྱི་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་འགྲེལ་
 བ་འདྲ་བ་འདི་མནན་དགོས་པར་གཟིགས་ནས། དཔུང་བ་གཡས་ལ་སྐྱ་ཚལ།
 གཡོན་ལ་བྲ་འབྲུག། རྒྱང་བ་གཡས་ལ་གཅོང་འབྲུག། གཡོན་ལ་གྲོམ་བ་རྒྱུར་སྟེ།
 རུ་བཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི། བྱ་མོ་གཡས་ལ་ཀོང་པོ་བྲ་རྒྱ། གཡོན་ལ་ལྷོ་
 བྲག་ཁོམ་མཐིང་། སུས་མོ་གཡས་ལ་སྐྱ་བྲག། གཡོན་ལ་བྲ་དུམ་ཅེ་སྟེ་མཐའ་
 འདུལ་བཞི། ལག་མཐིལ་གཡས་ལ་བྱང་ཚལ་གྱི་རྒྱུང་གཞོན། གཡོན་ལ་ཁམས་
 གྱི་འདན་གྲོང་ཐང་སྟོན་མ། རྒྱང་མཐིལ་གཡས་ལ་མང་ཡུལ་བུམས་སྤྱིན། གཡོན་
 ལ་མོན་ཡུལ་བུམ་ཐང་སྤྱ་གྱོ་སྟེར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་
 བཞེངས་ནས་གདོད་པོ་ཐང་མཚོ་ལ་དོ་མཁར་བརྩིགས། ཤིང་གིས་སྤུབ། སྤྱ་
 འདག་པས་ཞལ་ཞལ་བུས་ཏེ། ར་ལ་ས་བཀལ་ནས་བདལ་ཏེ་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་ར་ས་འཕྱལ་སྤྱང་བཞེངས། དེའི་ཚེ་འདྲེ་སྤོང་གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་
 བྱིར་རང་བྱུང་གི་ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཁོ་ཞལ་ནས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྐྱ་ལ་རྟ་མགིན་དང་། བདུད་རྩི་འབྲེལ་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། འདྲེའི་
 རུན་པ་བཤིག་ནས་དེ་རྣམས་བྲོས་སོ། །སྤྱ་བའི་ཚལ་གྱི་བྲག་ཡོགས་ལ་ཁ་སྤྲུའི་
 གཙོ་འཁོར་ལྷ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་བྲག་ལ་བཞོས་ཏེ། རུན་
 རས་གཟིགས་དབང་འཛིག་རྟེན་མགོན། །སྤུབ་པའི་དབང་པོས་སྤྱི་གཙུག་
 བརྒྱན། །སྤྱ་མདོག་དཀར་གསལ་གངས་རི་འདྲ། །ཉོན་མོངས་མ་གོས་པདྨ་
 བཞིན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ལྡན་པས། །སེམས་ཅན་ཉམས་ཐག་ཐོངས་པ་

ཡིས། །དཔྱ་ན་སྟག་བསྟལ་ཞི་མཛད་པ། །མགོན་དུ་གྱུར་ལ་བྱག་འཆལ་བསྟོད། །
 ཅེས་བསྟོད་པ་མཛད། དེ་ལྟར་བལ་མོ་བཟས་གཙེ་མཛད་སྟུལ་པ་མང་པོས་
 འཕྲུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ལྷ་ཅིག་གོང་རྩོམ་གཙེ་མཛད་ནས་ར་
 མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། འཕྲུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་
 རྩེ་བོ་མི་བསྟོད་རྩེ་རྩེ་བཞུགས། ར་མོ་ཆེར་རྩེ་བོ་ཤུ་མཉེན་བཞུགས་སུ་གསོལ།
 སྐྱུ་གཟུགས་འདི་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཞིང་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟེ་སྐྱུ་འདི་
 གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ལྟེ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་
 དང་མིའི་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ཐུང་པོར་སྤངས་པ་ལས་སྟུལ་སྟུལ་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་
 པའི་ཆེ་བ་བྱབ་དབང་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པའི་སྐྱེ་ཆད་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་རྒྱལ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ་ཞིག་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་
 པའི་རྟེན་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས། འབྲིང་པོ་བྱབ་དབང་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 པའི་སྐྱེ་ཆད་ལྟེ་གཞོ་བོ་བུ་ཀླུ་ལྟགས་སུ་ལྟགས་པ་སྐྱུ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་
 པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེའི་དབྱིབས་རི་ལྷ་བ་བཞེན་པ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 རབ་གནས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་པ། རིམ་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་དང་། ཨོ་རྟེ་ཡ་ནའི་ཡུལ་
 དང་། ཡུལ་དབུས་མ་ག་རྩ་རྣམས་སུ་བྱོན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུ་
 རྩེངས་ལ་སྟུན་དངས་ནས། ཐོགས་དེའི་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
 བཞུགས་པ་ལ། འཕགས་པ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་
 སྲོང་བཙན་སྐུམ་པོའི་སྐྱེ་རིང་ལ་རྩེ་བཙན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱ་
 བག་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཐང་ཐའི་རྩང་ལ་སྐས་མོ་རྩེ་བཙན་སྐྱོལ་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་འོ་

ཤིང་ཀོང་རྫོ་བྱ་བ་ཡོད་པ་བོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ། རྒྱ་བརྟན་དེ་ཉིད་རྟེན་སྐལ་
 དུ་རྒྱན་དངས་པ་དང་སང་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་པ་རྫོ་བོ་
 སྤྱུ་མུ་ནེར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་མའི་རིན་པོ་ཆེ་
 དུ་མ་ཐུང་བོར་སྦྲངས་པ་སྦྱལ་བའི་བཟོ་བོ་བེ་ཤ་ཀམས་ལུགས་སུ་སྦྲགས་པ་ཐུབ་
 དབང་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཚད་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ་རྒྱ་
 ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཆོས་ཀླུ་པ་
 འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་མཛད་ཅིང་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་འགྲོ་བགྲང་བ་
 ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀླུ་པ་འོད་ཟེར་གོ་
 ཆའི་སྐུ་མོ་བལ་མོ་བཟང་ཁྲི་བཙུན་བོད་དུ་བྱོན་སྐབས་རྟེན་སྐལ་དུ་རྒྱན་དངས་
 བས། དེང་སང་ར་མོ་ཆེར་བཞུགས་པ་རྫོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྩོམ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་
 ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཀླུ་པ་དང་སངས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་
 མཐོང་བོས་དྲན་རིག་ཙམ་གྱིས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་རུས་པ། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མགོན་སྦྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུ་ཡིན་ལ། ལྷག་
 པར་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་འདི་གཉིས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་
 གྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ཀླུ་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཏེ། འཇམ་
 དཔལ་ཙ་རྒྱུད་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་སྦྱེ་འདི་གཉིས་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཕྱོགས་
 བོད་ཡུལ་དུ་ཀླུ་པའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བགྲང་བ་ལས་
 འདས་པ་འཕྱོར་བ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་བདེ་སྦྱིད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
 གཞུགས་འདི་དག་ལ་བསྟན་བཀའ་བྱེད་པའི་སྦྱིས་པུ་དམ་པ་རི་ལྷར་བྱུང་བའི་
 རྒྱལ་ཡང་ཞིབ་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀླུ་པ་སྤོང་བཅན་སྐུ་པོས་ལྷ་ལྷན་

སྐྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་དོ་རྗེ་གདན་དང་མཚུངས་པར་ཀླུ་བསྟན་ཡོངས་
 ལུ་རྗེ་གས་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ལུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲང་
 འོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ། ཁ་སྐྱེ་ཁི་ལྷ་ལ། དོན་ཡོད་
 ཞགས་པའི་ལྷ་ཆོགས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་རི་ལྷར་འབྲུང་བ་ལྷར་བྱབ་པའི་
 མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་བྱིས། རྒྱུད་རིས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
 མདོ་སྟེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མདོན་པའི་རྒྱུད་རིས་
 རྣམས་བྱིས། སྟོ་འབྲུར་བྱང་མའི་ནང་དུ་རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་དངས་
 པར་དགོངས་པ་ན། དམར་པོ་རི་ནས་འབྱུལ་སྒྲུང་གི་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཞབས་ཐང་དུ་བྱོན་པས་ཀྱན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་སྟོ་འབྲུར་བྱང་མར་ཐུག་
 སྟོང་རྒྱལ་ཡོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་ཆེ་སྐྱུ་དང་གཞོད་སྐྱིན་
 ལ་སོགས་པ་དཀར་ཐོགས་སྟོང་བ་མང་པོས་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱུང་བར་ཁས་
 གུངས། ཁྱད་པར་ཤར་ལྷའི་ལྷོག་ནས་དཔལ་ལྷ་མོས་གཟུགས་དངོས་སུ་བསྟན་
 ཐུག་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐྱུང་མར་ཁས་གུངས་པ་ན། གནས་དེར་
 དཔལ་ལྷའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱང་བཞེངས་སོ། །དེ་ནས་ཀླུ་པོས་བོད་རྣམས་ཆོས་ལ་
 འཇོན་ཕྱིར་སྐྱུལ་པ་སྟེ་ཆོགས་སྐྱུལ་ནས་སྐྱུལ་པའི་མི་ལ་སྐྱུལ་པས་ཆད་པ་གཅོད་
 དེ་མགོ་བོ་འབྲེག་པ་དང་། མིག་འབྱིན་པ་དང་། བགས་པ་བཟུ་བ་ལ་སོགས་
 འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་མཛོད་ནས་བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུའི་
 བྲིམས་ལ་བཀོད། དེའི་ཆེ་ལི་ཡུལ་གྱི་དགོ་ཚུལ་གཉིས་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
 ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་བོད་དུ་རྒྱལ་པོ་མཇུག་དུ་འོང་བའི་ཆེ་སྐྱུལ་པའི་མཛོད་པ་དེ་དག་

ལ་འཛིགས་ནས་དད་པར་མ་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོས་མཁའ་ནས་དབུའི་ཐོད་བཞིག་
 རྟེ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ར་བོད་གྱི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པས་ཁྱེད་རྣམས་འཛིགས་མི་དགོས་གསུངས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་
 ཏུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་སྤྱན་བདག་མཛད་ནས་རྒྱ་བལ་གྱི་
 པ་རྟེན་ཁ་གས་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་མང་ཏུ་བསྐྱུར། རྒྱལ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
 བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་མང་ཏུ་མཛད་ནས་སྐལ་བ་དང་ལུན་བ་དག་ལ་
 གནང་སྟེ། སྒྲོམ་ཏུ་བཅུག་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་མང་ཏུ་བྱུང་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
 ཆོས་རྒྱལ་སྤོར་བཅོན་སྒྲུམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ་རྩོམ་བོ་ལྷ་ཀྱུ་ལུ་མེད་དང་། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་
 རོ་རྩེ་སོགས་སྐུལ་པའི་སྐུ་མང་པོ་བོད་ཏུ་གདན་བྲངས་གིང་། བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་
 རང་བྱུང་ལྷ་ལུན་སོགས་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་བྱགས་གྱི་ཏེན་མང་ཏུ་
 བཞེངས། མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་བཏབ། རྒྱལ་པོའི་
 བཀའ་མང་ཏུ་བསྐྱུར། བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱ་གཤམ་
 པར་མཛད་པས་བོད་ཏུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པའི་སྒོལ་གཏོད་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོན་
 གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གཏམ་ཏུ་གྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་སྤོར་
 བཅོན་སྒྲུམ་པོས་བོད་ཏུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པའི་སྒོལ་གཏོད་ནས་ལྷ་རན་ལས་
 འདུལ་བར་བཞེད་པ་ན། བོད་འབངས་སྐུ་ལ་ཞལ་ཆེམས་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་
 མཐའ་གཞན་ཡང་། ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །ད་ནས་མི་རབས་ལྷ་ཉིད་
 བས། །ཆོས་སྒྲོར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། །དམ་ཆོས་མ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད། །དེ་
 བས་གདུང་རབས་གཅིག་ནས་ནི། རྒྱལ་པོ་དུད་འགྲོའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། །དམ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུབ་པར་བྱེད། །ཐ་མར་དེ་ནི་དཔུལ་བར་འགྲོ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་

ཀྱལ་ཁམས་སུ། །དམ་ཆོས་མེ་རེ་སྟོན་ནས་འབྱུང་། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཀྱལ་ཁམས་
ལ། །མར་མེ་འཆི་ཁར་གསལ་བ་བཞིན། །དྲགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ནི། །
བསྟན་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཀྱལ་ཁམས་སུ། །དད་ཅན་མང་
དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་མཆོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
ཞལ་ཆེས་དང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་མང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱལ་སྟོང་
བཅན་སྐམ་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་པ་གིང་པོ་སྟག་གི་ལོ་རྟ་བུ་པའི་ཆོས་
བཅུ་བཞི་ལ་ལྟ་ཅིག་གོང་ཐོང་དང་། བལ་མོ་ཁྱི་བཅུན་གཉིས་དང་བཅས་གསུམ་ཀ་
ཡི་དམ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་རང་བྱུང་གི་སྐུ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་བྱ་
སྟོན་འབངས་དང་བཅས་ཆོ་རེ་འདེབས་གིང་སྟེ་སྟགས་མང་དུ་བཏོན་ནས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས། ཆོས་བཅོ་ལྷའི་ཉིན་སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟགས་ཀ་ནས་ཀྱལ་པོ་
ཡབ་ཡུམ་གསུམ་གྱིས་ཞལ་བསྟན་པ་ན། རོ་མོ་མང་བཟའ་ཁྱི་དང་། སྟོན་པོ་སྟ་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་བྱག་བྱས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྗེ་ཉིད་མི་
བཞུགས་ན། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འི་ཙམ་ཞིག་གནས། མཐར་ཐིམ་ཙམ་
ནས་འཛིག། དེའི་སྟ་སྟུང་ཐིམ་སྟ་བྱ་འབྱུང་། སྟོས་སུ་བོད་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་འདིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ཀྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཐིམ་སྟུང་འོང་། དམ་ཆོས་ཐིམ་ཙམ་གནས་ཀྱལ་པོ་གང་གི་རིང་ལ་ཆོས་
ལུགས་གང་དང་། གང་རུབ། དེའི་རྒྱུ་ཅིས་བྱེད། མི་རྣམས་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་
དང་ཉམས་ལེན་ཐིམ་སྟུང་མཆི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དར་རྒྱུད་
སྟོན་ལམ་ཐིམ་སྟུང་མཆི། བོད་ཡུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཐིམ་སྟུང་འབྱུང་། ཕྱི་རབས་
ཀྱི་ཀྱལ་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐིམ་སྟུང་བསྟན་པ་སྟོང་ཞེས་སོགས་མ་

འོངས་ལུང་བསྟན་ཞུས་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས། ཨེ་མ་ཏི་བོད་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས། ཟུང་བར་ཅན་གྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། འདྲམ་གཏུང་རབས་བཞི་ནས་རྒྱལ་པོ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་། འདྲམ་གཏུང་སེམས་དཔའ་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་ཅན་གང་ཟག་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་། བྱོན་པ་བཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་མང་ཏུ་བཅུག མཐའ་འཁོབ་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་དབང་ཏུ་སྟུང་། བྱོན་པ་བཞི་མཚམས་བཞི་དག་ནས་བཅའ་ཁུལ་སྟུང་། རྒྱ་གར་གསང་མཛོད་དམ་ཆོས་མང་པོ་བསྟུང་། རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། ལོ་ལྔ་སྟུན་དངས་དམ་ཆོས་རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱང་བ་ཅན་གྱི་སྟེས་ཁུ་མང་ཏུ་འབྱོན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟེ་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་། བཙུན་འགྲུས་ཅན་གྱི་སྟེས་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་། བཙུན་མོང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་ནི། ལ་མཚན་རྩ་འབྲུལ་བཀོད་པ་མང་ཏུ་སྟོན། དེ་ལྟར་ཆོས་སྦྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ། བོད་འབངས་བདེ་སྦྱིད་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་སྟོན། རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་ཡུན་སྟུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ལྷུ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བར་སྐབས་སུ་ནག་བྱོན་གྱི་འབྱུང་པོ་གཏུག་པ་ཅན་ཀྱིས་ཡིད་བསྟུང་བའི་མི་སྟེག་ཅན་མང་པོས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལ་གཞི་དཔ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་དབྱེན་སྟོན་པ་མང་པོས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་བསྟེན་བསྟུང་གིས་བསྟན་པ་དེ་མ་ཅན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་ཀྱིས་བསྟུང་ཏེ་ཡུང་བར་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བསྟན་པ་གསོ་བར་བྱེད་

པའི་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་
 ལུང་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་སྒྲུལ་པ་བྱུང་ནས་སུ། ཆོས་ཀྱི་མེ་རོ་མདོ་
 ཁམས་སྤང་ནས་སྟོང་། །དགོ་འདུན་སྡེ་པ་མང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་ཡང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཡིས། །ང་ཡི་ར་སའི་སྐྱ་གཟུགས་འདི་དག་ལ། །མཛོད་
 པ་ཞབས་ཏོག་མང་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཕྱོགས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 སྟོང་ཞིང་། །དམ་པའི་སྟོན་པ་ཀུལ་བཞིན་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱི་ཆེན་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་ཁམས་སྤང་ནས་གསོས་ཏེ།
 རིམ་གྱིས་དབྱས་གཙང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཕེལ་ནས་བསྟན་པ་བྱི་དར་འབྱུང་
 བར་ལུང་བསྟན། ཡང་བདུད་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་པོ་འགའ་ཞིག་དང་སྟོན་ལམ་ལོག་
 པའི་མཐུ་ཅན་མང་པོས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན་བསྟན་པ་གསོ་
 བའི་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀླུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན་
 ཏེ། དེ་ཆོ་རུབ་ཕྱོགས་དག་ཏུ་སྐྱ་འབྱུངས་པའི། །དགོ་སྟོང་བྱ་ཡི་གདོང་པ་ཅན་
 ཞིག་འབྱུང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གྲོས་སྒྲུབ་པར་ལྷན། །རྩ་རྩ་བྱ་ཞེས་སུ་
 གྲགས་པ་ཡིས། །འདི་ལ་མཛོད་བསྟོད་བསྟེན་བཀྱར་མང་དུ་འབྱུང་། །སྟོར་བ་ལུ་
 དུད་རིམ་གྱོ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་སྟོ་གྲོས་ཅན་ཞིག་འབྱུང་། །དེ་ཡི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྟེན། །
 རྣམ་དག་ཀུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་རབ་ལྷན་ཞིང་། །མཁས་ཤིང་སྒྲུབ་ལ་མངོན་
 པར་བརྟོན་པ་ནི། །རིགས་གསུམ་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་སྒྱུན་བྱངས་ནས། །གཟུགས་
 སྐྱ་འདི་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་ཀྱང་བྱེད། །བསྟེན་བཀྱར་བསྟེན་པ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་བྱེད། །དེ་ཡིས་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །དེ་ཡི་སྟོབ་མ་ཀུལ་

བཞིན་རབ་ཞུགས་པ། །དགོ་སྤྲོད་དམ་པ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ནི། །འདི་ལ་
བཀྲར་སྟེ་ཕུ་དྲུད་བྱེད་པར་འགྱུར། །བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དགོ་སྤྲོད་དམ་པ་
ཞིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་གླིང་མཚན་གྲགས་པ། །འཁོར་ནི་སྤྲོད་ཐུག་
བྱེད་དང་གསུམ་ལྡན་པ། །བྱོན་ནས་འདི་ལ་བཀྲར་སྟེ་བྱེད་པར་འགྱུར། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ལྡན་བསྟན་པ་མང་པོ་སྤྲོད། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཅ་བ་ཚངས་སྤྲོད་ལ་
གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་སྤྲོས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་
བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང་། མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་ཡེ་གེས་འོད་དང་། བྱང་ཆུབ་འོད་
གཉིས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་ལུས་དུ་གདན་དྲངས་
ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང་། འཕྱལ་སྤྲང་གི་དཀར་ཆག་གཏེར་
ནས་བཞེས་པ་སོགས་ཕུ་དྲུད་ཆེར་མཛད་པར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་ཡང་བསྟན་པ་
ལ་མྱ་འབྱེན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པར་བྱས་པ་ན།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསོ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤྲོད་བྱོན་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་འཕྱལ་སྤྲང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལ་མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པའི་
སྤྱོན་དང་མཚུངས་པ་མཛད་དེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་གཞི་
ནས་གསོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཆེས་ཆེར་དར་བར་མཛད་པ་ལུང་བསྟན་པ་
ནི། ཨེ་མ་ཏོ། ང་ཡི་ལྟ་སའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་སྤྲོས་ལུ་
དུ་མ་ཡིས། །འོ་ནི་ཉིས་བརྒྱ་བསྟེ་སྤྲངས་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་སྤྱོན་མ་འདི། །སྤྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་
ནས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོ་རྒྱུབ་པ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྤྲོད་

ནི། ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དམ་པ་འབྱུང་། གསང་སྟགས་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པའི་དགེ་སློང་ནི། དམ་པ་མང་པོས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པར་འབྱུང་། ཇི་
 བས་བྱེད་པར་བསྟེན་བཀུར་ཆེར་བྱེད་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གར་སྟོགས་
 གྲུ་བལྟམས་པ། གསང་སྟགས་འཛིན་པའི་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོ་ནི། སྟོང་པོའི་
 མཐའ་ཅན་སྟེན་བྱ་དམ་པས་ནི། ཞལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་དམ་པ་
 མཛོད། ཇི་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དེ་དག་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དམ་པ་
 ག་སྟག་གོ། ཇི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ལ་དད་པ་བསྟེན། ཇི་དག་ཅི་ཕྱིར་འཕགས་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མཛོད་པ་ཆེན་པོ་མཛོད། ཇི་ཕྱིར་དེ་དག་
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་།
 འཁོར་ནི་ལེགས་གནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། སྟོན་པའི་སྒྲིག་བྲུགས་དངོས་
 སུ་བཞུགས་པ་དང་། ཇི་པོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡང་དེ་ན་ཡོད། མ་ཐམ་མཆོལ་གྲུ་
 ཀླུ་བྱང་སེམས་གནས། ཀྱང་པོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡང་དེ་ན་ཡོད། བྱི་བཞོས་རྒྱ་
 མཆོལ་གྲུ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཀྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཀྱང་ལ་ཡན་པར་མཛོད། གནམ་
 མཆོལ་ཕྱག་མའི་ནང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཐང་ལྟའི་བྲག་ལ་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ་
 ཡོད། སྐུ་མཆོལ་གྱིང་ན་གྲུ་ཀླུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཁའའི་གངས་ལ་དག་
 བཅོམ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཇི་མཐོ་ས་གཙང་གངས་རི་གཙན་གྱིས་བསྟོར། སྒྲ་སྒྲ་
 སྟན་པ་སྒྲི་ཏུ་དང་མཆུངས། མི་སྒྲ་ཆོས་ལ་བསྐྱར་བྱ་བའུ་པའི་སྒྲ། ཡངས་
 ཤིང་མཐའ་ལེགས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྟན་པ། ཇི་ལྟར་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབུས་
 སུ། སྟེན་པ་དལ་འཕྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་སྟོབ་ལ་བཙོན་པ་མ་
 ཞན་ཅིག སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དག་པས་ཞིང་དེར་སྟེན། དད་གུས་མོས་པ་ཡོད་

པར་གྱུར་པ་ཡིས། གཞན་བྱ་མི་དགོས་འདི་ལ་མོས་པས་ཆོག །ཕྱག་དང་མཆོད་
 པ་དག་ལ་འབད་པར་གྱིས། །མཆོད་ཅིང་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། བྱིར་
 མི་ལྟོག་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པས། །འདི་ལ་གྲུས་པར་མཛོད་ཅིག་པོད་
 འབངས་རྣམས། །བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་དེ་དག་འདོམས་བྱེད་པ། ཁྱེད་ཕྱིར་མ་ཡིན་
 གྲགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཁྱིད་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པས། །
 གྲུས་པའི་ཡིད་གྱིས་སྤྱི་བོར་སྤང་བར་མཛོད། །ཅེས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཤར་བྱོགས་མདོ་ཁམས་སྤྲད་དུ་སྤྱོད་བཏུམས།
 དབུས་གཙང་གི་ལྗོངས་འདིར་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་དང་།
 ལྷག་པར་རྫོ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བློག་ཞུ་ཕུལ་ནས་ཞལ་ལོངས་སྤྱོད་ལུང་
 བསྐྱར་བ་སོགས་བསྟན་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པས་བོད་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་
 འཕེལ་བར་མཛོད་པ་དང་། རྗེ་སྤྱ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱེས་བུ་དམ་པ་
 བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་འབྱོན་ཞིང་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་གྲུས་པ་
 བསྦྱིད་དགོས་སོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་དང་ཞལ་ཏེ་མང་དུ་གནང་ནས་སྤྲར་ཡང་བྱགས་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱགས་ཀར་ཐིམ་མོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཙན་སྤུམ་པོའི་
 སྲས་མང་སྤོང་མང་བཙན། དེའི་སྲས་གྲང་སྤོང་གྲང་བཙན། དེའི་སྲས་འདུས་སྤོང་
 མང་པོ་རྗེ་བློན་ནམ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྲས་ཁྱི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་
 དེའི་སྤྱོད་རིང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་བཞེངས། མདོ་སྤེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང་།
 གསེར་འོད་དམ་པ་སོགས་བསྐྱར། དེའི་སྲས་འཇང་ཆ་ལྟ་དཔོན་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོའི་
 སྲས་མོ་གྱིམ་ཤར་ཨོང་རྫོང་བསྐྱངས་པས་བུ་ཤི་སྤེ་མེས་དང་འདུས་ནས་ལྟ་སྤྱུ་ལྟ་
 བེ་བཙན་ཏེ་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་སྲས་མཚན་ལྟན་ཞིག་ས་པོ་རྟ་ལ་འབྲུངས་

ཏེ། ཀྱུལ་པོ་ལ་མང་ཐང་དུ་བསྟན་པར་ཆས་པ་ན། ལུ་སྟོ་ནམ་བཟུམ་ཐོགས་ཏེ་སྟོ་
 ནམ་གྱི་བྱར་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་སོན་པ་དང་ཞབས་བཅུགས་པའི་དགའ་སྟོན་
 བྱས། སྟོ་ནམ་པ་ཀྱུན་གྱིས་སྤྲས་དགའ་བའི་རྒྱན་གོས་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་ཞང་
 པོའི་པར་དུ་ཤོག་ཟེར་བ་ལ། ཀྱུལ་བའི་ཞལ་ནས། ཁྱི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་རྒྱ་ཆ་
 ལགས། །སྟོ་ནམ་ཞང་གིས་ཅི་བགྱིར་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱའི་ཆ་བོ་ཡིན་
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་མིང་ཡང་རང་གིས་བཏགས་པ་ཁྱི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་
 ཞེས་གྲགས་སོ། །ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་རྒྱུད་དུའི་དུས་ནས་ཆོས་ལ་མཉེས་
 པས་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་སང་ཤི་ལ་སོགས་མི་བཞེ་ཆོས་འཕྲོལ་དུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་
 ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་དགྲའ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བབ་པ་ན་རྒྱལ་སར་བཞོན།
 ཆོས་འཕྲོལ་བར་བཞེད་ནས་བཞེ་ཏེ་ཨ་ནཱ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བསྐྱར་དུ་བཅུག །
 སྤྲ་གསལ་སྤྱང་གིས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སང་དང་མཇལ། བོད་
 དུ་བྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རིམ་གྱིས་ལྷ་སར་ཕྱགས་
 བེབས། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་སྟུན་དངས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་གྱིས་
 ཕྱག་བཅོལ་ཏེ། དགོ་བ་བཅུ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 གསན། དེའི་ཆེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཁྱོས་ཏེ་དམར་པོ་རི་ལ་ཐོག་
 བབ་པ་སོགས་གཞོད་པ་སྟོ་ཆོགས་བྱས་པ་ན། ཕྱིག་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བྱས་
 པས་ལན་ཟེར་ནས་མཁན་ཆེན་རེ་ཞིག་བལ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་དགོས་བྱུང་། དེའི་ཆེ་
 ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་གྱིས་མཁན་པོའི་སྟུན་སྤྱར་གསེར་མང་དུ་ལུལ།
 ཞབས་སྟེ་བོར་སྤངས། གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་སྟེ་མི་ཡོད་པ་ལྷ་བྱར་གསོལ་བ་
 མང་དུ་བཏབ་ཅིང་སྤྱར་འབྱོན་པར་ཞུས། མཁན་པོའི་ཞལ་ནས་ཁོ་བོ་རེ་ཞིག་

བལ་པོར་འགྲོ། བོད་གྱི་མི་མ་ཡིན་ནམས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱ་སྤྱི་རྩ་མ་གདན་དྲོངས་
གསུངས་ནས་བལ་པོར་ཕེབས། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མཆོན་བཞིན་དུ་
བལ་པོར་ཕེབས། རྒྱལ་པོས་སྤྱན་དྲངས་ནས་བོད་གྱི་ཕྱ་སྤྱིན་གདུག་པ་ཅན་
ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་ཡང་བལ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས།
རྩོ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མང་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། འབྲུལ་སྤང་དུ་བཞགས་སུ་
གསོལ། དེ་ནས་ལོ་བཙོ་ལྗེའི་རིང་ལ་བསམ་ཡས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷགས་རི་
དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བྱུང་ཞེ། མཁན་པོ་བོ་རྩི་སུ་དང་། སློབ་དཔོན་བསྐྱ་སྤྱི་
རྩ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད། ལུག་གི་ལོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་སྤྱི་བའི་སྤེ་པའི་དགེ་སློང་བཅུ་གཉིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། བོད་ལ་བཙན་པ་བཏུབ་
མི་བཏུབ་སང་པའི་བྱིར་དུ། སང་མི་མི་བཏུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
མཚན་ཡོ་ཤེས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པར་བཏགས། རབ་ཏུ་བྱུང་མ་ཐག་མཛོན་ཤེས་
དང་རྩུ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་བློབ། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ནས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཛོའི་བར་གྱི་མཁན་བརྒྱད་ནམས་བསམ་ཡས་གྱི་གྲང་རིས་ལ་བྱིས་ཏེ་བོད་ཡུལ་
གངས་ཅན་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཆེས་
ཆེར་དར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལའང་སྤེ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་སྤེ་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་གནས་པ་དང་། མཁན་ཆེན་པོ་
རྩི་སུ་ནས་བརྒྱད་པའི་མཁན་རྒྱད་འདི་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཁོ་སོར་ཐར་པ་ལ་བཏུད་གྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་སྤྲིག་པར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སློང་ལྗེ་འཕེན་གྱིས་འཕགས་ཡུལ་
ནས་བརྩེ་ཏ་མཁས་པ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས། བོད་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་སློ་གྲོས་ཅན་

མང་པོ་ལ་ལོ་རྩ་བསྐབ་ཏེ་ལོ་པའ་གྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྐྱར་
 བའི་གྲུ་བཅུགས་ཏེ་ཀྱུལ་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་
 གྲུབ་པ་ལོ་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅུགས་གྱིས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་
 བཞིའི་དང་པོ་ལུང་གཞི་བཅུ་བདུན་སྟོ་ཀ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་པ་དང་།
 དགེ་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་བམ་པོ་ཉུ་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་པ་གཉིས་བསྐྱར། ལོ་ཆེན་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཅོག་གྲུ་གྲུའི་ཀྱུལ་མཚན་གྱིས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་སྟོ་ཀ་ཉི་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་པ་དང་། འདུལ་བའི་རྩ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་སྟོ་ཀ་
 བདུན་བརྒྱ་པ་དང་། དགེ་སྟོང་མའི་སོ་ཐར་སྟོ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རྣམས་བསྐྱར།
 གཞན་ཡང་ལོ་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་དང་། བེ་རོ་ཅ་ན་སོགས་ལོ་
 རྩ་བ་མང་པོས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱར། ཀྱུལ་པའི་
 བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བསྐྱར་བ་ལ་ལོ་རྩ་བ་གྲུའི་ཀྱུལ་
 མཚན་གྱིས་ལུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་
 དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་མཛད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འགྲེལ་འདུལ་འཛིན་
 དཔའ་པོ་ཞེས་པས་མཛད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་འདུལ་བ་
 གྲུག་ལས་བདུས་པ་སྟོབ་དཔོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་སོ་ཐར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་
 མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དེས་མཛད་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་
 གཅིག་པ་ཀམ་ཤ་ཉི་དུ་གསུམ་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་
 རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བམ་པོ་བདུན་རྩ་བ་དང་། འདུལ་བ་ལ་བསྟོན་པ་དགུ་བཅོས་
 པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྐྱར། ལོ་

ཆེན་སྒྲིབ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དྲི་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒྲིབ་བརྒྱ་
 པ་དེའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་མང་དུ་བསྐྱར། གཞན་ཡང་ལོ་ལྔ་བ་འདི་
 གཉིས་དང་བེ་རོ་ཙུ་ན་དང་སད་མི་མི་བདུན་སོགས་ལོ་ལྔ་བ་མང་པོས་གསུང་རབ་
 གྱི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱར། དེའི་ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིའོང་
 རྩེའུ་བཙན་དང་ལོ་པའ་རྒྱལ་ས་ཆོགས་ཏེ་བཀའ་བཙད་མཛད་ནས་བོད་ཁམས་སུ་
 བཀའ་འབྱུང་རོ་ཙུ་གི་མཚན་བྱང་དང་། བམ་པོ་དང་། སྒྲིབ་ཀའི་གངས་དང་
 བཙས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དཀར་ཆག་ཏུ་བྲིས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ་མང་དུ་
 བཙུགས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་ལྷག་ཏུ་མཛད་དེ་འཆོ་བ་སྐྱེ་ནས་
 སྐྱོར། ཞབས་སྐྱེ་བོར་ལེན། བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་གུས་
 པར་བཀོད་དེ། བོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་མཛད་
 དོ། །དེ་ནས་མཁན་པོ་བོ་རྩི་སང་བོད་འབངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་
 ཏུས་སྐྱེ་རྒྱལ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཞིང་གཤེགས་ཀར་ཞལ་ནས་བོད་དུ་ཐུ་སྟེགས་ནི་མི་
 འབྱུང་གི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིད་ཁ་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ་ཚུད་པར་འབྱུང་
 བས། དེའི་ཆེ་བའི་སྒྲོབ་མ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་སྐྱེན་བྱོངས་ལ་ཚུད་པ་བྱེད་དུ་རྒྱག་ཅིག་
 བྱས་པས་ཚུད་པ་ཆོས་སྟོགས་སུ་ཞི་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ་གཤེགས་
 སོ། །དེ་ནས་རི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་དུ་ཤར་སྒྲོབ་མར་བཙས་པ་དར་
 ཏེ། ལུས་དག་གི་ཆོས་སྐྱོད་དགེ་བ་བྱས་པས་སངས་མི་རྒྱ། བྱར་མེད་ལ་གནས་ན་
 སངས་རྒྱ་ཟེར་ནས་ཆད་ལྟ་ཞེན་ནས་དགེ་སྐྱོར་མི་བྱེད། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་
 ཟུང་དུ་བསད་དེ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམས་པར་འབྱུང་དུ་ཉེ་བ་ན་ཆོས་རྒྱལ་
 ཁྱིའོང་རྩེའུ་བཙན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་བྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ཅིང་

སྟིགས་མའི་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྟི་རྩེ་ཆེར་སྟེན་ནས་
 བྱགས་ངལ་ཆེར་མཛོད་པ་ན། སྤེལ་གྱིས་དབང་པོས་ཆོས་ཀླུ་དེ་ཙམ་གྱི་བྱགས་
 མི་བདེ་བ་མཛོད་མི་དགོས། མཁན་ཆེན་པོ་རྟེན་ཏུ་ཞིང་གཤེགས་ཁར་བསྟན་པ་
 ལ་བར་ཆད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བས་དེའི་དུས་སུ་ངའི་སྟོབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་
 སྟུན་དྲངས་ཤིག་དེས་ཆོས་ལོག་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་གནང་
 བ་ཡོད་ཞུས་པས། ཆོས་ཀླུ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཙན་གྱིས་མཁན་པོ་པོ་རྟེན་ཏུ་འུལ་
 ཆེམས་དུན་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་སྟུན་དྲངས། དེ་ནས་མཁས་མཆོག་ཀ་
 མ་ལ་ཤྱི་ལ་བྱོན་པ་དང་། ཆོས་ཀླུ་གྲང་ལ་བཞུགས། ཏུ་ཤང་འཁོར་བཅས་
 གཡས་གྲལ་དུ་བྱས། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་འཁོར་བཅས་གཡོན་གྲལ་དུ་
 བྱས། ཆོས་ཀླུ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ལག་ཏུ་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་རེ་གཏད་དེ། བྱིད་
 གཉིས་རྩོད་པ་གྱིས་ལ་གང་ཀླུ་བ་ལ་ཐམ་པས་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་ལུལ་
 ཅིག །ཐམ་པ་དེ་འདྲིར་མ་སྟོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤུལ་པ་ན། ཏུ་ཤང་གིས་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་བཟང་རྟོག་དང་རན་རྟོག་གང་ཡིན་
 ཡང་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བསམ། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ས་བཅུ་
 པ་དང་འབྲ། སྟུན་པ་དང་ཆུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་རེམ་གྱིས་སྟོབ་པ་ནི་རེས་དོན་མ་
 གོ་བའི་སྟེ་བོ་སྟུན་པོ་དག་ལ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། གང་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཡོད་ན་སྟུན་པ་དང་ཆུལ་བྲིམས་སོགས་སྟོད་ཕྱོགས་
 གང་ཡང་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན། མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་གེས་རབ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་སྟོག་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་

ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་དགོས་ཀྱི། ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་
 གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་མི་སྤྲོད་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟོད་ཕྱོགས་
 རྣམས་སྤངས་ནས་འཛང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཞོག་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་
 ཡང་ལྟ་ཞོག་གནས་སྤངས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་པ་སོགས་ཉིང་དེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་
 དགའ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་མང་པོ་དང་། རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་
 སྒོ་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལུགས་དེ་སྟན་ཟུང་། དེའི་ཆོ་སྤྲེལ་ཤེས་དབང་
 པོས་ཀྱང་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པའི་
 རིགས་པ་མང་པོས་དུ་ཤར་སྟན་ཟུང་བ་ན། རྒྱ་ནག་དུ་ཤར་གིས་ལན་སྟེ་བར་མ་
 རུས་པར་མེ་རྟོག་གི་སྤྲོད་པ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཡུལ་ཏེ་པམ་སྤངས་པ་ན། ཆོས་རྒྱལ་
 ཁྱི་སྟོར་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྟ་བུ་གྱི་ལུགས་ཟུངས།
 སྟོད་པ་ཆོས་བརྟུ་དང་པ་ལོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོབས། དུ་ཤར་གི་ལུགས་སུས་ཀྱང་མི་
 བྱའོ་ཞེས་དགའ་སྟུལ་ཏེ། དུ་ཤར་ལམོར་བཙས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བརྒྱངས། དུ་ཤར་གི་
 བརྩམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་སྤྲས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྟོར་ལྡེའུ་
 བཙན་དགའ་ལོ་དུག་ཅུ་ཅ་དགའ་ལ་སྟུག་ཤེས། ཆོས་རྒྱལ་དེ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱི་སྟུལ་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྟོར་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྤྲས་
 ལུ་ནི་བཙན་པོས་ཆབ་སྤྲོད་བཟུང་སྟེ་བསམ་ཡས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཙུགས།
 བོད་འབངས་ཀྱི་སྤྲོད་སྟུག་ལན་གསུམ་སྟོམས། ཆབ་སྤྲོད་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་
 སྟུ་ཆོ་ཐུང་སྟེ་བརྟུ་བདུན་པ་ལ་གཤེགས། དེ་ནས་གཙུང་ཁྱི་ལྡེའུ་བཙན་སད་ན་
 ལེགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲོད་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། དེ་ནས་དེའི་སྤྲས་ཁྱི་ལྡེ་

གཙུག་བརྟན་རལ་པ་ཅན་དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྟན་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་མིང་བཟུང་མྱེ་
 བོད་འབངས་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱངས། འོད་ལྗང་དོའི་ལྷ་ཁང་ལ་རྒྱ་པིབས་སུབ། ཚོས་
 རྒྱལ་ཁྱི་སྲོང་ལྷེའུ་བཙན་གྱི་མཛད་པ་བཟང་པོ་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་ཏེ། བོད་
 ཁམས་སུ་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་ཆེར་སྲེལ་བར་བཞེད་པ་ན། ལོ་པའ་སྟ་ཚོགས་པས་སྐད་
 དང་བརྟ་མི་འདྲ་བ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྐྱབ་
 དཀའ་བར་གཞིགས་ནས་པརྟ་ཏེ་ན་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁྱེད་སྐྱབ་
 མང་པོ་དང་། ལོ་རྩ་བ་མཁས་པ་མང་པོ་བསགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཚོས་མང་
 ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བྲིས་ནས། སྤྲོན་ཆད་དེ་ལོན་
 ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང་། མྱེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 བར་སྟུ་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་ཏུ་བྱས་མེད་པས་མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སཏུའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་དགོས་ཚུལ་དང་། རྟགས་ལ་སྟོད་བཏགས་པའི་ཅིང་སྟོན་རྣམས་དགག་
 བྱིར་གསར་རྟགས་ཀྱི་ཚོས་གང་བྱུང་ཏུ་བསྐྱར་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་བཅད་མཛད།
 རྟར་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་
 གཏན་ལ་པབ་མྱེ། བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར་བཙོས། དགོ་
 འདུན་གྱི་མྱེ་ལ་སུ་དྲུག་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབངས་མི་
 ཁྱིམ་བདུན་བདུན་སུལ། དབུ་ཐོད་གདན་ཏུ་བཏིང་། ཞབས་སྟེ་བོར་ལེན་པ་
 སོགས་བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཆངས་པར་སྟོན་པ་ལ་གུས་པ་སྟ་ལྷག་ཏུ་མཛད་དོ། །དེ་
 ལྷར་ཚོས་རྒྱལ་ཁྱི་ལྷེ་གཙུག་བརྟན་རལ་པ་ཅན་བྱོན་པ་ཡན་ཆད་དེ་ལ་བརྟན་པ་སྟ་
 དར་ཞེས་གཏགས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་ལོ་པའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་པའི་

པ་དང་། སྒྲིལ་འགྲོ་ཞུམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དམན་པའི་མཐུས་གྲང་དར་མའི་ཀྱལ་
 སྤྱིད་བསྐྱངས་ནས་ལོ་ངོ་རྒྱལ་ལོན་པ་ན། བོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀྱན་པ་བ། བཅུན་
 པའི་རྟགས་བོར་དུ་མ་འདོད་པ་ཀྱན་མདའ་གཞུང་གཤམ་བསྐྱར་ནས་རྩོན་པ་ལ་
 བཏར་། མི་ཉན་པ་ཞུམས་བསད་དོ། །ལྟ་བུ་ཀྱུ་ལྟ་བུ་བསྐྱུལ་མ་ལུས་པར་བྱེ་བེམས་
 སུ་བཅུག་སྟེ་སྐྱས་སྟོ་བཅིགས་ཏེ་ཞལ་ཞལ་བྱས་བསྟན་པ་བསྐྱུལ་པའི་རྒྱུ་དུ་ཆང་
 འདི་ཉིད་ཆེ་བར་བེས་ནས། ཞལ་ཞལ་བྱས་པའི་ངོས་ལ་བཅུན་པ་ཆང་འབྱུང་པའི་
 རི་མོ་བྱས་ཏེ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ལྟ་ལུང་དཔལ་རྩོད་རྩོད་བསྟན་པ་ལུ་བ་པ་ཐུགས་
 ཀྱིས་མ་བཟོད་ཅིང་། ཀྱལ་པོ་སྤྱིག་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩོད་ཆེ་བསྐྱེད་ནས་ལུགས་ཀྱི་
 མདའ་གཞུ་བྱེ་ཏེ། ཀྱལ་པོ་གྲང་དར་མ་ལྟ་སའི་རྩོད་རིང་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་
 སྤྱིང་ལ་མདའ་བསྐྱུན་ཏེ་བསད་དོ། །དེ་ནས་ལྟ་ལུང་དཔལ་རྩོད་ཀྱིས་མཛོན་པ་
 ཀྱན་བཏུས། འདུལ་བ་འོད་ལྗན། ཀམ་ཤ་ཉི་ཞུམས་བྱེ་ཏེ་ཁམས་སུ་བོས་སོ། །
 དེའི་ཆེ་བརྩེ་ཏེ་ཞུམས་ཀྱང་སྤྱིག་སྟོན་ཞུམས་ཀྱིས་སྐྱུགས། ལོ་རྩེ་བ་པལ་ཆེར་བོས།
 འགའ་ཞིག་སྤྱིག་སྟོན་ཞུམས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་བསད་དོ། བོད་ཁམས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་པ་བསྐྱུལ་ནས་ལོ་བདུན་ཅུའི་བར་བོད་ལུན་གྱིང་
 དུ་བྱུང་ཅེས་སྟོན་གྱི་ཆོས་བྱུང་དག་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་ལུམ་བཟོན་ལ་སྟགས་
 པའི་ཀྱལ་རབས་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡང་རིང་པོར་མ་སྟགས་པར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་
 འབྲུགས་ཏེ། ལུགས་ཞུམ་པར་ཞིག་ཅིང་ཆོས་ཀྱལ་ཞུམས་ནི་མདའ་རིས་སྟོད་དུ་
 ཆགས་སོ། །བར་སྐབས་དེར་གྲང་དར་ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱུལ་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་
 ཅུམ་གྱི་རིང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བོད་ལུན་པའི་གྱིང་དུ་བྱུང་བ་
 བ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྩོད་ཅན་དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་སེམས་

ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཕྱོགས་གངས་མེད་ཁྲོད་འདིར་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་གྱི་དར་བྱུང་ཚུལ་ནི། བླ་དར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པའི་དུས་སུ་
གཙང་རབ་གསལ་དང་། གཡོ་དགོ་འབྱུང་དང་། དམར་གྲུ་མུ་ནེ་གསུམ་དཔལ་
ཆེན་ཚུ་པོ་རི་ན་སྒྲོམ་བཞིན་ཡོད་པ་ན། བཅུན་པ་ཁྱི་ར་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ་གཏམ་
དྲིས་པས། རྒྱལ་པོས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པར་གཤམ་ཏེ། འདུལ་བ་དེའུ་ཁལ་ཞིག་
བཀལ་ཏེ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་བྲིས། གར་ལོག་ནས་ལམ་ཐོན་ནས་རྟོར་ཡུལ་དུ་
ཕྱིན་ཏེ་སྐད་རིས་མི་གཅིག་པའི་སར་བསྟན་པ་དར་བར་བྱ་སྟམ་པ་ལ་དར་མ་ལུས་
ཏེ་མདོ་སྐད་ལྟོ་རིས་གྱི་པོ་རོ་ཆ་ཆོན་ཚུར་བྱོན་ཏེ། མ་ལུང་དོ་རྩེ་བྲག་ར་ཨན་ཚུང་
གནམ་རྫོང་དན་ཏིག་གེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ན་སྒྲོམ་ཞིང་ཡོད་པ་ལས་མ་ཚུ་ཁའི་
ཕྱགས་རྩིས་མཐོང་སྟེ། དགོང་ཀ་མི་འདུས་པ་ནམས་ལ་སྒྲུས་པ། ལས་དང་སྐལ་
པར་ལྷན་པ་མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་པ་ར་མུ་གཟུགས་ལ་འབར་བྱ་བས་ལྷར་ཕྱིན་
པས། དད་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ལུས་པས་འདུལ་བའི་པོ་ཏི་གཏད་ནས་འདི་
ལྟོས་དད་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་གསུངས། མུ་གཟུགས་ལ་འབར་གྱིས་བལྟས་པས་དད་དེ་
མཆེ་མ་བྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ལུས། དེར་གཙང་གིས་མཁན་པོ་བྱས།
གཡོས་སྟོབ་དཔོན་བྲས་ཏེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་སོ། །མཁན་སྟོབ་ལས་མིང་སྦྱར་
ཏེ། དགོ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། ཕྱིས་ཕྱགས་རབ་ཆེ་བས་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་དུ་བྲགས། དེ་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ལུས་པས། དགོ་སྟོང་ལྷ་མ་ཆོང་བས་མི་
འོང་གསུངས་པ་དང་། ལྷར་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་དགོ་སྟོང་གསུམ་དང་བཅས་
སྟོང་ཐང་དུ་འདུག་པ་མཐོང་བས་བཙལ་ནས། དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་དང་མཐལ་ཏེ་ལུས་
པས། དས་རྒྱལ་པོ་བསད་པས་ཁ་སྐོང་མི་འོང་གིས་དས་བཙལ་གྱི་གསུངས་ཏེ་

ཀྱའི་དགེ་སྤྱོད་གཉིས་བཙལ་ཏེ་བཏང་ངོ། །དེ་ནས་སྤར་གྱི་མཁན་སྤྱོད་གིས་
 མཁན་སྤྱོད་བྱས། སྤར་གྱིས་གསང་སྟོན་བྱས། ཀྱའི་དགེ་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་ཁ་སྤོང་
 བྱས་ཏེ་ལཱའི་ཚོགས་གིས་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་གྱིས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་བྱགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། དབུ་ཆད་དང་།
 བྱམས་ཆོས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་ཡུལ་ལྗོངས་སྤྱ་ཚོགས་སུ་བྱོན་
 ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འཇུགས་པར་བཞེད་པ་ན། དན་ཏིག་གི་ཡུལ་གྱི་མི་
 མ་ཡིན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་པ་སྤྱེས་ཏེ་དན་ཏིག་གི་ཡུལ་དུ་སྦྱུན་བྱངས། དེ་ནས་
 གནས་དེར་དགོན་མཚོག་ལ་མཛོད་པ་སྤྱུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ལ་གཏོར་མ་སྤྱུ་
 ཆེན་པོ་སོགས་མང་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་སྤྱོད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བསྟན་པ་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་སྦྱུན་སྤྱ་བུ། བྱགས་དམ་བཞེས་པ་སྤྱལ་སྤྱས་པ་རྣམས་དང་། །
 འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་རྒྱ་འཕྲུལ་སྟོབས་ལྡན་པ། སྤྱོད་པ་གུས་རྣམས་བདག་ལ་སྤོང་
 གོགས་མཛོད། རིས་གསོལ་བ་བཏབ། ལྷ་ཁང་དང་མཛོད་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས།
 དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་མང་དུ་སྤྱེལ་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཆོ། དབུས་ནས་སྤྱ་མེས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཤེས་རབ། འབྲེང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན། རག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས།
 ཅ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤོ་གོས། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྤོ་དང་ལ། གཙང་ནས་འགྲུར་མོ་རབ་ཁ་
 བ་ལོ་སྟོན་རྟོ་རྩེ་དབང་ལྷག། རབ་སྤོ་ལཱའི་ཆོང་བཅུན་ཤེས་རབ་སང་གོ། ཁང་
 རིས་པ་འོད་བརྒྱན་སྦྱུན་གཉིས། བོ་དོང་པ་ལུ་པ་དེ་དགར་བ་དང་ལཱ་སྟེ། མི་བཅུ་
 འོངས་ནས་སྤྱུ་ཆེན་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་བཀའ་བྲིན་ཞུས་པ་ན། སྤྱུ་ཆེན་པོས་
 མཁན་པོ་བྱས། གཙང་དང་གཡོས་ལས་སྤྱོད་དང་གསང་སྟོན་བྱས། སྤར་དང་དུ་
 ཤང་གིས་ཁ་སྤོང་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཆོག་རྫོགས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མི་བཅུ་པོ་

དེས་སྤྱི་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་དུ་འདུལ་བ་མཁས་པར་བསྐྱབས། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གི་
 མི་བཅུ་པོ་དེས་དབུས་གཙང་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འོང་བར་ཆས་པ་ན་སྤྱི་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ལོ་སྟོན་མཐུ་ཆེ་བས་བསྟན་སྲུང་གིས།
 གྲུ་མེས་བཅུན་པས་མཁན་པོ་གིས། ཆོང་དགོ་སྟོ་རྩོ་བས་སྟོན་པ་གིས། འབྲང་
 སྟོས་མཁས་པས་གནས་གཞི་བྱངས། ཐམས་ཅད་གིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་གཙོ་
 པོ་འདུལ་བ་ཅི་རུས་སུ་སྤེལ་ཞིག་ཅེས་ཞལ་གདམས་མཛད། དེ་ནས་མི་བཅུ་པོ་
 དེས་དབུས་གཙང་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ན་ལོ་སྟོན་རྩོ་རྩོ་དབང་ལྷག་གིས་གཞན་
 རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་རེ་ཤིག་འདིར་བཞུགས་ཤིག། །ངས་ཆོང་པ་འདི་རྣམས་དང་
 འགྲོགས་ཏེ་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན་ལ། བསྟན་པ་དར་བར་རུས་མི་རུས་བལྟས་ལ།
 རུས་ན་ང་སྣང་གིས་ཁྱེད་རྣམས་ཡར་བྱོན་མི་རུས་ན་མར་ལོག་ལ་འོང་གི་གསུངས་
 ནས། འདན་མའི་ཆོང་པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་བྱོན་པས། ཆོང་པ་རྣམས་སུམ་འབྲད་དུ་
 ཆོང་བྱ་སྟམ་ནས་ལྷོག་པར་འདུག་པ་ལ། ཁྱེད་རྣམས་འདིར་ཆོང་མ་བྱེད་པར་
 གཙང་དུ་སོང་ལ། འགྱུར་མོ་རབ་ཁ་བྱ་བ་ན་ལོ་ནད་གཙུག་ན་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེ་
 ལ་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབུས་ན་ཡོད་གིས་ཤིག་བྱས་ཏེ་བཏང་བས། ཆོང་
 ལེགས་པོ་བྱུང་བས། འགྱུར་མོ་རབ་ཁར་ཆོང་དུས་ཆགས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 དེང་སང་གི་བར་དུ་འང་ལུལ་དེ་ལ་ཆོང་དུས་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་གྲུ་
 མེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དགུ་པོ་འང་ཡར་བྱོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དབུས་སུ་བྱོན་པ་
 དང་། སྟོན་མཁས་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་གདན་ས་ལྟ་ས་ཡིན་ཡང་། དེ་དུས་སྤིག་སྟོན་
 མང་པོས་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་ཆད་པས་གཙོད་པའི་ས་ཡིན་པས། འགྲོ་མ་རུས་
 པར་བསམ་ཡས་སུ་བྱོན་ཏེ། གྲུ་མེས་ཀྱིས་ཀ་ཆུ་བཟུང་། བ་མཆོད་ཀྱིས་དབུ་ཆལ་

དང་དབུ་ཅེ་བཟུང་། རག་གི་མཆོད་ཀྱིས་དགོ་རྒྱས་བཟུང་། འབྲེང་གིས་ཟངས་
 ཁང་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་བཅུགས། དེ་ནས་མཁས་པ་མི་བཅུ་པོ་དེས་གྲོས་
 བྱས་ཏེ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་གི་སྟོངས་འདིར་ཀྱལ་པའི་བསྟན་པ་
 སྟེལ་བྱིར་སོ་སོས་བྱོགས་བྱོགས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་བཅུགས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་
 འདུལ་བ་དར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བགོས་ནས་གྲུ་མེས་ཀྱིས་ལ་མོ་བྱག་དེའུ་བཅིགས་
 ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་མང་དུ་སྟེལ། འབྲེང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ངན་ལམ་གྱི་སྟེ་མོ་
 བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟེལ། རག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་འབྲེང་
 གོང་གི་ལྷ་ཁང་བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟེལ། ཅ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་
 ཡུངས་འགྲུར་བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟེལ། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་
 འབྲོས་ཐང་དུ་མི་དུ་བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟེལ། དབུས་ཀྱི་མཁས་པ་མི་ལྷ་
 པོ་དེ་དག་ལས་སྟོབ་མ་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ་བྱོགས་བྱོགས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་
 བཅུགས་ནས་འདུལ་བ་དར་བར་མཛོད། ཁྱད་པར་གྲུ་མེས་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབ་མ་
 འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ནས་པ་གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། འང་སྟེ་ནམ་དོ་
 རྗེ་དབང་ལྷག རྗེས་བྱང་ཚུལ་འབྱུང་གནས། གྲུ་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། གཟུམ་དོ་
 རྗེ་ཀྱལ་མཆོན་སོགས་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་
 ཀྱིས་སོ་ལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེ་བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟེལ། འང་སྟེ་ནམ་དོ་རྗེ་
 དབང་ལྷག་གིས་སྟོད་ལུང་ར་ཆོག་དང་། འཕན་ཡུལ་དུ་ཀྱལ་ལྷ་ཁང་བཅིགས་ཏེ་
 དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟེལ། རྗེས་བྱང་ཚུལ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡེར་བར་གཙུག་ལག་
 ཁང་བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེལ། གྲུ་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱལ་གསང་
 རྒྱང་དང་། གྲུག་མདའ་ལྷ་ཁང་དང་། མཆོལ་རྒྱུང་རྣམས་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་

གྱི་སྡེ་སྡེ་ལ། གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྤྱུ་མེས་ཀྱི་གནས་གཞི་བསམ་ཡས་ཀ་
 རྒྱ་དང་། ཡར་སྤྱང་བཅན་ཐང་དང་། རེལ་ཀམ་གསུམ་བཟུང་སྟེ་འདུལ་བའི་
 བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་བསྟན་པ་སྟེ་ལ། གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་འདི་ལ་སྤྱད་
 འདུལ་དང་སྟོད་འདུལ་གཉིས་ཀའི་བཤད་རྒྱུ་མངའ་སྟེ། སྤྱད་འདུལ་གྱི་འདུལ་
 བའི་བཤད་རྒྱུ་ནི། དམྱེ་ཏ་རི་ན་མི་ཏ། ལོ་ཙྰ་བ་སྤྱི་རྒྱལ་མཚན་དེས་གཡོ་སྤྱར་
 གཙང་གསུམ་ལ། དེས་སྤྱུ་ཆེན་པོ་ལ། དེས་གྲུ་མེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ། དེས་སྤྱུ་
 མེས་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཤེས་རབ་ལ། དེས་གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། སྟོད་
 འདུལ་གྱི་བཤད་རྒྱུ་ནི། དམྱེ་ཏ་རི་ན་དང་དྲ་ན་གཉིས་ཀྱིས་ཤྲ་སེ་ན་ལ་
 གནང་། དེས་རྒྱུ་ཕུ་ལ་ལ་གནང་། དེས་གྲུ་མེར་གྱི་མཐན་པུ་ཕྱི་ལྷུ་བས་ལོ་ཙྰ་
 དང་། སྟོགས་འདུལ་འཛིན་གཉིས་ལ་གནང་། འདུལ་འཛིན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསལ། གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྟེ་པོ་གསལ་
 རྒྱལ་གྱིས་གསལ། དེ་ལ་སོག་རྒྱལ་ཁྱིམས་སྤྱུ་མས་གསལ། དེ་ལ་རྒྱ་འདུལ་བ་
 འཛིན་པ་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་གསལ། ཡང་གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
 ཀ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་ཁྱིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསལ། དེ་ལ་ཕྱང་མཚམས་པ་རིན་ཆེན་
 སྤྱུ་མས་གསལ། དེ་ལ་རྒྱ་འདུལ་གྱིས་གསལ། ཡང་གཟུགས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
 འཛིན་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས་གསལ། དེ་ལ་ཀོ་ཁྱིམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མས་གསལ།
 དེ་ལ་རྒྱ་འདུལ་གྱིས་གསལ་ཏེ། རྒྱ་འདུལ་ཆེན་པོ་འདིས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་མཐས་
 པ་གསུམ་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྟོད་འདུལ་སྤྱད་འདུལ་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྟོལ་ཡོངས་
 སུ་རྩོགས་པ་གསལ་ནས་རྒྱ་ཆེར་སྟེ་ལ་བར་མཛད་དེ། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་
 པོ་འདིའི་རྣམ་ཐང་དང་། འདི་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུ་རི་ལྷར་འཕེལ་བའི་

ཀླུ་ནི་འག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །གཙང་གི་མཁས་པ་ལྟ་ལས། ལོ་སྟོན་དོ་རྗེ་དབང་ལྷག་གིས་ཆོང་དུས་ཞེས་གྲགས་པ་འགྲུར་མོ་རབ་ཁར་རྒྱན་གོང་གི་གཙུག་ལས་ཁང་བརྟེན་ཉེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ། ཆོང་བཙུན་གེས་རབ་སང་གས་བྱ་རྒྱས་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཡང་དབེན། རོང་དུ་སྒྲིག་སྟགས་བཟུང་ཞིང་གཞན་ཡང་གནས་གཞི་མང་དུ་བཟུང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྡེལ། བོ་དོང་བ་ལྷ་བ་དེ་དཀར་གྱིས་བོ་དོང་བཟུང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ། མངའ་རིས་པ་འོད་བརྒྱན་རྒྱ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱོ་བོ་ཀུན་གྱི་མིག་ལྟོས་སུ་ཆེ་བ་མཛོད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་གཞན་མང་པོའང་འདུལ་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པར་མཛོད་དོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་ལྟ་པོ་དེས་གཙང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དར་བར་མཛོད་ལ། ལྷག་པར་ལོ་སྟོན་དོ་རྗེ་དབང་ལྷག་དང་། ཆོང་བཙུན་གེས་རབ་སང་གེ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། ལོ་སྟོན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྡེལ་རུས་པའི་སྟོབ་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཤུ་གཞོན་ལྷ། རྒྱ་ཤེས་རབ་དོ་རྗེ། སེ་བཙུན་ཡེ་གས་བཙུན་འགྲུས། ལྷག་ལོ་གཞོན་རུ་བཙུན་འགྲུས། འབ་བྱ་རུབ་ལ་མེས་ལྷ་གཙོག་མ། མདར་ཤུ་ཡོན་ཏན། ལི་སྟོ་གོས་གཞོན་ལྷ། ལྷག་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན། འགའ་གས་རབ་སྒྲ་མ། རོག་གས་རབ་འབྱུང་གནས། སྒྲང་བཙུན་བུམས་པ། མགོ་བ་ཡེ་གས་གཡུང་དྲུང་། ལྷ་བཙུན་གས་རབ་འབྱུང་གནས། ཀྱི་ཡེ་གས་དབང་པོ། ལྷ་བཙུན་དཀར་པོ། གཡུང་སྟོན་འཛའ་དཀར་རི་པ། འབ་ཅེ་ཁྲི་སྟོན་བཙུན་འགྲུས་འབར། སམ་བཙུན་རྒྱུང་། རྒྱ་སྟོན་ལྷ་ཅུ་དེ་བ། མཁན་བྱ་

གཞོན་ལྷ་ཤུག། མཁན་ལྷ་གཞོན་ལྷ་འབྱུང་གནས། གྱི་བཙུན་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་སྟོན་ཤུག་གཞོན་ལྷས་ལ་སྟོན་མར་ལ་ཐང་བཙུགས་ཏེ་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། སྟོ་ཤེས་རབ་རྩེ་རྩེས་དོན་མོ་རི་
 བ་བཙུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། སེ་བཙུན་
 ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་གྲོམ་བ་རྒྱུང་དུ་ཆོས་འཁོར་བཙུགས་ནས་འདུལ་བ་
 དར་བར་མཛད། རྣམ་ལོ་གཞོན་ལྷ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་ལོ་ལྷ་ཁང་བཙུགས་
 ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ཤལ་བྱ་རུབས་གནས་
 གཞི་རྟེང་བ་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ཨ་
 མེས་ཞུ་གཅིག་མས་འཕྲང་དང་བྲག་དམར་གྱི་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་
 གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མདར་ཤུག་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཟུས་པོའི་
 གནས་གཞི་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ལི་
 སྟོ་གོས་གཞོན་ལྷས་རྩོ་མོ་བཙུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་
 བར་མཛད། སྒྲག་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་མིག་བཙུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་
 སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། འགའ་ཤེས་རབ་སྤྱ་མས་སྡེམས་
 བཙུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། རྩོག་ཤེས་རབ་
 འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྤང་དཀར་ལྷ་ལུང་བཙུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་
 འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། སྤང་བཙུན་བྱམས་པས་འུམ་ལུག་བཙུགས་ཏེ་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མགོ་བ་ཡེ་ཤེས་གཡུང་རྒྱུང་
 གིས་སྟེ་ལྷ་ཁང་སོགས་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་
 མཛད། ལྷེ་བཙུན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཞ་ལུང་གཙུག་ལག་ཁང་

བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད་ཅིང་དེ་ལས་
 རྩོགས་ཕྱོགས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་འཕེལ་བས་ཞུ་བ་ཀློང་ཞེས་གྲགས་
 པ་བྱུང་ངོ། །ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་ཤངས་ཀྱི་མཁར་ལུང་སྐོགས་བཅིགས་
 ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། རྩེ་བཙུན་དཀར་པོས་
 ཡང་ཡིག་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད།
 གཡུང་སྟོན་འཛའ་དཀར་རི་པས་འོར་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་
 འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ཤལ་ཅེས་ཤལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཅིགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་
 སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ཁྱི་སྟོན་བཙོན་འབྲས་མཁར་གྱིས་གཤོང་
 སྤར་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མཐད་
 བཙུན་ཆུང་གིས་བྱང་ཆུང་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་
 མཛད། ཀྱུ་སྟོན་ལྷུང་དེ་བས་གྲུ་རུ་སྤྱོད་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་
 འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མཁན་ལུ་གཞོན་ལུ་ཤུག་ཡིས་ས་ལུག་བཟུང་སྟེ་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མཁན་ལུ་གཞོན་ལུ་འབྲུང་
 གནས་ཀྱིས་ཀྱུན་མཁར་བྱར་ལྷ་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་
 དར་བར་མཛད། ཀྱི་བཙུན་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་སྤྱང་ཀྱུན་དགའ་ར་བ་
 བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྡེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད་ངོ། །གཙང་གི་
 མཁས་པ་ལཱའི་ནང་ཚན་ཚོང་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ལ་སྟོབ་མ་འདུལ་བའི་
 བསྟན་པ་ཀློང་སྡེལ་ལུས་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བཙུན་སྟོ་གོས་ཡོན་ཏན། ར་སྟོ་
 གོས་བཟང་པོ། ཚུལ་ཁྱིམས་སེང་གོ། ཀྱུ་ཀྱུལ་གྲུ་སེང་གོ། མར་པ་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས།
 ཞང་ཚོང་ཁྱོད་པ། ཅ་དགོ་མཐོང་སྐོགས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལ་ཅ་བཙུན་སྟོ་གོས་ཡོན་

ཏན་གྱིས་ཆོང་བཅུན་གེས་རབ་མེད་གཏི་བཀའ་ལྟར་རྩིས་གྱི་ཡང་དབེན་བཟུང་
ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མའི་མཁན་བླ་ཡོལ་
ཆོས་དབང་གིས་གནས་རྟིང་བཟུང་། ཡོལ་ཐོག་འདེབས་གྱིས་ཟུང་སྟོད་ལྷང་ར་
བཟུང་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཐོགས་ཐོགས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་
འདུལ་བ་དར་བར་གྱུར་ཏི། །ར་སྟོ་ཐོས་བཟང་པོས་ཆོང་བཅུན་གྱི་བཀའ་བཞེན་
ཉན་ཆོ་སོགས་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད།
རྒྱལ་ཁྲིམས་མེད་གས་ཆོང་བཅུན་གྱི་བཀའ་བཞེན་དུར་སྤྲིག་བཟུང་ནས་དགོ་
འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། རྒྱལ་མེད་གི་སྟོབ་མ་བྱང་ཏི་
དར་མ་རྟིང་པོས་ཀྱང་དུར་སྤྲིག་བཟུང་ནས་འདུལ་མཛོན་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མཛད། རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་མེད་གས་ཆོང་
བཅུན་གྱི་བཀའ་བཞེན་སྟག་ཚལ་གྱི་བྱ་ཆོས་མཁར་པོ་ཆེ་བཟུང་། གྲ་ཐང་
བཅུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། མར་པ་རྩོ་རྩེ་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོང་བཅུན་གྱི་བཀའ་བཞེན་མར་ལུལ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་བཟུང་ནས་དགོ་
འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ཞང་ཆོར་ཁྲོད་པས་ཆོང་བཅུན་
གྱི་བཀའ་བཞེན་གསེར་གྱི་སྟོང་ཐོག་བཟུང་། གནས་གཞི་གསེར་དུ་གསེར་གྱི་
བྲག་ཤོད་བཅུགས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད། ར་
དགོ་མཐོང་གིས་ཆོང་བཅུན་གྱི་བཀའ་བཞེན་ར་སོག་ཆར་ལྟ་དང་། སྟག་ཚལ་
མཁར་པོ་ཆེ་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་སྤེལ་ཞིང་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད་
དོ། །དེ་ལྟར་གཙང་གི་མཁས་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་སོ་སོའི་མཁན་བླ་རྣམས་དང་བཅས་
པས་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་མང་དུ་སྤེལ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད་

ཅིང་། གྲུ་མེས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དབྱས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་སྟོབ་བརྒྱད་
 དང་བཅས་པས་དབྱས་གཙང་གི་སའི་ཆ་ནམས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་
 བཅུགས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཆེས་ཆེར་དར་བར་མཛོད་དེ་མཁས་པ་མི་
 བཅུས་མདོ་ཁམས་སུ་བྱོན་ནས་སྤྲ་ཆེན་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡེ་མ་པ་བཞེས་གིང་
 འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་དབྱས་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་བཅུགས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དར་བར་མཛོད་པ་དེ་
 ལ་སྤྲད་འདུལ་བ་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ནམས་ལ་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་
 བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་གངས་རིའི་སྤོངས་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དར་ཚུལ་
 ལ་སྤྲད་འདུལ་བ་དང་སྟོང་འདུལ་བ་ཞེས་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་། བསྟེན་རྫོགས་
 སྡེ་མ་པའི་མཁན་བརྒྱད་ལ་སྤྲ་ཆེན་བརྒྱད་པ་དང་། སྟོང་འདུལ་བའི་བརྒྱད་པ་
 དང་། པཎ་ཆེན་བརྒྱད་པ་གསུམ་བྱུང་ངོ་། །སྤྲད་འདུལ་བའི་བྱུང་བ་ནི་སྤར་བཟོད་
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྟོང་འདུལ་བའི་བྱུང་ཚུལ་ནི། བཙན་པོ་ལམོར་རེས་ཀྱལ་མིང་
 གཙུང་སྟོང་དེ་ལ་གཏན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བཏགས།
 ཆོས་ཀྱལ་ཡེ་ཤེས་འོད་གིས་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་གྱི་མཛོད་
 པ་བཟང་པོ་རྗེས་སུ་སྦྱང་བྱིང་པོད་ཁམས་འདིར་ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་
 དར་བར་བཞེད་ནས་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱེའུ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་
 བརྒྱངས་ནས། ཀྱལ་གར་དུ་ཆོས་སྟོབ་ཏུ་བཏང་བ་ལ། རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་
 ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནམས་གི་ནས་ཆོས་མ་ལོངས། རིན་
 ཆེན་བཟང་པོ་སྟགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། པརྫི་ཏ།
 བུ་རྩ་ཀ་ར་མ་མ་དང་། པུ་ཀ་ར་གུ་ཏྱ་དང་། བུ་རྩ་མྱི་བུ་རྩ་དང་། བུ་རྩ་ལ་དང་།

ག་མ་ལ་གཏུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བྱངས་ཏེ། རྩེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བཀའ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུར། བརྟེན་དུས་ལྷ་ལ་དང་པརྟེན་ལྷ་ལ་སྒྲུབ་བྱངས་ཏེ། ཁང་ཁུང་
པ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྟོམ་པ་བྲངས་ཤིང་། བལ་པོར་བྱོན་ནས་འདུལ་
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལ་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཞུས། དེས་སྟོབ་མ་དབལ་འབྱོར་དང་།
ཞིང་མོ་ཆེ་བ་བྱང་རྩལ་སེང་གོ་སོགས་ལ་བརྒྱད་དེ་འདུལ་བ་སྟོང་ལྷགས་གྱི་བཤད་
པ་དར་བར་མཛད་དོ། རྟོན་འདུལ་བའི་མཁན་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པར་རྩོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ནས་ཤས་སྒྲིག་གཙན་འཛིན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་བརྟེན་
དུས་ལྷ་ལ། ཁང་ཁུང་པ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ། དབལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། ཞིང་མོ་ཆེ་
བ་བྱང་རྩལ་སེང་གོ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ། རྒྱལ་ཚབ་
དར་མ་རིན་ཆེན་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་འདུལ་ཞེས་གྲགས་སོ། །བཅ་ཆེན་བརྒྱད་
པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་མངའ་རིས་སྟོང་དུ་
དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་མང་དུ་བཙུགས་ལོ་བཅ་མང་དུ་བསགས་ཏེ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་
བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་བསྒྲུར། མཐོ་ལྷིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས།
ཆོས་ལོག་རྣམས་སྒྲུབ་ལུང་། མདོ་སྒྲགས་གྱི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་སངས་
རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཆོ་
བོད་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པ་ཤིན་ཏུ་དར་
ཡང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་མན་དག་ཏུ་གོ་ནས་སྟན་ཐོག་གཙོག་ཏུ་
ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་གྱུར་ལ། ལྷག་པར་ལྷ་ཙུང་ཤམ་
ཐབས་སྟོན་པོ་ཙན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གསེར་འཛོལ་བྱིར་ཐོག་གིས་ཆོས་
ལོག་བསྟན་ནས་བོད་རྣམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་མང་པོ་དང་། སྒྲགས་ལ་འཇུག་པ་

ཡིན་ཟེར་ནས་རབ་རྩ་བྱང་བ་རྣམས་བསྐྱབ་པ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་
 འོག་མང་རྩ་དར་བ་ན། མངའ་རིས་ཆོས་ཀྱལ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་། བྱང་ཆུབ་འོད་
 ལུ་དཔོན་རྣམས་བྱགས་མ་བདེ་ནས་བོད་འབངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
 བསོད་ནམས་རེ་ཆུང་། སྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱལ་གོང་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་རྩ་མས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་སྒོལ་བཅུགས་ཀྱང་སྤྱང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས།
 དེར་སངས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་ཅིང་སྟོན་ཅན་མང་པོས་
 བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཆངས་པར་སྟོན་པ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མདོ་སྔགས་
 གཉིས་ཆ་གང་ལྟར་སོང་ནས་འདུག་པས། མདོ་སྔགས་གཉིས་གཅིག་གོགས་སུ་
 གཅིག་འགོ་བ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཆོག་པ་བོད་ཁམས་འདིར་སྤེལ་རྒྱས་པ་ཞིག་
 བྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་རྩ་བྱགས་ལ་བརྟགས་ནས། རྩ་བཙོན་སེང་དང་། བྱ་ཆོ་
 རྩ་བྱ་ཁྲིམས་ཀྱལ་བ་གཉིས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་རྩ་བཟངས་ཏེ། རྒྱ་གར་འཕགས་
 པའི་ཡུལ་གྱི་བརྗེ་ཏ་བམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་དཔལ་ལྷ་ཅིག་དེ་པེ་ཀ་ར་
 དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་རྩ་མའི་སྒོ་ནས་བོད་ཡུལ་རྩ་བཙོན་འདྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། སྤྱ་
 མ་རྩ་རྩ་ལ་གྲུ་སོགས་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་རྩ་མས་ཀྱང་བོད་རྩ་འབྱོན་དགོས་པར་
 བསྐྱེལ་ཞིང་། ལྷག་པར་གངས་རིའི་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་སྟོན་རས་གཟིགས་དང་རྗེ་
 བཙུན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་རྩ་བོད་རྩ་འབྱོན་པ་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་རྒྱ་གར་ནས་བྱགས་བཏེག་སྟེ་བལ་ཡུལ་རྩ་ཕེབས། དེར་ལོ་གཅིག་བཞུགས་
 བས་ཐང་བེ་ཏ་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ནས་དེར་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་བཙུགས།
 དེ་ནས་མངའ་རིས་སྟོན་རྩ་ཕེབས་པ་ན་ལྷ་སྤྱ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ཆོས་
 ཀྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་འདིར་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་བཅུགས་རྩལ་དང་། བར་

སྐབས་སུ་རུབ་ཚུལ། དེང་སང་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་ཅིང་སྟོང་སྒྲ་ཚོགས་དར་ཚུལ་
 རྣམས་སྒྱུ་ཆ་དང་བཅས་ཤུགས་དྲག་པོས་ཞུས་ནས། ད་བོད་འདིར་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཚུགས་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྒྲགས་
 གཉིས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགོ་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། མདོར་ན་བོད་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཤིག་དགོས་ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། རོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 པའི་ཉིང་ཁུ་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་
 སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད་ཅིང་། དེའི་མན་ངག་རྣམས་སྐལ་བ་དང་
 ལྷན་པ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཏེ། བོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་
 མཛད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཅེས་སྒྲུལ་ཆེར་
 མཛད་པས་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོ་བ་རོ་བོ་
 བཀའ་གདམས་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པས་བྱང་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་
 གྱི་ཁྱོན་འདི་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད་དེ་བཀའ་གདམས་སྐྱ་མཆེད་གསུམ། བླང་
 རི་ཐང་བ། ཤ་ར་བ། འཆད་ཁ་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་
 རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དྲི་བསུང་འཕྲོ་བ། སྤེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་
 སྟོག་པ། མདོ་སྒྲགས་གྱི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་
 བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བས་བྱང་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་གྱི་
 ཁྱོན་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །བཀའ་གདམས་གོང་མའི་སྐབས་དམ་པའི་ཆོས་
 འདུལ་བ་ཆེས་ཆེར་དར་ཏེ་འདུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་བསུང་བའི་དགེ་འདུན་བགྲང་
 བ་ལས་འདས་པ་བྱོན་ཏེ་སྐྱ་མཆེད་གསུམ་དང་། ཤ་ར་བ། འཆད་ཁ་པ་སོགས་

བྱོན་པའི་དུས་འདུལ་སྤྲིམས་ནམ་དག་བསྐྱར་པའི་དགོ་འདུན་མཐའ་ཡས་པ་བྱོན་
 པ་སོ་སོའི་ནམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། རོ་བོའི་སློབ་མ་རྟོག་ལགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་ཡུ་ནེ་འཕྲོག་བཟུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་མང་དུ་སྟེལ། དེའི་
 དཔོན་པོ་རྟོག་སྟོ་ལྟན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་གར་དུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་ལྔ་མཁས་པར་
 བསྐྱབས་ནས་བོད་དུ་ཀླུ་པའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱར་
 ཏེ་གོ་ལུང་པ་ཆེན་པོར་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱར་པའི་གུངས་བཟོད་
 པ་ན། དམ་ཆོས་བསྐྱར་པ་མངའ་བརྟེས་པ། ཀླུ་པ་ཡུམ་གཉིས་དང་བསྟན་བཅོས་
 གཞུང་། །འབུམ་སྤྱག་གཅིག་དང་ཁྱི་སྤྱག་གསུམ། །སྟོང་སྤྱག་བདུན་གྱི་ལྷག་
 བཅས་བསྐྱར། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བོད་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་བསྐྱར་བ་ལ་འདི་ཉིད་བཟང་
 བར་བྱུང་བས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལོ་ལྔ་བ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟོད་པ་མཛད་དོ། །ལོ་ཆེན་འདི་ལ་སློབ་མ་འདུལ་སྤྲིམས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་ཁྱི་སྤྱག་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་འདིའི་སློབ་མ་འདུལ་སྤྲིམས་བསྐྱར་བ་
 ལྷ་སར་ཁྱི་དང་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། བསམ་ཡས་སུ་ཁྱི་དང་སུམ་སྟོང་། ཀྱང་
 མཁར་དུ་ཉི་ཁྱི། དན་ལམ་དུ་ཁྱི་ཆོ་གཅིག་ནམས་བྱུང་བ་ནམ་ཐར་ལས་བཤད་དོ།
 ཟུང་པར་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་བཤད་སྟོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། བཀའ་གདམས་སྐྱ་
 མཆེད་གསུམ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཀླུ་པའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་
 སྟེལ་བ་ལ་བྱགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཀྱང་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་
 དབང་ཐུག་ཚུལ་སྤྲིམས་བྱོན་ཏེ། འདུལ་འཛིན་འདི་ཐུང་སྟོད་ཀྱི་མ་རར་མོ་མོ་པག་
 ལ་སྐྱ་འབྱུངས། ཀུང་དུ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་འདས་པ་ཆོས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ།
 གནས་གཞི་བྱ་རྟོག་ཆང་དུ་བྱོན་པས་བྱང་གཟུགས་དན་པས་རེད་ཀྱི་མི་འབྲུལ་

གཞོན་ཟེར་ནས་འདུག་ཏུ་མ་བཅུག་པར་བསྐྱད། དེ་ནས་དགའ་བ་གདོང་དུ་ཕྱོན་
ནས་ཚོགས་པ་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་ན་བཟའ་མེད་པར་ས་དོང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མས་བཀའ་ས་
བའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་མདོ་རྩའི་གཞུང་ལ་སློག་དར་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་སློག་
ལོ་བས་པ་དང་གཞུང་ཟེན་པ་མཉམ་དུ་བྱང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་
བྱང་བར་བཞེད་དེ། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་གཟུམ་རྩོམ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལུ་ཆེན་
བཞིའི་ཡ་གྲུལ་སྒྲུབ་རྒྱལ་བྱིམས་བྱང་རྒྱུ་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འདུལ་
འཛིན་ཆེན་པོ་དེའི་ཞབས་བྱང་དུ་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱང་།
མཚན་དབང་ལྷག་རྒྱལ་བྱིམས་སུ་གསོལ། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། ལྷེ་པོ་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཚན། སློ་རྒྱལ་བྱིམས་འབྱུང་གནས་སོགས་གཟུགས་གྱི་ལུ་ཆེན་དག་
དང་། གཙོ་པོར་སོག་རྒྱལ་བྱིམས་བྲ་མ། ལྱང་མཚམས་པ་རེན་ཆེན་བྲ་མ། ཀོ་
བྱིམ་པ་ཡེ་ཤེས་བྲ་མ་སྟེ་བྲ་མ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་དབུས་གཙང་གི་འདུལ་
བ་མཁས་ཟེར་བ་ཀུན་ལ་གཏུགས་ནས་དགྲུང་ལོ་སོ་བཞིའི་བར་དུ་འདུལ་བ་ལ་
སྐྱབས་པས་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། དགྲུང་ལོ་སོ་
ལྷ་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་དེ། བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔའི་བར་ལ་བཞུགས་གནས་གྱི་
མཐིལ་པ་རྣམས་དགའ་བ་གདོང་དུ་མཛད། ལྱང་སྟོད་རྒྱ་མིག་ལུང་གི་གནས་གཞི་
བཟུང་ནས་ཚོས་གཞི་མང་དུ་བཅུགས། འདུལ་བའི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་
མདོ་རྩའི་ལྷོ་ཡང་བཅུམས། ན་རིང་བ་སྦྱིད་སྟོན་ཚོས་གྲགས་གྱིས་གནས་འདིར་
རྒྱ་འདུལ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེ་ནས་དགའ་གདོང་དུ་འདུལ་བ་ལ་འཆད་ཉན་
གཙོ་པོར་མཛད་པས་དགེ་བཤེས་དོལ་བ་ཡ་གད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགའ་གདོང་
དུ་མེདས་ནས་རྒྱ་འདུལ་ཆེན་པོ་ལ་འདུལ་བ་གསན་ཞིང་འདུལ་བའི་ལྷག་ལེན་

ནུམས་ཀྱང་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བསྐྱབས། མདོ་ཙ་ཐུགས་ནས་བཏོན་ཏེ་ཟུར་འཆད་པ་
 ཡང་མཛད་དོ། །བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གྱིས་ཀྱང་དགའ་
 གདོང་དུ་མེབས་ནས་ཀྱང་འདུལ་བསྟེན་ཏོ། །སྟེང་བ་ལོ་ལྔ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་
 གནས་གྱིས་དགྲུང་ལོ་བཙེ་ལྔ་ལ་བ་ནམ་དགའ་གདོང་དུ་ཀྱང་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་
 ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཏུ་དགྲུ་བ་ལ་རྒྱས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་མཁན་སྟོབ་གངས་
 ཆར་བའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དགའ་གདོང་བྱམས་པས་སྟེང་ལོ་ལ་བྱོད་
 རྒྱ་གར་ལ་སོང་དང་བསྟན་པ་དང་འགོ་བ་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུང་
 བྱོན་པ་ལྟར་དགའ་བ་བརྒྱ་ཐལ་དུ་མ་དང་དུ་བྱུངས་ཏེ་རྒྱ་གར་ལ་མེབས། རྒྱ་གར་
 ཤར་ཅུབ་གྲང་གསུམ་རྩ་ལྔ་ལྟུང་ནས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་གདམས་པ་སྦྱིད་དང་། བྱང་
 པར་རྒྱལ་པའི་བཀའ་འགྲུར་རོ་ཅོག་གི་ཡུང་རྒྱན་ནུམས་ལེན་པར་མཛད་ནས་བོད་
 དུ་སྟེལ། ད་ལྟ་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ཡུང་རྒྱན་བཞུགས་པ་སྟེང་ལོ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་
 ཡིན་ནོ། །ར་ལོས་ཀྱང་ཀྱང་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་འབུམ་གྱིས་སྟོང་སྟངས་པའི་
 འདུལ་བ་དང་། རྒྱ་ཕོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བཙུགས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ནས་སྟོ་
 བགེས་པས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འམ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལམ། ཀ་རི་ཀ་ཐུན་རི་
 ཅམ་མ་གཏོགས་བཤད་པའི་རྟེན་ཟུར་ཆོས་པ་ནུམས་ཀྱི་བཟུང་བ་ལོ་ལྔ་ཅམ་
 མཛད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་ཙ་ལྔ་བ་ལྟགས་མོ་ཕག་གི་ལོ་ཤངས་བྱི་སྒྲིང་དུ་བྱོན་
 བས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་པའི་ཐུགས་བསྟེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་སྟོབས་གྱིས་མཁས་བཙུན་
 བཟང་གསུམ་གྱི་གྲགས་པས་སྟེང་བྱབ་ཅིང་། བཤད་པ་ཡུན་རིང་བའི་རྟོབས་
 གྱིས་སྟོབ་མ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་ཀ་

དང་། འདུལ་འཛིན་གྱ་མི་གཉིས་བྱང་། སྤྱབ་ཀྱིས་ཡར་སྟོད་དུ་གཡའ་བཟང་
བཏབ་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་པ་མཛོད། འདུལ་འཛིན་གྱ་མི་ལ་སྟོབ་མ་རྒྱ་དུར་
དར་མ་ཡེ་ཤེས་བྱང་། དེ་ལ་ཟངས་ཆེན་པ་དར་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གཏུགས་ཏེ་
འདུལ་བ་སྦྱངས་ཤིང་ཟངས་མོ་ཆེར་འདུལ་བ་བཤད་པས་རྩལ་ཁྱིམས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་
པོས་ཟངས་མོ་ཆེའི་གྱིང་ཁྱབ་པ་བྱང་། དེ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་སྟེལ་བ་ལ་
སྟོན་ལམ་སྐབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་མཁན་ཆེན་མཆོ་སྒྲ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་
འདུལ་བ་གསན། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་སྐལ་བ་དང་ལུན་པ་གཞན་ལའང་
རྒྱ་ཆེར་སྟེལ། འདུལ་བ་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་སྦྱོར་
མགོན་པོས་བསྐལ་ནས་མཛོད་ཅིང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅས་
བཟང་བར་གྲགས་པ་བྱང་སྟེ། རོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བསྟོད་པ་མཛོད་པ་ན། འདུལ་བ་འབུམ་
སྟེའི་མངའ་བདག་མཆོ་སྒྲ་པ། ཞེས་བསྟགས་སོ། རྟེན་སྟོབ་མ་མོན་གྱ་བ་རྩལ་
ཁྱིམས་བཟླ་ཤིས། དེའི་སྟོབ་མ་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐབས་བཟང་པོ་སྟེ་གྲ་སྒྲོར་དུ་
འདུལ་བའི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱང་ངོ་། །ཤ་མིའི་སྟོབ་མ་ཀ་བ་དར་སེང་གིས་སྟོད་
ལུང་ཐག་མ་བཏབ་སྟེ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པས་སྟོབ་མ་གཙུག་ཆེ་བ་
དཔལ་ཆེན་རྟོག་གཞོན་དང་སངས་རྒྱས་དཔོན་སྟོན་གཉིས་བྱོན། དཔལ་ཆེན་གྱི་
ཐག་མ་ཉིད་དུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་ལུན་རིང་མཛོད་པས་སྟོབ་མ་གཙུག་ཆེ་བ་རྣལ་
འབྱོར་བྱང་སེང་དང་། སྟེལ་ཏི་བཙུན་འགྲུས་དབང་ལྷག་གཉིས་བྱོན། རྣལ་འབྱོར་
བྱང་སེང་གིས་འཕན་ལུལ་དུ་དཔེའི་གྲོ་ས་དགོན་པ་བཏབ་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་
པ་མཛོད་པས་སྟོབ་མ་ཀ་བ་སྟོན་རྣམ་སྟགས་འདུལ་འཛིན་མང་དུ་བྱོན། ཀ་བ་

གཉིས་པ་གཞོན་ཡེས། ཡོལ་པ་དར་མ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགྲུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པ་ལ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ལོ་རས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་མཁན་པོ་མཛད། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་ཅ་བ། སུམ་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལ་
འྲིག་མཛད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བདུན་པ་གིང་མོ་ཕག་ལ་ཞི་བར་གཤེགས།
དེའི་རྗེས་སུ་མཁན་ཆེན་དཔོན་སྟོན་པ་གིང་ཕག་དེ་ལ་གདན་སར་བྱོན། ལོ་བཙུ་
བརྒྱད་གྱི་རིང་འདུལ་བའི་བཤད་གྲ་བསྐྱངས་པས་སློབ་མ་ལྟ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་
སོགས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་པོ་ཞིག་དགྲུང་ལོ་ལྟ་
བཙུ་ཅ་གཉིས་པ་ལ་གདན་སར་ཕེབས། བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་བར་བཞུགས་
ནས་འདུལ་བའི་བཤད་སློབ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་སློབ་མ་རྒྱ་འདུལ། གཙང་འདུལ།
ཡར་འདུལ། སྟོ་འདུལ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་
ཀྱང་འདི་ལ་ཀ་རི་ཀ་སོགས་གསལ་དོ། །དེ་ནས་དཔོན་གཞོན་ལུ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་
མཁན་ཆེན་ཞིག་པོས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་རྣམས་རིམ་
བར་བསྐྱབས། མཁན་པོ་དཔོན་དང་ཞིག་པོ་གཉིས་ལ་འདུལ་བ་གསལ། རང་ལོ་
ཞེ་གཅིག་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། དགྲུང་ལོ་རེ་དགུའི་བར་གདན་ས་བསྐྱངས་ནས་
འདུལ་བའི་བཤད་པ་མཛད་པས་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་གནས་སོགས་ལུ་
སློབ་མང་དུ་བྱུང། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་གནས་བྱོན་ཏེ་འདིས་
མཁན་ཆེན་གཞོན་ལུ་བརྩོན་འགྲུས་ལས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་རིམ་བར་
བསྐྱབས། རང་ལོ་སོ་བཞི་བར་གདན་སར་བྱོན། མདོ་ཅ་ལ་འྲིག་མཛད་ཅིང་རྒྱ་
མིག་ཆོས་འཁོར་དུ་བཤད་པ་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པར་གྲགས། གདན་ས་ལོ་བཞི་བསྐྱངས་ནས་སོ་བདུན་ལ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་ཤྭག་གཞོན་སོགས་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་
 འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་ནི་མཁན་ཆེན་གཞོན་ལུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཁན་པོ་
 མཛད་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། མཁན་པོ་ལ་འདུལ་བ་གསན།
 རང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ལ་གདན་སར་ཕེབས། དགོ་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་
 བརྩིག་པ་དང་། གཞིས་བྱེས་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱངས། ར་བདུན་པ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་བཟོད་པ་ནི་
 མཁན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་བསྟེན་
 རྫོགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས། མཁན་པོ་ལས་འདུལ་བ་གསན། རང་ལོ་
 ཉེར་དགུ་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། འདུལ་བའི་བཤད་བྱ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། ཞེ་དགུ་
 པ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་དབང་ལྷུག་ཤེས་རབ་ནི་མཁན་ཆེན་
 བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས།
 མཁན་ཆེན་དང་སྟོབ་དཔོན་རྟག་ལུང་པ་ལ་འདུལ་བ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་
 ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཟུར་ཆོས་པ་མཛད། ཞེ་གསུམ་ལ་གདན་སར་བྱོན། འདུལ་བའི་
 རྒྱ་མཛད་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་རྒྱ་མ་སྟུན་སྲ་བཀྱིས་རྒྱལ་
 པ། སྟོབ་དཔོན་དར་དབང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་སྟོབ་མང་དུ་འདུས། ཆོས་ཟང་ཟེང་
 གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་གདན་ས་དར་རྒྱས་འདིའི་དུས་ཁོ་ན་ཆེ་བ་བྱུང་ཞེས་གསུངས།
 དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་པ་ལ་དཔོན་ཤེས་རབ་རྩོད་རྗེ་ལ་གདན་ས་གདང་དེ་ཀྱན་སྦངས་
 མཛད། དོན་གཅིག་པ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་ཤེས་རབ་རྩོད་རྗེ་
 ནི་མཁན་ཆེན་བཟོད་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། མཁན་ཆེན་དབང་ལྷུག་ཤེས་རབ་ལས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས། ཞེ་གཉིས་ལ་གདན་སར་བྱོན། ཞེ་དགུ་པ་ལ་ཀྱན་སྦངས་

མཛོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དེའི་རྗེས་སུ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་འབྱུང་
གནས་ནི་མཁན་ཆེན་དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་ལས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་རིམ་
བཞིན་བསྐྱབས། མཁན་པོ་ལས་འདུལ་བ་གསལ། རང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་གདན་
སར་བྱོན། ཞི་དྲག་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། དེའི་རྗེས་སུ་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་དོ་
རྗེས་སྐྱར་ཡང་སྐྱར་ནས་གདན་ས་མཛོད། འདི་དུས་འབྲི་གུང་པའི་དམག་འབྲུག་
གིས་གདན་ས་བཅོམ་དུ་ཉེ་བ་ན་བྱགས་དམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་ཕྱགས་ཀྱིས་མ་
ཆུགས་པར་གྲགས། དེ་ནས་དགའ་བཞི་པ་སྟོ་གསལ་ལ་གདན་ས་གཏད་དེ་ཆོས་
སྟོང་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། མཁན་ཆེན་དགའ་
བཞི་པ་སྟོ་གསལ་ནི་སྤལ་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀླུ་པའི་སྤལ་སྤུ་མེ་སྟག་ལ་འབྱུངས།
མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་དོ་རྗེས་ལས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ནམས་རིམ་བཞིན་ཞུས།
སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་འདུལ་བ་དང་མཛོན་བ་སོགས་གསལ།
སོ་གཉིས་པ་ལ་གོང་མ་ཏཱི་སི་ཏུས་བདག་ཆུན་མཛོད་ནས་གདན་སར་བསྐྱོས།
འདུལ་མཛོད་བྱམས་ཆོས་ནམས་ལ་བཤད་པ་མཛོད། བྱགས་སྤྱས་གྱི་གཙོ་བོ་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་ཀླུ་པ་མཛོན། ཀླུ་པ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་
སེམས་ར་སྟེང་བ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ། མཁན་ཆེན་གཡག་པ། ཆོས་རྗེ་འོང་ཆེན་
པ། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན། དམར་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན། དྲགས་པོ་
འོད་ཟེར་སངས་པལ། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཟླ་ཤིས་དཔལ་ལྷན། རྟོགས་ལྷན་ཡེ་
ཤེས་ཀླུ་པ་མཛོན། དགའ་བཞི་པ་ནགས་རིན། དཔོན་དགོངས་གསལ་བ། དཔོན་
ཆོས་སྟོང་བཟང་པོ། འཇམ་དགའ་བ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ། འཕེལ་ཆུང་དགའ་
བཞི་པ་དོན་ཡོད་ཀླུ་པ་མཛོན། སྟོབ་དཔོན་བཙོན་འབྲུས་གྲགས། མཁས་པ་

བསམ་གཏན་འཕེལ་བ་སོགས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མཁས་པའི་བུ་སྟོབ་
 མཐའ་ཡས་པ་བྱོན། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ལ་དཔོན་དགོངས་གསལ་ལ་གདན་
 ས་གཏད་དེ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། བྱ་བཞི་པ་ས་མོ་སྒྲང་གི་ཡོར་སྐྱ་གཤེགས་
 མོ། ཉེ་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆིན་བས་སྤལ་ཏི་དག་བཅོམ་པའི་འདུལ་བའི་
 བཤད་སྟོལ་ནམས་སྟོར་མོ་ལུང་གི་མཁན་པོ་དགའ་བཞི་པ་སྟོ་གསལ་ལ་གསན་
 བས་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བར་མཛད་དོ། །སྤྱ་ཆེན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་པ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་རིམ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ནས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོའི་བར་སྐར་བརྗོད་ཟིན་ལ། དེ་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་
 རི་ལྟར་བརྒྱད་པ་ནི། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། སྤྱ་རྒྱ། དམར་ཤུལ་ལུ་ནི། བས་
 མཁའ་མཛོད། གཡོ་དགེ་འབྱུང་། སྤྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། སྤྱ་གོང་ཡེ་
 ཤེས་གཡུང་དྲུང་། བྱམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། བྱ་མེས་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་རབ།
 གཟུགས་རྩོམ་རྒྱལ་མཚན། སྤྱ་པོ་གཤགས་པ་རྒྱལ་མཚན། འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར།
 ཕྱིས་པ་གཞོན་ལུ་སང་གི་གྲོ་སྟོན་བདུད་ཅི་གཤགས། མཆིམས་ནམ་མཁའ་
 གཤགས། ཟེའུ་གཤགས་པ་ཤེས་རབ། མཆིམས་སྟོ་བཟང་གཤགས། བྱ་སྟོན་ཀྱན་
 དགའ་རྒྱལ་མཚན། སྤྱར་སྟོན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དགེ་
 འདུན་གྲུབ། འདུལ་འཛིན་སྟོ་གྲོས་སྤྱས་པ། དཀ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས།
 ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། ཞལ་སྤྱ་ནས་དགེ་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། དཀ་ཆེན་དམ་ཆོས་ཡར་
 འཕེལ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྩོམ་རྩོམ་པ་དགོན་
 མཆོག་རྒྱལ་མཚན། རྩོམ་རྩོམ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས། དེའི་དྲུང་

དུ་བདག་གིས་དགོ་ཆུལ་གྱི་སྒོམ་པ་ཞུས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཞབས་དྲུང་དུ་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་སློ་བཟང་རྣམ་ཀྱུལ་གྱིས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
 སྒོམ་པ་བཞེས། དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སློས་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་
 སློ་བཟང་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་བདག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒོམ་པ་ཐོབ་
 པོ། །ཤར་ཆེན་རྒྱུད་པ་རི་ལྟར་བྱུང་ཆུལ་ནི། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ། ལྷ་རིའི་བྲ། སྤུལ་སྤྱོད་གཙན་འཛིན། བུམ་ཟེ་སྤྱོད་གཙན་འཛིན། མགོན་
 པོ་རྒྱ་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་སློ་གྲོས། རྩ་མི་ཉ། རྩ་ལྷ་ལ། ལྷ་ལྷ་མ་ཏི། ཆོས་གྱི་སྤང་
 པ། ཞི་བའི་འབྱུང་གནས་སྤུལ་པ་ཁ་ཆེའི་བརྟེ་ཏ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཀྱི་སྤྱིའི་བར་དུ་རིམ་
 པར་བརྒྱད། ཤར་ཆེན་འདི་ནི་ཀྱུལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་སྤྲུལ་པོ་
 ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ། བོད་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྤེལ་བ་ལ་བཀའ་བྱིན་སྤྱོད་
 ལྷག་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་ཆེན་འདི་ནི་ལུ་བ་སྟོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཁྱི་བཏན་
 གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་བྲ་ཐ་ར་ཡ་བ་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བའི་དེད་དཔོན་སེ་ཡ་དང་ཡུམ་སྤྱ་བྱ་
 ག་ཞེས་བྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤུལ་སྤྱོད་མེ་མོ་ལྷག་གི་ལོ་ངོ་མཆོར་བའི་ལྷ་ས་དང་བཙན་སྤྱོད་
 འབྱུངས། མཆོན་རྩ་བུ་རྩ་ར་བཏགས། གཞོན་ལུ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 སད་པས་ཡོན་ཏན་འཆོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་སྤྱོད་དང་སྟོན་དག་དང་བཟོ་དང་
 གསོ་བ་དང་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་ནང་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་
 བསྤྲུལ་བས་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཁྱེན་ཏེ། སྤྱོད་པ་རན་པ་མཐའ་དག་ལམ་པར་
 མཛོད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་བྱུང་ཕྱི་ལྷུལ་དེའི་ཀྱུལ་པོས་ཀྱང་
 མཁས་པ་ལྷན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་མངའ་གསོལ་ཞིང་ཅོད་ཤར་བཙུངས། དགྲུང་ལོ་
 བཙུན་སྤུལ་ཆོངས་སྤྱོད་དགོ་བསྟེན་མཛོད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ས་མོ་སྤྱུལ་གྱི་

ལོ་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། གཞི་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་འདུལ་བ་ལ་སྤྱངས་ཏེ་དག་ཚུལ་གྱི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་
 མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྤྱང་བར་མཛད་ཅིང་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་པོས་ཉིན་
 ཞག་རེའི་ནང་དུ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་མ་ཆག་པར་མཛད་པ་དང་། ཁོར་རྩལ་ཅི་བྱུང་ཡང་
 བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་དང་། གཞོད་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། རྟེན་བན་ཅི་
 བྱུང་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་འཆོལ་བར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
 གཉིས་གྱི་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་སྟེ་དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱི་བ་ཙེ་
 གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ་མགོན་པོས་ཞལ་བསྟན་
 བས་རིགས་གྱི་བུ་ཁྱོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱོངས་
 ཤིག །བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ན་བུམས་མགོན་གྱི་
 བཀའ་ལྟར་ཁ་ཆེའི་ཤར་ཕྱོགས་འཕགས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་བརྗེ་ཏེ་ཆོན་པོ་ཞི་བ་
 འབྱུང་གནས་སྤྲས་པ་དང་། དབྱངས་སྟན་དང་སྒོ་གྲོས་སྤྲས་པ་སོགས་མཁས་པའི་
 དབང་པོ་རྣམས་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་བྱིན་
 པར་མཛད། དེའི་ཆོ་སྟོན་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་རི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་
 ཟངས་གཞོང་དུ་ཏིལ་མར་གྱིས་བཀའ་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 འབུམ་སྟེ་ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་ཞལ་ཏོན་དུ་མཛད། སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་
 ཏོན་མཐའ་དག་བསྟུས་ཏེ་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བའི་སྤྲམས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལམ་
 གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་རྫོགས་པ་
 མཆོག་བརྟེས་ཤིང་ལྟ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་བསྟུགས་པ་སོགས་རོ་མཚར་བའི་
 ལྟས་མང་དུ་གཟིགས། དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་བབ་པ་མེ་པོ་བྱི་བའི་ལོ་གནས་བརྟན་

འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གཏུག་ར་གཏུག་ཞེས་པ་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པས་
 མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དྲུག་གི་བ་ལ། གསང་སྟོན་དྲུག་ཀ་ར། ཁ་སློང་བའི་
 དགེ་འདུན་བཙུ་བྱུག་བཅས་དགེ་འདུན་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྐབ་གཞི་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས། མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་དང་
 བཅས་པའི་སྟུན་སྲུང་རི་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ཅ་
 གསུམ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱུང་ཞིང་ཀླུ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟག་པར་
 མཛོད་བཞེད་ནས་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟན་གཅིག་པ་
 དང་བསོད་སྟོམས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཞེས་ཏེ་སྐྱ་ཆེ་རིལ་པོར་བཅས་མཚམས་དེ་
 ལས་མི་འདའ་བར་མཛོད་དོ། ཀླུ་པའི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་
 པར་ཆེན་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྐྲགས་སོ། ཀླུ་པའི་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ལ་ཀླུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱི་སློབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་པར་ཆེན་འདི་ཡང་ཀླུ་པའི་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུང་བར་
 མཛོད་པའི་མཐུས་སངས་ཀྱིས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མང་པོའི་ཞལ་
 གཟིགས་ཤིང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་
 རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་ལོ། པར་ཆེན་འདི་ལ་སྦྱར་དཀར་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་། ལྟག་པར་བྲིམས་ལྟན་སློང་བའི་སྐྱུང་མ་ཀླུ་པོ་
 ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་འགྲོགས་
 ཏེ་བསྐྱུང་ཞིང་སློབ་པ་དང་མཛོད་པར་བྱེད་ལ། ལྟག་པར་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་གྱི་འཁོར་
 གཞོད་སྦྱོན་གྱི་སྟེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྟས་ཅེན་ནི་འདུལ་བྲིམས་ཀླུ་པ་ཞིན་དུ་བསྐྱུང་
 བ་རྣམས་ལ་བླ་ལྟག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པར་བྱེད་པས་པར་ཆེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

འདི་ལའང་ལྷག་པར་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་འབྱོར་ལྷན་དང་པ་ཅན་
 ཞིག་གིས་པའ་ཆེན་འདི་ལ་རྒྱན་དུ་བསོད་སྟོམས་མཛད་པ་འོ་བརྒྱལ་བས་ངས་
 གཏན་དུ་བསྟན་བཀའ་བྱའོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་རྒྱལ་མས་ཞལ་དོས་
 སུ་བསྟན་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འཛིན་ནམ་ཞེས་
 གསུངས་པས། པའ་ཆེན་འདིས་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་མའི་བཀའ་ལྟར་གཏན་དུ་གཞན་
 གྱིས་འཛོལ་སྒྱུར་བ་དང་དུ་མ་བཞེས་པར་བསོད་སྟོམས་ཁོ་ན་མཛད་དོ། ཁ་ཆ་
 ཆེན་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལ་རྒྱུབ་བ་སྟིང་
 པོར་མཛད་པའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཞལ་བསྟན་ནས་གདམས་པ་
 དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟུལ་ཞིང་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད། མ་ག་རྟུར་བཞུགས་
 པའི་ཆེ་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཁུབ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས་བྱིན་གྱི་
 རྒྱུ་པར་མཛད། དེའི་ཆེ་མ་ག་རྟུའི་རྒྱལ་བོས་སིཾ་ལའི་གླིང་ན་དག་བཙུམ་པ་
 ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས། དེའི་ཆེ་དག་བཙུམ་པ་
 དེས་རྒྱལ་བའི་པོ་ཉ་པ་ལ་ཐག་རིང་པོ་འདིར་མཆོད་པ་སྦྱེལ་བ་བས་ཁྱེད་རང་གི་
 ཡུལ་ན་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་རབ་གསལ་དུ་
 འགྱུར་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤུག་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པས་དེ་ལ་མཆོད་པ་
 བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་པའ་ཆེན་ཤུག་གྱིའི་གཙུང་པོ་
 ཞིག་གིས་སིཾ་ལའི་གླིང་དུ་དག་བཙུམ་པ་མཛལ་བར་བྱིན་པས་དག་བཙུམ་པ་
 དེས་སྒར་རྒྱལ་པོ་ལ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་གནང་བས། པའ་ཆེན་
 ཤུག་གྱི་འདི་མ་འོངས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རབ་གསལ་རྒྱལ་བོར་འགྱུར་
 བར་ཡོངས་སུ་གྲགས། དོན་འདི་ལ་ཁོ་ཕུ་ལོ་རྒྱ་བ་བྱམས་པ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་།

བྱ་རྒྱུ་དང་སྤོང་ཨོ་རྒྱུ་ཞིང་སྤོང་དང་། །སི་རྒྱ་སྤིང་ནས་དག་བཅོམ་གྱིས་བསྟན་
ལྟར། །མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་གསུམ་པར་འཛར་བྱ་ཞིང་། །འདི་འོག་དགའ་ལྡན་
གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་
ཆེན་པོ་མངའ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་པའ་ཆེན་ལྷ་གྲུ་གྱི་རྒྱ་གར་གར་རུབ་ཁ་ཆེའི་
ཡུལ་སོགས་ན་དག་འདུན་སྤོང་ཕྱག་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་བསྟན་པའི་བདག་
པོར་བཞུགས་པ་ན། བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་འགོ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུས་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱས་ལ་སོགས་པ་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་མ་རྣམས་གྱིས་
བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བས་འབྱོན་པར་བསྐྱེད་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་
སྤྱོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་
དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྤོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཁོ་སྤྱོད་པས་པའ་ཆེན་ལྷ་གྲུ་གྱི་
ལ་བོད་དུ་འབྱོན་དགོས་ཞེས་བྱ་ཡིག་ཕུལ་བ་ན། སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཤུག་འི་བསྟན་ལ་ཤུག་འི་སྤྱས་བལྟམས་ཤུག་འི་མཆོན། །ལྷ་རིག་
གཙུག་ལོ་དེ་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་འཛིན། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ངོ་
མཆོར་ཆོས་བཞིས་བྱུང་འཕགས་གང་། །པའ་ཆེན་དམ་པས་བདག་སོགས་རྗེས་
འཛིན་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །རིང་ཞིག་དུས་ནས་ཁྱོད་གྱི་མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། །
རབ་དད་དགའ་སྤྱོས་སྤྱི་ལྟར་མཆོན་མ་འབྱུག་འབྱུར་བ། །རིགས་ལྡན་ལྷ་ཞིག་
གངས་ཅན་ཁྱོད་ནས་ཉིན་མཆོན་དུ། །ཐལ་སྤྱར་སྤྱིས་འདུད་གདུང་བས་གསོལ་
འདེབས་མཁྱེན་པར་མཛོད། མ་གཏོ་སོགས་རིག་འབྱུང་གནས་ནི་སྤིག་ཏོ་ཡི། །
དམག་ཆོགས་གྱིས་བཅོམ་ཨོ་རྒྱུ་ཁ་ཆེ་བལ་ཡུལ་ཡང་། །འོག་སྤྱོད་གྱིས་ཁེབས་
དེར་སང་བསྟན་སྤོག་ལེགས་གནས་ནི། །བོད་ཡུལ་འདིར་ཟད་སྤྱོས་ཆེན་བྱང་

ཕྱོགས་ ཞབས་ སྒྲིང་ ལྷ། །སེམས་ པ་ གཞན་ བཏང་ ཁྱོད་ ལ་ ཡིད་ བྱེད་ གཅིག་ ལུ་
 ཡིས། ཟིར་ ཡང་ མ་ ཆགས་ དགའ་ པ་ ཏུ་ མ་ ཁྱད་ བསད་ ཅིང། འདོད་ པའི་ ཡུལ་
 སྤངས་ བལུལ་ རིང་ བཞོད་ དགའི་ ལམ་ ཞུགས་ ཏེ། འདུ་ བརྒྱས་ མཆིས་ སོ་ རེ་ བ་ མ་
 ལུས་ མཆིས་ པར་ མཛོད། རྒྱལ་ སྤུས་ ཁྱོད་ ལ་ རོན་ འཇུག་ གཤུལ་ བྱ་ རྗེས་ འཛིན་
 ལས། གཞན་ ལྷ་ ཅི་ མཆིས་ རུས་ ཡོད་ བཞིན་ ཡང་ བྱམས་ པའི་ ལས། བསད་ སར་
 ལུ་ཁྱིད་ ཅི་ དགར་ ཡལ་ རོར་ འདྲ་ ཇུར་ བ། རྒྱེ་ མ་ ཁྱོད་ ཐབས་ ཐུགས་ རྗེ་ གར་ ལགས་
 བདག་ ལ་ གསུངས། ཞེས་ པའི་ ལྷ་ ཡི་ སྤྱི་ ཏའི་ སྒྲིང་ ཏུ་ རྒྱའི་ ཡི་ གེར་ བྱིས། གསེར་
 གྱི་ ཤེར་ སྤྱིང་ བོད་ ཡིག་ མ་ གཅིག མི་ ཉག་ ལྷའི་ དར་ ཆེན་ གྱི་ ར་ བཟའ་ ཟུང། རུ་
 ཟབ་ གྱི་ སྤྱེ་ བཟའ་ བོ་ དང་ བཅས་ ལུལ་ བ་ ཐུག་ ཏུ་ འབྱོར་ བ་ ར་ རྒྱལ་ བའི་ བསྟན་ པ་
 གསོ་ བར་ བཞེད་ པའི་ སྤྱིང་ སྟོབས་ དང། འགོ་ ལ་ བཙེ་ བའི་ སྤྱིང་ རྗེས་ ཆེས་ ཆེར་
 བསྐུལ་ རས་ འབྱོན་ པར་ ཆས་ པ་ ར་ དགེ་ འདུན་ སྟོང་ ཐུག་ མང་ བོ་ མ་ འཕགས་ ལུལ་ ཏུ་
 བཞུགས་ དགོས་ པར་ གསོལ་ བ་ རན་ གྱིས་ བཏབ་ རྒྱུང་ བསྟན་ པ་ ལ་ བྱ་ བ་ མཛོད་
 བཞེད་ པའི་ ལྷག་ བསམ་ སྤྱིང་ སྟོབས་ གྱིས་ བསྐུལ་ ཏེ་ ཁོ་ སྤུ་ ལོ་ ལྷ་ བས་ རི་ ལྷར་ གདན་
 དངས་ པ་ ལྷར་ རྒྱ་ གར་ བེ་ རྒྱུ་ རི་ ཆོང་ ཏུ་ སྤུ་ རས་ གོ་ མོ་ རྒྱུད་ བོད་ ཏུ་ ལེབས། གཙང་ རྒྱ་
 མིག་ ཏུ་ བསྐྱེབས་ པ་ བ། ཁོ་ སྤུ་ ལོ་ ལྷ་ བས་ དགེ་ འདུན་ མང་ བོ་ མཆོད་ པའི་ བྱེ་ ཐུག་ སྤྱ་
 ཆོགས་ པ་ ཐོགས་ ཏེ་ བསྐྱེ་ བ་ དང་ བཅས་ ཤིང་ བོ་ གྱི་ བའི་ ལོ་ ཁོ་ སྤུར་ གདན་ དངས་ ཏེ་
 དགེ་ འདུན་ བརྒྱད་ བརྒྱ་ སྟོར་ དང་ ལྷན་ ཅིག་ དབྱར་ གནས་ མཛོད། དབྱར་ གནས་ གྱི་
 སྐབས་ པར་ ཆེན་ གྱིས་ བརྒྱད་ སྟོར་ པ་ དང། སོ་ ཐར་ གྱི་ མདོ་ དང། མདོ་ སྟེ་ རྒྱུ་
 རྣམས་ གསུངས་ ཤིང་ ཐམས་ ཅད་ འདུལ་ བའི་ བཅས་ མཆོམས་ རྣམ་ པར་ དག་ པ་ ལ་
 སྟོར་ བར་ མཛོད། དེའི་ ཆེ་ སྟོ་ ཐུག་ པ་ བྱང་ རུབ་ དཔལ་ སོགས་ ལ་ བསྟེན་ རྗོགས་ གྱི་

སྟོམ་པ་གནང་། དེ་ནས་སྤར་གྱི་སྤྲུལ་མོ་ཆེར་ཕེབས། གནས་དེར་གདུལ་བྱ་མང་
 པོ་ལ་ཤིང་སྤྱོན་དང་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་སྤྲང་རྒྱད་སོགས་གསུངས། དེའི་ཆེ་པར་
 ཆེན་གྱི་འབྲལ་སྤྲང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྒྲིགས་བམ་རྩེ་བཅུན་སྟོལ་མས་བསྒྲམས་
 བས་ཤིང་སྤྱོགས་སུ་ཕེབས་པ་གཟིགས་པས་དབུས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་རྟགས་སུ་
 འདུག་གསུངས། གནས་དེར་ཤིང་མོ་སྤྲང་ལོའི་དབྱར་གནས་མཛོད། དགག་དབྱེ་
 བྱལ་ནས་ཕྱང་སྟོང་ཆུ་མིག་རིང་མོར་དགོ་འདུན་མང་པོས་སྤྱོན་བྱངས་ཏེ་ཕེབས།
 གནས་དེར་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤྲང་བ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཞ་ལུ་
 རྒྱུན་གོང་དུ་ཕེབས། སྟེ་མོ་བ་རྩོ་རྩེ་དཔལ་བ་ལ་བསྟེན་རྩོགས་གནང་། དེ་ནས་
 དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་སར་རྩོ་ཤྱུ་རྣམ་གཉིས་ལ་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད།
 སྤྱོན་པོ་རིང་ཕེབས་ཏེ་མེ་ལོ་སྤྱོག་ལོའི་དབྱར་གནས་མཛོད། གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་
 བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྷ། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་བྱུག་སོགས་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་
 གསུངས། མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བཀྲས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྒྱུར་བར་མཛོད། དགག་དབྱེ་
 བྱལ་ནས་གཉལ་སྤྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཟངས་པོ་ཆའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་གནང་། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཕོ་
 བྲང་ཞི་བ་འོད་གྱིས་སྤྱོན་བདག་མཛོད་དེ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེར་རྒྱ་མ་དཔོན་
 སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྲང་པས་བཞུ་ཆེན་མཛེལ། དཔོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་བྱངས་
 བས་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྤྲང་དུ་ཕེབས། དཔོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱོད་ལའི་གྲིང་
 གི་དག་བཅོམ་པས་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་ལྷན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བར་འཕྱར་
 བར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། མེ་ཏོག་པདྨ་གཅིག་དེ་ལ་ཕུལ་ཞེས་བསྐྱར་བའང་དེ་དུས་
 གནང་ཞིང་པན་ཆུན་དག་སྤྲང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛོད། དེ་ནས་སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེར་

མེས་པོ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་ཕྱོད་ཆད་རྒྱལ་བསྟན་རི་ཙམ་སོང་བའི་བསྟན་
 རྟེན་གྲང་མཛད། བཞ་ཆེན་འདིས་དབྱར་གནས་མ་ཆག་བར་མཛད་པས་མེ་མོ་
 ཡོས་ལོའི་དབྱར་གནས་དང་ས་པོ་འབྲུག་གི་དབྱར་གནས་གཉིས་ཕྱོད་གྱི་ཆོས་
 བྱུང་དག་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་སྣང་ཡང་། ཡོས་ལོའི་དབྱར་གནས་ཐང་པོ་ཆེ་
 དང་། འབྲུག་ལོའི་དབྱར་གནས་གཉིས་གྱི་ཉེའུ་རར་མཛད་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་ནས་
 ར་སྒྲིང་དུ་བྱོན་ཏེ་བཀའ་གདམས་གྱི་གནས་རྒྱམས་ལ་མཚོད་འབུལ་དང་སྟོན་ལམ་
 མཛད། དེ་ནས་གཙུག་ལྷན་གྱི་ཕྱོད་ཏེ་ཞ་ལུ་རྒྱུ་གོང་དུ་རྩེ་བཙུན་ས་བཞ་ལ་
 བསྟེན་རྫོགས་གནང་ཞིང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་མེབས་
 ཏེ་རྒྱ་མ་རིའི་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ས་མོ་སྐུལ་ལོའི་དབྱར་གནས་
 གྲང་གནས་དེར་མཛད། དེ་ནས་གཙུག་ལྷན་གྱི་མེབས་ཏེ་ཤངས་ལུ་གདོང་དུ་
 རོན་གཉིར་ཅན་མང་པོ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་གནང་ཞིང་གནས་དེར་
 ལྷགས་པོ་རྟ་ལོའི་དབྱར་གནས་མཛད། དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས་གཙུག་ལྷན་གྱི་
 གནས་མང་པོར་མེབས་ཤིང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྒྱམས་ལ་རང་རང་གི་བསམ་པ་
 དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མང་དུ་གནང་ཞིང་གཙུག་ལྷན་འདྲུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྱིམས་རྒྱམ་
 བར་དག་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད། ལྷགས་མོ་ལུག་ལོའི་དབྱར་གནས་ཡིག་རྟིང་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་ས་སྒྲིང་མཛད་པར་བཤད་དེ། རི་ལྟར་ཡང་གཙུག་ལྷན་སུ་མཛད།
 དེ་ནས་ཁོ་སྤུའི་བྱམས་ཆེན་སྒྲིང་དུ་འབྲུག་ཕྱིར་ཕྱག་ཏུ་ཡོ་བྱང་ཅི་བྱུང་བྱམས་ཆེན་
 གྱི་སྐུ་བཞེང་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཁོ་སྤུའི་ཕྱོད་པ་ལ་གནང་སྟེ་ཆུ་པོ་སྤུའི་ལོ་བྱམས་ཆེན་
 གྱི་སྐུ་ལེགས་པར་གྲུབ། ལྷ་བ་དབྱག་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་བཙུ་གསུམ་གྱི་བར་རབ་
 ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད། གནས་དེར་སྤུའི་དབྱར་གནས་གྲང་

མཛོད། ཀུལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས།
 ཁ་ཆར་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ན་དད་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོད་དུ་བཞུགས་པར་
 གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པ་ཉམས་ཚབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་གསོ་
 བར་བཞེད་པས་བོད་དུ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པར་ཁ་ཆར་བྱིན་པ་
 དོན་ཆེ་གསུངས་ནས་མེདས། དེའི་ཆོ་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་བྱགས་སྒྲས་དམ་པ་བྱང་
 རྒྱལ་དཔལ་བ་དང་རྩོ་རྩེ་དཔལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་པར་ཆེན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་རྒྱ་
 གར་དུ་འགོ་བར་ཞུས་པས་པར་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་བྱིད་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་བ་
 ལས་བོད་དུ་སྟང་བ་དོན་ཆེ་བས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 སྟངས། མ་ཐ་དགེ་སློང་བཞི་སྟེ་རེ་དང་མ་བྲལ་བར་གཞི་གསུམ་གྱི་བྱག་ལེན་མ་
 ཉམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་བརྟུལ་ཞུགས་མ་ཉམས་པར་གྱིས། འདུལ་བའི་བཅས་
 མཚམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་གང་འཕེལ་གྱིས་ཞེས་ཞལ་
 ཏ་གནང་། གཉིས་པོས་ཀྱང་པར་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་འདུལ་བའི་བཅས་
 མཚམས་བསྟང་བ་དགེ་སློང་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་གང་འཕེལ་བྱས་ཏེ་སྟན་གཅིག་གི་བརྟུལ་
 ཞུགས་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་གི་སྟེ་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཆོགས་སྟེ་བཞིར་
 གྲགས་པ་རྩོ་བོ་སྟན་གཅིག་པ་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པས་བྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་
 བྱུང་། ཆོགས་སྟེ་བཞི་ནི། ཆོགས་དགེ་འདུན་སྣང་པ། ཆོགས་ཆེན་མོ་བ། ཆོགས་
 བྱེ་རྩིངས་པ། ཆོས་ལུང་ཆོགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་
 ཆེན་པོས་ཀྱང་པར་ཆེན་ཤུ་གྲུ་གྱི་ནས་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་རྩོགས་ཀྱི་སྟོམ་རྒྱུན་
 ཆོགས་ཆེན་མོའི་མཁན་པོ་ཚུལ་བྱིམས་རེན་ཆེན་ལས་བཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་པར་

ཆེན་ཤུག་གིས་བོད་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་
 བ་ཁ་བཤད་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་བྱག་ལེན་ལ་བཏབ་པའི་སྒྲིལ་རྣམ་པར་དག་པ་
 བཅུགས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ནས་མངའ་རིས་སུ་རང་དུ་ལེབས་
 ཏེ། སུར་རང་དུ་རྒྱ་མོ་བྱང་ལོའི་དབྱར་གནས་མཛོད་དོ། །དེ་ནས་ལ་དྲགས་བརྒྱད་
 དེ་ཁ་ཆེར་ལེབས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་མང་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་
 ཆོས་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གནང་སྟེ་
 བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ནས་དགྲུང་ལོ་གོ་དགུ་བ་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོ་རྒྱུ་
 མཚར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་བཅས་ཞིང་གཤེགས་ཏེ་དགའ་ལྷན་
 དུ་ལེབས་སོ། །པར་ཆེན་དེ་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ནི།
 པར་ཆེན་ཤུག་གི། བྱང་རྒྱུ་དཔལ། བདེ་བ་དཔལ། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་
 གཞོན་ལུ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཤར་འབྱུང་སློ་གྲོས་ཡེ་
 ཤེས་གྲགས་པ། སློ་གྲོས་ལེགས་བཟང་། པར་ཆེན་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ།
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྩོམ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་
 རྒྱལ་མཚན། རྩོམ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས། དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་
 མཚན་ནས་སྒྲིམ་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གྲུབ་དབང་སློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་
 བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་བདག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་ཐོབ་པོ། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་ཤུག་གི་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་སྒྲིལ་རི་ལྟར་བྱུང་རྒྱལ་
 བོ། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་ཐུགས་སྒྲས་དམ་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་བྱམས་པ་དཔལ་གྱིས་ཁོ་སུར་
 དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་བཅུགས་ཏེ་འདུལ་བའི་བཤད་སྒྲིལ་དར་བར་མཛད། ཁོ་སུ་པའི་
 གནད་རབས་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་བཤད་སྒྲིལ་སྤེལ། བྱང་

པར་ཁྱོ་ལུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྩེ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆོས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་
 དང་། ལུང་སྟེ་བཞིའི་བཛོད་བྱ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
 དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་བརྟེན་ནས་
 འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་བཛོད་བྱའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་འདུལ་བ་
 སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་རྒྱ། འདུལ་བའི་མདོའི་
 དོན་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
 ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོག་འཛིགས་ལ་བྱེད། འདུལ་བའི་ལག་
 ལེན་གྱི་ཆོག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཐེང་བ་ཞར་བྱུང་བྱིས་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆོག་
 དང་བཅས་པ། དུས་གོའི་ལྷན་ཐབས། དག་སྦྱོར་མའི་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་དོན་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་སྤྱིང་པོ་གསལ་པ། འདུལ་བ་མདོའི་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གྲེང་གཞི་དང་རྟོགས་བཛོད་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་སྦྱེས་པའི་རབས་རྣམས་
 ཅི་རིགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲེང་འབུམ་ཆེན་མོར་གྲགས་
 པ། དག་སྦྱོར་མའི་རྣམ་འབྲེད་ནས་འབྱུང་བའི་གྲེང་གཞི་མདོར་བསྐྱེས་སུ་བཀོད་
 པ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཤྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་
 འབྱུང་བ་བསྐྱེས་པ་དང་ཅིང་དགའ་བ་བསྦྱེད་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ། ཀྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་
 སྤྱིའི་བྱུང་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རི་ལྷར་
 དར་ཚུལ་གྱི་ཆོས་བྱུང་ཆེན་མོ་རྣམས་མཛོད་དེ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་
 མཚུངས་མེད་ཏུ་མཛོད་དོ། །ཡང་པར་ཆེན་ཤྱུ་ཤྱིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་
 གངས་ཅན་ཏུ་དག་འདུན་གྱི་སྟེ་འཕེལ་ཚུལ་ནི། པར་ཆེན་དབུས་སུ་ཐེབས་དུས་རྒྱ་
 རྒྱལ་སྟོག་མ་དགོན་ཏུ་བསྐྱེད་བྱ་བཅུ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་རྫོགས། གཞན་ཡང་

དབུས་གཙང་གི་གནས་མང་པོར་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱིས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མང་པོ་
བསྟེན་རྫོགས་གནང་ཞིང་། དེ་དག་སོ་སོ་ནས་བརྒྱད་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་
དུ་འཕེལ་བ་ལས་གཙོ་བོར་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྦྱོང་བའི་ཚོགས་སྡེ་བཞིར་
གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ། ཚོགས་སྡེ་བཞི་ནི། ཚོགས་ཆེན་པ། ཚོགས་བྱེ་རྫོངས་པ།
ཚོགས་ཚོས་ལུང་པ། ཚོགས་དགོ་འདུན་སྐང་པ་བཞིའོ། ཚོགས་ཆེན་པ་ལ་ཚོགས་
ཆལ་མིག་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། ཚོགས་སྡེ་བཞི་པོ་དེ་སོ་སོར་བྱུང་རྒྱལ་ནི། ཁ་
ཆེ་པར་ཆེན་གྱིས་རྒྱལ་སྦྱོག་མ་དགོན་དུ་བརྒྱབ་བྱ་བཅུ་གཅིག་ལ་བསྟེན་རྫོགས་
གནང་བ་དེའི་ནང་ནས་གཙང་སོ་བ་རྒྱལ་བྱིམས་མཛེས་གྱིས་པར་ཆེན་རྒྱ་གར་ལ་
གཤེགས་རྟིང་ལོ་དགའི་བར་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་བརྒྱུངས་ཏེ། སྤྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་སྟན་གཅིག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་དགོ་སྦྱོང་མང་དུ་ཚོགས་པའི་
མཁན་པོ་མཛད་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་བརྒྱུངས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟེ་མོ་མཚོ་མཐའ་བ་
མཁན་པོ་རྩོ་རྩེ་དཔལ་དང་། རྩོ་བྲག་པ་བྱུང་རྒྱལ་དཔལ་གཉིས་གྱིས་སྟན་གཅིག་
གི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་བརྒྱུངས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་གྱིས་པར་
ཆེན་རྒྱ་གར་ལ་གཤེགས་པའི་ཕྱགས་ཕྱིར་འགྲོ་བར་ཞུས་པས། དེད་ཀྱི་ཁྱེ་བོར་རྒྱ་
གར་དུ་འགྲོ་བ་ལས་བོད་དུ་བསྐྱད་ན་ཕན་ཆེ། ཟུལ་ཕུའི་ན་བཟའ་ཕྱིད་གསོལ་ལ་
འདུལ་བ་ཉོན། གཙང་སོ་བའི་སྤྱ་མཚོད་གྱིས་ལ་དགོ་སྦྱོང་བཞི་སྡེ་དང་མ་བུལ་
བར་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་མཛད། གཙང་སོ་བ་གཤེགས་ནས་མཁན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་
དཔལ་བས་ཚོགས་པའི་མཁན་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་བས་སྦྱོབ་དཔོན་བྱས་
ནས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་བརྒྱུངས། དེ་དུས་རྩོ་རྩེ་
ཚོགས་སྡེ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་ཚོགས་ཆལ་མིག་པ་འཕམ་ཚོགས་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་འདི་

ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཚོགས་གཞན་གསུམ་རིམ་བཞིན་གྲུས་པའི་ཚུལ་ནི་མཁན་པོ་དོ་
 རྗེ་དཔལ་པའི་དངོས་སྟོབ་སྟེ་མོ་བ་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བས་ཚོགས་པའི་
 མཁན་པོ་མཛོད་དེ་གདན་ས་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་མཛོད་པའི་ལོ་བཞི་སོང་
 མཚམས་སུ་གཞུ་སྒྲུ་པོ་པའི་མཁན་པོ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཚོགས་ཆེན་མོ་
 ལས་ཟུར་དུ་གྲུས་པ་ལ་ཚོགས་བྱེ་རྗེས་པར་གྲགས། བྱེ་རྗེས་པའི་ཐོག་མའི་
 མཁན་པོ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན། འདིས་ཚོགས་པ་ལོ་བཅུ་བསྐྱངས། དེ་ནས་
 ཡར་ལུང་བ་མཁན་པོ་གྲགས་རྗེ་དཔལ་བ། བཙན་ཐང་བ་མཁན་པོ་དར་མ་དཔལ་
 བཟང་སོགས་མཁན་རབས་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་པ་འདིའི་
 མཁན་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཐོན་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་མགོན་པོ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་བསྟན་རྗེ་གས་ཀྱི་ལས་སྟོབ། རོ་སྟན་ཤེས་རབ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་དེ་
 ཡིན་ནོ། །ཚལ་མིག་པའམ་ད་ལྟ་ཚོགས་ཆེན་པར་གྲགས་པའི་ཐོག་མའི་མཁན་པོ་
 བློ་མཁན་ཆེན་དོ་རྗེ་དཔལ་པའི་དངོས་སྟོབ་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བ།
 ཚལ་མིག་མཁན་པོ་འོད་ཟེར་དཔལ་བ། གཡག་སྟེ་ཐུ་བ་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་
 རིན་ཆེན་སོགས་ཚོགས་པའི་མཁན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་
 ཆེན་ལུང་པའི་མཁན་པོའི་ཐོག་མ་སྟེ་བྲག་པ་བྱང་རྒྱལ་དཔལ་བ། སྟེ་མོ་དམག་
 ལམ་པ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོབས། གཡག་སྟེ་བ་མཁན་པོ་བདེ་བ་དཔལ་
 སོགས་མཁན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་དགེ་འདུན་སྒྲུང་པའི་
 ཐོག་མའི་མཁན་པོ་སྤར་ཐར་པ་དབང་ལྷག་གྲགས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་ཁོང་གི་
 དབོན་པོ་རྒྱ་སྟོ་བ་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བྱང་རྒྱལ། ལྷག་བདེ་བ་འདུལ་ཁྲོད་པ་
 མཁན་པོ་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ་སོགས་མཁན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙྰའ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་པོའི་མཁའ་པོ་རྒྱལ་
 བྱིམས་རིན་ཆེན་ལས་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ་དམ་པའི་ཚེས་འདུལ་བ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤྱད་ཕྱོག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་རྗེ་རིན་པོ་
 ཆའི་མཛད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་སྐབས་སུ་
 དམ་པའི་ཚེས་འདུལ་བ་ཆེས་ཆེར་དར་བ་བྱུང་ཡང་སྟིགས་མའི་རང་རྒྱལ་བདོ་བས་
 རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོད་གཙང་མ་འཛིན་པའི་བཤེས་
 གཉེན་ཆེན་པོ་པལ་ཆེར་འདས་ཤིང་། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པ་
 འགྲིབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན། འཇམ་དཔལ་ཙྰ་རྒྱུད་ལས། སྟོ་ལྟན་དང་པོར་ཡི་གེ་བ། དེ་
 བཞིན་སྟོམ་བཙོན་དད་པ་འབྱུང་། རྣམ་པ་དུ་མར་སྟོམ་བཙོན་གསུངས། དེ་ཆོ་
 མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་འགྱུར། སྟོམ་བཙོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱགས་པ་ཡང་། སྟོན་
 པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད། བསྟན་པ་དེ་ཆོ་ས་སྟེང་དུ། རྣམ་པར་ཉམས་
 ཤིང་སྤང་མེད་ལ། སྟོན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིད་དུ་འོང་། བྱེད་པར་འགྱུར་
 བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ཡུང་བསྟན་ཏེ། །ང་ཡི་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་
 ཐོབ་འགྱུར། དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་སྟོན་གནས་འགྱུར། བྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་
 ཡང་བྱེད། རྒྱགས་དང་རྒྱད་ལ་མཛོན་བཙོན་པའི། གྲགས་པ་འཛིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱ། ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་གདམས་རག་འཕོགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་
 དྲངས་སྟིགས་འབྱེད་པའི་ལེའུ་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེལ་དཀར་
 གྱི། བྲོང་བ་སྟེར་བའི་བྲེའུ་འདི། །ང་ཡི་བསྟན་པའི་གསོ་བྱེད་ལ། མ་འོངས་
 སྟིགས་མའི་དུས་སུ་ནི། འབྲི་དང་ལྟན་གྱི་ས་མཚམས་སུ། དགོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དགོན་པ་འདེབས། སྟོ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། འཕོར་ནི་རྣམ་མང་

སྟུང་པར་བྱེད། ཁོས་སྟུང་བཅུ་ཡི་རྒྱུ་འཕྲུགས་ཤིང་། ལྟ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་
 ཅན། ཁང་ཡི་གཟུགས་སྐྱེ་ནམ་གཉིས་ལ། འདུ་རྒྱུ་འབུལ་ཞིང་མཆོད་པ་བྱེད། ལྟ་
 སྟུང་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྟོག་ཅིང་། ལྟ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསོལ་བ་
 འདེབས། ཁང་ལ་གསོལ་བ་རབ་བཏབ་ནས། བསྟན་པ་ལོ་སྟུང་བར་དུ་གནས། ལྟ་
 དེ་ནས་འཕོས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི། རྒྱང་བྱང་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ། ལེང་
 གའི་ར་རོ་ཞེས་བྱང་འགྱུར། ཁང་ལ་དང་བྱེད་ཞིང་དེར་སྟེ། ཞིང་མཆོག་དེ་ནི་ཁྱད་
 བར་འཕགས། ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་རྒྱ་ནག་འགྱུར་ལས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་དུང་དཀར་པོ་ཞིག་སྤུལ་བ། མའི་
 འགལ་གྱི་བྱ་ལ་གནང་ནས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པ་རི་ལ་སྟོས་ཤིག མ་འོངས་
 བ་ན་དག་སྟོང་པ་སྤྱིའི་རང་ལྷན་འདིས་གཏེར་ནས་འདོན་པས་དེའི་ཆོགས་དུང་དུ་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ལྟ་
 བ་མཉམ་མེད་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བལྟམས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟུང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
 འོན་དགུ་སོང་ཞིང་། གངས་ཅན་ལྟོངས་འདིར་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཅིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྟུང་བཅོན་སྐམ་པོ་འཕྱངས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་
 སོ་གཉིས། རྗེ་པོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཐེབས་པ་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་
 དགུ། རྗེ་པོ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་གཉིས་སོང་བ་ན།
 བསྐལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལོ་ནས་སྟིགས་མའི་དུས་སུ་འགོ་བ་མགོན་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་མཛོད་པ་དང་། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྗེ་གས་འཛིན་པའི་
 ལྟ་པ་ལས་སྐབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ཐུབ་པ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་
 ཆེན་པོ་གསེར་འབྱུང་ཞེས་པ་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་མདོ་ཁམས་སྤྱད་དུ་སྐྱེ་འཕྱངས་ནས་

རིམ་གྱིས་དབྱས་གཙང་གི་ལྗོངས་འདིར་བྱོན་ཏེ། རང་ཉིད་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཟིན་ཀྱང་། བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སློག་ལའང་མི་ལྟ་བར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་བོད་ཡུལ་འདིར་སྡོན་ཆད་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་ཡང་རང་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཟུང་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་གཉི་མུག་གོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་མང་དུ་སྤང་བ་ལ། རྗེ་བླ་མ་འདིས་ནི་དེ་འདྲ་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སུར་འབྲིད་པ་ལ་ནམ་ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱལ་པའི་བཀའ་ཉིད་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་སློལ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་དབྱུང་བ་ཞིབ་དུ་མཛད་ཅིང་། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ནས་དབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བཅས་མཚམས་ཤུ་ཞིང་བླ་བ་མཐའ་དག་ཤུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས་གནམ་ཅེ་ལྗང་དུ་རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་བ་དང་། རྗེ་སྐུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུམ་ཞལ་འཛོམས་སྟེ་འདུལ་པའི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་ལ་དག་ཐེར་མཛད་དེ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྐར་བྱོན་པ་ལྟར་འདུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་བསྐྱང་བའི་དགེ་སྲོང་རྣམ་པར་དག་པས་སའི་སྟེང་ཁྱབ་པར་མཛད། དེ་དུས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་རི་ལྟར་

གསུངས་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་
 རྟེན་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་རྩེ་ལྗེ་མ་དང་། དགོ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་
 རྩེ་ལྗེ་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་གཉིས་བྱུང་ངོ་། །ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་འདེབས་པའི་ཆོ་སྙན་གྱི་ཐུ་བོ་
 གཉིས་ལ་བཀའ་བསློམས་ནས་ས་གཞི་བརྟག་པ། ལག་གི་སྤྱོད་བསློ་བ། རྟོ་
 བརྟེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སོགས་འདུལ་བ་
 བསྐྱབ་པའི་བཅས་པ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་འཇུགས་པར་མཛད། དེ་ལྟས་
 རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ལ་རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་གདམས་པ་རྣམས་གནང་བར་མ་ཟད་
 འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་དགོངས་མཐའ་གོས་བཞེས་འཕྲོ་ཞིག་
 གནང་སྟེ་འཕན་ལུལ་གྱོ་སར་སྤྱར་སྟོན་པ་ལ་འདུལ་བ་སྤྱོད་པས་གསུངས་ནས་
 གཏོང་བར་མཛད་དེ། སྤྱར་སྟོན་པ་ཡབ་སྙས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་གིན་
 ཏུ་མཁས་ཤིང་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་དེར་བཏང་སྟེ་དོན་གྱིས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་ཅིག་
 བར་བཀའ་བསློམས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོའི་དགོངས་པ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྤེལ་བ་གཙོ་བོར་བརྟོན་ཏེ་འདུལ་
 བ་མདོའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་
 གནད་ཀྱན་བསྟུས་ཏེ་སྤྱིང་གཞི་དང་རྟོགས་པ་བཛོད་པ་གཙོ་བོར་བརྟོན་པའི་སྤྱིང་
 འབུམ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་འབྲེལ་བ་རྣམས་
 མཛད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྩ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་ལྟ་ཆེན་པོ་བཀྲ་
 ཤིས་ལྟན་པོ་བཏབ་སྟེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཐར་ན་རུང་རྒྱ་

འདེབས་པ་ཡན་ཆད་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་མཐའ་དག་ཕྱག་
ལེན་ལ་འདེབས་པར་མཛད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་མཐའ་གོས་བྱིན་རྒྱབས་
ཅན་དེ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིང་བསྐལ་ནང་ཞུགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཐུབ་
པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ལུགས་མ་ཆེ་ལེགས་བཞེངས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྟེན་
གཙོར་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་
མེད་པར་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། དེའི་མཐུས་དེར་སང་གི་བར་དུ་ཡང་
དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བཤད་སྲོལ་
དང་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་པ་ཀུན་ལ་
གསལ་བར་ལྟར་རོ། །ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པས་སྤྲེལ་གྱི་ཐུ་བོ་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཚན་ལ་འདུལ་བ་སྤེལ་བར་བཀའ་བསྒྲོས་ཤིང་རྗེའི་བྱང་དུ་བྱོགས་བྱོགས་
ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྗེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་པལ་
ཆེར་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཚན་ལ་འདུལ་བ་བ་ཞེས་མཚན་འདོགས་པར་མཛད་པས། འདུལ་འཛིན་
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་སྟན་ས་སྟེང་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། རྗེ་ལྟར་གྲགས་པ་
ལྟར་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་དང་ཕྱག་
བཞེས་རྣམས་ཡི་གེར་བཀོད་དེ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་དང་། གཞི་གསུམ་
གྱི་ཆོ་ག་དང་། འདུལ་བའི་གྲོང་གཞི་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་གྲེགས་བམ་དང་།
དགེ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོམ་ཆོག་གི་རྒྱུ་རྣམས་མཛད་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
དགོངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་
རིན་པོ་ཆེས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཅུ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་

གཅེས་སྤྲུལ་སུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདུལ་པའི་བསྟན་བྱ་བསྟངས་པ་ལ་ཤེས་དགོས།
 འདུལ་པའི་བསྟན་བྱ་བ་ཞིང་ཞིབ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདུལ་བ་ལུང་ཟླ་བཞིའི་གནས་
 བསྟན་པ་འདུལ་པའི་མདོ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ནས་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་དགོས་
 སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་དཀའ་གནས་ལ་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་མཛོད་
 ཏོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་མེན་པོ་ཆེའི་བྲགས་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱང་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དགོངས་
 པ་ལྟར་འབྲས་སྤངས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་བཅུགས་ཏེ་འདུལ་པའི་བཤད་སྟོལ་
 ཆེས་དར་བར་མཛོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུབ་ཇ་ལྟར་ར་ནས་ཤར་བྱུགས་ཀྱལ་མཆོའི་
 མཐའ་ལ་བྲག་གི་བར་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ལྷགས་བཟང་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་སྟོན་པ་
 ལའོར་བཅས་སྤྲུལ་ཡང་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་མཛོད་པ་ན། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་
 པོས་རྗེ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་ཀྱུ་ལ་པའི་བསྟན་
 པ་ལ་ཀྱུ་ལ་བ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་ལུང་བསྟན་
 དབྱགས་དབྱུང་མཛོད། དོན་འདི་དག་ལས་ནི་སྟོན་དུས་གངས་རིའི་ཁྱོད་འདིར་
 རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཆོས་ཀྱུ་ལ་མེས་དཔོན་རྣམས་དང་། མཁན་
 ཆེན་པོ་རྟེན་པ་དཔོན་སྟོན་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་
 བསྟན་པ་བཅུགས་པ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། བསྟན་པའི་ཕྱི་
 དར་ལ་དབལ་ལྟ་ཅིག་དྲི་པེ་ཀ་ར་ཡབ་སྤྲུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་
 པོ་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་གཞི་ནས་
 བཅུགས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛོད་པས། གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ལ་བཀའ་
 དྲིན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛོད་ཅེས་གཞུང་པོར་གནས་ཤིང་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་མིག་དང་ལྟན་

པའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གྱེར་དོ། ཉེ་ལྷར་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་
བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་པར་དཀར་བས་སའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་སྟེ་རྩེ་རིན་
པོ་ཆའི་ལུགས་འཛིན་དག་འདུན་གྱི་སྟེས་སྟོགས་ཀྱང་ཏུགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་
གསལ་པ་ལྷར་ཡིན་ལ། གྲུ་ས་ཆེན་པོ་བཞིས་གཙོས་རྩེའི་ལུགས་འཛིན་དག་
འདུན་གྱི་སྟེ་གང་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་དག་པ་
གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་རྩེས་འཇུག་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བ་སྟེལ་བ་གཙོ་བོར་མཛད་ལ། འདུལ་བའི་
བསྟན་བཙོས་ཀྱང་རིམ་པར་མཛད་དེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ལ་དག་ཐེར་གྱི་བསྟན་བཙོས་སྟེ་བསྟན་གྱི་དོར་ཞེས་
བྱ་བ་མཛད། གྱི་རབས་ཀྱི་རྩེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་འདུལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་གཅེས་པོ་ཆེར་བཟུང་ནས་དེ་དག་གི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཙོས་ཀྱང་སྐབས་སུ་གང་བབ་མཛད་དེ་འདུལ་འཛིན་སྟོ་
གྲོས་སྐུས་པས་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷར་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིབ་ཏུ་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཙོས་ཀྱི་རི་ཀ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་མཛད། པཎ་ཆེན་
ཤེའི་པས་འདུལ་ལྷོ་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་དགོངས་པ་སྟོ་དོན་དང་མཐའ་གཙོད་
གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདུལ་གཞུང་ལྟ་བུ་པའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
མཛད། པཎ་ཆེན་སྟོ་གྲོས་ལེགས་བཟང་གིས་འདུལ་ལྷོ་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་
དགོངས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙོས་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་དགོངས་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་མཛད། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་འདུལ་ལྷོ་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་
དགོངས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙོས་དེང་སང་འདུལ་བ་བདེ་ལེགས་ཉི་

མར་གྲགས་པ་འདི་མཛོད། རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུལ་མཚན་གྱིས་འདུལ་
 བ་ནས་བཤད་པའི་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་
 རྟོན་པའི་ཕྱོམ་ཆོག་དང་ཕྱོམ་གསུམ་ལྟན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཉིན་ཞག་ཐུགས་
 གཅིག་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། རྟུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱར་བའི་
 མན་ངག་སོགས་མཛོད། ཀྱུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་
 ཀྱུལ་མཚན་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་རྣམ་ཀྱུལ་གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་འདུལ་
 བའི་བསྐྱབ་བྱ་གསལ་བར་རྟོན་པ་ཏུ་དུ་རྣམ་གསལ་མཛོད། གཞན་ཡང་གྲུ་ས་
 ཆེན་པོ་བཞིའི་གདན་བྲིས་མངའ་གསོལ་བའི་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་
 པ་མང་པོས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་གཅོད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཆོ་
 གའི་ལག་ལེན་སོགས་མཛོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་ཤིང་། ཁོ་པོས་ཀྱང་
 འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་གསལ་བར་རྟོན་པ་གཞི་
 གསུམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཛོད་པའི་འདུལ་བ་རྒྱ་
 མཚོའི་སྤྱིང་པའི་རྣམ་བཤད་འདུལ་གཞུང་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 དགེ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོམ་ཆོག་དང་། དགེ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་འོད་ལྟན་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོམ་ཆོག་འདུལ་
 བའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་བསྟན་དགེ་རྒྱལ་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པའི་
 འཕོགས་ཆོག་ལུང་དང་ཀམ་ཤ་ཉི་ལྔ་པ་བཞིན་དུ་བར་གྱི་མཚམས་སྐྱར་སོགས་
 དེང་སང་གི་གདུལ་བྱས་གོ་བདེ་བར་བཅོས་པ་འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཁྱིམ་
 པ་ལ་ཕན་གདགས་པ་བསྟན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པའི་འཕོགས་ཆོག་ལག་ལེན་གསལ་
 བར་བཀོད་པ་དང་། ཀྱུལ་བས་གང་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་

བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་གནས་བཏོན་
 མཆོད་པའི་ཆོག་བཅས་བྱིས་པ་ཡོད་ལགས། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ནས་བདག་གི་བྱིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱི་བར་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་
 རྟོགས་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་བར་མ་
 ཆད་པ་ལམ་རིམ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆར་བར་བྱིས་པའང་ཡོད་དེ།
 དེས་ན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་བྱུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་
 པ་སྤྱོད་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་མདོ་ཁམས་སྤྱད་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་
 གསོས། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཅན་གྲུ་མེས་ལ་སོགས་པ་
 མཁས་པ་མི་བཅུས་མདོ་ཁམས་སྤྱད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་
 སྤངས་ཏེ་དབུས་གཙང་གི་སའི་ཆ་རྣམས་སུ་རང་གི་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་
 བར་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད།
 ཆོས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་དཔོན་རྣམས་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞང་ཞུང་
 པ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་འདུལ་བ་སྤེལ་ཏེ་ཆོས་
 ཆེར་དར་བར་མཛད། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རིམ་པར་བྱོན་པ་སྤྱར་བཤད་པ་
 དེ་དག་གིས་དགའ་བ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དར་བར་མཛད་
 པའི་ཚུལ་དེ་དག་བསམ་ལ་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་དེ་དག་གི་བཀའ་བྱིན་བྱན་པར་བྱ་བ་
 དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་རང་གི་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་པར་དགའ་ཞིང་གྲུབ་ཀྱང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཆེ་
 དེའི་ཡུན་ཆོགས་རྒྱབ་པའི་བསམ་སྟོར་ངན་པ་དོར་ནས་བསྐྱལ་མང་སྟོང་དུ་མཚན་

ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ་བ་ཀྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཚམས་
 འདུལ་བ་འདོད་དགྲར་ཡོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བསམ་ཤིང་སློའི་སྟབས་དང་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་འདུལ་
 བྱིས་པས་བསྐྱང་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ལ་སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་
 དེ་ཕན་ཆད་དུ་གསུང་དུ་མེད་པ་བྱང་ཚུལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་
 པ་ལྟར་བྱའོ། ཀྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཚམས་འདུལ་བའི་བྱང་
 ཚུལ་བཟོད་པ་ཀྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལས། བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་དམ་པའི་ཚམས་འདུལ་བ་རི་ལྟར་དར་ཚུལ་
 བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་བུའོ། །

༥༥

རྩ་བའི་གསུམ་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་གནད་ཀྱན་བསྟུས་པ་འདུལ་
 བའི་མདོའི་བསྟུས་དོན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་།
 གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བི་ལྷ་ལ་སྟུ་ཏ།
 བོད་སྐད་དུ། འདུལ་བའི་མདོ། ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་འདི་ལ་འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་
 བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདུལ་བ་ལ་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་དང་། བཟོད་
 བྱེད་ཆོག་གི་འདུལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་
 བྱིས་ཏེ་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་ཞིང་དབང་པོ་དུལ་བར་བྱེད་པས་ན་འདུལ་
 བ་ཞེས་བཟོད་དོ། །བཟོད་བྱེད་ཆོག་གི་འདུལ་བ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་
 འདུལ་ལུང་སྟེ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་འདིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་གང་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་སྟོན་པས་སྟོབ་མ་རྣམས་འདུལ་བར་
 བྱེད་པས་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མདོའི་དོན་ནི་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་དེས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་

པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བ་དང་།
ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུམ་དུ་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པས་ན་འདུལ་
པའི་མདོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
ཞེས་པ་སྟེ། ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་པའི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་
བསྐྱར་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཀས་
བཅད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདུལ་བ་ནས་
གསུངས་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། མ་བསྐྱར་ན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གེགས་
སུ་འགྱུར་པའི་དགེ་སྤྲིག་གི་སྤང་བྱེད་པ་མོ་དེ་རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པ་
ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་ལ་དབང་བྱུང་མེད་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་དགོས་འབྲེལ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་
པའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། འདུལ་པའི་མདོ་དེའི་དོན་
ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་དགོས་པའམ་འབྲས་བུ་ནི་ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་
གོ་འཕང་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་
ཞིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཞི་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མུ་ངན་ལས་
འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚོག་རྒྱལ་བྱིས་ཡིན་པས་ན་
ངེས་པར་འབྱུང་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ཏེ་སྤྱིང་བདུན་འཁོར་བཅས་སོ། །སྤྱིང་བ་བདུན་
འཁོར་བཅས་ནི། མི་ཚངས་སྟོད་དང་། མ་བྱིན་ལན་དང་། གྲོག་གཅོད་སྤྱིང་བ་སྟེ་

ལུས་གྱི་གསུམ་དང་། རྩལ། སྤྱལ། ཆོག་རྩལ། རག་འབྲལ་སྟོང་བ་སྟེ་རག་གི་
གཞི་དང་བདུན་ཡིན་ལ། ཆང་འབྲུང་བ་སྟོང་བ་སོགས་འཁོར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གཞུང་འདིས་ཀྱུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་
བྱ་བ་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་
གང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་ཀྱན་སྟོང་རི་
ལྟ་བུས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅའི་གཞུང་འདི་ལ་
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་རག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཆང་བར་
དགོས་པར་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་
འབྲུང་གི་བསམ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགོ་
སྟོང་པ་མ་དགོ་སྟོང་མ། དགོ་ཚུལ་པ་མ། དགོ་བསྟེན་པ་མ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་
པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དང་པོ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་
པ་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྟེ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ། །ཞེས་
སྟོན་པ་བྱ་རན་ལས་འདའ་ཁར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་རུང་མཐུན་སྟོར་
བ་གསུངས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འབྲུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ་གཉིས། སྟོང་བ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་།
དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་གཞི་དང་། སྤུན་
ཆོགས་དང་། ཞུ་བའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་ཆོག་དང་།
ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་འོ། །

དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས་

གན་རིམ་ལ་བྱག་འཛལ་ཏེ། ཐལ་མོ་སྒྱར་ཅོག་ཅོག་ཤར་འདུག་ཅིང་གསོལ་བ་
བཏབ་པར་གྱུར་བ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་
ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་ཤེར་བསྐྱབས་པར་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནི་
སྟོན་གྱི་ཆོ་གའོ། ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་ཞིན། ད་
ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལས་སྒྲར་བྱུང་བ་དང་། མཁན་སྟོབ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་ལས་སྒྲར་
བྱུང་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱའོ། །སྟོན་ཏུ་རི་ལྟར་བསྟན་ན།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་འོན་པ་ན་པལ་ཆེར་ཚུར་བོག་
གིས་བསྟེན་རྫོགས་མཛད་ལ། དེའི་ཆོ་དག་སྟོང་ཞིག་གི་བྱང་ཏུ་རབ་བྱུང་བསྟེན་
རྫོགས་ལ་འོང་བ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཏུ་བཏང་བས་བར་སྐབས་སུ་ཐོག་གི་
བར་ཆད་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོང་
བས་སྟུག་བསུལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྟོམ་ཏུ་དགོངས་ནས། དེར་ཕྱིན་ཆད་དག་འདུན་
འདུས་པས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཆོག་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ། སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་པའི་ཐབས། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱི་
མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོགས་སྒྲ་མ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཆོགས་བྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཉི་ཤེར་
སྒྱུབ་པའི་ཆོ་གའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་འདི་ཏུས་རི་ཙམ་
ནས་བྱུང་སྟོམ་ན། སྟོན་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་ནས་
བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་པའི་ཆོ། ཡབ་སྐས་མཛལ་པའི་འཕྲིན་པ་

འཆར་གས་བྱས། དེའི་ཆོ་ག་འི་ལྷན་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་རབ་བྱུང་
བསྟེན་ཚྛོགས་བྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དགོ་ཆུལ་གྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པའི་
མདོ་འདིའི་དོན་ལ་ཀླུ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་
གྱི་ཐོག་མར་བྱིས་པའི་ཉགས་དང་ཆ་ལུགས་རྣམས་དོར་བར་བྱ་བ་དང། ཆོ་འདིའི་
བསམ་པ་དང་འཁོར་བའི་ལུན་ཆོགས་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་དོར་ནས་ངེས་འབྱུང་
གི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང། ས་མས་བཏགས་པའི་མིང་ཡང་དོར་བར་བྱ་
བ་དང། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་གྲས་པ་སླ་ལྷག་ཏུ་བྱ་བ་དང། སྦྱིར་སླ་མ་
དང་སློབ་མར་འགྱུར་བའི་ཚད་དང། བྱད་པར་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཚད་དང། མཁན་སློབ་ལ་གྲས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང། མཁན་པོའི་
མཚན་བཟོད་པའི་ཆོ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་མཚན་ནས་སློབ་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
ཞེས་བགྱི་བའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཞེས་བཟོད་དགོས་པ་སོགས་མཁན་སློབ་གྱི་མཚན་
ནས་བཟོད་ཆུལ་དང། ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་གྱི་མཚན་ནས་བཟོད་ཆུལ་དང།
རང་ལས་གཞོན་པའི་མིང་ནས་བཟོད་ཆུལ་སོགས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གལ་ཆེ་
བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་བྱིས་བསྟེན་ཚྛོགས་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ལ་གསུམ། སྦྱིར་བའི་ཆོ་ག་ །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ །མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི།
དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་ཚྛོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དགོ་འདུན་ལ་
གསོལ་ནས་བར་ཆད་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིའི་དོན་ལ་བསྟེན་
ཚྛོགས་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསྟེན་པར་ཚྛོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་སོགས་
མཚན་ཉིད་མང་དུ་ཆད་དགོས་པ་དང། དགོ་འདུན་ཡང་ཡུལ་དབུས་སུ་མ་ཐ་བཅུ་

དང་། མཐའ་ལོབ་ཏུ་མ་ཐ་ལྔ་ཚང་དགོས་པ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ལས་གྲལ་
 ཏུ་འདུལ་བ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་ཚང་དགོས་ཤིང་། ལས་ལ་འདུ་བའི་ཆེ་
 ལྷན་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྐྱམས་པར་འོས་པ་རྣམས་
 བསྐྱམས། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་རྒྱད་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། འདུག་ལུགས་སྟོན་ལམ་མཐུན་པ་དང་། ལས་
 གྱི་ཆོ་ག་ཤེས་ཤིང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་བསམ་པ་རྣམ་དག་དགོས་པ་དང་།
 ལས་སྟོབ་དང་། ཏུས་བསྟོབ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ལྷན་བཟེད་འབྲིམ་པ་
 བོ་རྣམས་གྱི་རི་ལྷར་བྱ་བ་སོགས་བསྟེན་རྫོགས་ལ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་འདུལ་
 བ་ནས་བཤད་པའི་ཐུག་ལེན་སྤྱོད་མོའང་མ་འཕྲུགས་པ་དགོས་པ་སོགས་དོན་ཆེས་
 མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ལས་བྱེད་པས་བར་ཆད་དྲིས་པའི་འོག་ཏུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
 བརྒྱ་ཚང་བ་ལས་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་སོགས་བརྫོད་ནས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་
 མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་དུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་ནས་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་རག་བརྫོད་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་མ་ཐོག་དུ་གྱི་བཙོན་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཐུར་མ་སོར་བཞི་པས་བཟང་ངོ། །དེ་ནི་སྟེས་སུ་ཉིད་ཅེས་
 བ་སྟན་དུ་བྱའོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ལྔ་ཏྲོ་ལ་སོགས་པ་དང་དུས་ཚོད་ཀྱང་ངོ། །དེ་
 དག་ནི་ལྔའོ། །དགུག་གྱི་དུས་དང་། དཔྱིད་གྱི་དུས་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་དང་།

དབྱར་ཐུང་ཐུང་དུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་ཟླ་བ་བཞི་
བཞིའོ། །འོག་མ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་གོ། །དེའི་འོག་མ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། །ཐ་མ་
ནི་དེས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཆོག་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་དུས་
ཆོག་སྐུམ་གྱི་ཐ་སྟོད་དང་། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྐབས་
སུ་བཟོད་ཚུལ་སོགས་ཆོག་གཅིག་གྲང་མ་འབྲུགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐབ་བྱ་ཤེས་ནས་བསྐབ་པའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་བཟོད་པ་ནི།
གནས་ལྷམས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་ལྷམས་དང་དགེ་སྦྱོར་
དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྷམས་གྲང་རོ། །མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་གྱི་
རྫོགས་པ་ཉིད་བཟོད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྐབ་པ་ལ་
ངེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཚུལ་དང་འབྲེལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དུལ་བར་
གནས་པ་ཉིད་དང་དགོས་པ་རྗེས་སུ་བསྐབ་པ་ལ་ཡང་རོ། །མ་བཟོད་པ་ཡང་དག་
པར་བྲངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བསྐབ་པར་འགྱུར་པ་ཉིད་གྲང་བཟོད་པར་
བྱའོ། །ཀྱུས་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །བསྐབ་པར་བྱ་བ་ཐབས་བཟོད་
པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་རོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
གདམས་ངག་བརྟན་གཅིག་མ་ཞོར་བར་བཟོད་པ་སྟེ་གདམས་ངག་འདི་དག་ལ་གོ་
བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་དགེ་སྦྱོར་ལྷམས་གྱིས་འདུལ་པའི་བཅས་མཚམས་ཇི་
ལྟར་བསྐབ་ཚུལ་གྱི་གནས་ལྷམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
སྟོམ་པ་བྲང་པའི་ཆོ་ཟས་བསོད་སྟོམས་པ། གནས་མལ་ཤིང་བྱང་པ། གོས་ཕྱག་
དར་ཁྲོད་པ། ལྷན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། གཤེ་ཡང་སྒྲར་མི་
གཤེ་བ་སོགས་དགེ་སྦྱོར་གིས་ཆོས་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་

གསུངས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་དབང་དུ་
བཞག་སྟེ་མཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་སྦྱན་སྡར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་
པས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་རང་གིས་གང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་
བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་བྱན་པ་བསྟེན་པ་ནི་སོར་ཐར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུང་བའི་ཐབས་མེད་
དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས།
གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུང་དང་། གནས་དང་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས།
དེས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བྱ་སྟེ། ཞུ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་པ་གནས་དང་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྩ་
མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་གནས་ཉིད་དང་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་
བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། གནས་ཀྱི་སྐབས་སོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གཞུང་འདི་དག་གི་
དོན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཆེས་མང་སྟེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་བྱེད་
པ་ལ་ལྷ་ཡུགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ལས། དཀའ་སྤྱ་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་
ཡུགས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྷན་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ཡུགས་ཉི་ཤུ་
ཙུ་གཅིག་ནི། ལོ་བརྩ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཁས། རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་
འཇུག་དང་། སྟོབ་དང་སྟོབ་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། ལྷན་སུམ་ཚོགས་གཉིས་
རྣམ་པ་གསུམ། སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་བྱུང་ཤེས་དང་། གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་
ལྷང་བ་ཤེས། ལྟོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། སྟེ་ཚན་ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་
འདུལ་བ་ལུང་གི་བར་སྟོམ་ལས་གསུངས་པ་ལྷང་ལོ་བརྩ་ལོན་པའི་ལྷ་པ། སྟེ་སྟོན་

གསུམ་འཛིན་པའི་ལྷ་པ། རྟེན་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་པ། རྟེན་གསུམ་
 རིག་པའི་ལྷ་པ། རྟེན་གསུམ་གསལ་པའི་ལྷ་པ། རྟེན་གསུམ་འཛིན་ཏུ་
 འཇུག་ལུས་པའི་ལྷ་པ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་པ། ལྷག་པའི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ལུས་པའི་ལྷ་པ། ལྷག་པའི་སྟོང་སྟགས་གསུམ་
 ལ་སློབ་པའི་ལྷ་པ། ལྷག་པའི་སྟོང་སྟགས་གསུམ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུགས་ལུས་པའི་ལྷ་
 པ། ལུན་ཚོགས་གོང་མའི་ལྷ་པ། ལུན་ཚོགས་འོག་མའི་ལྷ་པ། དྲན་ལྡན་གྱི་ལྷ་པ།
 བྱང་ཏུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པའི་ལྷ་པ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྷ་པ། སློབ་པའི་
 ལྷ་པ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་པ། བྱང་ཤེས་གྱི་ལྷ་པ། གཏན་ཏུ་གནས་འཆར་འཇུག་གི་
 ལྷ་པ། རེ་ཤིག་གནས་འཆར་འཇུག་པའི་ལྷ་པ། བྱང་ཤེས་གྱི་ལྷ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་པ་ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟན་རྫོགས་རྣམ་དག་གི་
 རྟེན་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། གཞན་གྱི་ནད་གཡོག་རང་གིས་བྱེད་
 ལུས་ཤིང་གཞན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ལུས་པ། བྱང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འགྲོད་པ་སེལ་
 བ་རང་གིས་བྱེད་ལུས་ཤིང་གཞན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ལུས་པ། རིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་པ་ན་
 དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་སྟོང་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ལུས་ཤིང་གཞན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ལུས་
 པ། གནས་པ་སློབ་མ་གནས་སླ་མ་ལ་མི་དགའ་བ་འདོར་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་
 ལུས་ཤིང་གཞན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ལུས་པ་ལྷ་པོ་དེ་ཚོགས་པ་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་
 པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ལྷ་པ་གཉིས་པ་རྟེན་གསུམ་འཛིན་པའི་ལྷ་པ་ནི། འདུལ་
 པའི་རྟེན་སྟོང་། མདོ་སྟེང་སྟེན་སྟོང་། མདོན་པའི་རྟེན་གསུམ་འཛིན་ཅིང་ཆུལ་
 བྱིས་ས་དང་ལྡན་པ་དང་། བས་ཚོལ་འཛིམས་བྱིར་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ལ་མཁས་པ་ལྷ་དང་ལྡན་པའོ། །ལྷ་སྟགས་འདི་དག་འདུལ་པའི་བསྟན་

པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་
 པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལུང་ལྟས་ནས་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་མ་རྣམས་ཀྱང་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལྷ་སྤྲུགས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཤེས་ན་སྤྱིར་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཤེས་ཤིང་། བྱད་པར་དགག་སྐྱབ་
 གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པའི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་དལ་
 བ་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་པ་འཛིན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཤེས་ནས་
 ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། རབ་ཏུ་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ། ལྷ་སྤྲུགས་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འདྲི་བར་བྱ་ཞིང་
 ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་རྩེ་གས་སོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་
 བར་ཆད་ལ་སྡོམ་པ་སྦྱི་བའི་བར་ཆད་དང་། སྡོམ་པ་གནས་པའི་བར་ཆད་དང་།
 སྡོམ་པ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་བར་ཆད་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མི་མཛེས་
 པའི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་བར་ཆད་བཞི་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་
 པའི་སྦྱོས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་
 པར་བྱེད་པའི་སྦྱོས་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་སྦྱོས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྦྱོས་པ། དངོས་གཞི་མཛུགས་དང་བཅས་
 པའི་སྦྱོས་པ། སྦྱིར་བའི་ཆོ་གའི་སྦྱོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བར་ཆད་ཅན་

དང་། དགག་པ་བྱང་བ་ལམོར་དུ་མི་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་མས་མ་
 གནང་བས་མཚོན་པ། བུ་ལོན་ཅན་གྱིས་མཚོན་པ། བྱན་གྱིས་མཚོན་པ་ལག་རྩམ་
 ལ་སོགས་པས་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཀོལ་པ་རྒྱལ་པོས་བཀྲའབས་པའོ། །
 རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བུ་ལོན་
 ཅན་གྱི་མཚོན་པ་ནི། བཀོལ་པ་ཆོས་རྒྱན་པར་གྲགས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་
 པ་བྱན་གྱིས་མཚོན་པ་ནི། ལྷ་མ་མཁན་དང་གདོལ་པ་དང་གཡུང་པོ་དང་དེ་ལྟ་བུ་
 རབ་རྟུབྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པ་
 ནི། ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 དག་གི་དགག་པ་དེ་ཡང་རབ་རྟུབ་ཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་
 དགག་པ་བྱང་བ་ལམོར་དུ་མི་བཞག་པ་ནི། རིགས་དང་ལུས་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པ་
 རབ་རྟུབྱང་བ་ནི་ཉེ་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
 རིགས་དམའ་བར་གྲགས་པ་རིགས་བཟང་པོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མི་
 རུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཉེ་བསྟན་པ་མཛེས་པའི་བར་ཆད་ཅན་དགོས་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་བྱང་ན་མ་གཏོགས་པར་ཆད་དུ་འགོ་བའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་མཐུག་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲོས་པ་ནི། དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་གསུམ་མན་ཆད་ཆོགས་གཅིག་
 གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲོང་བའི་ཆོ་གའི་སྒྲོས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཡིན་མིན་
 བསྟན་པ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་།
 རྫོད་སྤྱད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་དང་སེན་མོ་བྲེག་པའི་ཆོ་ག་དང་།
 ལུས་གཙང་མས་གོས་བགོ་བའི་ཕྱིར་བྲུས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་པ་བས་སྒྲ་

མོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་མི་བཞག་གོ། ཞེས་པ་ནས། འབྲེག་མཐའ་ལ་ནི་མ་
 དང་སྒྲིང་མོ་དང་བྲུ་མོའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་སོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལུས་གཙང་མས་གོས་བགོ་བའི་བྱིར་བྲུས་བྱ་བ་ནི། དེ་བྲུས་ནས་བྲུས་
 བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། དགོན་མཆོག་གི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ངེས་པ་
 མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་སྡེ་བྱི་འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྐྱེ་གཞར་
 ཚུལ། བྲུས་བྱ་ཚུལ། སྦྱིར་གོས་བགོ་ཚུལ། བྱང་པར་གང་དུ་ཆོས་གོས་བགོ་བ་
 དང་མི་བགོ་བའི་ཚུལ། སྦྱོད་ལམ་ཀྱུན་ཏུ་བྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་འདུལ་བའི་
 བསྐྱབ་བྱ་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒོད་སྦྱང་གི་ཏྲགས་ནི། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། སྒོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བཅུ་
 བས་ཉེན་གོར་བྱག་དར་དང་ཆག་ཆག་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཞུང་འདིའི་
 དོན་ལ་ལྷུང་བཟེད་གྱི་ཆད་དང་། ལྷུང་བཟེད་བྱི་དོར་བྱ་ཚུལ་དང་། རི་ལྷར་བཅང་
 ཚུལ་སོགས་དོན་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། ཡོ་ཆོགས་མི་
 ཤེས་ན་མཚན་གྱི་ཉེན་གོར་དུ་སྦྱ་སྦྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཁས་བྲུང་བར་
 བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་མི་བརྟོད་པར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་སྦྱོས་པ་ལ་བཞི། གནས་དང་
 གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སྦྱོས་པ། ཞར་ལ་ནད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 གནས་བརྟན་དང་བྱི་བཞེན་འབྱང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དངོས། བྱན་

མོང་རྒྱ་རི་ལྟར་བྱ་བ། གནས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བ། གནས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། གནས་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱོང་ལ་བསྟན་པ་དང་གནས་པར་ཁས་
 སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་དག་ན་གསོ་སྦྱོང་
 གི་ཚེའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་ནི། གནས་
 པ་ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་པ་ཆད་པས་མི་གཅོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
 གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་མི་བཅའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 གཉིས་པ་སྤུན་མོང་རྒྱ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཁའི་གནས་པ་ཉིད་ནི་མ་བཟུགས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལས་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་བཞེན་རྒྱུ་འདག་རྩལ་དང་ལྷི་བ་
 ལས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་གནས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།
 ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་མ་ཐག་རྒྱ་མཚོད་རྟེན་ལ་བྱག་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་བ་
 མི་འཕེལ་ན་དེ་བྱེད་པ་གཞན་ལ་གཏད་པར་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། བཞེ་བ་གནས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གནས་ཀྱི་འོས་ངེས་པར་གཤམ་
 པར་བྱས་ནས་གཏད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱུང་བ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གཉིས་པ་ཞར་ལ་ནད་པ་གསོ་བའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ནི། ལྷན་ཅིག་གནས་
 པ་དང་ཉི་གནས་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་གཅིག་པ་དང་སློབ་
 དཔོན་གཅིག་པ་དང་གཏམ་འདྲེས་པ་དང་ཕེབས་པར་སྒྲུབ་དང་སློན་འདྲིན་དང་
 འགྲོགས་བཤེས་ཀྱིས་ནད་གཡོག་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་སྟེ་བར་བྱས་པ་གི་
 བའི་གོས་དེ་དག་བཟུང་བ་ནི་དེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་གནས་བརྟན་དང་གྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། དགེ་འདུན་
 འདུས་པ་ན་དེའི་གནས་བརྟན་མདུན་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་དང་
 ལྷན་པའི་རྟེན་པ་བྱུང་ན་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བཞི་པ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལྷ། ཁྲིམ་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དན་པ་དང་ལུང་
 ལ་བརྟེན་པ། གཏུག་མར་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། གསར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 གཡོག་འཁོར་དང་གནས་བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྲིམ་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་མ་
 ཁེངས་པ་དང་མི་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱུང་བའི་གཞི་གཟུང་བ་དག་
 ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དན་པ་
 དང་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷང་བའི་རྫོང་གྲར་པའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དན་
 པས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱུངས་པས་མི་བྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་གཏུག་མར་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འོངས་པ་ལ་འོངས་
 པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐར་སྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་དང་སྟན་
 བསྐྱུངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བཞི་པ་གསར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།
 དུག་དར་དང་མལ་དང་། སྟན་བཤམས་པ་དང་། རྒྱ་བཞག་པ་དང་། བེམ་པ་དང་།
 ཟན་དང་བ་ནི་གསར་བསྐྱུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་གཡོག་འཁོར་དང་གནས་
 བསྐྱུང་བ་ནི། གཡོག་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གལ་ཏེ་རང་དང་གཞན་ལ་
 གཞོད་པར་མི་འགྱུར་པ་ནི་ཅི་བདེར་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞབས་འབྲིང་
 གཏུག་མ་དག་ལ་སྐད་སྐྱར་ཏེ་བྱ་དག་པར་བུལ་འོག་ཏུ་གཏུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་སྤྱོད་གི་

གནས་སུ་དག་སྒྲིང་མཛོད། ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་ཐུན་ཆོག་གས་ནས་
གསུངས་པའི་སྐབས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་འདུལ་བ་ལ་སྒྲོབ་
པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལུ་བ་པལ་ཆེ་བའི་སྐབས་ནི། མི་མ་ཡིན་པའི་
འགྲོ་བ་པ་དང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་པ་གཉིས་ནི་སྟོམ་པའི་ཁིང་ཉིང་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་ཐུན་པ་པལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོག་གས་
སྟོམ་དག་ཀྱུ་ལ་དང་། ཆོག་གས་ཕྱི་མ་བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་ཆོག་འདུལ་བ་ལྟར་སྟེ་
བཞེ་ལས། དང་པོ་གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་དང་པོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་ནས་རི་ལྟར་
གསུངས་པ་ལ་མ་ཆང་བ་ཁ་སྒྲོང་བ་ཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྐབས་དང་། རོགས་པ་ཁོང་ན་
གནས་པ་མཐའ་གཞོད་པ་ལུ་བའི་སྐབས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དག་མཐའ་
ཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་འབོགས་ཆོག་ཀྱུ་ལ་བས་གསུངས་
པ་རི་ལྟར་བ་བཞེན་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཞིག་ལ་འབད་
པར་བྱའོ། རྩ་བའི་གཉིས་པ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་མཆོན་ཉིད་ལ་གཉིས། སྒྲང་བའི་བསྐྱབ་བྱ། ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་བསྐྱབ་
བྱའོ། གྲང་པོ་ལ་གཉིས། སྟེ་ལྟ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལུ་བ་སྦྱིར་བསྟན་
པའོ། གྲང་པོ་ལ་གཉིས། དག་སྒྲིང་གི་སྟེ་ལྟ་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། དག་སྒྲིང་མའི་
སྟེ་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། གྲང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་
བའི་ཆོག་དང་། སྟེ་ལྟ་བཤད་པ་དངོས་སོ། གྲང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཉམས་པས་
བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཐུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། འབུལ་བའི་ཆོག་འོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟེ་ལྟ་བཤད་པ་དངོས་ལ་ལྟ། གཙོད་པར་བྱེད་

པ་ཕམ་པའི་མྱེ། གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་མྱེ།
 ལྷུང་བར་བྱེད་བ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་མྱེ། སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བཤགས་
 པའི་མྱེ། བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་བྱས་གྱི་མྱེའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
 ཚངས་སྦྱོད་ལ་གཞོད་པ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཕམ་པ། གཞན་གྱི་ཡོངས་སྦྱོད་
 ལ་གཞོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ། གཞན་གྱི་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་སྒོག་གཅོད་པའི་
 ཕམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་རྩུབ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕམ་པའོ། །དང་པོ་
 བེ། བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་
 པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་
 ཡོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་བེ། རྒྱ་བལྟ་རྒྱ་བཅུག་པ་དག་
 གིས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་རྫོགས་སོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་སྒོག་གཅོད་པའི་
 ཕམ་པ་བེ། ཉན་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་
 ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ན། གསོད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་རྫོགས་
 སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བཞི་པ་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་རྩུབ་
 དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕམ་པ་བེ། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཉེ་བདག་ཉིད་མའི་ཆོས་བླ་མ་དང་ལྷན་པ་
 ལ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཕམ་པ་བེ། །ཁ་དང་། བཤང་
 ལམ་དང་། མོ་མཚན་ཉེ་མའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཟག་བྱེད་བཅུག་ནས་རེག་
 པ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །ཕམ་པ་འདི་ལ་བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་། ཕམ་པ་འདི་བསྐྱར་བྱིར་འདོད་ཆགས་གྱི་ཉམས་དམིགས་བྱན་ནས་བྱད་མེད་

ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་མིག་ལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱ་བ་དང་། དཔེན་པ་སྦྱབས་ཡོད་
 དུ་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་སེགོལ་གྱི་ཡུན་ཙམ་དུ་ཡང་བུད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་མི་
 འདུག་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་པམ་པ་ནི། རིན་ཐང་ཆང་
 པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་བའོ། །པམ་པ་འདི་བསྐྱར་བྱིར་གཞན་གྱི་རྩ་ཉིལ་གྱི་འབྲུ་ཙམ་
 ལའང་བརྟབ་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། ཟང་ཟིང་གི་ཁོར་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་
 བསྟན་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བོ། །སློག་གཅོད་པའི་པམ་པ་ནི་མི་གསོད་པ་སྟེ། རང་
 གི་བྱས་པའམ། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་མཚོན་བསྟན་པའམ། དུག་བཏང་
 བའམ། སྤྲོན་ལོག་པ་བྱིན་པའམ། ངན་སྤགས་བྱས་པའམ། འདྲེ་སོགས་ལ་གཏང་
 བའམ། འཆིར་འཇུག་པའི་ཐབས་བྱས་པ་སོགས་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་མི་
 བསང་བའམ། མངལ་དུ་མིར་ཆགས་པ་བསང་ནའང་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །པམ་
 པ་འདི་བསྐྱར་བྱིར་སེམས་ཙན་སུ་ལའང་གཞོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བ་
 ལ་འབད་དོ། །མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྩུན་སྒྲ་པའི་པམ་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་
 སོགས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། ལྟ་དང་གྲུ་ལ་
 སོགས་པ་མ་མཐོང་བར་མཐོང་ཞེས་སྒྲས་པ་སོགས་སོ། །པམ་པ་འདི་བསྐྱར་བྱིར་
 རྩུན་དང་ཚུལ་འཆོས་སློག་གི་བྱིར་ཡང་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །པམ་པ་བཞི་པོ་དེ་
 མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་ལ་གྲུང་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཅའ་བ་མཛོད་པ་དང་།
 སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྐབས་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 འགལ་བའི་ཉེས་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གསོ་བ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་སྟེ་ལ་
 བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ། རེག་པའི་དགོ་འདུན་

ལྷག་མ། འབྲིག་ཚིག་སྒྲ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀུར་
བསྟུགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། སྒྲུན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། ཁང་པའི་
དགོ་འདུན་ལྷག་མ། ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། གཞི་མེད་གྱི་དགོ་འདུན་
ལྷག་མ། བག་ཅམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་
མ། དེའི་རྩེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། ཁྱིམ་སུན་འབྲིན་པའི་དགོ་
འདུན་ལྷག་མ། བཀའ་སློམ་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། མི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེའི་འབྲས་ཁུ་ནི་མ་བྱས་པ་
ཉིད་དོ། །ཡུང་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་གི་ཁུ་བའོ། །ཞེས་པ་ནས།
འབྲིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་
ཁུ་བ་འབྲིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
མའི་སྒོ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྒྲོར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་རང་གི་
ཁུ་བ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། འདི་ལ་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་བྱད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལུས་ཀྱིས་རེག་པའི་དགོ་འདུན་
ལྷག་མའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི།
ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་རེག་པར་བྱེད་པའོ། །
གསུམ་པ་འབྲིག་ཚིག་སྒྲ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། འབྲིག་པ་སྒྲས་ནའོ། །རྒྱ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་བདེ་སྤང་བ་ན་མཐའོ། །
ཞེས་པ་ནས། འབྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་སྒྲ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། འདིའི་དོན་འབྲིག་ཚིག་སྒྲ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ཆགས་
སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚིག་གང་

ཡང་རུང་བ་སྤྲོད། །བཞི་པ་འབྲིག་པའི་བསྟན་བཀུར་བསྟགས་པའི་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མ་ནི། བདག་ཉིད་དང་འབྲིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་བསྟགས་ནའོ། །ཞེས་པ་
 ཅས། བསྟན་བཀུར་བསྟགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། འདིའི་དོན། འབྲིག་པའི་བསྟན་བཀུར་བསྟགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་ཁོ་བོ་ལ་འདི་དང་
 འདི་བྱས་ན་ལགས་སོ་ཞེས་འབྲིག་པ་སྟོང་བ་ལ་བསྟགས་པའི་ཆོག་སྤྲོད་པའོ། །ལྷ་
 པ་སྟུན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། སྤང་ནའོ་གཞན་དང་ངོ། །གཞན་དུའོ། །
 དེའི་དོན་དུ་མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ལས་སྤྲིང་བ་
 མཐོས་པས་གཞན་དེ་ལ་གོ་བར་བྱས་ཤིང་དེས་སྤྲས་པ་སྤྲ་མ་ལ་བཟོད་ནའོ། །
 ཞེས་པ་ཅས། སྟུན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་དོན་སྟུན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ཁྱིམ་པ་པོ་མོ་མི་མཐུན་པ་འཕྲིན་
 ཡིག་པན་ཚུན་དུ་སྟེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་འདོད་པ་སྟོང་དུ་གཞུག་
 པའོ། །དུག་པ་ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། བདུན་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མ་ནི། སྟོང་ལམ་བཞིའི་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །
 ཞེས་པ་ཅས། ཁང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཞུ་བའི་སྐབས་
 སོ། །ཁང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། དེ་ལ་ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། གཞི་མ་དག་པར་རང་དོན་
 དུ་ཁང་པ་བརྟེན་པ་འཇམ། རང་དོན་དུ་ཁང་པ་ཚད་ལས་འདས་པ་བརྟེན་པའོ།
 །ཁང་པའི་ཚད་ནི་སྤྲིད་དུ་སྤྲིབ་ཅོད་བརྟེན་དང་། ཞེད་དུ་སྤྲིབ་དང་བརྟེན་གཉིས་སོ།
 །ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། དགེ་འདུན་མ་གསོལ་བ་དང་གཞི་མ་དག་

པར་ཁང་ཆེན་བརྟེན་པའོ། །བརྒྱད་པ་གཞི་མེད་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དང་།
 དགྲ་པ་བག་ཙམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། བམ་པར་འགྱུར་བར་ལྷག་པར་སྤྱོད་
 བས་དགོ་སྤྱོད་ཉམས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཙམ་གྱི་
 ལྷ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་གཞི་མེད་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི།
 སྤྲུག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ལ་བམ་བས་སྦྱར་བ་
 འདེབས་པའོ། །བག་ཙམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ལ་
 འདིས་འདི་ལ་འདོད་པ་སྤྱད་དོ་ཞེས་བྱ་བྱེད་སྦྱར་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་འདི་
 དང་བྱད་མེད་འདི་དང་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའོ། །
 བཅུ་པ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་རྗེས་སུ་
 རྟོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་གཞན་གྱི་འཁོར་ཁ་འདྲེན་ན་སྦྲུམ་པའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་
 ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་ལ། འཁོར་ལའི་འབྱེན་དང་། སྦྱར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 ཙམ་གཉིས་ལས། འཁོར་ལའི་དབྱེན་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལྷས་
 དྱིན་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་སོ་སོར་སྦྱེ་བོ་མང་བོ་ཆོས་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་
 ཡོངས་སྤྱོད་གྱིས་ཁ་བྱངས་ཏེ་དགོ་འདུན་བྱེད་པའོ། །སྦྱར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི།
 རང་རྟོགས་སུ་དགོ་འདུན་བཞིར་ལོངས་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བཞིར་ལོངས་པ་ཕན་
 རྒྱུ་མི་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་དབྱེད་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་
 མ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའོ། །དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི་བཙས་པའི་དབང་གིས་ལྷག་མའི་ལྷང་བར་བགྲངས་
 ཀྱང་། རྣམ་སྟོན་ནི་བམ་པ་བཞི་ཆར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་གསུངས་པས་བདག་

ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
 བཅུ་གཉིས་པ་བྱིས་སུན་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། རང་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་དགོ་འདུན་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་དེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུགས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་དུ་
 སྒྲ་བ་ཉིད་དོ། བྱིས་སུན་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་
 དོན་ནི། བྱིས་པའི་གྲོང་དུ་ཆང་འབྲུང་བ་དང་སྤྱུ་གར་བྱེད་པ་སོགས་བྱིས་པ་རྣམས་
 རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་མ་དད་པར་འབྱུང་བའི་ལས་བྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་
 ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་གནས་དབྱུང་བྱས་པ་ན་དགོ་འདུན་ལ་སྦྲར་བ་བྱེད་པ་སོགས་
 སོ། །བཅུ་གསུམ་པ་བཀའ་སྟོ་མ་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། དགོ་སྟོང་གིས་
 ལྷག་པའི་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱིས་གྲུངས་པ་ཉིད་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དགོ་སྟོང་དག་
 གི་བཛོད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལའོ། །བཀའ་སྟོ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མའོ། །དགོ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་
 ནི། རང་ལ་དགོ་སྟོང་གཞན་གྱི་འདུལ་བའི་བཅུས་པ་ལས་བཅུམས་ཏེ་གྲུངས་པ་
 བྱི་མི་འདོད་པའི་བསམ་པས་ལར་བཞོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །ལྷག་མ་བཅུ་
 གསུམ་པོ་འདི་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་བཛོད་པ་ནི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་ན་དེ་
 བཤགས་པ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཛོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལྷང་བར་བྱེད་པ་ལྷང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ལ་གཉིས། ཞག་གི་ཚད་ལས་
 དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་བའི་སྡེ་དང་། བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷང་བྱེད་
 འབང་ཞིག་པའི་སྡེའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ཚན་གསུམ་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ལ།
 འཆང་བའི་སྤང་བ། འབྲེལ་བའི་སྤང་བ། ལྷ་འཛོག་གི་སྤང་བ། ལྷར་འཇུག་གི་
 སྤང་བ། ལེན་པའི་སྤང་བ། སྟོང་བའི་སྤང་བ། སྟོང་བར་རིགས་པའི་སྤང་བ།

སྐྱགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་བ། སོ་སོ་ནས་སྐྱགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་བ། བསྐྱར་བའི་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འཆང་བའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་དོན་འཆང་བའི་སྤང་བ་ནི། ཕྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་པར་ཆོས་གོས་དང་རྩལ་
 གཟན་སོགས་ཞག་བརྩུ་ལས་འདས་པར་འཆང་བའོ། །བཅས་པ་འདི་མཛད་པའི་
 དགོས་པ་ནི། ཡོ་བྱད་མང་པོ་བཅངས་ན་གསོག་བསྐྱང་གི་སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་
 ཞིང་། རང་གི་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱགས་གཞན་ཡང་གཡེང་བར་
 བྱེད་པ་དང་། གཙོ་བོར་འདོད་ཞེན་འཕེལ་བར་འབྱུར་བ་དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་བཅས་པ་འདི་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། གདིང་བ་དང་བྲལ་
 བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེང་ཉིད་ཕྱིར་སྐྱོག་ཅིང་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་
 པ་མེད་ན་གདིང་བ་གཞག་སྟེ་འགོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་འབྲལ་བའི་སྤང་
 བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ཆོས་གོས་
 རྣམ་གསུམ་ཕྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཞག་ཏུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ནས་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ནམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་བྱེད་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་
 འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི། ཁ་བསྐྱང་ལ་རེ་བ་མེད་ན་རྒྱུང་བ་ཁྲུག་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆོག་
 པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་བས་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་དོན་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སྤྲོད། །བཞི་པ་ཁྲུང་འཇུག་གི་སྤང་བ་ནི། སྐྱམ་
 མ་དབེན་པ་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁྲུང་འཇུག་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། འདིའི་དོན་ཁྲུང་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་གི་གོས་རྩིང་པ་དག་སྒྲོང་

མ་ཁྲུག་པའོ། །ལྷ་པ་ལེན་པའི་སྤང་བ་ནི། དགེ་སྤྱོད་མས་གོས་རིན་ཆེན་པོ་
 བརྗེ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལེན་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ལེན་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་ཉིད་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་
 མིན་པར་དགེ་སྤྱོད་མ་ལས་གོས་ལེན་པའོ། །དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། མིའི་
 འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་ཁྱིམ་པར་གྱུར་པ་སྟོག་དང་ལྷན་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷང་
 བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། འདིའི་དོན་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་ཉིད་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་མིན་
 པར་ཉེ་དུ་མིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ལས་གོས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །འདུན་པ་སྤྱོད་པར་
 རིགས་པའི་སྤང་བ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ན་སྤྱོད་པར་
 རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པར་རིགས་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། འདིའི་དོན་སྤྱོད་པར་རིགས་པའི་སྤང་བ་ནི། ཆོས་གོས་མེད་ཆོ་
 སྤྱོད་པར་རིགས་ཀྱང་འདོད་ཞེན་ཆེན་པོས་སྟོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་ཟུང་ལས་
 ལྷག་སྤྱོད་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྤྲགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། སྤྲགས་པ་མ་སྤུལ་བར་
 ཤེས་པ་ནི་མ་སྤྲགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཉིད་གཞན་ཡིན་ནོ། །སྤྲགས་པ་སྤྱོད་པའི་
 སྤང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་སྤྲགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། ཁྱིམ་པས་
 རང་ལ་གོས་སྟེར་བར་བསྐྱོས་པའི་ཆོ་འཇུག་ཡོང་མེད་པར་ལེན་པའོ། །དྲུག་པ་སོ་
 སོ་ནས་སྤྲགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྤངས་ཆེ་བ་ཡང་དོ། །
 སྤྱོད་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་ན་གཅིག་ཉིད་དོ། །སོ་སོ་ནས་སྤྲགས་པ་སྤྱོད་པའི་
 སྤང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིན་བདག་པོ་སོ་སོ་ནས་རང་ལ་གོས་སྟེར་
 བར་བསྐྱོས་པའི་ཆོ་འཇུག་ཡོང་མེད་པར་ལེན་པའོ། །བརྒྱ་པ་བསྐྱར་པའི་སྤང་བ་

ནི། བསྐྱར་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། བསྐྱར་བའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། རྟོན་ནི་སྤྱིན་བདག་གིས་རང་ལ་ཚས་གོས་གྱི་རིན་བྱིན་ཏེ་ཞལ་ཏ་
 བ་ལ་བསྐྱར་བ་འདོད་ཞེན་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་པ་རོལ་པོའི་
 སེམས་འབྲུགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡེན་པའོ། །བཙུ་ཚན་གཉིས་པ་ལ། སྤྱིན་བལ་གྱི་
 སྤང་བ། བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་བ། ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤང་བ། ལོ་དྲུག་
 ཏུ་བཅང་བའི་སྤང་བ། མཐོ་གང་གི་སྤང་བ། བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་བ། བལ་ཆེལ་
 ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ། གསེང་དདུལ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བ། མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་
 སྤྱོད་པའི་སྤང་བ། ཉེ་ཚོང་བྱེད་པའི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་བཅང་བར་
 བྱའོ། སྤྱིན་བལ་གྱིས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཙུག་ནའོ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིན་བལ་གྱི་
 སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་རྟོན་སྤྱིན་བལ་གྱི་སྤང་བ་ནི། འདོད་
 ཞེན་གྱིས་སྤྱིན་བལ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་བ་
 ནི། ལུག་གི་བལ་ནག་པོའི་འབའ་ཞིག་དག་གོ་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །སྤྱོད་པོ་དང་
 འདམ་ཁ་དང་ཁམ་པ་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་
 བའོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་རྟོན་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་བ་ནི། འདོད་
 ཞེན་གྱིས་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིན་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་
 པའི་སྤང་བ་ནི། དེ་དག་བྱེད་པས་ལྷག་པ་ནའོ། ཞེས་པ་ནས། ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་
 པའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་རྟོན་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤང་
 ནི། འདོད་ཞེན་གྱིས་བལ་ནག་པོ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱིན་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་
 ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བའི་སྤང་བ་ནི། མཆུ་དང་ཞེང་གཉིས་ཀར་ལྷག་པ་ཡིན་ན་གཅད་
 བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་

གསུངས། འདིའི་དོན་ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བའི་སྤང་བ་ནི། ལྷན་སྤྱད་པར་བཞེད་པ་
 ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་ལྷན་གཉིས་པ་བྱེད་པའོ། །ལྷ་
 པ་མཐོ་གང་གི་སྤང་བ་ནི། གདིང་བ་རྟིང་པ་ལས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་མཐོ་
 གང་གིས་མ་སྤྱོད་པའི་གདིང་བ་གསར་པ་སྤྱོད་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། མཐོ་གང་གི་
 སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་མཐོ་གང་གི་སྤང་བ་ནི། གདིང་
 བ་གསར་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་གདིང་བ་རྟིང་པ་ནས་བདེ་གསེགས་མཐོ་གང་གིས་མ་
 སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའོ། །བདེ་གསེགས་མཐོ་གང་གི་ཆད་ནི། མི་དགྲུས་མའི་བྱེད་
 དོའོ། །དྲུག་པ་བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་བ་ནི། བྱིར་བ་མེད་ན་དཔག་ཆད་གསུམ་
 ལས་འདས་པར་ལུག་གི་བལ་བྱིར་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་
 བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་བ་ནི། འདོད་
 ཞེན་གྱིས་བལ་བྱིར་བྱིས་པ་དང་མཉམ་པ་རྒྱུད་གྲགས་ལྷག་ཙམ་བྱིར་བར་བྱེད་
 པའོ། །བདུན་པ་བལ་ཕྱེལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། ཆོས་གོས་རྟིང་པའི་གནས་
 སུ་ལུག་གི་བལ་དག་གོ། །འཆག་པར་ཕྱེལ་བའོ། །བལ་ཕྱེལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་བལ་ཕྱེལ་དུ་འཇུག་པ་སྤང་བ་ནི། འདོད་ཞེན་
 གྱིས་དགོ་སྤོང་མ་བལ་ཕྱེལ་དུ་འཇུག་པའོ། །བརྒྱུད་པ་གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པའི་
 སྤང་བ་ནི། རིང་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། གསེར་དངུལ་ལ་
 རེག་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་གསེར་དངུལ་ལ་རེག་
 པའི་སྤང་བ་ནི། བྱིན་རྒྱལས་མ་བྱས་པར་འདོད་ཞེན་གྱིས་གསེར་དང་དངུལ་
 ཐོགས་རིང་པོ་ཆེ་དང་དེར་སྤོས་པ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དགུ་པ་
 མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། རྟིང་པ་འདོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་ངོ། །

ཞེས་པ་ནས། མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་དོན་མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། སྤྱོད་ཁེ་འདོད་ནས་མངོན་
 མཚན་ཚན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་ལོན་གཏོང་བར་བྱེད་པའོ། །བཅུ་པ་ཉེ་ཚོང་བྱེད་པའི་
 སྤང་བ་ནི། གཞན་གྱིས་སོ། ཞེས་པ་ནས། ཉེ་ཚོང་བྱེད་པའི་སྤང་བའོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ཉེ་ཚོང་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། སྤྱོད་ཁེ་འདོད་ནས་
 ཚོང་བྱེད་པའོ། །བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ། ལྷུང་
 བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་བ། འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ། འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་
 སྤང་བ། འཕྲོག་པའི་སྤང་བ། ཞག་བདུན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ། དབྱར་གྱི་རས་
 ཚེན་གྱི་སྤང་བ། བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ། བསྐྱོས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་
 བའི་སྤང་བ། གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་བཟེད་གྱི་འོ། ཞེས་
 པ་ནས། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་
 ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ་ནི། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་རྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་
 ལས་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ཏ་ཅང་ཆགས་
 བར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། འདིའི་དོན་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ལྷུང་བཟེད་སྤྱད་བཟོད་
 ཡོད་བཞིན་ཏུ་འདོད་ཞེན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་པ་བཅུ་ལ་བའོ། །གསུམ་པ་འཐག་
 ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། རིན་མེད་པར་བསྐྱོ་བས་སམ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཐག་
 ཏུ་བཅུག་ནའོ། ཞེས་པ་ནས། འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བའོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། འདིའི་དོན་འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། གླ་རྒྱ་མི་སྟེར་བར་འཐག་
 ཏུ་འཇུག་པའོ། །བཞི་པ་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བཏག་པར་བྱ་

བ་པས་མ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། འདོད་པས་འཐག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་འཕྲོག་པའི་སྤང་བ་ནི། དབུལ་བར་བྱ་བ་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འཕྲོག་པའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་འཕྲོག་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་གིས་སྤང་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་གོས་སྟགས་བྱིན་པ་འཕྲོག་པའོ། །དུག་པ་ཞག་བདུན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། དགོན་པ་པའི་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་ནས། ཞག་བདུན་འབྲལ་བའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ཞག་བདུན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། དགོན་པའི་གནས་འཛིགས་པ་ཆེ་བའི་སར་སྐྱམ་སྐྱར་ཞག་དུག་འབྲལ་བ་གནང་བ་ལ་སྟང་ནས་ཞག་བདུན་འབྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། བདག་ཉིད་གནས་པར་ཞེས་པ་ནས། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། དབྱར་དུས་ཆར་ཁེབས་རས་ཆེན་འཆང་བ་གནང་བ་དེ་བཙལ་སྒྲས་པ་དང་སྤྱོད་པ་བྱིས་པའོ། །བརྒྱད་པ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ནི། དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ནི། དབྱར་གནས་གྱི་སྐབས་དགོ་འདུན་ལ་རྟེན་པ་བྱུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་ནས་བགོ་བ་སྒྲས་པ་དང་སྤྱོད་པ་བྱིས་པའོ། །དགུ་པ་བསྐྱོས་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྤང་བ་ནི། གཞན་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པའི་གོས་ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་ཏེ་བློ་བ་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱོས་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་

སྤང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་བསྟོན་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་
བའི་སྤང་བ་ནི། སྤྱིན་བདག་གིས་དགེ་སྤྱོད་གཞན་ནམ་དགེ་འདུན་ལ་བསྟོན་པའི་
གོས་སོགས་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བའོ། །བཅུ་པ་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི།
ཞག་བདུན་བར་ཞེས་པ་ནས། སྤང་བ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
སོ། །འདིའི་དོན་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི། སྤྱིན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྤངས་པ། བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་པར་བྱན་མཚམས་འདས་
པའོ། །སྤྱིན་བཞི་ནི། དུས་རུང་གི་སྤྱིན། བྱལ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྤྱིན། ཞག་བདུན་
པའི་སྤྱིན། འཆོ་བཅད་གི་སྤྱིན་བཞིའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱེད་ལུགས། བྱེད་
པའི་དུས། རི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བྱེད་པ། སོ་སའི་དུས་ཆོད་ལས་འདས་པའི་ཆད་
སོགས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་ལ་
བཅུ་ཚན་དགུ་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་དང་ཆོས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ནི་ཉེས་པ་སྟོམ་
པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེ་ལ་རྩལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ལྟར་བྱེད་དང་། སྤྱིན་ནས་བརྗོད་པའི་ལྟར་བྱེད་དང་། བྱ་མ་
བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་གསུམ་ནི། དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་སྟོགས་བྱེད་པའི་ལྟར་
བྱེད་ནི། དགེ་སྤྱོད་གཉིས་ཅོད་པ་བྱུང་བ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཞིབ་བྱས་པ་དགུ་གས་
ཉི་ཅོད་པ་སྟོར་བར་བྱེད་པའོ། །སྤྱིན་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མིན་པའི་བྱད་མེད་
ལ་བྲིམས་གོགས་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའོ། །འདོན་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། དུས་བྲན་མ་
བྱས་པར་བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འདོན་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་

བཟོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དག་སྒྲོང་གཞན་ལ་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱང་བ་
བསྟན་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་འདི་ལྷང་ཡོད་དོ་ཞེས་བཟོད་པའོ། མིའི་ཆོས་སྒྲུ་མ་
བཟོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། མི་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དགོས་མེད་དུ་བསྟན་པར་མ་
རྟོགས་པའི་སྟེལ་ལ་སྒྲུ་བའོ། ལྷང་བ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཞལ་ཏ་པ་ལ་
དག་འདུན་གྱིས་རྟེན་པ་འོས་བབས་སུ་བྱིན་པ་ལ་ཐུག་དོག་གིས་བཤེས་རོར་བྱས་
ཞེས་ལྷང་བ་འདེབས་པའོ། བྱང་དུ་གསོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་
བཅས་མཆོམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བྱང་གསོད་བྱེད་པའོ། །

བརྩ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ལག་གི་སྒྲས་མཛོད་རྟེན་དང་དག་འདུན་གྱི་དོན་
དུ་ཤིང་ལྷོན་པ་བཅད་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷང་བྱེད་
དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་ས་བོན་དང་སྟེ་བ་འཛིག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
དགོས་པ་བྱང་པར་ཅན་མེད་པར་ས་བོན་བཅོམ་པ་དང་ཤིང་ལྷོན་པ་བཅད་པ་
སོགས། འཕྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དག་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པས་བསམ་པ་རྒྱང་བོ་བྱེད་
པ་ལ་ཉེ་རིང་བྱས་ཞེས་བྱའོ། བསྟོ་བ་རྩ་ལ་གཞོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དག་སྒྲོང་
གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོ་བ་མི་ཉན་པར་
བསྟོག་པའོ། གནས་མལ་གྱི་ལྷང་བྱེད་ནི། ལྷང་འཛའ་བའི་གནས་སུ་གནས་
མལ་བཤམས་པའོ། གཤིང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གཞན་གྱི་ནང་དུ་རྩ་དང་ལོ་མའི་
སྟན་བཞིང་བམ་བསྟུས་ཤིང་མ་བཅོལ་བར་འགྱུའོ། ལྟོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
གནས་ཁང་དག་ན་དག་སྒྲོང་སྒར་གནས་པ་སྒྲོད་པའོ། བྱིས་གཞོན་གྱི་ལྷང་བྱེད་
ནི་དག་སྒྲོང་སྒར་གནས་པ་ལ་བྱིར་གཞོན་ཏེ་མཐོ་འཆོམ་པར་བྱེད་པའོ། ལྷ་བ་
འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དག་སྒྲོང་འོག་ཁང་ན་གནས་པ་ལ་རང་སྟེང་

ཁང་དུ་གནས་པས་ཁྱི་རྒྱ་གི་རྩ་བ་རྩོན་པོས་ཐོག་བརྟེན་ཏེ་གཞོན་པ་བྱེད་པའོ། །
 རྒྱུགས་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དངོས་ཟིན་ལྷ་གོ་
 སྤོའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་བྱེད་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཉིན་
 གཅིག་ལ་རིམ་བཤགས་ལས་ལྷ་གི་བརྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །

བརྟེན་ཆོན་གསུམ་བཤེས། བམ་པར་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་བ་མདོ་སྤེལ་དང་འདུལ་
 བ་དག་མ་མོ་འཛིན་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་ཉུང་བ་གོང་ཁྱེད་པའི་སྐད་སྒྲུབ་དགོས་སྤྱོད་
 མ་ལ་ལུས་ཉི་ལྔ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་
 བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དགོས་སྤྱོད་མ་ལ་སྦྱོར་དུ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་མ་བསྐྱེད་པར་སྦྱོར་པའི་ལྷ་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ཉི་ཤུ་མིན་པའི་
 དགོས་སྤྱོད་མ་ལ་མ་བསྐྱེད་པར་ཆོས་སྦྱོར་པའོ། །ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱོར་པའི་
 ལྷ་བྱེད་ནི། བསྐྱེད་ཀྱང་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱོར་པའོ། །ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་
 ཕྱིར་སྦྱོར་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་པའི་དགོས་སྤྱོད་ལ་ཟས་གོས་
 ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྦྱོར་ཅས་སྤྱོད་པ་འདེབས་པའོ། །གོས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དགོས་
 སྤྱོད་མའི་གོས་བཟོ་བའོ། །གོས་སྦྱོར་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དགོས་སྤྱོད་མ་ལ་གོས་སྦྱོར་
 བའོ། །དགོས་སྤྱོད་མ་དང་ལྷ་ཉིན་ཅིག་མགོན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། བྱིས་ས་
 གོགས་མེད་པར་དགོས་སྤྱོད་མ་དང་ལྷ་ཉིན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་བའོ། །དགོས་སྤྱོད་མ་དང་
 ལྷ་ཉིན་ཅིག་གྱུ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བྱེད་ནི། དངོས་ཟིན་ལྷ་གོ་སྤོའོ། །གཅིག་ལ་
 འདུག་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དབེན་པར་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་དགོས་སྤྱོད་མ་དང་ལྷ་
 ཉིན་ཅིག་འདུག་པའོ། །གཅིག་ལ་འགྲོང་བའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དབེན་པར་དགོས་སྤྱོད་མ་
 དང་ལྷ་ཉིན་ཅིག་འགྲོངས་ཏེ་གནས་པའོ། །དགོས་སྤྱོད་མས་སྦྱོར་དུ་བརྟེན་པའི་ལྷ་

བྱེད་ནི། དགེ་སློང་མས་བསྐྱེད་པ་བཛོད་ནས་སློང་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་བཟའ་བའོ། །

བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། བྱིམ་གཞན་དུ་ཡང་ཟན་ལ་པོས་པ་དང་དུ་སྒང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། གསོད་པ་སློང་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་ཡང་བཟའ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་སྒྲོའི་དུས་ཡིན་ཡང་ཡང་ཡང་བཟའ་བའོ། །འདུག་གནས་སུ་བཟའ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱིམ་དུ་ཞག་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཟས་ལན་གཉིས་བཟའ་བའོ། །ལྷང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སློའོ། །སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷང་བྱེད་ནི། དུས་རུང་གི་ཟས་སྒང་སྟེ་ཡང་བཟའ་བའོ། །སྒངས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཟས་སྒངས་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་བཟའ་བཅའ་སྟོབ་པའོ། །འདུས་ཤིང་བཟའ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་མང་པོ་ཚོགས་པའི་སར་དགེ་སློང་བཞི་འདུས་ཏེ་བཟའ་བའོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་བཟའ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སློའོ། །གསོག་འཛོག་གི་ལྷང་བྱེད་ནི། བྱིན་ལེན་མ་བཤིག་པར་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བཟའ་བའོ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བཟའ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སློའོ། །གསོད་པ་སློང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མིན་པ་དང་ཅི་བདེར་བཞེས་ཤིག་ཟེར་བ་མིན་པའི་བྱིམ་པ་ལ་ཁ་ཟས་གསོད་པ་སློང་བའོ། །

བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། རང་སློང་པའི་དོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཏུ་འཇུག་པ་དག་ལའོ། ཞེས་པ་ནས། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སློང་པའི་ལྷང་

བྱེད་དང་། ཉལ་པོ་བྱེད་པར་གསོམ་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། ཉལ་
པོ་བྱེད་པར་གསོམ་པའི་བྱིམ་ན་འགའ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་
གོ་སློལ། གཙུག་བྱུ་ལ་སྦྱོར་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རྒྱལ་བའི་བཙན་པ་ལ་མི་དད་པའི་
ལྷ་སྟེགས་གཙུག་བྱུ་བ་ལ་ཟས་སྦྱོར་པའོ། དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་དམག་
གི་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་རོ། དབྱུང་གི་ཡན་
ལག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དམག་གི་གཡུལ་བཤམས་པ་དགྲུག་པར་
བྱེད་པའོ། བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཁྱོད་པས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་བརྟེན་པའོ། །
གཟས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཁྱོད་ནས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་གཟས་པའོ། །
གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་པམ་ལྷག་གི་གནས་
ངན་ལེན་བྱུང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་བཅས་པའོ། །

བཅུ་ཚན་དུག་པ་ནི། བད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཆེད་དུ་
བསམས་ཏེ་བྱིམ་པ་སྦྱོར་པ་པོ་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་ནའོ། ཞེས་པ་ནས། བྱིམ་
བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་པའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། བསམ་པ་ངན་པས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་གྱི་ཟས་གཅོད་པའོ། མེ་ལ་
རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་རོ། འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་པའི་ལྷུང་བྱེད་
ནི། དགོ་འདུན་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བ་སྤར་ལེན་པའོ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སློལ། ལྷ་བའི་ནམ་པ་
མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། སྟེགས་ལྷ་བཟུང་སྟེ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པའོ། སྤངས་
པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། སྟེགས་ལྷ་བཟུང་སྟེ་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དེ་
དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ལ་གཏམ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། བསྟེན་པ་

སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོ་ཆུལ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་སྤྲིག་པའི་ལྷ་པ་ཅན་མཁན་
སློབ་དང་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་
གྱོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་དྲག་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་གྱོན་
པའོ། ཁོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་
པོ་ཆའི་རིགས་དང་མཆོན་ཆ་སོགས་ལ་རྟེན་ཅིང་རྟེན་ཏུ་འདུག་པའོ། ལྷུང་བྱེད་
པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཆ་བའི་དུས་མིན་པར་ཟླ་བྱེད་ནང་དུ་ལྷུང་བྱེད་པའོ། །

བཅུ་ཆོན་བདུན་པ་ནི། གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུད་འགོ་ལ་བསྟན་
ནའོ། ཞེས་པ་ནས། ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེ་ལ་དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་དངོས་ཟིན་ལྷར་གོ་སླའོ། །
འགྱུད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཕྲག་དྲག་གིས་དགོ་སྤྱོད་
གི་སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་ཅེས་པའམ། སྒྲིམ་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་འགྱུད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །
ག་ག་ཆོལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། གཡའ་བར་འདོད་ནས་མཆན་ཁུང་སོགས་ལ་
རྟེན་པར་བྱེད་པའོ། ཆུ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགོ་སྤྱོད་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་ནི་དངོས་
ཟིན་ལྷར་རོ། ལྷེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོ་སྤྱོད་གཞན་གྱི་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོ་
བྱེད་ནམས་སྤེད་པའོ། ཁྱིན་པས་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོ་སྤྱོད་གཞན་
ལ་ཁྱིན་པའི་གོས་ཡིད་གཙུགས་སོགས་གདོང་མེད་པར་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་
པའོ། ལྷུང་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཁོང་ཁོ་བས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་ལྷག་
མས་ལྷུང་པ་འདེབས་པའོ། ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་དངོས་
ཟིན་ལྷར་རོ། །

བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི། གྲོང་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱུན་པ་དག་གམ་
གོ་གམ་འདུལ་བའི་ཚེད་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་ལའོ། ཞེས་པ་ནས། ཏུས་
མ་ཡིན་པར་གྲོང་ཏུ་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱུན་
མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། ས་བཞོ་བའི་ལྷང་བྱེད་རྣམས་ནི་དངོས་
ཟིན་ལྟར་གོ་སྤྲོད། མགོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་ཏུ་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
གཞན་གྱིས་ཏུས་འདི་ཙམ་ཞེས་ཞག་གསུངས་པར་བྱས་ཏེ་མགོན་ཏུ་བོས་པ་
ལས་རིང་ཏུ་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཛིག་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷང་
བྱེད་ནི། དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་རང་ལ་འདི་དང་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན་མི་ཉན་པར་དེ་ལ་མི་སློབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་གསེད་ཀྱི་ཚིག་
བརྗོད་པའོ། ཉན་ན་ལས་ཁྱར་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཚེད་པ་བྱ་འདོད་པའི་བསམ་
པས་གཞན་ལ་སྒྲིག་ཉན་བྱེད་པའོ། མི་སྤྱོད་པར་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགེ་
འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ནས་ལས་མ་རྫོགས་པར་འདུན་པ་མ་བརྗོད་པར་འགོ་
བའོ། མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་དང་གནས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་
ཚུལ་ལྷན་གྱི་བཀའ་ལ་མ་གུས་པའི་བསམ་པས་དེ་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པའོ། །
མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཐུང་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་ཏུ་འགོ་བའི་
ལྷང་བྱེད་གཉིས་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་གོ་སྤྲོད། །

བཅུ་ཚན་དགུ་པ་ནི། ཏུས་མ་ཡིན་པར་བྱིས་བཞི་པ་ལ་སོགས་པར་འགོ་
བ་ལའོ། ཞེས་པ་ནས། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱར་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་གྲོང་ཏུ་རྒྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། རང་གིས་སྤྱིན་བདག་གི་

ཁྱིམ་དུ་མངགས་བཞིན་དགེ་འདུན་སྒྲུབ་བྱངས་པ་སྒྱིན་བདག་ལ་བཤོས་དུས་ལས་
 མ་ཡལ་བར་གྱིམས་ཤིག་ཅིས་མ་བཟོད་པར་རང་གྲོང་གཞན་དུ་རྒྱ་བཤོ། ཀྱལ་
 པའི་མོ་བྱང་དུ་ལུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་
 བྱང་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བ་སོ་སོགས་ཀྱི་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་ནམས་ནི་དངོས་ཟེན་ལྟར་རོ། ཁྱི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བྱུ་གང་གི་
 ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱི་རྒྱུ་རང་དོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་སྟན་ལ་ཤིང་
 བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། གདིང་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། གཡམ་པ་འགབ་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་
 དང་། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་ནི་དངོས་
 ཟེན་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གདིང་བའི་ཆད་ནི་སྤྱིད་དུ་བྱུ་གསུམ། ཞིང་དུ་བྱུ་དོ་དང་སོར་
 དུག་གོ། གཡམ་པ་འགབ་པའི་ཆད་ནི་སྤྱིད་དུ་བྱུ་དག་དང་། ཞིང་དུ་བྱུ་གསུམ་
 མོ། །དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་གྱི་ཆད་ནི། སྤྱིད་དུ་བྱུ་དག་དང་ཞིང་དུ་གསུམ་དང་
 སོར་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ལས་གྱུར་པའི་
 ལྷུང་བྱེད་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་བཟོ་བར་བྱེད་
 པའོ། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ནི་སྤྱིད་དུ་མི་ལལ་པའི་བྱུ་བཙོ་ལྷ་དང་ཞིང་
 དུ་བྱུ་དག་འོ། །འདིར་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཅམ་སྒྲོས་པ་
 ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཆད་མ་ཆད་གི་བྱེད་པར་སོགས་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ལུང་
 དང་འདུལ་ཁྲི་ག་ཆེན་མོ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་སྟེ་ལྷགས་འདོན་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྟེ་ནི། ཤེས་
 གཙོའོ། །དགེ་སྤྱོད་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་

བཞག་པར་བྱ་བ་ནམས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་སོར་
བཞག་པའི་ལས། དང་པོ་དག་སྟོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོ་སོར་བཞག་
པར་བྱ་བ་ནི། སྟེ་པོ་མང་པོ་རྒྱ་པའི་གྲོང་ལམ་དུ་དག་སྟོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་
པའོ། །སོར་བཞག་གཉིས་པ་གྲལ་རིམ་དུ་མ་ལེབས་པར་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་མ་
བསྟོག་པར་ཟ་བའི་སོ་སོར་བཞག་པར་བྱ་བ་ནི། དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གྲལ་
རིམ་དུ་མ་བྱས་པར་དག་སྟོང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་དག་སྟོང་འདི་ལ་བཞོས་བཟང་པོ་
སྤུལ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་བསྟོག་པར་དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་ཏེ་བཟའ་བའོ། །སོར་
བཞག་གསུམ་པ་བསྐབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོ་སོར་བཞག་པར་བྱ་
བ་ནི། ཅི་ཡོད་འབུལ་བའི་ཁྱིམ་པ་དང་པ་ཅན་སོངས་པར་འཇུར་དུ་ཉེ་བ་དག་
འདུན་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་དེ་ལས་མ་ལེན་ཅེས་བསྐྱམས་པའི་ཁྱིམ་དེ་ལས་ཟས་
ལེན་པའོ། །སོར་བཞག་པའི་པ་ནགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་ཁྱུར་པའི་སོ་སོར་
བཞག་པར་བྱ་བ་ནི། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ཁྱིམ་པ་ལས་ཟས་
བསྐྱངས་ཏེ་བཟའ་བའོ། །

ལྷ་པ་བསྐབ་བྱ་ཉེས་བྱས་གྱི་སྟེ་ནི། ཤམ་ཐངས་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་པོར་
འདུག་པར་འཇུར་བ་དེ་ལྷར་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བསྐབ་པ་ནམས་
སོ། །དག་སྟོང་གི་ནམ་པར་འབྱེད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་
བསྐབ་བྱ་ཉེས་བྱས་ལ་སྟེ་ཚན་དག་སྟེ། གོས་བགོ་བའི་སྟེ་ཚན། སྟོང་ལུ་པ་དུ་གོ་
བའི་སྟེ་ཚན། ལྷན་ལ་འདུག་པའི་སྟེ་ཚན། ཟས་སྤང་བའི་སྟེ་ཚན། ཟས་བཟའ་
བའི་སྟེ་ཚན། ལྷང་བཟེད་ལ་སྟུང་བའི་སྟེ་ཚན། ཚོས་བསྟན་པའི་སྟེ་ཚན། བསྐབ་
པའི་རྒྱལ་ལས་ཁྱུར་པའི་སྟེ་ཚན། རྒྱ་པ་དགག་པའི་སྟེ་ཚན་ཏེ་དགྲའོ། །དེའི་དང་

བོ་གོས་བགོ་བའི་ཕྱེ་ཚན་ལ་ཉེས་བྱས་བཅུ་ཉེ། མཐང་གོས་རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་པ་
 དང་། ཅེངས་པ་དང་། འཛོལ་བ་དང་། ཉར་བ་དང་། ཉེབས་པ་དང་། སུར་བ་
 དང་། འཕྱང་བ་དང་། རྟོད་གཡོགས་རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་པ་དང་། ཅེངས་པ་དང་།
 འཛོལ་བ་སྟེ་བཅུ་ལོ། རྟོད་ཡུལ་དུ་འགོ་བའི་ཕྱེ་ཚན་ལ་ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་ཉེ། ཁྱིམ་
 དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ལུས་ངག་ལེགས་པར་མ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་མ་བགོས་པ་དང་། ཅ་ཅོ་བྱེད་པ་དང་། གཡེང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉའ་ཤིང་
 གང་ཙམ་དུ་འང་མི་ལྟ་བ་དང་། མགོ་གཡོགས་ཏེ་འགོ་བ་དང་། འདོམས་སྤང་བར་
 གོས་བརྩེས་ཏེ་འགོ་བ་དང་། དུག་པ་གཉིས་ཀར་གོས་གཟར་ཏེ་འགོ་བ་དང་།
 ལག་པ་གཉིས་གཉའ་གོང་དུ་བསྟོལ་ཏེ་འགོ་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ལྟག་པར་
 བསྟོལ་ཏེ་འགོ་བ་དང་། མཚོངས་ཏེ་འགོ་བ་དང་། བརྒྱབ་བསྐྱམ་དུ་འགོ་བ་དང་།
 ཅོག་སྤྱོད་འགོ་བ་དང་། བྱང་གིས་འགོ་བ་དང་། གྲུ་མོ་བརྒྱངས་ཏེ་འགོ་བ་དང་།
 ལུས་བཅུ་ཞིང་འགོ་བ་དང་། ལག་པ་དབྱུག་ཅིང་འགོ་བ་དང་། མགོ་བོ་བསྐྱར་ཞིང་
 འགོ་བ་དང་། གཞན་དང་སྤག་པ་སྤྱད་དེ་འགོ་བ་དང་། གཞན་དང་ལག་པ་སྤྱེལ་
 ཏེ་འགོ་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་ལོ། གསུམ་པ་སྟན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱེ་ཚན་ལ་ཉེས་
 བྱས་དགུ་ཉེ། ཁྱིམ་པས་འདིར་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་མ་བཟོད་པར་སྟན་ལ་འདུག་
 པ་དང་། མ་བརྟགས་པ་འདུག་པ་དང་། ལྷིད་པ་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ཀླང་པ་
 བསྟོལ་ཏེ་འདུག་པ་དང་། བརྒྱབ་སྟོལ་ཏེ་འདུག་པ་དང་། ལོང་སྤྱི་སྟེང་དུ་ལོང་སྤྱི་
 བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ཁྱིམ་འོག་ཏུ་རྒྱང་པ་དགུག་པ་དང་། ཀླང་པ་སོ་སོར་
 བརྒྱངས་པ་དང་། འདོམས་སྤང་བར་འདུག་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་དགུ་ལོ། བཞི་པ་ཟས་
 སྤང་པའི་ཕྱེ་ཚན་ལ་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་དེ། ཟས་ལེགས་པར་མ་སྤངས་པ་དང་། ཁ་

ད་ཆེད་དུ་སྤངས་པ་དང་། འབྲས་ཆེན་དང་ཆོད་མ་མཉམ་པོར་སྤངས་པ་དང་།
 མཐར་ཆགས་སུ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་པར་སྤངས་པ་དང་། བཟའ་བ་
 དང་བཅའ་བ་མ་འོངས་པར་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་པ་དང་། འབྲས་ཆེན་དང་ཆོད་མ་
 གང་རིགས་ལྷག་པོ་འདོད་ནས་ཕན་ཚུན་འགོ་བས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ལྷུང་
 བཟེད་བཟེད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་པ་ཟས་བཟའ་པའི་སྟེ་ཆོན་ལ་ཉེས་
 བྱས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟེ། ཁ་ཟས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཟོས་པ་དང་། ཁམ་ཏ་ཅང་
 རྩུང་བ་དང་། ཁམ་གྱི་རྩ་ཆེ་བ་དང་། ཁམ་རན་པར་མ་ཟོས་པ་དང་། ཟས་མ་
 འོངས་པར་ཁ་གཏད་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་སྤྲོད་པ་དང་། ཅུག་ཅུག་ཟེར་
 ཞིང་བཟའ་བ་དང་། ཅག་ཅག་ཟེར་ཞིང་བཟའ་བ་དང་། ཏུ་ཏུ་ཟེར་ཞིང་བཟའ་བ་
 དང་། ལུ་ལུ་ཟེར་ཞིང་བཟའ་བ་དང་། ལྟེ་ལྟེར་ལྷུང་སྟེ་བཟའ་བ་དང་། འབྲུ་རེ་རེ་
 བས་བཟའ་བ་དང་། ཟས་ལ་འབྲུ་བ་དང་། མཐུར་བ་གཡས་གཡོན་སྟོ་བ་དང་།
 ཀླན་སྒྲ་ཉོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁམ་འཕྲོ་བཅད་ནས་བཟའ་བ་དང་། ལག་པ་ལ་
 ཟས་གོས་པ་ལྷག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་སོར་སོས་འབྱུག་པ་དང་། ལག་
 པ་ལ་ཟས་གོས་པ་སྒྲུག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཟས་སྒྲུག་པ་སྒྲུམ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ཟས་ལ་མཚོད་ཉེན་གྱི་གཟུགས་བྱས་ཏེ་གཞོམ་པར་བྱེད་ཅིང་བཟའ་བ་
 དང་། གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འབྲུ་བ་དང་། ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་གོས་བས་རྒྱ་སྟོད་
 ལ་རིག་པ་དང་། ཟས་དང་འབགས་པའི་རྒྱས་དགེ་སྟོང་གཞན་ལ་འཐོར་བ་དང་།
 བྱིས་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་འབགས་རྒྱ་ཅི་བདེར་འདོར་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་རྩ་
 ལྟེ། འབྲུག་པ་ལྷུང་བཟེད་ལ་སྒྲུད་པའི་སྟེ་ཆོན་ལ་ཉེས་བྱས་བཅུ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་ལྷག་
 མ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷགས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་གཞི་མེད་པར་ས་ལ་འཛོག་

པ་དང་། ལྷང་བཟེད་གད་ཁར་འཛོག་པ་དང་། ལྷང་བཟེད་གཡང་སར་འཛོག་པ་
 དང་། ལྷང་བཟེད་དཀའ་གཟར་པོ་ལ་འཛོག་པ་དང་། འགྲང་སྟེ་ལྷང་བཟེད་བཟུ་
 བ་དང་། ལྷང་བཟེད་གད་ཁར་བཟུ་བ་དང་། ལྷང་བཟེད་གཡང་སར་བཟུ་བ་དང་།
 ལྷང་བཟེད་དཀའ་གཟར་པོར་བཟུ་བ་དང་། ལྷང་བཟེད་ཀྱིས་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་
 རྟེན་སྟེ་རྒྱ་བཙུ་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་བཙུའོ། །བདུན་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟེ་ཆོན་ལ་ཉེས་
 བྱས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཟུ་སྟེ། ཉན་པ་པོ་འདུག་པ་ལ་འགྲང་སྟེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཉལ་
 བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལྷན་མཐོན་པོ་འམ་བཟང་པོ་ལ་འདུག་པ་ལ་
 ལྷན་དམའ་བའམ་ངན་པ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་མདུན་ནས་
 འགོ་བ་ལ་བྱི་ནས་འགོ་ཞིང་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལམ་ནས་འགོ་བ་ལ་
 ལམ་གྱི་འགམ་ནས་ཆོས་འཆད་པ་དང་། མགོ་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་ལ་ཆོས་
 འཆད་པ་དང་། གོས་བརྗེས་ཏེ་འདུག་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སྤག་པ་གཉིས་
 ཀར་གོས་གཟར་ཏེ་འདུག་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལག་པ་གཉིས་གཉའ་བར་
 བསྐྱོལ་བ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ལྷག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་ཆོས་
 འཆད་པ་དང་། རྟོ་ཀེར་ཅན་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཞུ་གྱོན་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་
 དང་། ཅོད་པན་བཅིངས་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སྤང་བ་བཅིངས་པ་ལ་ཆོས་
 འཆད་པ་དང་། ཐོག་དཀྱིས་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སྤང་བོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་ལ་
 ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཏྲ་ལ་ཞོན་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། འཁྲུགས་ཀྱི་ནང་དུ་
 འདུག་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། བཞོན་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་
 དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་ཏེ་འདུག་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལག་ན་འཁར་བ་
 ཐོགས་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལག་ན་གཏུགས་ཐོགས་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་

དང་། ལག་ན་མཚན་ཆ་ཐོགས་པ་ལ་ཚོས་འཆད་པ་དང་། ལག་ན་རལ་གྱི་ཐོགས་
 པ་ལ་ཚོས་འཆད་པ་དང་། ལག་ན་དག་ཆ་ཐོགས་པ་ལ་ཚོས་འཆད་པ་དང་། གོ་ཆ་
 ཟུག་པ་ལ་ཚོས་འཆད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བྱག་གོ། །བརྒྱད་པ་བསྐྱུ་བ་པའི་
 རྩལ་ལས་གྱུར་པའི་སྟེ་ཚན་ལ་ཉེས་བྱས་གསུམ་སྟེ། འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་བྱེད་པ་
 དང་། བཤང་གཅི་དང་མཆིལ་མ་དང་སྐབས་དང་སྐྱགས་པ་སོགས་མི་གཙང་བ་
 རྩའི་ནང་དུ་འདོར་བ་དང་། ཅ་སྟོན་སྟེས་པའི་སར་བཤང་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བ་
 འདོར་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་གསུམ་སོ། །དགུ་པ་རྒྱ་བ་དགག་པའི་སྟེ་ཚན་ལ་ཉེས་བྱས་
 གཅིག་སྟེ། དགོས་མེད་དུ་འདོམ་གང་ལས་མཐོ་བའི་གིང་ལ་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་
 སྟེ་ཁྱོན་བསྟོམས་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་སྤོང་མའི་སྟེ་ལུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤང་བ་ནི། ལྷང་བ་ལ་སྤྱོར་
 པའི་ཚིག་ཡན་ཆད་དག་སྤོང་མ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། དག་སྤོང་མའི་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལུ་བ་སྤྱོར་བསྟན་པ་
 བློ་ནི། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ལྷང་བ་ལ་སྤྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྟན་
 པར་མ་རྫོགས་གིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །དེའི་
 རྩོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་འབྱེད་པར་རྫོགས་
 པ་པལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལུ་བ་
 སྤྱོར་བསྟན་གྱི་མདོ་འདི་ནི་དོན་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ལུང་ལུ་བ་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མཐའ་གཅོད་མཛད་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མཐའ་
 གཅོད་གིན་ཏུ་མང་ཡང་། གཅོ་བོ་གལ་ཆེ་བ་ནི་དག་རྩལ་གྱི་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་
 རྣམས་འདི་ནས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་དག་རྩལ་གྱི་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལས་

འདས་པའི་ཉེས་པ་ལ་པམ་འབྲ་དང་། བསྐྱོམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེས་བྱས།
 རྩོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས། བསྐྱུས་བྱའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་
 ཤིང་། དགོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱུང་བྱ་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་ལས་དགོ་ཚུལ་
 ལ་ལྟར་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་
 འདྲིར་མཐའ་དག་གིས་ན་ཡི་གའི་ཁྱར་ཏ་ཅང་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲོམ་ལ།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གནས་ཅེ་ལྷེད་ཏུ་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ཞིབ་ཏུ་
 གསུངས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཟེན་གྱིས་སུ་མཛོད་པ་དང་།
 འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྗེའི་གསུང་ལྟར་བཀོད་པའི་དགོ་ཚུལ་
 གྱི་བསྐྱུང་བྱ་དང་། འདུལ་འཛིན་སློ་གྲོས་སྐྱས་པས་མཛོད་པའི་དགོ་ཚུལ་གྱི་
 བསྐྱུང་བྱ་རྣམས་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་སྟོན་པའི་རྒྱ་གཞུང་སུམ་བརྒྱ་པ་ཙུ་
 འགྲེལ་རྣམས་ལྟ་ཞིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱའི་སྟོམ་ཆོག་དང་།
 དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོད་ལྗན་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
 གིས་ནས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་བསྐྱུང་བྱ་ལ་ལྟ། བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་
 བའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་གཞི། བྱ་བའི་ཐབས་ལས་གྱི་
 གཞི། གསོ་བ་བྱིར་བཅོས་པའི་གཞི། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་
 གཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གསོ་སྟོང་གི་སྟོ་ནས་བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ།
 དབྱར་གནས་གྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ། དགག་དབྱེད་སྟོ་ནས་
 བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྟོང་དང་།
 མཐུན་པའི་གསོ་སྟོང་འོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ལུ་ཏུ་ཞུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ནས། གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་སོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་
 བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ལམ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་
 ལ་དབེན་པའི་གནས་རི་ལྟ་བུར་སྐྱོམ་པ་དང་། གྲོགས་རི་ལྟ་བུ་བསྐྱེན་པ་དང་།
 སྐྱོམ་པའི་ཆོ་སྦྱང་ལམ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་ས་
 པས་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྲུབ་པ་སོགས་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་
 པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་གང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
 དང་། ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
 དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་དང་རྣམ་
 བྱང་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བཞིར་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་རྒྱས་པར་
 ལུང་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་
 བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་རྫོགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་དགེ་འདུན་ཆོགས་ནས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་
 པ་ཡོངས་བྱགས་ལྟར་ཏེ། འདི་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་སྟོན་འགྲོར་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་ལ་ཉེ་
 པའི་ཆེ་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ལྟར་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་
 བཤགས། བསྐྱེད་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ས། དྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འོས་པ་
 རྣམས་དྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་ནས་ལས་ལ་འདུས་ཏེ་རྒྱུད་
 ཆགས་གསུམ་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་གསོ་སྦྱང་དངོས་གཞི་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་

མདོ་འདོན་པ་སྟེ་ཁྱིམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ལ་བསྟོར་བཤང་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་
 སེམས་བསྟེན་ཅིང་སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་རི་ལྷོར་བཅས་པ་ལས་ནམ་ཡང་མི་
 འདའ་བའི་ཡི་དམ་བཟན་པོ་བྱ་བའོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ། གསོ་སྦྱང་བརྒྱ་
 བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་གཉིས་དང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་དུས་ངེས་མེད་དུ་བྱས་
 ཚོག་པ་བཀྲ་གིས་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་། གཞོད་པ་བསྟོག་པའི་གསོ་སྦྱང་སོགས་ཡོད་
 ཅིང་། གསོ་སྦྱང་རི་ལྷོར་བྱ་བའི་ཚུལ་འདུལ་བ་ལུང་གི་དགོངས་པ་རི་ལྷོ་བ་བཞིན་
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བྱུག་བཞེས་སུ་མཛོད་པ་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་ཡི་གེར་བགོད་པ་དང་། དེའི་ཡང་གསལ་བྱེད་དུ་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་
 བགོད་པའང་ཡོད་དོ། །གསོ་སྦྱང་གི་མདོ་འདོན་ནང་དུ་ལུང་གཞན་དང་གཞན་
 བས་གསུངས་པ་ཞིག་ནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ་ཞིབ་པར་
 གྲྲི་ཆེན་པོ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གནས་གྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ནི། དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞུ་བ་གསུམ་དུའོ། །ཆོས་བརྒྱུག་ལའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། བྱིང་གཞི་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་དབྱར་གྱི་གཞིའོ། །དབྱར་གྱི་
 གཞི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དབྱར་གནས་ནི་དབྱར་ཞུ་བ་གསུམ་
 གྱི་རིང་གནས་ཁང་དུ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱར་
 གྱི་རིང་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱ་ཞིང་ཕྱིན་ན་རང་གི་ལུས་སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། སྟོག་ཆགས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། གནས་ཁང་རྒྱུད་འཛིང་བ་
 སོགས་གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པས་དབྱར་གནས་པའི་བཅའ་བ་མཛོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དབྱར་གནས་རི་ལྷོར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། དབྱར་ཁྱིམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་ལུང་གི་

དགོངས་པ་བཞིན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་བྱག་བཞེས་སུ་མཛད་པ་འདུལ་
 འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དང་། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་
 གྱིས་འདུལ་ཁྲིམ་ཏུ་བཀོད་པ་དང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡོད་ཅིང་།
 ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ནི། མི་སྣ་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །འདིས་
 དག་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པོ་སྟུམ་ན་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོའོ། །དབྱར་གནས་པས་དགོ་
 འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། དགག་དབྱེའི་གཞི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དགག་དབྱེ་ནི་
 དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགོ་འདུན་སྤྱིའི་རྩིས་བགོ་བ་དགག་པ་དང་། ལྷང་བ་སྤྱིང་དྲན་
 དགག་པ་དབྱར་གནས་གྲོལ་བའི་ཉིན་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་
 བྱེད་པའོ། །དགག་དབྱེ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བྱག་
 བཞེས་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དང་། རྗེ་དགོ་
 འདུན་གྲུབ་གྱིས་འདུལ་ཁྲིམ་ཏུ་བཀོད་པ་དང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་བྱག་ལེན་ཞིབ་པར་
 ཡི་གེར་བཀོད་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཞིབ་པར་ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་བའི་གཞི་ལ་གཉིས། གོས་བསྟེན་པ་དང་། སྟུན་
 བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་སྔ་བརྒྱུད་གི་གཞི།
 འཛོལ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་གྱི་གཞི། དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་གོ་
 པགས་གྱི་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྔ་
 བརྒྱུད་གཞི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྔ་བརྒྱུད་ནི་དགོ་སྦྱོང་སྦྱབ་པ་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བག་འཁུམས་ནས་དུང་བར་གྱུར་ཆོ་

བག་ཡངས་གནང་བའི་བཅས་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་འཛོལ་ཡོད་ཅུང་དང་འབྲེལ་བ་གོས་ཀྱི་གཞི་ནི། མཛོན་གྱིས་མ་དུས་
པའི་གོས་སྟུང་པར་མི་བྱའོ། །དུས་ཤིང་དུབས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གོས་ཀྱི་གཞི་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཁུ་བ་དང་
བཅས་པའི་སྐབས་སོ། །གོས་ཀྱི་གཞི་ཆོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གོས་
ཀྱི་གཞི་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་གནང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་འཛོལ་
བའི་ཡོད་ཅུང་རྣམས་ཀྱི་ཚད་དང་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། འཛོལ་ཡོད་ཅུང་ལ་བཅུ་
གསུམ་སྟེ། ལྷམ་སྟུང་། ལྷ་གོས། མཐང་གོས། རུལ་གཟན། རུལ་གཟན་གྱི་
གཟན། ཤམ་ཐབས། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན། གདོང་བ། གཡན་པ་འགབ་བ།
དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེ། སྒྲ་བཟེད། གདོང་ཕྱིས། རྟག་གཟན་རྣམས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཡོད་ཅུང་ལ་འཛོལ་ཡོད་ཅུང་། མཐོང་བའི་ཡོད་ཅུང་། ལྷག་པའི་ཡོད་ཅུང་། ཡོད་ཅུང་
ཕྱན་ཆོགས་སོགས་ཡོད་ཅིང་། འཛོལ་ཡོད་ཅུང་རྣམས་ཀྱི་སྟུང་དང་། དབྱིབས་དང་།
ཁ་དོག་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་བཅང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་
ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་གོ་བགས་ཀྱི་གཞི་ནི། ཡུལ་
དབུས་ཀྱི་མཚམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གོ་བགས་ཀྱི་གཞི་ཆོགས་སོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གོ་བགས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཁ་བ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གང་རང་ཆེ་བ་དང་
མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་གོ་བགས་ལས་བྱས་པའི་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་དང་མིག་ལ་
ཕན་པའི་ཕྱིར་དོམ་ལྷགས་བཅང་བར་གནང་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་མཆིལ་ལྷམ་གནང་ཡང་གོ་བགས་ཀྱི་ལྷམ་ཡུ་རིང་མ་གནང་

བ་དང་། བྱ་བོ་དང་གསེར་དངུལ་གྱིས་སྤྲོས་པ་བཀག་པ་སོགས་གནང་བཀག་གི་
བྱུང་བར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་ཏེ་ཡུང་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྩ་བའི་གཉིས་པ་སྤྲོས་བསྟེན་པའི་གཞི་ནི། སྤྲོས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་
རྣམ་པ་བཞིའོ། །དུས་སུ་རུང་བ་དང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་
འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲོས་གྱི་གཞི་ཐུན་ཚོགས་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་སོ། །སྤྲོས་གྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བདེ་
བར་གནས་པའི་རྒྱུ་སྤྲོས་བསྟེན་པ་ལ་སྤྲོས་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དུས་རུང་གི་
སྤྲོས། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྤྲོས། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོས། འཚོ་བཅང་གི་སྤྲོས་
བཞིའོ། །སྤྲོས་བཞི་པོ་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་བྱིན་ལེན་བྱ་ཚུལ་དང་། སོ་
སོའི་དུས་ཚོད་དང་། སྤྲོས་དེ་དག་བསྟེན་པའི་ཆེ་ཁྱུར་སྤྲོད་དང་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟར་
བྱ་བ་སོགས་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ཡུང་དང་རྩེ་ཡབ་སྤྲོས་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་
ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ཁོ་ངོས་ཀྱང་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དང་། འོད་ལྡན་སྤྲོད་པོ་
གཉིས་སུ་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་པ་ཡོད་དོ། །

རྩ་བའི་གསུམ་པ་བྱ་བའི་ཐབས་ལས་གྱི་གཞི་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་
ལས་མི་ཆགས་སོ། །འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་
ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལས་གྱི་གཞི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་
སོ། །ལས་གྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་གསོལ་
བའི་ལས་དང་། གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་གསུམ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ལའང་ཆོགས་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱི་པ་འབོགས་ཆོག་གི་ཆེ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། གསོ་སྤྲོད་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཡོ་བྱེད་

བྱིན་གྱིས་བསྐབ་པའི་ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤགས་པའི་
 ཆོ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བ་གཞན་རྣམས་བཤགས་པའི་ཆོ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་
 བ་དང་། རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བསྐབ་པ་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་ཀླུ་ཤ་ཏི་
 ཏུ་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་ལུང་ལས་
 གསུངས་པའི་ལས་རྣམས་བསྟུས་པ་ཀླུ་ཤ་ཏི་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་གསོ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ལ་གཉིས། ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་
 ཚུལ་དང་། རྩོད་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་སྟོབས་ཀྱི་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི། རུས་དང་རུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་
 པའི་གཞི། ས་གཞན་གནས་པ་སྟོད་པའི་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་མ་ཤེས་པར་
 ཤེས་ནས་གྲུང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་འཛོག་པ་ལ་
 བན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐབས་སོ། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལྷང་བ་
 ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ། ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ། སྤང་ལྷང་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ། ལྷང་
 རྩོད་འབའ་ཞིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ། སོར་བཤགས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ། ཉེས་བྱས་
 ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་
 ཚུལ་དང་། སྟོམ་པོ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས། སྟོམ་པོ་ལ། ཡམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 སྟོམ་པོ་དང་། ལྷག་མའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་
 ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གནས་དེ་ན་དགོ་སྟོང་དུ་ཡོད་ཆོགས་དགོས་ཤིང་། མ་ཐ་དགོ་
 སྟོང་ཉི་ཤུ་ཆང་དགོས་ལ། སྟོམ་པོ་བཤགས་པ་ལ་དགོ་སྟོང་ལྷ་ཆང་དགོས་པ་

དང་། སྤང་ལྟར་བཤགས་པ་ལ་སྤང་འབྲལ་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་པ་དང་། མོར་
བཤགས་བཤགས་པ་ལ་མཐོལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་པ་དང་། ཁབ་རལ་
འཛོམ་པའི་ལྟར་བྱེད་བཤགས་པ་ལ་ཁབ་རལ་བཅག་དགོས་པ་དང་། ལྟར་བ་
བཤགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་ཡུལ་རབ་ལྟར་བ་མིང་རིགས་མི་མཐུན་པ་
དང་། མ་ཐ་གང་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟར་བ་དེས་མ་གོས་པ་དགོས་པ་སོགས་
ལྟར་བ་བྱེད་བཅོས་པའི་རྒྱལ་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་རྩེ་ཡབ་སྤྲས་གྱི་གསུང་
རབ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་སོགས་
སུ་བཤགས་པའི་ཆོག་ཞིབ་དུ་བཀོད་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ནི། འདི་ལ་
དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་མ་བཞག་པས་
བརྟེན་པ་དང་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཅི་ཞིག་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་
ཉིད་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་གནས་ནས་ལྟར་བ་ཉིད་ལ་འཆབ་པ་
མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་ནས། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་
རྟོགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞི་འདི་ལས་འཆབ་པ་གང་ལ་འབྱུང་མི་
འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་མའི་ལྟར་བ་བྱེད་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དོགས་དཔྱོད་
དང་བཅས་པ་སྟོན་ཏེ་ཞིབ་པར་ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟོན་པའི་གཞི་ནི། སྟོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་
བ་སྟོན་པ་དག་གིས་དགེ་སྟོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མངོན་པར་སྟོ་བ་དང་
བྱག་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་གྲས་པའི་ལས་དག་བདག་
གིར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟོན་པའི་གཞི་ཞུ་བའི་སྐབས་

སོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཚྗགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཞི་འདི་ལས་སྤྱོད་བ་དང་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་སོགས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་གིས་
དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་ལམ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
དག་ལས་བསྟེན་བཀྱར་བདག་གིར་མི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་སྟོན་
ཏེ་ཞིབ་པར་ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ནི། མ་གཤགས་པ་ནི་
གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དགག་དབྱེ་བཞེད་པ་ཚྗགས་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མི་
འཆགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་གཞི་ཞུ་བའི་སྐབས་སོ། །ཡོངས་
སུ་སྤྱད་པའི་གཞི་ཚྗགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཡོངས་སུ་བག་གཞི་འདི་
ལས་གང་ཟག་གང་ལ་གཞི་གང་གི་ལྟར་བ་སྤྱོད་བ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་
སོགས་སྟོན་ཏོ། །ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་གཞན་ལ་ལྟར་བ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཁྱོད་ལ་
ལྟར་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟས་གསུང་ངོ་ཞེས། མི་ལམ་དུ་སྤྱང་ངོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་
སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་ལུང་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚྱོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྱོད་པ་
ཞིབ་བར་བྱ་བ། འཁོར་ལོའི་ཚྱོད་པ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚྱོད་པ་ཞི་
བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རུས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་སྤྱོད་
བ་དང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ན་ལོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལས་བྱེ་བའི་གཞི་
ཞུ་བ་དང་བམ་ཟེའི་བྱ་མོའི་སྐབས་ཚྗགས་སོ། །ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ཚྗགས་སོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་འཁོར་ལོའི་ཚྱོད་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དགོ་

འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོ་བྱ་བའི་གཞིའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འདིས་སྒྲིར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། ཟུང་བར་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བསྟན་ལ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི། དེའི་སྟོན་དང་སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་རྗེས་མི་འབྱུང་ལ་སྒྲིར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་འདྲུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དེར་སངས་སྤྲེགས་མ་ལྷ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་དུས་འདིར་ཆགས་སྤང་གིས་རིས་སུ་གཙོད་པ་གས་ཆེ་བས་དགོ་འདུན་དབྱེན་འབྱུང་ཉི་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ལམ་པ་ལས་ཀྱང་སྤྲེག་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་དགོས་སོ་ཞེས་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུད་པ་ནི་བར་བྱ་བ་ནི། འབྲུག་ཡོང་གི་རྒྱ་བཞིའོ། །དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྒྱུབ་པ་དང་སྒྲོང་བ་དང་ལུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྒྲིན་པའོ། ཞེས་པ་ནས། ཚུད་པའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ཞེས་བར་གསུངས། ཚུད་པའི་གཞི་འདིས་ཁོང་ཁྱོད་བས་འབྲུག་ཡོང་གི་ཚུད་པ་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། ཚུད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། ཚུད་པ་ནི་བའི་ཐབས་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། ཁོང་ཁྱོས་རྒྱུད་འབྲུགས་ཉི་གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་། ཚུད་པ་བྱེད་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་བཅོམ་སྟེ་དགོ་ཅུ་ཐེག་པར་བྱེད་པའི་ལས་རན་ཆ་བས་ཆེན་ཡིན་པས་སྒྲིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་རྟོག་གི་སྒོ་སྒྲོང་བ་དང་། ཟུང་བར་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་རྟོག་སྤང་ཉི་དག་སྤང་སྤྱོད་ཅི་ཐུབ་བྱ་སྟེ། ལུང་ལས། དགོ་སྒོར་དག །ངའ་ང་འབྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་གི །གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་མ་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉམས་པར་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་གཞན་ལ་སྟོན་རྟོག་གི་སྒོ་འགོག་པ་
ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །

རྩ་བའི་ལྷ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ནི། སོ་སོ་ཐར་
པའི་སྟོམ་པས་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱག་བྱའོ། །མཉམ་ན་ཀླན་པ་ལའོ། །
མཆོན་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་
འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟུའོ། །ཁྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྡེ་མ་དང་འགལ་བ་
ནི་རུང་བར་རོ། །གནས་མལ་གྱི་གཞི་སྟོན་ཆོགས་སོགས་པའི་སྐབས་སོ། །གནས་
མལ་གྱི་གཞི་རྟོགས་སོ། །འདུལ་བའི་མདོ་རྣམས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། གནས་མལ་གྱི་གཞི་འདིས་བཞུན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ནང་པའི་ཚུན་དུ་རང་རང་གི་
མཁན་སྟོབ་ལ་བྱག་དང་གྲུས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། མཁན་སྟོབ་ཀྱི་མཆོན་ནས་
བཟོད་ཆུལ་དང་། བསྐྱབ་པ་གཞོན་པས་བསྐྱབ་པ་ཀླན་པ་ལ་བྱག་དང་གྲུས་པ་རི་
ལྟར་བྱ་ཆུལ་དང་། བྱག་འཆོལ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་བྱང་པར་དང་། བྱག་
འཆོལ་ཡུལ་ཡིན་ཡང་བཤང་གཅི་བྱེད་པ་དང་། ཟས་བཟའ་བ་སོགས་འབགས་པ་
ལ་བྱག་མི་བྱ་བ་དང་། བྱག་རི་ལྟར་འཆོལ་ཡུགས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་རི་ལྟར་བྱ་
བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དེའི་སྒོ་ཁང་དང་། མཛོད་དང་། གཙང་ཁང་
དང་། ཆབ་ཁང་རྣམས་སྟུ་རི་མོ་གང་དང་གང་འབྲི་བ་དང་། མེ་ཁང་དང་རྒྱའི་ཁང་
པར་རི་མོ་གང་འབྲི་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མཆོད་རྩིས་རི་ལྟར་བཤམ་པ་
དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དང་སོ་སོར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་འབྲལ་སྤང་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེ་རི་
ལྟར་བཅང་ཡུགས་དང་། མཆོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆུལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་

བྱ་བའི་གནས་གཤམ་ཆེ་བ་མང་དུ་བསྟན་ཏེ་ཞིབ་པར་ལུང་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་
བསྟའོ། །ཁྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྐྱ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་
འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ་སྟེ། འདི་ལ་འདུལ་བ་
བསྟུས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འདུལ་བ་རུང་མཐུན་སྟོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདིས་
དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པའི་མཚམས་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། འདི་ལ་
དགག་པའི་རུང་མཐུན་སྟོར་རྒྱལ། སྐྱབ་པའི་རུང་མཐུན་སྟོར་རྒྱལ། གནང་བའི་
རུང་མཐུན་སྟོར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཟད་ཅིག་སྟུར་བཞེད་ཟེན་
ལ་མཐའ་དག་པར་ནི་འདུལ་འཛིན་མཁས་པ་བསྟན་ཏེ་ལུང་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་
པ་ལ་སྦྱངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛོད་པ་པོ་གང་གིས་མཛོད་པ་དང་།
ལོ་བཏ་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་མདོར་
བསྟུས་པ། ལྷག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་གི་མཛོད་དུ་གྱུར་བ་
འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྟོབ་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེའི་སྟོབ་དཔོན་བཙུན་པ་ཡོན་
ཏན་འོད་བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་རྒྱ་སོན་པ། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་
རྒྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དམ་པ་ནན་ཏན་བསྐྱབས་པས་སྟེ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་མཐའ་དག་གི་གཙོ་བོ་གྱུར་པ། འཕགས་པ་

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་འདུལ་བ་ཀྱང་ལས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞིས་པ་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་ལྷན་དམ་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷ་བཙན་པའི་བཀའ་ལུང་གིས། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། ཁ་ཆེ་གྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རིན་མི་རྩ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྟེ་གྲུའི་ཀྱལ་མཚན་གི་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་བའི་བཞི་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱིམས་མཐའ་དག་རི་ལྟར་བསྐྱངས་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་བརྟན་པ་ནི། ཀྱལ་པའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆའི་མཐུ་གྲུབ་པས། ཀྱལ་པའི་བརྟན་པ་སྒྲེལ་བ་ལ་ཀྱལ་བ་རང་ཉིད་སྒྲར་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཆོས་གྱི་ཀྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གངས་ཡུལ་ཁོད་འདིར་ཀྱལ་པའི་བརྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་གཞི་ནས་གསོ་བར་མཛད་དོ། །འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་ཀྱལ་པའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་བསྐྱར་ཐབས་ཡན་ལག་གྲུའི་སྒྲོན་ནས་འདོམས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་དྲག་རྩ་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལད་མོད་དག་ལམ་ལ་རྒྱག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཁན་སྒྲོབ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཙལ་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ག་ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་གང་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་ཉམས་

པར་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་ནི་བསྐྱུང་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔར་བསྐྱུང་བར་མཛད་དེ།
 བསྐྱུང་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་བ།
 རང་གི་བསམ་པ་ཡུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བ། འགལ་སྐྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 རོ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བ། བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བ།
 བདེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེད་བསྐྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་ཚུལ་ནི། མཁན་པོ་བཞུགས་ན་མཁན་པོ་
 དང་། དེ་མེད་ན་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཅའ་ཉེ་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་རང་དབང་དུ་མི་བཏང་བར། ཐ་ན་རྒྱལ་སྤྱིམས་འཆལ་བའི་མི་དང་གཏམ་
 འདྲི་བ་རྒྱུ་ཆད་མ་ཞུས་པར་བྱ་མི་རུང་བས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཞུས་ཏེ་བྱ་དགོས་པ་
 དང་། དེ་ཡང་དུས་ལྷུང་དུ་རེས་མི་ཚོག་པར་རང་ཉིད་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་
 ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ནས་བཅས་མཚམས་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སློ་གྲོས་དང་རྩོལ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བཅའི་
 རིང་ལ་འབད་ནས་བསྐྱབས་ན་བཅས་མཚམས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བས་
 དེ་ནས་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་བྱ་རུང་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོམ་པ་
 སྤངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་དཔེ་སློག་ཅུ་རེ་ཡང་མ་བྱས་པར་འདུལ་བ་ཤེས་
 པར་སྤྲོམ་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཕྱགས་ཁྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ཤེས་
 པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་མཁན་པོ་
 བཞུགས་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་ཞུས་ནས་བྱེད་ཅིང་། མཁན་པོ་མ་
 བཞུགས་ན་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་གང་ཤེས་

ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱར་པར་རྫོགས་ནས་སྒོམ་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་
བཅུ་ལོན་པ་སོགས་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མར་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ལ་གནས་
ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཞུས་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་
ཉིད་ལ་ཞུས་ནས་བྱ་བ་ལོ་བཅུ་འི་བར་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། གནས་ཀྱི་སྐྱེ་
མ་དེ་ལ་ཐོག་མར་གནས་འཆའ་བའི་རྒྱལ་ནི་རང་གིས་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མར་འོས་པའི་
དགེ་སྤྱོད་དེ་ལ་ཕྱག་བཙུག་ལ། མདུན་དུ་ཙོག་ཙོག་ཕྱར་འདུག་ནས་གནས་བཙའ་
བའི་ཆོག་ལ་ཕྱགས་གཏད་པར་བྱ། ཞེས་བཞུགས་ཅིང་ཡུལ་དེས་ཀྱང་། ཆོས་བཞིན་
འདུལ་བ་བཞིན་མཛད་པར་བྱ་ཞེས་བཞུགས་ཅིང་། དེ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་མེད་ན། བཅུན་
པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བཅུན་པ་ལ་གནས་སྐྱེ་
མར་གསོལ་ན་བཅུན་པས་བདག་གི་གནས་སྐྱེ་མ་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་བཅུན་
པ་ལ་གནས་ནས་མཆོད་པར་བགྱིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུགས་ཅིང་། མཇུག་ཏུ་
ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་བཙུགས་ནས་དེ་
ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོག་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོག་ཡང་མ་མོ་ལས།
གནས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་པས་ཆོས་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། ལག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་བཟུང་བཞིན་དུ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་བཞུགས་ཅིང་བར་བྱའོ། །
བཅུན་པ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གནས་སུ་གསོལ་ན་བཅུན་པས་བདག་
གི་གནས་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་བཅུན་པ་ལ་གནས་ནས་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །
ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུགས་ཅིང་བར་བྱའོ། །གནས་ཀྱིས་ཐབས་ཡིན་ན་ཞེས་དང་། དེས་
ལེགས་སོ་ཞེས་བཞུགས་ཅིང་བར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་སྒོ་བྱར་བ་
རྣམས་རང་མིང་ནས་སྒོས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ལོ། །འདུལ་བ་ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལྷ་མ་

སྤྱད་འཛེམས་པར་བྱ། ཉིན་མོ་སྤྱད་པ་ལ་མཆི་བར་བྱ། བསོད་སྟོམས་ལ་མཆི་
 བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ཀླ་རེ་ཀླ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཛལ་མ་འཛལ་ཞེས་སྒྲ་
 མ་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 བསྐྱབ་རུང་དང་བསྐྱབ་དགོས་པར་ངེས་པའི་གཙུག་ཆེ་བའི་བྱ་བ་སྒོ་བྱར་བ་ནམས་
 ཞུ་སྟེ། ལོ་ངོ་བ་ལས། ཆག་ཆག་དང་། བྱག་དང་སྒོག་པ་དང་། ལ་ཏོན་དང་།
 དགོ་བའི་ཕྱགས་ཀྱི་ཀླན་ཏུ་སྤྱད་པ་ནམས་བཞིན་ཅེས་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྟོས་
 ཏེ་ཞུ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། འྲིག་ཆེན་རིན་འཕྲེང་
 བ་ལས། རང་རང་གི་མིང་ནས་མ་སྟོས་ན་བྱ་བ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཆོས་མི་ཆོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་ཞུ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁན་པོ་ལམ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་བྱ་བ་ཞུ་བའི་ཆེ་སྤྱད་ལམ་རི་ལྟར་
 བྱ་བ་དང་། ཞུ་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བྱ་བ་ནི། མཁན་པོ་ལམ་སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཞི་བས། དུས་འདི་ནས་འདིའི་བར་དུ་ཆོས་ལྟན་
 གྱི་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་བཞིན་དུ་རུང་ལགས་སམ། ཞེས་བཞོད། སྒྲ་མས་མི་རུང་ན་
 བཀག་ཅིང་། རུང་ན་བག་ཡོད་པར་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་བཞོད་དེ། ཐབས་ལེགས་
 སྟགས་བྱའོ། །སྟོབ་མ་དེས་ལངས་ནས་ཞུ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཞུ་བའི་སྟགས་ཆོག་
 དེ་རང་དོན་དུ་ཞུ་བའི་སྟགས་ཆོག་ཡིན་ལ། རང་དོན་དུ་ཞུ་བའི་སྟགས་ཆོག་ལ་
 འདུག་ནས་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཞུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བྱ་བ་ཞུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་མ་ཞུས་པའི་ཉེས་པ་ཞེགས་པ་དང་། བྱ་
 བ་དེ་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་མི་རུང་ཤེས་པ་དང་། རོ་ཆ་སྟེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ་བ་དང་།
 མངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཞུས་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་

བསྐྱབས་པས་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཁན་སྒྲོབ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
ཞིབ་པར་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྐྱང་ཐབས་གཉིས་པ་རང་གི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ་
ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་རི་ལྟར་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲན་ཤེས་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་བཀ་
དང་ལུན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་ལ་བྱ་ར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱང་
བའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་
གོང་རྒྱ་རྒྱ་སྟོན་ཆེན་པོར་འདུས་པའི་ཆོ་དབང་པོ་རི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་དང་།
འོད་ལྱང་ཆེན་པོས་སྟོན་བྱིས་ན་གནས་སྐབས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་གཟིགས་
ནས་དྲན་ཤེས་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། འཕགས་པ་ཀ་བྱ་ནའི་བྱུང་བ་ནམས་
ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམ་ཤིན་རྒྱ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་
ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་གོང་རྒྱ་རྒྱ་སྟོན་ཆེན་པོར་
འདུས་པའི་ཆོ་དབང་པོ་རི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་
རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་གོང་རྒྱ་པ་མས་བཏགས་པའི་མིང་ཉེ་རྒྱལ་ཞེས་བཟོད་པ། མོའུ་
འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་གོང་རྒྱ་པ་མས་བཏགས་པའི་མིང་པར་ནས་
སྦྱིས་ཞེས་བཟོད། ཉེ་རྒྱལ་དང་པར་ནས་སྦྱིས་གཉིས་རྒྱང་དྲན་ཤེས་ཤིག་བྱེད་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་རྒྱ་བྱིན་ཏེ་སྟན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྟེང་
ཁྲབ་པ། སོ་སོར་སྒྲོབ་མའང་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་
གིས་གཅིག་གི་སྟན་གྲགས་བོས་ནས་འཕྲད་འདོད་པར་ཡོད་པ་ལ་ནམ་ཞིག་ཡུལ་

དེར་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན། ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་
 བ་ཡིན་པས་འདྲ་འཛིན་དང་གཡེང་བ་ལ་མི་དགའ་ཡང་། བ་མ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་
 བློ་གྲིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་པ་མའི་ངོ་བསྐྱུངས་ཏེ་དུས་སྟོན་ཆེན་པོར་འདུས་ནས་
 ཕན་ཚུན་དུ་གཤམ་ལ་འཁོད། དེ་ནས་གར་མཁན་དག་གིས་ཏེ་ཏ་ཀའི་རྒྱུད་དུ་སྤྱི་
 སྐྱུངས་པ་དང་། མི་དག་གིས་བྱོ་བརྟུང་བ་དང་སྤྱི་སྐྱུང་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཁྱེའུ་
 དེ་གཉིས་དབང་པོ་དག་གིས་བསྐྱུན་ཏེ་འཁོད་བ་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེས་མཐོང་ནས་
 སྐྱས་པ། འདི་གཉིས་ཡང་ན་སྤྱོད་པོ་གཉིས་ཤིག་གོ། ཡང་ན་ཤེས་པ་མི་འབྲུག་པ་
 གཉིས་ཤིག་གོ། པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱལ་ལ་སྐྱས་པ། བྱོ་རྟུང་བ་དང་། སྤྱི་དང་།
 རོལ་མོ་རྣམས་སྤྱང་ངམ། དེས་སྐྱས་པ། གར་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤྱང་
 རོ། གྲུང་པོ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པས་མ་མཐོང་བ་ནི་བདེན་ན། རི་ལྟར་མ་ཐོས།
 དེས་སྐྱས་པ། ཤི་ལྷགས་ཤི་བའི་རྒྱས་པ་དང་། འཆི་འགྱུར་བཞད་གད་འཛོ་སྤྱིག་
 གིས། འཆི་བའི་སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་ལ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་མེད་བྱེད། དེས་
 སྐྱས་པ། ཁྱོད་ཉེ་རྒྱལ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་
 པང་ནས་སྐྱེས་ལ་སྐྱས་པ། ཁྱོད་ལ་བྱོ་དང་། སྤྱི་དང་། རོལ་མོ་རྣམས་སྤྱང་ངམ།
 གར་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤྱང་རོ། རི་ལྟར་མ་ཐོས། སྐྱས་པ། རྒྱན་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁྱུང་ཡིན་ཏེ། གར་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་འཚོམ་པ། སྤྱི་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་བ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱིན་མི་རྟག་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེས་སྐྱས་
 པ། ཁྱོད་པང་ནས་སྐྱེས་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བོས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོས་སྟོན་ཁྱིམ་ན་གནས་སྐབས་འདྲོད་
 པའི་ཉེས་དམིགས་གཞིགས་ནས་དུན་ཤེས་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་ནི། འོད་སྤྱང་

ཆེན་པོ་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ལ་མས་ཅུ་གྲོ་རྩ་སྒྲིམ་ཞེས་མིང་བདགས་པ་ལྟར་
 བཟོད་པ། དེའི་ཁྱིམ་ན་གསེར་དང་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་བང་མཛོད་ཟད་མི་ཤེས་
 པ་ཡོད་ཅིང་མངའ་འབངས་ཡང་སྟོང་དུ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། ཅུ་གྲོ་རྩ་སྒྲིམ་ནི་སྤྲོད་
 པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་ཁྱིམ་གྱི་འགྲོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་
 དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་ངེས་འབྱུང་ཆེ་བར་གནས་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེགས་
 རྒྱུད་སྤེལ་ཕྱིར་སེར་སྒྱ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་མ་འཛིག་རྟེན་དཀོན་པ་ལྟའི་བྱ་
 མོ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ལེན་པར་ཆས་པ་ན། ཅུ་གྲོ་རྩ་སྒྲིམ་འདོད་པ་ལ་མི་དགའ་
 བས་པ་མ་གཉིས་ལ་ཞུས་ཏེ་སྟོན་ལ་ལྟར་འགྲོའོ་ཞེས་བྱས་ནས་སྟོང་མོ་བའི་ཆ་
 བྱང་བྱས་ཏེ་སེར་སྒྱ་བཟང་མོའི་སྟོ་དུང་དུ་བྱིན། དེ་ནས་བཟང་མོ་སྟོངས་མོ་
 ཐོགས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་། ལུ་མོང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ནས། ཁྱོད་སྤེལ་བྱ་མོ་
 ཡིན། སེར་སྒྱའི་བྱ་མོའོ། ཁྱོད་གཞན་ལ་བྱིན་ནམ། ཅུ་གྲོ་རྩ་ལ་བྱིན་པར་ཐོས་
 མོ། ཁོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཁྱིམ་ཐབ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་སྒྲས་པ། རྗེའི་སྐས་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དབུགས་སྟུང་
 འོ། བདག་ཀྱང་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ལྷུག་པོ་དང་ནི་དབུལ་པོ་
 ལ། འདྲ་བར་ཁྱོད་མཐོང་བདེ་བ་འདི། སྟོང་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུག་པོ་སྟེ། འཛན་
 དན་སྤེལ་ཤེ་ཅེ་དག་མིན། ཁོན་ཀྱང་བདག་ལ་དབང་མེད་དེ། ལ་མས་བྱིན་ན་རི་
 ལྟར་བྱ། དེས་སྒྲས་པ། བརྟན་པ་དང་སྤངས་ཆེར་གྱིས་ཤིག ཅུ་གྲོ་རྩ་སྒྲིམ་ནི་ཁོ་
 བོ་ཡིན་ནོ། དེས་སྒྲས་པ། བམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ བཞུད་ལ་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་གྱིས་
 ཤིག ཁྱིམ་དེ་ཉིད་གོས་བྱས་ནས་ཅུ་གྲོ་རྩ་སྒྲིམ་སྐར་ལོག་སྟེ་གོང་ཁྱིམ་ཅུ་གྲོ་རྩ་
 ཅན་དུ་སོང་འོ། དེའི་ལས་ཁྱིམ་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་སེར་སྒྱ་བཟང་མོ་བག་མར་

སྤངས་སོ། །དེ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་མལ་གཉིས་བཙས་ནས་
བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ །དམ་བཙས་པ་དྲན་པར་གྱིས་
ཤིག་ །ཅེས་བསྐྱལ་ཏེ། མ་དང་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འཁོད་དོ། །པ་མས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
རིམ་གྱོ་མ་ལ་དྲིས་པ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འདུག་ །མ་དང་བུ་ལྟན་ཅིག་
པ་བཞིན་ནོ། །པ་མས། མལ་གཉིས་བཤམས་པས་ཉེས་སོ་སྟམ་ནས་མལ་དང་
ཁྲིའུ་གཅིག་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་བཟང་མོ་མལ་དུ་ཉལ་ཡོ། །བྱ་
གོ་རྩ་སྟེས་ཁྲིའུ་ལ་འདུག་གོ། །ནམ་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་བྱ་གོ་རྩ་སྟེས་ཉལ། བཟང་མོ་
ཁྲིའུ་ལ་གནས། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་བཟང་མོ་ཉལ་བྱ་གོ་རྩ་ཁྲིའུ་ལ་གནས་སོ། །དེ་
ནས་ཁྲིའུ་ཡང་བྱང་བ་དང་། དེ་གཉིད་མཐུན་རེས་ཀྱིས་གཅིག་ཉལ་བ་ན་གཅིག་
འཆག་གོ། །དེའི་སྟོད་ལམ་གྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
སེམས་མ་སྟེས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྟམ་དུ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་
བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱེད་བའི་ནི་རོ་མཚར་
ཏེ། བདག་གིས་བག་མ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས། རང་ཉིད་སྐུལ་གདུག་པ་ཞིག་ཏུ་
སྐུལ་ཏེ་བཟང་མོའི་མལ་འོག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། བྱ་གོ་རྩ་སྟེས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ།
བཟང་མོའི་ལག་པ་བྱི་རོལ་ཏུ་འཕྱང་བལ་དུག་གིས་ཟེན་གྱི་དོགས་ནས་རྩ་ཡལ་
གྱི་ནོར་བུའི་ཡུ་བས་བཏེག་སྟེ་བཞག་གོ། །དེས་བཟང་མོ་སད་པ་དང་། ཡིད་མ་
དགའ་ནས། རྗེའི་ཤས། རེག་པར་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ལགས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་མ་རེག་གས། བཟང་མོ། །མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐུལ་གདུག་པ་
འདིས་ཟེན་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ལགས་པ་རེག་སྟེ་བཞག་གོ། །གང་གིས། རྩ་ཡལ་གྱི་
ནོར་བུའི་ཡུ་བས་སོ། །རྗེའི་ཤས། སྐུལ་གདུག་པས་ཟེན་པ་བྲལ་ཡི། རྩ་ཡལ་གྱི་ནོར་

ལུང་ལྷ་བས་རེག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། །མ་ལྷ་ཏ་ཡི་འཁྲི་གིང་འཁྲིས་བས་སྟོན་གིང་
བཟང་པོ་ཉམས། །བུད་མེད་དག་ལ་རེག་པའི་རྒྱ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་ལུང་བར་
གྱུར། །དེ་ཡི་སྤྱད་དུ་མཐུགས་པར་འཛི་བའི་སྤྱལ་གྱིས་ཟིན་བྲ་ཡི། །སྟེས་པའི་
ལག་པས་བུད་མེད་མཆོག་ལ་རེག་པ་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། མི་དབང་ལུ་མོའི་
ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ཡིས། །དཀའ་ལུབ་ཆེན་པོ་རྩ་ཅན་དཀའ་ལུབ་ཉམས། །ལྷག་སྟོན་
རྒྱུ་གི་ལམ་ནས་མི་དབང་གི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་ནགས་སུ་རྒྱུ་པས་སོང་། །
ཞེས་བརྗོད་ནས་དྲན་བསྐྱལ་བྱས་པ་ལྟར་བྱ་བྱོ་ན་སྟེས་དང་བཟང་མོ་གཉིས་ཀ་
སྤྱད་པ་ཐ་མ་བ་ཡིན་པས་ཐན་རྩལ་ལག་རེག་པ་ཅམ་ཡང་མི་བྱ་བར་འདོད་པའི་
ཉེས་དམིགས་སྟོམ་བཞིན་གནས། པ་མ་གཉིས་དུས་བྱས་པ་ན་འོངས་སྟོན་ཐམས་
ཅད་སྟོན་པར་བཏང་། རས་གོས་རེ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན་
པའི་སྟོན་སྒར་བྱོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཐོབ། སྟོན་པས་ཀྱང་འོད་
སྤང་ཆེན་པོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུགས་གིང་འཛོལ་བ་བསོད་སྟོམས་སོགས་སྤྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་བཟང་མོ་གཉིས་
ཁྱིམ་གྱི་འབྲོར་པ་ལ་མི་དགའ་གིང་ངེས་འབྱུང་སྟོ་གས་ཆེ་བ་དེ་ལྷ་བྱུང་བ་ནི་
སྟོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱིང་ཁྱིམ་
ཆེན་པོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲོང་ན་རྩ་མཐན་གྱི་དཔོང་སའི་ཁང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རང་
སངས་རྒྱས་ཤིག་སོང་ནས་རྩ་མཐན་ལ། བཞིན་བཟང་ཁྱོད་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་ན་
དཔོང་སའི་ཁང་པའི་ཕྱོགས་ཤིག་ཏུ་གནས་བཅའ་ལོ། །རྩ་མཐན་གྱི་སྤྱོད་པ། ཅི་
བདེར་བཞུགས་ཤིག །དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དཔོང་སའི་ཁང་པའི་ཕྱོགས་
ཤིག་ཏུ་རྩའི་གདིང་བ་བགམས་པ་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་བཅས་ནས་འདུག་གོ། །དེ་བཞིན་

དུ། དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་འོངས་ནས་སྤར་བཞིན་དུ་བརྒྱས་
 ཉེ་དཔོང་སའི་ཁང་པ་དེའི་གྲུ་གཉིས་པར་འདུག་གོ། །གསུམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོངས་
 བས་གྲུ་གསུམ་པར་འདུག་གོ། །བཞི་པ་ཞིག་ཀྱང་འོངས་ནས་གྲུ་བཞི་པར་འདུག་
 གོ། །དེ་ནས་མཚན་མོ་རང་སངས་རྒྱས་བཞི་པོ་དེ་དག་མའི་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པ་དང་། རྩ་མཐུན་གྱིས་སྟོ་གསེབ་ནས་དཔོང་སའི་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་
 འབར། རབ་ཏུ་འབར། གྲུ་ཏུ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་མེ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་
 བས་ཡོན་གནས་འདི་ལྟ་བུ་དག་བདག་གི་དཔོང་སའི་ཁང་པར་གནས་པ་ནི་
 བདག་དབང་ཐང་ཆེ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་དང་ཕྱན་པ་ཡིན་ལོ་སྟུང་སྟེ། གྱེ་མའོ་
 ཡོན་གནས་བྱོན་པ་དག་འིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་གྱུར་པས། །འཛིག་རྟེན་འདི་
 དང་པ་རོལ་ཏུ། །བདག་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །རང་རྒྱལ་དེ་
 དག་ཀྱང་ཡོན་བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་
 ཐར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་འཇུག་གིས་མཚན་མོ་འདས་ནས་ཕན་ཚུན་
 གྲུན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཚོམ་སྟེ། དེ་རྣམས་གྱིས་གཅིག་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་སྟེ་
 ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེས་སྒྲུས་པ། བྱིད་རྣམས་གྱིས་ཡུལ་ཀ་ལིང་ཀ་ན་
 རྒྱལ་པོ་ལག་རྩ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ཐོས་སམ། ཐོས་སོ། །བདག་དེ་ཡིན་ཉེ།
 རྒྱལ་སྒྲུས་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་སྒྲུས་པ།
 ཉེས་དམིགས་ཅི་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེས་སྒྲུས་པ། བདག་ཁང་བཟང་གི་
 ཐོག་ན་འདུག་པའི་ཆོ། དེ་ན་བྱ་ཞིག་གིས་ཤའི་དུམ་བུ་ཞིག་བྱིར་ནས་འཕུར་བ་ན་
 ཤ་དའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་དེ་བྱ་གཞན་མང་པོས་གཅོས་སོ། །བྱ་དེས་ཤ་དེ་བོར་བ་དང་བྱ་
 གཞན་ཞིག་གིས་སྤངས་པས་ཤ་བོར་དེ་བཏང་ལ་ཤ་གང་གིས་སྤངས་པ་དེ་གྲུན་

ནས་བསྐྱོར་ཏེ་ཕན་ཚུན་དུ་འཕྲོག་པ་ན་བདག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱེས་ཏེ།
 ཤ་ལེན་པ་དེ་བཅེངས་ནས་འདོར་བ་སྟེ་གཏོང་བར་བྱེད་པས་ན། བདག་གྲང་ཀླུ་
 སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་འོག་ཀླུ་པོ་དང་འཐབ་པ་དང་ཚྱོད་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་
 བདག་ཀླུ་སྲིད་གྱི་བདེ་བས་ཚོག་གོ་སྟམ་ནས་ངེས་པར་བྱང་སྟེ། རང་ཀླུ་གྱི་
 བྱང་ཆུལ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་སྒྲས་པ། བྱ་ཡིས་ག་ཡི་དུམ་བུ་ཁྱེད་པ་ན། །བྱ་
 གཞན་ཀྱང་ནས་བསྐྱོར་ཞིང་འཐབ་པ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་
 བྱས་ཏེ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ལུང་སྟོང་པར་གྱུར། །ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་
 པ་ལ། ཁྱོད་སུ་ཡིན། རི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེས་སྒྲས་པ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་
 མི་ཐེ་ལའི་ཀླུ་པོ་གདོང་མ་ལགས་བྱ་བ་དེ་ཐོས་སམ། ཐོས་སོ། །དེ་བདག་ཡིན་
 ཏེ། ཀླུ་སྲིད་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །ཉེས་དམིགས་ཅི་
 མཐོང་། དེས་སྒྲས་པ། བདག་ཁང་བཟང་གི་ཐོག་ན་འདུག་པའི་ཚོ། བྱང་གཉིས་
 འདོད་པའི་རྒྱས་ཕན་ཚུན་བསྟན་ཅིང་མྱད་པ་མཐོང་ནས་བདག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་སྦྱེས་ཏེ། དུང་འགོ་འདི་གཉིས་གྲང་འདོད་པའི་རྒྱས་ཕན་ཚུན་བསྟན་པ་
 དང་མྱད་པར་གྱུར་ན། བདག་གྲང་འདོད་པའི་རྒྱས་ཉི་འོག་གི་ཀླུ་པོ་དང་ལྟན་
 ཅིག་འཐབ་པ་དང་ཚྱོད་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་བདག་ཀླུ་སྲིད་གྱི་
 ཚོག་གོ་སྟམ་ནས་ངེས་པར་བྱང་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རང་ཀླུ་གྱི་བྱང་ཆུལ་མངོན་
 དུ་བྱས་སོ། །ཡང་སྒྲས་པ། འདོད་པའི་གཞི་དང་རྒྱ་ཡི་འོག་གཞི་ཞིང་། །བསྟན་
 དང་གཅིག་གོལ་མྱད་པར་གྱུར་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་བྱས་
 ཏེ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ལུང་སྟོང་པར་གྱུར། །ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསུམ་པ་
 ལ་སྒྲས་པ། ཁྱོད་སུ་ཡིན། རི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེས་སྒྲས་པ། བདག་སྐར་རྩེ་

སའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་མིང་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་ངོ། ། ཉེས་དམིགས་ཅི་མཐོང་། དེས་སྒྲུས་པ། མོས་ཀའི་དུས་ཤིང་རྣམས་མེ་
ཏྲོག་ལེགས་པར་རྒྱས། བྱང་བ་འཕུར་བའི་ལང་ལིང་གིས་མེ་ཏྲོག་གི་མགོ་ཕྱོག་སྒྲུ་
གྲུ་རྣམས་ནི་ལྡེམ། ཅན་དན་བསྟེན་པ་དང་མཐུན་པའི་ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་ན་དང་
བ་ལ་མོགས་པ་སྐད་འབྲིན་པའི་ཆོ་བདག་བཙུན་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་མོས་ཚལ་
དུ་སོང་བ་དང་། ཨ་མའི་ཤིང་གི་མེ་ཏྲོག་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཆགས་
པས། སྐད་ཅིག་གིས་ཡལ་ག་རྣམས་བཅག་ནས་བཞག་གོ། ཇེ་ལ་བདག་རྒྱལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲེས་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལུང་ལུང་ཆོགས་པ་ན་
མཛེས་ལ་ཉམས་པ་ན་མི་མཛེས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་མིང་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། ། ཡང་སྒྲུས་པ། ཨ་མའི་
ཤིང་རྩེ་མེ་ཏྲོག་ལེགས་རྒྱས་པ། ཡིད་འོང་གཟུགས་ལྡན་ཆགས་པ་མཐོང་བ་ན། །
དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་བྱས་ཏེ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལུང་སྟོང་པར་
གྱུར། །བཞི་པ་དེ་ལའང་བྲིས་པ། ཁྱོད་སྒྲུ་ཡིན། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེས་སྒྲུས་
པ། བདག་ཡུལ་བྱང་གིས་ཉལ་ན་རྒྱལ་པོ་གཅེར་བུ་བུལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་
རྒྱལ་མིང་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། ། ཉེས་དམིགས་ཅི་མཐོང་།
དེས་སྒྲུས་པ། བདག་ཁང་བཟང་གི་ཐོག་ན་འདུག་པའི་ཆོ་བཙུན་མོ་ཞིག་གསེར་
གྱི་གདུ་བུས་བརྒྱན་ནས་ཆོན་ཅི་འབག་པ་ན་སྒྲུ་བྱུང་བས། བདག་འདི་སྟེ་མ་དུ། བྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་སེམས་མེད་ཀྱང་བརྟུང་བ་ན་སྒྲུ་འབྱུང་ན། བདག་གི་རྒྱལ་
མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་རན་སྒྲུ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། རྒྱལ་མིང་གིས་ཆོག་
གི་སྟེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། ། ཡང་སྒྲུས་

པ། གསེར་མགར་གྱིས་ནི་ལེགས་པར་བརྟུངས་པ་ཡི། གསེར་གྱི་འོད་གསལ་
 ལག་པའི་མཁྱིག་མ་གཉིས། རྟུང་བ་ཐོས་པ་དེ་ལྟར་བདག་དང་ནི། གཞན་དག་
 ལྟན་ཅིག་གྲོང་གཞི་འདི་ཡི་རྒྱས། ཚིག་རན་སྣ་ཚོགས་འཐོན་ཞིང་སེམས་འབྲུག་
 ལ། རྟུང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་བྱས་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་བུར་སྦྱོད་
 པར་གྱུར། རྟུང་དེ་དག་ཡན་ཚུན་སྒྲིམ་ནས་འདུག་གོ། རྩ་མཁན་དང་དེའི་རྒྱུ་
 མས་ཀྱང་དེ་ཐོས་ནས། བདག་ནིང་ཆེན་པོ་འདི་དག་རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་ནས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་ན། བདག་ཅག་ཅིའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་མི་བྱུང། དེ་ནས་ནམ་ལངས་པ་དང་
 རྩ་མཁན་ཁྱོ་བྲགས་གྱིས་རང་རྒྱལ་དེ་དག་སྒྲུན་བྱངས། བསོད་སྟོམས་ལུལ་ནས་
 སྟོན་ལམ་བཏབ་པ། དག་པའི་རྩ་བ་འདིས་ནམ་དུ་འང་དབུལ་བའི་བྱིས་དུ་སྦྱེ་བར་
 མ་གྱུར་ཅིག། སྟོན་པ་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མཉེས་པར་བགྱིད་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། རེ་
 ཞིག་ན་རྩ་མཁན་བུམ་པ་ཐོགས་ནས་རྩ་ལེན་དུ་སོང་བ་ན་རྩང་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དང་། དེའི་རྩེས་ལ་རྩ་མཁན་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། རྟུང་དུས་ཀྱི་རྩ་མཁན་དེ་ནི་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏོ། རྟུང་རྩང་མ་དེ་ནི་བཟང་མོ་ཡོན་ཏེ། དེའི་ཆོའང་ཡིད་བྱུང་བ་
 རྩང་དུས་རབ་ཏུ་བྱུང། ད་ལྟར་ཡང་རྩང་དུས་སོ། རྟུང་བས་ན་རེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་
 བསྟེན་པས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོད་སྤང་དང་བཟང་མོ་བཞིན་
 དུ་འཁོར་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 འོ། བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དག་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱལ་མར་གོ་བར་བྱས་ནས་ལམ་
 ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་དགོས་པ་ནི། གནས་བརྟན་ཀུན་གྱིས་གོ་ལུ་དེ་ཅུའི་བྱུང་
 བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་བརྟན་ཀུན་གྱིས་གོ་ལུ་དེ་ཅུ་འདིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་

བསྟན་པའི་མཇུག་ལ་རབ་རྒྱ་བྱུང་སྟེ་གོགས་བཅོ་ལྔ་དང་བཅས་དབེན་པའི་གནས་
 ལུ་ལམ་སྒྲོམ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་འོད་སྲུང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ན།
 དེའི་རྒྱབ་མོ་བསྟན་པ་འང་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཐོས་ནས་དགེ་སྦྱོང་ལྔ་ནི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱ་རི་བོ་རིལ་བའི་དབྱིབས་ལས་བབས་ནས་སྤྱར་རྒྱ་སེར་སོང་། རྒྱག་གིས་
 དེ་ཉིད་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ནས་འདི་བྱང་རྒྱབ་མཛོན་རྒྱ་བྱས། བྱི་ནས་
 ལྷ་འང་བབས་ནས་སྤྱར་རྒྱ་སེར་ཆས་པ་ན། ཚོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལས་གཅིག་གིས་
 གྲུང་ཉམ་རྒྱུང་བས་འགྲོ་མི་རུས་བཞིན་རྒྱ་ལྷག་གིས་གཞུས་ནས་སྟེ་ལ་འགྲོ་བ་
 དང། དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུང་ཉམ་རྒྱུང་བ་འདི་འགྲོ་མི་རུས་
 བ། དལ་བས་འགྲོར་རྒྱག་ལ་བྱི་ནས་སོང་ཞིག། དེས་སྒྲུས་པ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཚོང་བ་འདི་དག་གིས་བདག་པོར་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་རྣམས་མ་དགའ་
 བས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲུས་པ། སངས་རྒྱལ་འོད་སྲུང་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་
 བདག་ཅག་ལུས་ན། འདིས་ཀྱང་བསྐྱལ་མ་བཏབ་ཀྱིས་བདག་ཅག་གིས་བརྩོན་
 འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འོད་
 སྲུངས་ཀྱི། །གལ་ཏེ་ཆོས་ནི་རྒྱབ་གྱུར་གྱང་། །ཡང་དག་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་
 པའི། །བརྩོན་འགྲུས་དོར་བར་མི་བྱའོ། །བདག་ཅག་གིས་ནི་ཟག་པ་ཡང་། །
 གལ་ཏེ་ཟད་པར་མ་གྱུར་ན། །ཤུག་སང་གོ་སྦྱོབ་པ་ཡི། །ཉན་ཐོས་མཆོག་རྒྱ་
 འགྱུར་བར་བྱ། དེ་རྣམས་སྒྲུང་ཡང་རི་བོ་རིལ་བའི་དབྱིབས་ལ་གནས་པ་ལས།
 བཞི་ནི་ནས་གཅིག་ལུས་པ་དེ་མི་དགའ་ཞིང་ཡོད་ལྟར་བས་བརྗོད་པ། བདག་
 གིས་སངས་རྒྱལ་འོད་སྲུང་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་དེའི་དགེ་སྦྱོང་ཉི་ཁྲི་འང་མཐོང་ན།
 ད་བདག་གཅིག་སུ་འཛམ་སུ་གླིང་ན་སྤྲུམ་སྤྱུང་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ལྷ་སྤྲུམ་

ནས་སྒོན་ལམ་བཏབ་པ། བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་ལས་ཇི་སྤྱིད་དུ་ཆངས་
 བར་སྒྱུད་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཐོབ་གྱི། དགེ་བའི་ཙུ་
 བ་འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཐོག་མར་དག་
 བཙུམ་པ་མཛོད་སྤྱུང་དུ་བྱས་པ་ན་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱུ་ཐུབ་པས་བདག་སྤྱུམ་
 སྤྱར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ནམས་གྱི་མཚོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅས་
 སྒོན་ལམ་བཏབ་པོ། ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འཕགས་པ་
 ཀ་ཏུ་ཡ་ནའི་བྱང་བ་ནི། ཀྱལ་བ་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་གི་ཡུལ་འཕགས་ཀྱལ་དུ་
 ཡམས་བྱུང་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་ལའོར་དང་བཙས་པ་སེམས་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་ཅིང་འདུག་གོ། ཇི་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་གིས་སྒོ་པ་ལ། དགེ་སྦྱོང་
 ངམ། བྲམ་ཟེ་ཡམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་འོངས་ན་ང་ལ་སྒོན་ཅིག། སྐྱབས་འདི་
 ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་མི་མཐུན་པ་མི་མངའ་བས། རྒྱལ་པོ་
 གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་ལའོར་དང་བཙས་པ་ཀ་ཏུ་འེ་བུ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་
 གཟིགས་ནས། ཀ་ཏུ་འེ་བུ་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་ལའོར་དང་བཙས་པ་ལ་
 སོམས་ཤིག། ཇི་ལྟར་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལའོར་ལྟ་བུ་དང་བཙས་ཏེ་འཕགས་ཀྱལ་
 དུ་སོང་རོ། ཇི་ནས་འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་ལའོར་བཙས་རིམ་གྱིས་འཕགས་ཀྱལ་
 དུ་ཕྱིན་ཏེ་གོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་པའི་མོད་ལ་ཡམས་ནད་བྱེད་ཞི་བར་སྒོ་པས་རྒྱལ་
 པོ་ལ། སྒོན་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་འཆང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་གཡོག་
 ལྟ་བུ་དང་བཙས་པ་འོངས་པའི་མོད་ལ་ཡམས་ནད་བྱེད་ཞི་བར་གྱུར་རོ། རྒྱལ་
 པོས་སྤྱོད་པ། འཕགས་གྱིས་དེ་ལ་བཀྱར་སྟེ་གྱིས་ཤིག། བྲམ་ཟེ་ནམས་ན་རོ།
 བདག་ཅག་གིས་ཉིན་མཚན་དུ་ཞི་བའི་ལས་ལ་བརྟུན་པར་བགྱིས་པས། ཡམས་

ནད་ཕྱེད་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བགྱིའོ། །
 དགོ་སྒྲོང་དག་གིས་ནི་ཀླུ་པོ་ལ་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས་སོང་
 རོ། ཀླུ་པོས་སྒོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། སྒོ་པ་ན་རེ། དགོ་སྒྲོང་ལའོར་དང་
 བཅས་པ་མཆིས་པའི་མོད་ལ་ཡམས་ནད་ཕྱེད་ཞིའོ་ཞེས་ཟེར། བུམ་ཟེ་རྣམས་ནི།
 བདག་ཅག་གི་མཐུ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། གང་གི་མཐུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ཀྱིས། སོང་ལ་དགོ་
 སྒྲོང་དང་བུམ་ཟེ་དག་གྲུང་པོ་ཆེའི་བེས་མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འབྲས་ཆེན་ངན་
 པ་དང་། རུབས་བྱིན་ལ་ཟོས་ནས་བྱིར་བྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཟས་ནི་འདྲ་
 དྲིས་ཤིག །དེ་ལྟར་བུས་ནས་བྱིར་བྱུང་བ་དང་། སྒོ་པས་བུམ་ཟེ་རྣམས་ལ། བྱེད་
 ཅག་ལ་ལྟས་ཅི་འདྲའི་ཟས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་བུས། དེ་དག་བེས་ནས་སྒྲུས་པ། བྱེད་
 ལྟངས་དང་། ཀླུ་པོ་ཐ་ཆད་ཆོས་མིན་པ་ལ་གཞིལ་བ་ཞིག་སྟེ། དེས་བུམ་ཟེ་
 རྣམས་ལ་འབྲས་ཆེན་མི་གཙང་བ་དང་། རུབས་མོ་བྱིན་ནས་ཆིམས་པར་བུས་
 མོད་ཟེར་རོ། །ཡང་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ། བྱེད་ལྟས་ཅི་འདྲའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས་ཆིམ་
 པར་བུས། བཞིན་བཟང་སྒྱུན་པ་པོས་ནི་བྱིན། ལེན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཟོས་ཏེ།
 འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆིམ་པར་བུས་ཤིང་། ཉིན་ཞག་གི་རྒྱགས་སྒྲངས་སོ། །སྒོ་
 པས་ཀླུ་པོ་ལ་སྒྲུས་པ། དེ་དག་འདི་སྐད་ཟེར་རོ། །ཡང་ཀླུ་པོས་སྒོན་པོ་རྣམས་
 ལ། གཉིས་ཀ་ལ་གཙང་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་ཟས་སོས་པ་བྱིན་ལ་དྲིས་ཤིག །དེ་
 ལྟར་བུས་ནས་བུམ་ཟེ་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། ཀླུ་པོ་ཀླུ་པ་རིགས་སྒྱི་པོ་ནས་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཞིག་སྟེ་ཟས་ཅི་འདོད་པ་བྱིན་ནས་ཆིམ་པར་བུས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་རྣམས་
 ལ་དྲིས་པས་སྐར་བཞིན་ཟེར་རོ། །སྒོ་པས་ཀླུ་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྟའི་བེས་དང་། ཐུག་དར་བྱོད་དང་། ས་ཕྱོགས་གཙང་མར་ངན་པ་དང་།

སོས་པ་སྐྱར་ཏེ་སྐར་ལྟར་བྱི་བ་བྱས་པས་སོ་སོ་ནས་སྐར་ལྟར་ཟེར་སྟོང་པས་ཀྱལ་པོ་
 ལ་ཞུས་པས། ཀྱལ་པོ་འདི་སྟམ་དུ་དག་སྟོང་དག་སྟེན་གནས་ཡིན་གྱི། བྱམ་ཟེ་
 དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་སྟེ། ཀ་ཏྲའི་བུ་ཆེན་པོའི་གན་དུ་སྟོང་ནས་བྱག་བཅའ་ཏེ།
 སང་བདག་གི་སྟམ་པར་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བར་ཅི་གནང་། གནང་ནས། སང་
 གདན་བགས་པ་ལ་འདུག་པ་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་། བྱོ་གར་མཁན་རྣམས་
 གྱིས་བྱོ་གར་དུ་མ་བྱས་པ། ཀ་ཏྲའི་བུ་ཆེན་པོ་དང་དག་སྟོང་རྣམས་དབང་པོའི་སྟོ་
 བསྟམས་ཏེ་འཁོད་དོ། །སྐྱ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྐྱ་ཞི་ནས་ཀྱལ་པོས། འཕགས་པ།
 གར་བཟང་ངམ། སྐྱ་སྟན་ནམ། ཀྱལ་པོ། གར་གིས་ཐོས་པ་དང་། མཐོང་བ་
 ལའོ། །འཕགས་པ་དབང་པོ་ནང་དུ་བསྟུས་པ་རྣམས་གྱིས་མ་གཟིགས་ན། རི་
 ལྟར་མི་གསན། ལྟ་ལ་མི་གསོད་ལ་བྱག་པ་འགའ་ཡོད་དམ། མཆིས་སོ། །ལྟ།
 སྟེས་བུ་དེའི་ལག་ཏུ་སྟོང་ཏིལ་མར་གྱིས་ཁོང་སྟེ་བསྐྱར་ལ་བྱི་བཞིན་གཤེད་མ་ཐོང་
 ལ། སྟོད་འབྲུ་མར་གྱིས་ཁ་ད་ཆད་དུ་གར་བ་འདི་ཁྱེར་ལ་ལྟོངས་ཐམས་ཅད་
 བསྟོར་ནས་འདིར་ཁྱེར་ཤོག་ཅིག ཏིལ་མར་ཐིགས་པ་གཅིག་ས་ལ་པོ་ན། རལ་
 གི་གདེངས་པ་འདིས་མགོ་བྱངས་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་འདོར་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་
 སྟོས་ལ། དེའི་མདུན་དུ་རོལ་མོ་དང་གར་སྟོ་ཆོགས་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག དེས་ཁྱོད་
 ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། ཀྱལ་པོས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་དེ་ལ། གར་བཟང་ངམ།
 སྐྱ་སྟན་ནམ། ལྟ། གར་གིས་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ་དག་ལའོ། །དབང་པོ་ནང་དུ་
 བསྟུས་པས་མ་མཐོང་ནའང་རི་ལྟར་མ་ཐོས། དེ་ན་རེ། སྟོད་འདི་ལས་འབྲུ་མར་
 ཐིགས་པ་གཅིག་པོ་ནའང་གསོད་དུ་འོང་སྟམ་ནས་འཆི་བས་འཛིགས་ཤིང་འབྲུ་
 མར་གྱི་སྟོད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པས་རི་ལྟར་མཐོང་ངམ་ཐོས་ཞེས་སྟེས་

པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཅད་མི་སྤྱོད། །ཀ་ཏྲའི་བྱ་ཆེན་པོས་སྤྲས་པ། མི་འདི་ཆོ་ག་ཅིག་གི་
སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་བྱིར་མི་གཡེང་བ་དང་བག་ཡོད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བར་བགྱིད་ན།
བདག་ཅག་བསྐྱབ་པ་བཟུང་བ་དག་ཆེ་རབས་དུ་མའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་སྤྲ་གར་
དང་རོལ་མའི་སྤྲ་ལ་ལྟ་བུའམ་ཉན་པའི་གནས་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་
ལྟག་པར་དད་ནས། འཁོར་དང་བཅས་པས་ཀ་ཏྲའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཙང་ཞིང་
བསོད་པའི་བསོད་སྟོམས་རང་གིས་ལག་དར་ཏེ་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཉན་ཞིང་
འཕགས་པ་ཀ་ཏྲ་ཡ་ནའི་བཀའ་བཞིན་ཡུལ་དེར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་
བྱས་སོ། །ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འཕགས་པ་ཀ་ཏྲ་ཡ་ནའི་
བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་
དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམ་དགོས་པ་ནི། སྟོན་འཇུག་ལས། ལུངས་མར་བཀའ་བའི་
སྟོན་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོགས་པས་དྲུང་བསྟན་དེ། །པོ་ན་གསོད་བསྐྱེགས་
འཛིགས་པ་ལྟར། བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྒྲིམས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

བསྐྱུང་ཐབས་གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱུང་བ་ནི། རྣམ་འབྱེད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟར་བ་སྡེ་ལྟ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་།
དེར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་། སྟོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། སྐབས་དེ་དང་དེའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་
གཞི་བཅུ་བདུན་དང་། ལུང་ཕན་ཆོགས་དང་། ལུ་བ་དང་། གཞུང་དམ་པ་རྣམས་
ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ཞིང་། ལྟག་པར་ཡུལ་དུས་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་

བསྐྱེད་པའོ། །འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་སྡོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དག་
 ཆུལ་ལ་བྲུངས་འདས་སོ་དུག་དང་། བསྐྱེད་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པའི་དག་
 སྡོང་རྣམས་ལ་བཅས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བ་སྡོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕམ་བ་བཞི། ལྷག་
 མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དག་བཅུ། སོར་
 བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་
 གསུམ་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་སོ་སོའི་སྤྱི་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དང་།
 བསྐྱེད་བྱ་དང་འགལ་པའི་ལྷུང་བ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཆང་པའི་ལྷུང་བ་སོགས་
 མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་ལ་སློ་གྲོས་དང་རྩོལ་བ་
 ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེད་པའི་འདུལ་པའི་མདོ་དང་། མདོའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
 རྣམས་ལྟ་ཞིང་། དེ་ཙམ་གྱི་སློ་གྲོས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
 གནམ་ཅེ་སྤེང་དུ་འདུལ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ནས་སྤྱི་གཏོགས་རྣམས་
 ཀྱིས་རུང་རུང་འདེབས་པ་ཕན་ཆད་འདུལ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་མཐའ་དག་ཕྱག་ལེན་ལ་
 བཏབ་པའི་ཆེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་
 འདུལ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གནམ་ཅེ་སྤེང་མར་གྲགས་པ་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་
 ཀླུ་མཛོན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་འདུལ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཆེན་མོ་དང་།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་གྲུབ་པས་ལུང་སྡེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་
 བྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་གྲོང་གཞི་དང་སྦྱར་བ་གྲོང་འབུམ་ཆེན་མོ་རྣམས་ངེས་པ་ལྟ་ཞིང་།
 རྒྱན་དུ་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་ལ་བསྡོམ་བཤང་བྱ་པའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་སློ་
 བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཛོན་གྱིས་མཛོད་པའི་སྡོམ་ཆོག་དང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྲིམས་

ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ཚིག་དང་སངས་ཀྱི་སྒྲུ་བོས་གོ་བདེ་བར་སྦྱར་བ་
ཡོད་པས་དེ་དག་གང་མོས་ཤིག་སྒྲོ་ལ་བཟུང་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་གསུམ་ལ་ཐུན་དུག་ཏུ་བསྡོམ་བཤང་བས་ཏེ་སྤྲིག་ལྷུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་
འགྲོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དགེ་སྦྱོང་པའི་ཉམས་ལེན་མདུ་བྱུང་བའོ། །

བསྐྱར་ཐབས་བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་བ་ནི།
གསོ་སྦྱོང་དང་། དབྱར་གནས་དང་། དགག་དབྱེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་བ་སྟེ།
དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་
གོ་པགས་དང་། སྒྲན་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱུད་དང་། ཀོ་ཤམ་བེ་དང་ལས་གྱི་
གཞི། དམར་སེར་ཙན་དང་གང་ཟག་དང་། སྒྲོ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། །
གནས་མལ་དང་ནི་རྩྱུད་པ་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེ་རྣམས་བསྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འདུལ་བའི་སྤྱེ་སྒྲོད་མཐའ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་བསྐྱར་ན་གཞི་
བརྒྱ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ། འདི་དག་ལ་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱ་རྒྱལ་བྲིམས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་
ཡིན་པས་ན་བསྐྱབ་པ་དེ་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་ཚིག་འདི་དག་ལ་ཡང་
གཞི་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཞི་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་གསུམ་ནི།
གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི། དབྱར་གནས་གྱི་གཞི། དགག་དབྱེའི་གཞི་རྣམས་སོ། དེ་ལ་
གསོ་སྦྱོང་ལ་ནི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་གསུངས་
ཤིང་། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི། ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་
དབེན་པའི་གནས་སུ་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབེན་པའི་གནས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱར་བ་དང་། དེར་གནས་
 པའི་ཀྱལ་སྡོད་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དེར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་བྱ་
 པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་
 གནས་ནས་བྱ་བ་ཉར་བཞག་བཞི་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་རྣམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་
 པ་དང་། སྒྲོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་སང་པ་རྣམས་
 གྱིས་དེའི་སྡེར་དུ་བྱང་ཚུལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་དལ་བ་དོན་ལྡན་དུ་
 བྱེད་པའོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི་རྩ་བ་ལྟེན་ལྟེན་ཅིང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་
 གསོ་སྦྱང་མ་མ་ནས་འདིའི་བར་ལ་ཉེས་ལྟར་ཅི་བྱུང་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ་འགྱོད་
 སེམས་དྲག་པོས་ལྟང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྐྱེད་པར་འོས་
 པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། དེ་གྱིས་བསྐྱབས་པར་འོས་པ་རྣམས་དེ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་
 རྒྱུད་དག་པར་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་
 བཏོན་ཏེ་བྱིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ལ་བསྐྱོ་བགྲང་བྱས་ལ། ཀྱལ་པས་རི་
 ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་བ་པའི་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་རྒྱུད་སྡིག་ལྟར་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་པའོ། །གསོ་སྦྱང་གི་རྒྱ་བཤད་ནི། བམ་ལྔ་
 ལས། གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བར་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས། དགེ་བ་མ་ལུས་པ་རྣམས་གསོ་ཞིང་། སྡིག་པ་མ་
 ལུས་པ་རྣམས་སྦྱང་བ་སྟེ། དགེ་བ་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་སྦྱང་བའི་བྱིར་བཏེར་བར་
 གཤེགས་པས་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བཀའ་རྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིར་དགེ་
 བ་མཐའ་དག་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་མཐའ་དག་སྦྱང་བ་དང་། རྒྱུད་པར་བསྐྱབ་པ་

གསུམ་གསོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྦྱང་བས་ན་གསོ་སྦྱང་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་ནི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གིས་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་གེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གིས་ནི་ལྟལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དབྱར་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བ་ཡོངས་
སུ་སྦྱང་བ་ནི། རྟོན་པས་རི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་དབྱར་ལྷ་བ་གསུམ་གཞི་གཅིག་ཏུ་
གནས་པར་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྤངས་ཏེ་གཡེང་བ་མེད་པར་དགོ་སྦྱར་ལ་བརྩོན་
པར་བྱེད་པའོ། །དབྱར་གནས་པའི་དོན་ནི། དབྱར་གྱི་དུས་སུ་འགྲོ་འདུག་མང་པོ་
བྱེད་པ་སྤངས་ཏེ། གཞི་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྤངས་པར་
བྱས་པ་ལ་དབྱར་གནས་ཞེས་བྱ། དབྱར་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དབྱར་
གནས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དབྱར་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་
གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་པའི་བཅས་ཁྲིམས་དེ་བསྐྱང་ཞིང་དབྱར་
གནས་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། དབྱར་ས་གཞི་ལ་སློག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་
མང་དུ་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་འགྲོ་འདུག་མང་པོ་བྱས་ན་སློག་ཆགས་ལ་གཞོད་པས།
སློག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། བྱིང་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སུ་སྤྲེགས་
ཅན་སོགས་གཞན་མ་དད་པ་དག་གིས་འབྱུང་བ་སྦྱང་བ་དང་། དབྱར་ཆར་རྒྱ་རྒྱས་
པའི་དུས་སུ་འགྲོ་འདུག་མང་ན་རང་གི་ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཆེ་
བས་རང་གི་ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་པོ་སྤངས་
ནས་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་དུས་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཏན་དང་གྲོག་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་སུ་གནས་ཁང་དོར་ཏེ་
ཐག་རིང་པོར་ཕྱིན་ན་གནས་ཁང་རལ་བ་དང་། གྲུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱད་

མོས་པར་འགྱུར་བས། གནས་རལ་བ་དང་གྲུམ་པ་བཅོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 རུད་མི་འཛད་པའི་ཆེད་དང་། དབྱར་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་དབྱེ་དང་སྒ་
 བརྒྱུད་འབྱུང་བ་སོགས་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དགག་དབྱེའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་
 བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི། དབྱར་ལྷ་བ་གསུམ་དགེ་འདུན་དང་ལྷ་ན་ཅིག་གནས་པའི་
 ཆོ་དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་གླིང་བྱན་དགག་པ་དང་། ཡོ་
 བྱང་དགོ་བ་དགག་པ་རྣམས་ཆོ་གའི་སྟོན་ནས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་དགག་
 དབྱེ་བྱེད་པའོ། །དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་བ་གླིང་
 བྱན་དང་། བན་ཏུར་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་སྤྱིང་པ་བགོ་བ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་སྟོད་པ་རྣམས་དགག་པ་ལས། འདིར་དེ་དག་དབྱེ་བའམ་བྱ་རུང་བར་བྱེད་
 བས་ན་དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱའོ། །དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་འགྱུར་བ་རྣམས་དགག་ཅིང་། དགེ་བའི་བསམ་
 བ་མངོན་གྱུར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་བ་སྟེ་ལྷ་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་པ་
 བརྟགས་ཏེ། བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྐྱམ་པར་འོས་པ་རྣམས་
 བསྐྱམས། དེན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་དེན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགག་
 དབྱེའི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ན། རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་ལྷ་བ་ཅི་བྱང་ཐམས་ཅད་དགེ་
 འདུན་རྣམས་ལ་གླིང་བྱན་བྱེད་པར་ཁྱུས་ཏེ། ལྷ་བ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་ཅི་
 བྱང་བ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་དུ་བཤགས་གིང་དག་པར་བྱས་པས་ན་ཆུལ་ཁྱིམས་
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་པར་ཐུབ་པས་བཅས་
 པའི་བཅས་པ་དེ་བསྐྱེད་ཞིང་དེ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིན་
 བདག་དད་པ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མང་

དུ་ཡོད་དོ། །གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་གནས་དང་དགག་དབྱེ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ཆེས་ཞིབ་པ་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ། །

བསྐྱེད་ཐབས་ལྟ་བུ་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐྱོན་བསྐྱེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་
བའི། གོས་དང་། སྒྲན་དང་། གནས་མལ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་སྐྱོན་པས་
ཇི་ལྟར་གནད་བ་ལྟར་བསྐྱེན་ཞིང་དེ་ལས་འགལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བརྒྱ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཆང་ལུགས། ལྷག་པོའི་ཡོ་བྱད་འཆང་
དགོས་ཆོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དང་། དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། མཁོ་བའི་
ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འཆང་ལུགས། ཡོ་བྱད་ཐུན་ཆོགས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་འཆང་ལུགས། མི་རུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་ཚུལ། དེ་དག་
ལ་རྣམ་བརྟགས་གྱི་ཆོ་ག་བྱ་ཚུལ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སོ་སོར་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་ཚུལ་
དང་དབྱེད་ཚུལ། འབལ་སྤང་བསྐྱེད་ཚུལ། དུས་རུང་གི་སྒྲན་བསྐྱེན་ཚུལ། སྒྲན་བྱི་
མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་བསྐྱེན་ཚུལ། འག་
བདུན་པའི་སྒྲན་བསྐྱེན་ཚུལ། འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་བསྐྱེན་ཚུལ། དེ་དག་སོ་སོར་
བྱིན་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། བྱིན་ལེན་འཛིག་ཚུལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སོ་
སོའི་རང་དུས་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་མཚམས་གཟུང་
བ་དང་། གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྒྲན་དེ་དག་སོ་སོར་བསམ་པ་ཇི་
ལྟར་བསམ་བསྐྱེན་ལུགས་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་དང་པོར་དགེ་
སྦྱོང་གི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཐབས་ཡན་ལག་ལུང་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ལ། བརྒྱལ་ཁོན་མོངས་མང་
བ་སོགས་གྱིས་ཉམས་པ་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། ཉམས་ན་

ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། བམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་ན་གིང་ཏ་ལའི་
 མགོ་བཅད་པ་ལྟར་ཆོ་དེ་ལ་སྤྲར་སྟོམ་པ་གསོ་བའི་སྒྲལ་བ་མེད་པས་རྩ་ལྟར་བྱང་
 བ་དང་ཕམ་པ་ཞེས་བྱ། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཀྱང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་
 འཛིགས་ནས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་བཤགས་བསྐམ་ལ་འབད་དོ། །
 ལྷག་མའི་ལྟར་བ་བྱང་བ་ལ་འཆབ་བཅས་དང་འཆབ་མེད་གཉིས་ལས། ལྷག་མ་
 ཞག་ཏུ་བཅས་ན་ཞག་གངས་ཇི་སྟེད་ཀྱི་སྟོ་བ་སྤྱད་ནས་མགྲུ་བ་ཞག་དྲུག་བྱེད། དེ་
 བས་དབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱུས་སུ་བཤགས་པ་དངོས་གཞི་ཆོ་གའི་
 སྟོ་ནས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོ་མགྲུ་དབྱུང་གསུམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་དང། སྤར་ལྟར་
 རྒྱམས་ལ་ཞག་གི་ཆད་ལས་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་བཤགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་
 དང། བཤགས་པ་གྲུབ་འབྲལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་སྐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་དང།
 ལྟར་བྱེད་འབང་ཞིག་པ་རྒྱམས་ཇི་ལྟར་བཤགས་པའི་རྒྱལ་དང། སོར་བཤགས་
 བཞི་ཇི་ལྟར་བཤགས་པའི་རྒྱལ་དང། ཉེས་བྱས་རྒྱམས་ཇི་ལྟར་བཤགས་པའི་
 རྒྱལ་དང། བསོད་སྟོམས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང།
 དགོང་ཀ་སོགས་སུ་རྒྱད་ཆགས་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 བཅུ་གསུམ་འཆང་ལུགས་དང། དེས་པར་འབྲལ་མི་རུང་དུ་དགོས་པའི་འཆོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་དྲུག་ཅེས་གྲགས་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང། ལྟར་བཟེད་དང། གདིང་བ་
 དང། རྩ་ཆགས་ཏེ་དྲུག་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་རྒྱལ་དང། རྒྱན་རྒྱམ་པ་བཞི་ཇི་
 ལྟར་བཅང་བའི་རྒྱལ་སོགས་འབྲལ་དུ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རགས་རིམ་
 ཞིབ་པར་གཞི་གསུམ་བྱེད་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་
 པ་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་གིས་པར་བྱས་ཏེ་དཔྱ་གེས་བག་

ཡོད་བརྟན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་ཏེ། འདུལ་
བ་ལུང་ལས། དེའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། ལམོར་
བཞིས་མདུན་དུ་བདར་བ་ཡིན། གདམས་རག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་
རག་མ་ལུས་བ་ཡིན། འདས་བ་དང་། མ་འོངས་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་མཛོད་བསྐྱར་བ་ཡིན། དག་
སྦྱོར་དང་བཅའ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ན་འདུག་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་
ཕྱིར་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་བ་དང་བདེ་བར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལེགས་
པར་བསྐྱངས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡིན། ལམོར་བཞིས་མཛོད་སུམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། གང་
ཟག་འགྲོད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དག་འདུན་གྱི་ནང་ན་
བག་ཚེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན། ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཕྱིར་ཀྟོལ་བ་ཆར་
གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྷ་སྟེ། དོན་མ་འདྲེས་པར་སེལ་བ་ཡིན། དོན་རྣམས་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན། དེའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་
ལེགས་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་པས་མང་དུ་གནས་པ་ཡིན།
སྤྱོད་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྷ་སྟེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་
གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་རས་སྤྱང་བ་སྤྱོད་པ་དང་། གསལ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། འོད་
སྤྱོད་པར་མཐོང་། ཕྱོགས་དེར་ང་བྱགས་ཁྲལ་རྒྱུང་དུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་རས་
སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །

སྤྱོད་པ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་གཏིང་མཐའ་དབག་པར་དགའ། །
དབག་སྐྱབ་གནང་བའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟེན་ཏུ་གཡོ། །འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་

པོ་ལ། ཁྲོ་རྒྱུ་བདག་འདུས་བརྒྱལ་བར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་སློ་བཟང་དེད་
 དཔོན་ཆེན་པོ་ཡི། མཉན་དག་ཐབས་མཁས་གྲུ་རྒྱུ་ནང་དུ་ཞུགས། ཡིད་ཆེས་
 ལུང་གི་རྒྱུ་གཡོར་ཕྱོགས་བཞིར་བསྐྱེདས། འདྲི་མེད་རིགས་པའི་སྐྱུ་བ་ལེགས་
 བཟུང་ནས། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེར་ཞུགས་ཏེ། འདུལ་འཛིན་བྱང་
 འགྲོའི་དབང་པོ་མཆོག་རྣམས་ལས། འོན་གཉིས་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་ལེགས་
 སྤངས་ཏེ། ཁངས་ཅན་སློ་གསལ་སྤྱི་པོ་ཡོངས་ལ་བྱིན། ཀྱལ་བ་དབྱེས་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་འདོད་རྣམས། དགའ་དང་དད་དང་མོས་པའི་བསམ་བ་ཡིས། །
 རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་བུ་འདི་ཡོངས་ལ། རང་གཞན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར་
 མཛོད་ཅིག་གྱ། ཐེག་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་དང་རྟེན། ཀྱལ་བས་རྣམ་
 གངས་དུ་མར་རབ་བསྐྱེདས་པ། བསྐྱེད་པའི་ནང་མཛོད་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་
 ལ། དད་ཅིང་མོས་པས་འཇུག་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། གསུང་རབས་མ་ལུས་སྡེ་
 སྡོད་གསུམ་དུ་འདུ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་བཛོད་བྱ་བསྐྱེད་པ་གསུམ། བསྐྱེད་
 གསུམ་ནང་ནས་གཞི་དང་ཅ་བ་ནི། སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དུ་ཀྱལ་བས་
 གསུངས། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་ཐེམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚལ་དུ། སྤྱིང་བདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྤྱིང་པོ་རྒྱས་པ་ལ། འདྲི་མཛོན་མེ་ཏོག་གསེར་རབ་འབྱས་བྱ་ཅན། འདི་ནི་འདོད་
 དགའི་དབག་བསམ་ཕྱོན་གིང་ངོ། དཔོན་གསེར་བག་ཡོད་ཅང་གསེར་ཤུགས་ཀྱིས་
 དྲངས། རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གསེར་
 རབ་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། འདི་ནི་བྱུང་བསྐྱེད་པའོ་འདི་གཉེན་གཅིག་
 གོ་སྤྱིད་ལ་ཞེན་ལོག་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་ཐོན། སྤྱིང་བདུན་འཁོར་བཅས་རི་
 དུགས་མཚན་མས་མཛོས། བསམ་གཏན་གསེར་རབ་འོད་དཀར་འཕྲོ་བ་འདི། །

འགྲོ་འདིའི་ཚ་གདུང་སེལ་བྱེད་བདུད་ཅི་ལོ། །མང་ཐོས་ཡིད་ཆེས་རབ་བརྟན་གསེར་གྱི་གཞིར། །འདུལ་ལུང་ཚུ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྐྱར་རགས་ཅན། །བྱང་ཕྱོགས་ས་ལམ་བར་རིམ་རེ་མཐོར་བཅེགས། །བསྐྱབ་གསུམ་ལྷན་པོ་བྱབ་བསྟན་རྒྱན་གཅིག་གོ། །བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་རབ་བསྐྱགས་པའི། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀྱན། །རྒྱལ་བ་དགུམ་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་ནས། །བསྐྱབ་གསུམ་ལམ་བཟང་བགོད་བ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བྱགས་གྱི་གཅིས་པའི་མཛོད། །དམ་ཆོས་འདུལ་བ་འཛིན་ཞིང་སྤེལ་བ་ལ། །འཇམ་མགོན་སྐྱ་མ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །རི་སྤྱི་འཛིན་མ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། །ལེགས་བཤད་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་འདི་ཡིས་ཀྱང་། །སྤྱིད་ལམ་འབྱམས་ཤིང་དུབ་པའི་འགྲོ་འདི་ལ། །ལམ་བཟང་བལྟ་བའི་སྣང་བ་སྟེར་གྱུར་ཅིག། །ཅིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བྱང་ཚུལ་བཛོད་བ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་གི་གྲ་རིགས་ཏར་ཆེན་བྱ་མེད་ཤོག། །གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤྱར་བྱོན་བ་ལྷར་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཞི་ནས་གསོ་བར་མཛོད་པ་འདི་ལ་མཆོག་དམན་བར་མའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་བ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་ད་ལྷའི་བར་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རི་ལྷར་བྱང་ཚུལ་གྱི་ཆོས་བྱང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱལ་བས་རི་ལྷར་

གསུངས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་འདུལ་འཛིན་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་བརྒྱད་ཚུལ་དང་། འཇམ་མགོན་སྤྱི་མས་འདུལ་བ་
 རི་ལྟར་གསལ་བར་མཛོད་ཚུལ་དང་། འདུལ་བ་མདོའི་དགོངས་དོན་འདུལ་བའི་
 བཅས་མཚམས་རི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཅིང་གསལ་བ་རྒྱ་
 ཏོར་བོད་གསུམ་གྱི་སའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་
 ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་གསར་བྲིས་བཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནན་ཆེན་པོས་
 བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་
 གི་ཁོར་བུ་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཙུན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལས་རྒྱལ་པའི་
 བསྟན་པའི་སྟོར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚོགས་སྡེ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ། སྤང་
 གསུམ་མེ་འབར་བའི་ལྷ་བས་ལྟར་གཟིགས་པའི་རེས་འབྱུང་གིས་དམ་པའི་ཚེས་
 འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་འགྲན་པའི་སྒྲ་དང་བལ་བ་དོན་གྱི་སྤྲད་
 དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་རྩེ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་
 པོའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཐོབ་
 ཅིང་འདུལ་བ་མདོའི་བཤད་སྟོལ་དང་། འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་འདུལ་བའི་
 མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཐོབ་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་
 གིས་རྒྱ་བལ་བོད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དང་། རྩོན་བྱོན་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྟན་ཅིས་མཛད་པ་འདས་ལོ་མང་བའི་ཕྱོགས་དང་བསྟན་ན་རྩོན་ཆད་ཐུབ་པའི་
 བསྟན་པ་ལོ་སྟུམ་སྟོང་དགྲ་བརྒྱ་བརྒྱད་བཅུ་ཐམ་པ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་
 པའི་ཞིབ་ཞེས་པ་རང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་པ་ས་མོ་བྱའི་ལོ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་

ཏ་ལའི་གཟེམ་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྲུང་ཅིག   །